

T.C
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI
TOPRAK YÖNETİMİ ARAŞTIRMALARI
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI

22 – 26 MART 2010

ANTALYA

GÜNDEM

I. GENEL AÇILIŞ (TEK SALON)

II. ALT GRUPLARDA PROJELERİN GÖRÜŞÜLMESİ

1. Bir Önceki Gurup Kararlarının Gözden geçirilmesi
2. Devam Eden Projelerin Görüşülmesi
3. Yeni Teklif Projelerinin Görüşülmesi
4. Sonuçlanan projelerin Görüşülmesi
5. TÜBİTAK ve Diğer Kaynaklı Projelerin Görüşülmesi (Bilgi Amaçlı)
6. Gurup Kararları
7. Dilekler

III. GENEL DEĞERLENDİRME ve KAPANIŞ

DEVAM EDEN PROJELER

AFA ADI: Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ANKARA

Proje No	043320A01
Proje Başlığı	Orta Anadolu Bölgesi Topraklarında Sürdürülebilir Fosfor Yönetimi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Dr. İbrahim GÜÇDEMİR
Yardımcı Araştırmacılar	Mehmet KEÇECİ Mustafa USUL Erbilek TÜMSAVAŞ Celal KOCA
Başlama-Bitiş Tarihleri	2004-2009
Projenin Bütçesi:	2008:6500 TL 2009:6500 TL 2010: - TL
Proje Özeti: Proje kapsamında Konya ili ve Konya'nın Çumra ilçesi arazilerinden 360 adet; Konya ili sınırları içersinde bulunan Tarım İşletmesi arazilerinden 120 toprak örneği ve Konya iline ait arazilerden toplam 356 adet toprak örneği olmak üzere toplam 836 adet toprak örneği alınmıştır. Bu toprak örneklerine gerekli analizler yapılmıştır. Ayrıca Konya ili Çumra ilçesinde anket çalışmaları da yapılmıştır. Proje kapsamında 50 köyde 353 Adet anket çalışması yapılmış olup değerlendirilmiştir.	

AFA ADI: Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

Proje No	05310A01
Proje Başlığı	Düşük Tenörlü Kaya Fosfat Yataklarından Pirotik Asitler ile Fosforlu Gübre Üretimi ve Üretilebilecek Gübrelerin Tarımda Kullanılma Olanaklarının Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Mehmet ÇÖTELİ Kimya Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Haydar POLAT, H.İrfan GENCER (ETİ MADEN)
Başlama ve Bitiş Tarihleri	2005 - 2009
Proje Bütçesi:	

Proje Özeti:

Ülkemizde bulunan ve çeşitli nedenlerle gübre fabrikalarınca değerlendirilmeyen atıl durumdaki fosfat yataklarımızın basit üretim teknikleriyle değerlendirilmesi, tarımımıza ve dolayısı ile ekonomimize kazandırılması amacıyla bu çalışma planlanmıştır.

2005 yılı içerisinde Adıyaman, Mardin, Kilis ve Hatay yörelerinden materyaller temin edilmiş ve ham materyal analizleri tamamlanmıştır.

2006 yılı içerisinde pilot tesis kurularak 8 farklı kayafosfat örneğinden SMP yöntemine göre 8 adet, Nitrofosfat yöntemine göre 8 adet olmak üzere toplam 16 adet gübre üretilmiştir.

Gübrelerin analizleri yapılmış olup, analiz sonuçlarına göre SMP yöntemine göre üretilen 2 adet ve Nitrofosfat yöntemine göre üretilen 8 adet gübre sera ve tarla denemelerine alınmıştır. Sera denemesi sonuçlandırılmış olup, tarla denemelerinin hasadı bir sonraki yıla kalmıştır.

2007 yılında bir önceki yıl ekimi yapılan tarla denemesi hasadı yapılmış ancak kuraklık sebebiyle verim alınamadığından sonuçlar değerlendirilmemiştir. Nitrofosfat yöntemine göre üretilen 8 adet gübre ile deneme yeniden kurulmuştur.

2008 yılında bir önceki yıl ekimi yapılan tarla denemesi hasadı yapılmış ancak toprakların fosfor içeriği yüksek olduğundan farklılık yakalanamamış ve sonuçlar iptal edilmiştir.

2009 yılında bir önceki yıl ekimi yapılan tarla denemesi toprakların fosfor içeriği yüksek olduğundan iptal edilmiş ve bu yıl sonuç alınamamıştır. Ancak bu yıl deneme düşük fosforlu toprakta tekrar kurulmuş olup, 2010 yılında hasat edilecektir.

AFA ADI: Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

Proje No	05310A02
Proje Başlığı	Çeşitli Organik Materyallerde Bazı Humik Asit Analiz Yöntemlerinin Karşılaştırılarak Uygun Yöntemlerin Seçimi
Projeyi Yürüten Kuruluş:	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş:	TAGEM
Proje Yürütücüsü:	Dr. Kadriye KALINBACAK
Yardımcı Araştırmacılar:	-
Başlama ve Bitiş Tarihleri:	2005 - 2009
Projenin Toplam Bütçesi:	3073 YTL
Proje Özeti: Organik Gübrelerin piyasaya arz denetimi ve kontrolü Tarım Bakanlığı tarafından Organik gübre yönetmeliği çerçevesinde yapılmaktadır. Organik materyallerdeki humik asit analizlerinde farklı yöntemler kullanılmaktadır. Leonardit kaynaklı organik materyallerde humik asit içeriğinin belirlenmesinde kullanılan yöntemlerin uygunluğu konusunda herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Şu anda yönetmelikte Sert Kömürlerde humik asit analizine dayalı TSE 5896 sayılı yöntem kullanılmaktadır. Bu çalışma ile bu tür materyallerdeki humik asit içerikleri çeşitli yöntemlerle belirlenerek en uygun yöntem yada yöntemlerin seçilmeye çalışılmaktadır. Uygun yöntem belirlendikten sonra Organik Gübre Yönetmeliğine önerilecektir. Projede gravimetrik, titrimetrik ve kolorimetrik olmak üzere üç ana grup altında 9 adet yöntem ile çalışılmaktadır. Bu projede 2005 yılında 19 adet katı formda ve 15 adet sıvı formda olmak üzere toplam 34 adet humik asit içeren gübre materyalinde analizler yapılmıştır. Bu örneklerde 4 yöntem ile humik asit içerikleri belirlenmiştir. 2006 yılında ise toplam olarak 23 adet katı ve 20 adet sıvı formda olmak üzere 43 adet gübre örneğinde humik asit analizleri yapılmıştır. 2006 yılında ise humik asit içeriğinin belirlenmesinde 6 adet yöntem ile çalışılmış ve sonuçları verilmiştir. Analiz sonuçlarının yanı sıra gübrelerin üzerinde bildirilen etiket bilgileri de verilmiştir. Etiket bilgileri ile farklı yöntemler farklı sonuçlar vermiş ve etiket bilgilerinin doğruluğu da test edilememektedir. Bu sıkıntıyı gidermek amacıyla humik asit içeriği belli olan referans yada standart madde araştırması uzun araştırmalardan sonra bulunmuştur. Leonardit kökenli humik asit ve humik asit tuzu(Humat) içeren standart materyallerle ele alınan tüm yöntemler çoklu tekrarlarla çalışılmış ve bu sonuçlara göre yöntem seçimi yapılmaya çalışılmıştır.	

AFA ADI: Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

Proje No	TAGEM - BB- 0633-2
Proje Başlığı	Çukurova’da Alüviyal Tarım Arazisinde Bazı Toprak Verimlilik Parametrelerinin Jeostatistiksel Modellemesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM , Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü
Proje Yürütücüsü	Armağan KARABULUT
Yardımcı Araştırmacılar	Prof. Dr. İlhami ÜNVER
Başlama ve Bitiş Tarihleri	2006 - 2009
Proje Bütçesi:	3333 TL

Proje Özeti:

Toprak örtüsü çok geniş alanları kapsar ve özellikleri hakkında bilgi, örnekleme yolu ile sağlanır. Toprak özelliklerindeki mekânsal değişkenlik, farklı mekânsal ölçeklerde, farklı süreçlerin etkileşiminden kaynaklansa da, birbirinden farklı veya benzer özellikte olabilmektedir. Sonuç olarak toprak özelliklerindeki mekânsal değişkenlik, birçok farklı ölçekte ve çözünürlükte, milimetreden birkaç kilometreye kadar değişim gösterebilir. Tarım alanlarında toprak verimlilik özelliklerinin mekânsal değişkenliğinin bilinmesi, optimum bir işletimle verimliliğin geliştirilmesi açısından önemlidir. Bu araştırma Çukurova’da mısır bitkisinde hassas tarım değişken oranlı gübre uygulamalarının yapıldığı, 38 ha bir çiftçi tarlasında gerçekleştirilmiştir. 11 toprak özelliği (toplam N (ppm), alınabilir P (ppm), alınabilir K (ppm), OM (%), EC (dS.m⁻¹), pH, KDK (cmol.kg⁻¹), kum (%), silt (%), kil (%), CaCO₃ (%)) için yapılan bu araştırma üç bölümden oluşmaktadır: Birinci bölümde toprak özelliklerinin mekânsal bağımlılık yapılarının farklı örnekleme aralıklarında belirlenerek en uygun örnek aralığı ve mekânsal dağılımın yakalanmasına çalışılmıştır. İkinci bölümde gerek geleneksel çiftçi uygulaması gerekse değişken oranlı gübre uygulamalarının, dinamik toprak özelliklerinin (tN, aP, aK, OM, EC) mekânsal değişimine olan zamansal etkileri irdelenmiştir. Üçüncü bölümde ise çok değişkenli (multivariate) mekânsal analizler yardımı ile toprak özelliklerinin birbirleri ile olan ilişkileri incelenmiştir. Mekânsal yapı değişkenliği, toprak özelliklerinin major ve minör yapısal uzaklıkları arasında bir fark ve buna bağlı bir anizotropi gözlenmediğinden 90° çok yönlü (omnidirectional) yarıvaryogram modelleri ile araştırılmıştır. Toprak bitki besin maddelerinden tN ve aK’un yapısal uzaklıkları (462 -569 m) birbirine yakın bulunurken, aP’un yapısal uzaklığı 192 m bulunmuştur. Tarımsal uygulamalar, bazı toprak özelliklerinin mekânsal yapılarında, gelişim sürecinde önemli değişiklikler oluştururken, ekim öncesi ve hasat sonrası örnekleme dönemlerinin mekânsal yapılarında ise benzerlikler artmıştır. aK, OM, tN, kil, KDK ve kum bir araya gelerek, temel bileşen analizinde (PCA) toprak verimliliği bileşeni olarak adlandırılan 1. bileşeni oluşturmuş ve aynı toprak özellikleri grubu benzer kriging mekânsal dağılım yapısı göstermiştir.

AFA ADI: Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

Proje No	TAGEM-BB-0833-1
Proje Başlığı	Bazı Toprak Bileşenlerinin Ağır Metal Adsorbsiyonuna Etkisi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Mehmet KEÇECİ
Yardımcı Araştırmacılar	-
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008-2009
Projenin Bütçesi:	2008: 6500 YTL 2009:

Proje Özeti:

Bu araştırma için farklı toprak özelliklerine sahip (karbonat, seskioksitler, organik madde, pH, KDK) istatistik analizleri için yeterli olabilecek sayıda toprak örnekleri temin edilecektir. Araştırma Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü ile Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü laboratuvarlarında yürütülecektir.

Araştırma için temin edilen topraklarda, toprak özelliklerini belirlemek için aşağıda metotları verilen analizler yapılacaktır. Buna ilave olarak her bir toprağın sekisi oksit karakterizasyonları (Fe, Al) belirlenecektir. Bu temin edilen topraklarda, denge çözeltileri hazırlanacak ve Langmuir ile Freundlich izotermi kullanılarak adsorpsiyon maksimum değerleri bulunacaktır.

Bu anlamda etütü yapılmış alanlar araştırıldı. Değişik bölgelerden yaklaşık 36 adet toprak örneği toplandı bunlarda gerekli analizler yapıldı. Analizler devam etmektedir. Temin edilen 36 adet toprak örneğinden kil tipi belirleme çalışmaları tamamlandı.

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları
PROGRAM ADI : Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/TARSUS

Proje No	TAGEM-BB-090205C5
Proje Başlığı	Farklı Vermikest(Solucan Gübresi) Uygulamalarının Toprak Özelliklerine ve Çilek(Fragaria Vesca L.) Bitkisi Gelişimine Etkisinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Tarsus Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Bionat Biyolojik Naturel Tarım San. ve Tic. Ltd.Şti.
Proje Yürütücüsü	Zir. Müh. Murat ÇETİN
Yardımcı Araştırmacılar	Zir Müh.Zeyni AKTAŞ, Zir Müh.İsmail ŞEYHANLI Zir. Yük.Müh. Orhan KARA, Zir. Yük.Müh .M.Emin BİLGİLİ Gıda Müh. Cemal ÇÖKEL Kimyager Mehmet Ali GÜL Kimyager Havva AKÇA
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2013
Proje Bütçesi	2010 -5.300 TL 2011-2.100 TL 2012-1.700 TL 2013- 1.700 TL
Proje Özeti : Tarımsal üretimde sürdürülebilirlik kavramına vurgu yapan ve organik üretim yöntemlerini teşvik eden yaklaşımların yaygınlaşması sürecinde yer solucanlarının, organik atık ve artıkları kısa zamanda yüksek kalitede değerli bir ürüne dönüştürebilme kapasitelerinin anlaşılması, vermikültür (vermiculture) adı verilen yeni bir tarımsal üretim sektörünün doğmasını sağlamıştır. Ülkemizde sürdürülebilir toprak verimliliği, organik üretim, kimyasal kullanımının riskleri ve dışa bağımlı gibi kavramlardaki vurgular bu alanlarda yapılacak araştırma projelerini zorunlu kılmıştır. Bu projede çeşitli organik çöplerin ve atıkların değerlendirilmesinde güvenilir, orta ve küçük işletmeler için ekonomik, sürdürülebilir ve bitki büyümesini teşvik edici etkiye sahip vermikestin (solucan gübresi) farklı uygulamalarının toprak özelliklerine ve çilek bitkisi gelişimine etkileri incelenecektir. Proje materyal metot kısmında belirtilen şekliyle tesadüf blokları deneme desenine göre 3 tekerrürlü kurulmuş olup, vermikest(solucan gübresi) uygulamaları çilek bitkisine banda belirlenen miktarlarda verilmiştir. Projede fide dikim öncesi gerekli toprak analizleri yapılmış olup, çilek bitkilerinde ise vejetatif gelişme devam etmektedir.	
Anahtar Kelimeler : Solucan,Vermikest, Çilek, Toprak Özellikleri,Organik madde, Toprak verimliliği, Tarsus	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ ESKİŞEHİR

Proje No	TAGEM/BB-TOPRAKSU-090205E01
Proje Başlığı	Eskişehir Sulu Koşullarında Toprak İşlemesiz İkinci Ürün Aspir Yetiştiriciliğinde Azotlu Gübre Uygulamasının Verim Üzerine Etkisi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü - Eskişehir
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Ravin Yağ Sanayi Tic.A.Ş.
Proje Yürütücüsü	Kadriye Taşpınar – Zir. Yük. Müh.
Yardımcı Araştırmacılar	Halil Polat – Zir. Müh. Gülser Yalçın Zir. Müh. Serdar Toprak – Zir. Yük. Müh. Özgür Ateş - Biyolog
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2013
Proje Bütçesi	2010: 134 162 TL 2011: 6 173 TL 2012: 7 613 TL
Proje Özeti Eskişehir sulu koşullarında ikinci ürün aspirin azot ihtiyacını belirlemek, daha az toprak işlemeyle üretim yapmak, daha az su tüketen ikinci ürün üretimi ile çiftçinin gelir dağılımını yıl içine yaymak ve yıl boyunca araziyi kullanmak amacı ile bu araştırmanın yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Denemeler Eskişehir-Ankara devlet karayolunun kuzeyinde, Eskişehir il merkezine 8.km mesafede bulunan merkez istasyonunda üç deneme halinde ve tesadüf blokları deneme deseninde dört konulu ve üç tekerrürlü olarak kurulmuştur. Deneme yerinin denizden yüksekliği 781 m’dir. Deneme yeri toprakları Alüviyal büyük toprak grubundadır. Araştırma buğday, fiğ ve kırmızı mercimek sonrası ikinci ürün aspir şeklinde yürütülecektir. Toprak işleme yapılarak, ana ürünler fiğ, kırmızı mercimek ve buğday ekimleri yapılmıştır. Çıkışlar temin edilmiştir. Aspir ekimi (ikinci ürün) ana ürün hasadı sonrası toprak işleme yapmadan direkt anıza yapılacaktır.	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/KONYA

Proje No	TAGEM-BB3-07-3-1																																				
Proje Başlığı	Farklı Miktarlarda Bor Uygulamalarının Verim Ve Toprak Bor Kapsamı Üzerine Etkilerinin Belirlenmesi																																				
Projeyi Yürüten Kuruluş	Konya Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü																																				
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-																																				
Proje Yürütücüsü	Nihal GÖKSU																																				
Yardımcı Araştırmacılar	Dr.Yusuf IŞIK, Talip ATÇEKEN, Naci DEMİRCİ																																				
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008-2013																																				
Proje Bütçesi	2008: 10 800.00 YTL 2009: 7 650.00 TL																																				
Proje Özeti: 27 Nisan 2009 tarihinde deneme 5x5 latin karesi deneme desenine göre iki deneme şeklinde kuruldu. Çıkıştan 3- 4 yaprak olunca seyreltme ve çapa işlemleri yapıldı. Çapadan sonra sulama ve gübreleme işlemlerine başlandı. Gübreleme ve sulama işlemleri damlama sulama ile gerçekleştirildi. Ekim ayında denemenin hasat işlemleri yapılarak denemelerin değerlendirmesi yapılmıştır.																																					
Pancar Bor Denemesi Parsel Verimleri																																					
<table><tr><th>Konular</th><th>A (0.0gr/da)</th><th>B (200gr/da)</th><th>C (400gr/da)</th><th>D (600gr/da)</th><th>E (800gr/da)</th></tr><tr><td>I:TEK</td><td>110</td><td>105,8</td><td>113,9</td><td>110,4</td><td>111,6</td></tr><tr><td>II:TEK.</td><td>105</td><td>106,9</td><td>112,3</td><td>112</td><td>107,3</td></tr><tr><td>III:TEK</td><td>111,8</td><td>111,5</td><td>105,9</td><td>113,7</td><td>111,3</td></tr><tr><td>IV:TEK</td><td>96,6</td><td>108</td><td>111,2</td><td>108,3</td><td>112,1</td></tr><tr><td>Ort.</td><td>105,85</td><td>108,05</td><td>110,825</td><td>111,1</td><td>110,575</td></tr></table>		Konular	A (0.0gr/da)	B (200gr/da)	C (400gr/da)	D (600gr/da)	E (800gr/da)	I:TEK	110	105,8	113,9	110,4	111,6	II:TEK.	105	106,9	112,3	112	107,3	III:TEK	111,8	111,5	105,9	113,7	111,3	IV:TEK	96,6	108	111,2	108,3	112,1	Ort.	105,85	108,05	110,825	111,1	110,575
Konular	A (0.0gr/da)	B (200gr/da)	C (400gr/da)	D (600gr/da)	E (800gr/da)																																
I:TEK	110	105,8	113,9	110,4	111,6																																
II:TEK.	105	106,9	112,3	112	107,3																																
III:TEK	111,8	111,5	105,9	113,7	111,3																																
IV:TEK	96,6	108	111,2	108,3	112,1																																
Ort.	105,85	108,05	110,825	111,1	110,575																																
Varyans analizine göre; bor uygulaması yumru veriminde %95 ihtimal seviyesinde önemli derecede verim artışı sağlamıştır. LSD testine göre 200gr/da bor dozu verimde önemli artışa sebep olmuştur. Regresyon analizi sonucunda; uygulanan bor miktarı ile pancar verimi arasında istatistik anlamda önemli bir ilişkinin olduğu,bu ilişkinin $Y= 5181,9+1,39x-0,0014X^2$ eşitliği ve $r=0.9993$ ile ifade edilebileceği görülmüştür. Regresyon analizine göre ise verim artışlarının 500gr/da dozuna kadar olduğu ve bunun üzerindeki dozların verim artışına sebep olmadığı görülmüştür.																																					

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

Proje No	TAGEM-BB3-07-3-2
Proje Başlığı	Konya Ve Karaman Yöresinde Buğdayın Çinkolu Gübre İsteği Ve Linsday-Norvel Çinko Analiz Metodunun Tarla Denemeleriyle Kalibrasyonu
Projeyi Yürüten Kuruluş	Konya Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Bahri Dağdaş Uluslar arası Kışlık Hububat Araştırma Enstitüsü Konya Bölgesi Sulama Kooperatifleri Birliği
Proje Yürütücüsü	Dr. Yusuf IŞIK
Yardımcı Araştırmacılar	Nihal GÖKSU, Talip ATÇEKEN, Naci DEMİRCİ
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008-2010
Proje Bütçesi	2008: 43 500.00 YTL 2009: 39 500 .00 TL

Proje Özeti 2008 üretim yılında çinko kapsamı düşük olan Çumra İlçesi ve Dinek kasabasında 3 ayrı alanda makarnalık ve ekmeklik buğdaylarla 6 deneme kurulmuştur. Bu denemeler 2009 yılında hasat edildi ve değerlendirmeleri yapıldı.

Ekmeklik Buğday Verimleri

Konu	Aydoğmuş Mantarlık(0,21ppmZn)	Aydoğmuş Kuyuözü (0,50ppm Zn)	Dinek Üçkaraağaç (0,33ppmZn)
0	287	447,5	173,1
1	314,5	424,0	184,9
2	315,4	432,5	194,1
3	317,9	414,4	184,4
4	321,9	442,1	186,5
% Artış	12,6		12,1

Makarnalık Buğday Verimleri

Konu	Aydoğmuş Mantarlık(0,21ppm Zn)	Aydoğmuş Kuyuözü (0,50ppm Zn)	Dinek Üçkaraağaç (0,33ppmZn)
0	379,0	499,6	179,5
1	422,7	529,5	193,1
2	421,4	526,0	203,4
3	412,0	494,5	198,4
4	417,2	498,0	203,2
% Artış	11,2		13

Ekmeklik ve makarnalık buğday denemelerinin değerlendirilmesi sonucunda; çinko kapsamı 0,21ppm olan Aydoğmuş Mantarlık ve çinko kapsamı 0,33 ppm olan Dinek Üçkaraağaç mevkiindeki denemelerin varyans analizleri yapılmış ve deneme konuları arasındaki fark önemli bulunmamıştır. Ancak gübreli parsellerle gübresiz parseller arasında % 12 verim artışı olduğu görülmüştür. Çinko kapsamı 0,50 ppm olan Aydoğmuş Kuyuözü mevkiindeki denemenin varyans analiz sonucunda deneme konuları arasındaki fark önemli değildir. Denemede gübreli ve gübresiz parseller arasında da verim farkı olmadığı görülmüştür.

2009 üretim yılında çinko kapsamı düşük ve deneme kurmaya uygun olan 55 alandan toprak örnekleme yapılmıştır. Çinko kapsamı 0,3ppm altında olan ve denemeye uygun; Hatunsaray İlçesinde 3, Meram Pamukçu köyünde 2, Sarayönü Özkent köyünde 5, Selçuklu Çaltı köyünde 3 ve Dağdere köyünde 2 olmak üzere 15 alanda makarnalık ve ekmeklik buğdaylarla 30 deneme kurulmuştur.

2009 yılı denemeleri Latin Karesi deneme desenine göre kurulmuş ve denemelerde Kızıltan 91 makarnalık ve Konya 2002 ekmeklik çeşitleri kullanılmıştır.

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/TOKAT

Proje No	00320G01
Proje Başlığı	Tokat-Kazova’da Sürdürülebilir ve Geleneksel Toprak Yönetimi Uygulamalarının Toprağın Bazı Özelliklerine Etkilerinin Saptanması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Tokat Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü TOKAT
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Ömer Faruk NOYAN
Yardımcı Araştırmacılar	Mustafa DEMİR Oğuzhan AYDIN Atilla ALTINTAŞ Dr. İrfan OĞUZ Mualla AYDIN
Başlama-Bitiş Tarihleri	2000-2050
Proje Bütçesi	2009: 3000.-TL 2010: 6000.- TL
Proje Özeti : Sürdürülebilir tarımsal üretim için toprağın fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerinin zamansal değişiminin izlenmesi, gelecekte toprakta meydana gelebilecek risk unsurlarının önceden saptanması ve gerekli önlemlerin alınması ile mümkün olacaktır. Dinamik sistemin kritik bileşenlerinin veya özelliklerinin normal bir değişim sınırının altına düşüp düşmediği böylece olası bir bozulmanın olup olmadığını tahmin edebilmek için göstergeler kullanılır. Bu göstergelerdeki değişimlerin bir kısmı kısa dönemde ortaya çıkacağı gibi büyük bir kısmı daha uzun yıllar içinde ortaya çıkacaktır. Bu nedenle araştırmaların amacına göre uzun yılları yürütülmesi önemlidir.. Bu çalışma ile, sürdürülebilir ve geleneksel bazı toprak yönetimi uygulamalarının uzun yıllar boyunca toprağın bazı fiziksel ve kimyasal özellikleri ile bitki verimi üzerine olan etkilerini saptamak amacıyla 50 yıl süre ile izlenmesi amacıyla yürütülmektedir. Deneme konularını, farklı iki münavebe sistemi (baklagilli ve baklagilsiz ekim nöbeti sistemi), farklı iki toprak işleme yöntemi (azaltılmış ve geleneksel toprak işleme yöntemi) ve farklı gübre (optimum NP, çiftlik gübresi+NP ve yeşil gübre+NP) uygulamaları oluşturmaktadır. 2009 yılında yapılan çalışmada ekim nöbeti gereği her iki deneme desenine de buğday ekilmiş ve farklı gübre uygulamaları ve toprak işleme sistemlerinin verim ve bazı toprak özellikleri üzerine etkileri belirlenmiştir.	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları
PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/SAMSUN

Proje No	TAGEM-BB-080205H1
Proje Başlığı	Üretim Sonrası Oluşan Bazı Tarımsal Artıkların Verim ve Toprak Özellikleri Üzerine Etkileri
Projeyi Yürüten Kuruluş	Samsun Toprak ve Su kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Dr. Betül BAYRAKLI
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Gülen ÖZYAZICI Dr. Osman ÖZDEMİR Doç. Dr. Coşkun GÜLSER Ömür DUYAR
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008-2011
Proje Bütçesi	2008: 13000 TL 2009: 9800 TL 2010:9800 TL

Proje Özeti

Bu çalışmada Karadeniz bölgesinde tarımsal üretim sonrası organik atık olarak yaygın bulunan fındık zuruğu, çeltik kavuzu ve buğday samanının toprakların fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerine etkisi araştırılmaktadır. Araştırma 2007 yılında başlamış olup, 2009 yılı içerisinde münavebenin (Buğday+ Beyaz baş lahanası+ Domates) son bitkisi olan buğday, hem killi (Türbe köyü) hem de tınlı (Ağullar köyü) toprakta ekilmiş ve hasat işlemleri tamamlanarak verimleri belirlenmiştir. Hasat öncesi alınan toprak örneklerinde toprağın bazı kimyasal, biyolojik ve fiziksel özellikleri belirlenmiştir. 2009 yılı buğday verimleri ile yapılan varyans analizlerine göre her iki denemede de konular arasında istatistiksel olarak fark belirlenmiştir. Buğdayın hasadını takiben 2. münavebe periyotunda deneme konularına göre buğday samanı, çeltik kavuzu uygulanarak toprağa karıştırılmış olup münavebe bitkisi olan beyaz baş lahanası dikimi yapılmıştır. Beyaz baş lahanasının hasatı ise Aralık 2009 yılında tamamlanarak elde edilen verimlerle yapılan varyans analizi sonucunda konular arasında istatistiki olarak fark bulunmuştur.

Salıpazarı (Muslubey Köyü), Terme (Sakarlı Kasabası) ve Giresun (Fındık Araş.Enst.)’da kurulan fındık denemelerinde 2009 yılında fındık hasatlarından önce toprak örnekleme yapılmış ve toprakların kimyasal, biyolojik ve fiziksel özellikleri belirlenmiştir. Elde edilen fındık verimleri ile yapılan varyans analizlerinde Terme ($P<0.05$), Salıpazarı ve Giresun da (<0.01) istatistiksel olarak fark belirlenmiştir.

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları
PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

Proje No	TAGEM-BB-080205H2
Proje Başlığı	İyi Tarım Uygulamaları Kapsamında Sebze Tarımında Azotlu Gübre Miktarları ve Gıdya Uygulamalarının Verim ve Toprak Özelliklerine Etkisi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Samsun Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Dr. Gülen ÖZYAZICI
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Osman ÖZDEMİR Dr. Mehmet Arif ÖZYAZICI Dr. Betül BAYRAKLI Güler Yasemin ÜSTÜN
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008-2010
Proje Bütçesi	2008: 30670 TL 2009: 20050 TL 2010:12600 TL
Proje Özeti	Denemenin üçüncü yılında domates, kırmızı baş lahanada, biber ve ıspanak denemeleri kurulmuş, hasatlar tamamlanmış, meyvelerde ve yaprakta nitrat analizi, hasat sonrası alınan toprak örneklerinde ise bazı kimyasal ve biyolojik analizler yapılmıştır. Domateste meyve verimi üzerine azotlu gübre miktarları ve gıdya dozlarının etkisi %1 önemlilik seviyesinde, azot x gıdya interaksyonu ise %5 seviyesinde önemli bulunmuştur. Farklı seviyelerdeki azotlu gübre miktarları ve gıdya uygulamalarında en yüksek meyve verimi N₂G₃ (9120 kg/da) ve N₂G₂ (8997 kg/da) konularında belirlenmiş, en düşük verim ise 5633 kg/da ile kontrol konusunda saptanmıştır. Çarliston biberde meyve verimine azotlu gübre miktarları ve gıdya dozlarının etkisi ile azot x gıdya interaksyonu istatistiksel açıdan çok önemli bulunmuş olup, en yüksek verim N₃G₂ ve N₃G₁ konusunda (9426 ve 8915 kg/da), en düşük verim kontrol (N₀G₀) konusundan 4059 kg/da elde edilmiştir. Kırmızı baş lahanada verim üzerine azotlu gübre miktarları ve gıdya dozlarının etkisi %1 önemlilik seviyesinde, azot x gıdya interaksyonu ise %5 seviyesinde önemli bulunmuştur. 2009 yılında en yüksek verim N₃G₂ ve N₂G₃ konusunda (6281 ve 6191 kg/da), en düşük verim 4014 kg/da ile kontrol (N₀G₀) konusundan elde edilmiştir. İspanak verimi üzerine azotlu gübre miktarları, gıdya dozları ve azot x gıdya interaksyonunun etkisi istatistiki olarak çok önemli olarak bulunmuştur. En yüksek verim N₂G₂ konusunda (3181 kg/da) belirlenmiş olup, bunu 2904 kg/da N₃G₁ konusu takip etmiştir.

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları
PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

Proje No	TAGEM-BB-090205H1
Proje Başlığı	Şeker Sanayi Atığı Şlamin Asit Topraklarda Kireçleme Materyali Olarak Kullanım Olanaklarının Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Samsun Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Dr. Osman ÖZDEMİR
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Gülen ÖZYAZICI Pınar ÖZER
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009-2011
Proje Bütçesi	2009:19850 TL 2010:7800 TL

Proje Özeti

Bu çalışmada şeker sanayi artığı şlamin (döner çamuru) asit topraklarda tarım kireci yerine ne kadar kullanılacağı ve toprağın fiziksel, kimyasal yapısında meydana getirebileceği değişikliklerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Deneme konuları olarak ;

- A.Kontrol,
- B. Kireç ihtiyacı (1.0- K.İ . Tarım kireci),
- C. Şlam (0.5 –K.İ . Şlam),
- D. Şlam (1.0 –K.İ . Şlam),
- E. Şlam (1.5 –K.İ . Şlam) ele alınmıştır.

Araştırma, fındık (1 lokasyon) ve çay (3 lokasyon) topraklarında yürütülmüştür. Her bir deneme alanı toprağının kireç ihtiyacı laboratuvarında (Dunn metoduna göre) belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre deneme konularına göre hesaplanan şlam miktarları Mart ayında toprağa uygulanmıştır. Diğer yandan toprak analizlerine göre tavsiye edilen azotlu ve fosforlu gübreler fındığa Mart ve Haziranda, çay bitkisine ise tamamı Nisan ayında uygulanmıştır. Fındık denemesinde hasat Ağustos ayında yapılmıştır.

Çay denemelerinde toplam 3 hasat yapılmıştır. Elde edilen yaş çay verimleri ile yapılan varyans analizi sonucunda 1.lokasyon (Atatürk Çay ve Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü) deneme alanında konular arasında istatistiki olarak çok önemli, 2.lokasyon'da (İyidere-1) önemli farklılık belirlenirken, 3.lokasyon'da (İyidere-2) fark bulunmamıştır. 1.lokasyon'da en yüksek yaş çay verimi 1471.6 kg/da, 2.lokasyonda 2655 kg/da ile D konusunda elde edilmiştir. Tüm lokasyonlarda en düşük verim kontrol konusunda belirlenmiştir.

AFA ADI: Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

**GAP TOPRAK - SU KAYNAKLARI VE TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ
ŞANLIURFA**

Proje No	06320J01
Proje Başlığı	Şanlıurfa İli Topraklarının Bitki Besin Maddesi, Ağır Metal Ve Potansiyel Toksik Element Kapsamlarının Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP Toprak Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-
Proje Yürütücüsü	MehtapSARAÇOĞLU
Yardımcı Araştırmacılar	Dr.Meral TAŞ İslim KOŞAR Hatice KARA Dr.Sadık YETİM Dr.Abdulkadir SÜRÜCÜ Murat AYDOĞDU
Başlama-Bitiş Tarihleri	2007-2009
Proje Bütçesi	9600 TL
Proje Özeti : Bu çalışmanın 3.ci yılı olup 2009 yılında gayeli toprak örneği alma yöntemi ile Şanlıurfa ili Siverek ve Viranşehir ilçelerinin değişik yerlerinden alınan toplam 416 toprak numunesi araştırmanın materyalini oluşturmuştur. Her bir örnekleme noktasında, örnek alınacak arazinin büyüklüğü, toprak ve topografik yapısı göz önüne alınarak 8-10 örnek alınıp paçal numune haline getirilmiş ve analiz edilmiştir. Ayrıca toprak örneği alınan yerlerin yer koordinatları Yer Konumlama Cihazı (CPS) ile belirlenmiştir. Bu alınan toprak örneklerinde su ile doymuşluk (%), pH, tuz (%), CaCO ₃ (%), organik madde (%), P ₂ O ₅ (kg/da), K ₂ O (kg/da), kum (%), kil(%), silt(%), bitkiye yararlı olan mikro elementlerden Fe (ppm), Cu (ppm), Zn (ppm) ve Mn (ppm) değerlerine ve ağır metallere ise Fe, Cu, Zn, Mn, Ni, Cd, Cr, Pb ve Co değerlerine bakılmıştır.	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları
PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

Proje No:	TAGEM-BB-060201J01
Proje Başlığı	Harran Ovası Koşullarında Nar (<i>Punica granatum L.</i>) Yetiştirilen Alanlara Uygulanan Farklı Gübre Kaynaklarının Verim ve Toprağın Bazı Özellikleri Üzerine Etkileri.
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP Toprak Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü-Şanlıurfa
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Proje Yürütücüsü	Abdullah ŞAKAK
Yardımcı Araştırmacılar	İ.M.TURANOĞLU- Dr. Sadık YETİM -A.Suat NACAR- Müslüm COŞKUN –Mahmut GAYBERİ- Dr. A. Kadir SÜRÜCÜ- Dr. Ali İKİNCİ
Başlama- Bitiş Tarihleri	2009 – 2015
Proje Bütçesi:	2009-/2010-/2011: 2187 TL.
Proje Özeti:	Bölgemizde yoğun olarak yetiştirilmeye başlanan nar bitkisinin organik olarak yetiştirilme olanakları belirlenerek çiftçilerimizin bu yönde yönlendirilmesi mümkün olacaktır. Organik nar yetiştiriciliğinde kullanılması gerekli olan optimum organik ve yeşil gübre miktarlarının saptanarak daha doğru bir yetiştiriciliğin yapılmasına katkı sağlamış olacaktır. Nar’da optimum azot dozu saptanarak gerekli olan miktardan daha fazla kullanılmasının önüne geçilecektir. Böylece yeraltı sularının kirlenmesi önlenerek çevreye zarar verilmesi engellenmiş olacaktır.. Organik ve yeşil gübrelemenin mineral gübreleme ile karşılaştırılarak, bölgede yoğun olarak yetiştirilmeye başlanan Hicaznar çeşidinin kalite kriterlerine etkisi belirlenerek pazar değeri yüksek, kaliteli narın yetiştirilmesine katkıda bulunulacaktır. Organik gübre ve yeşil gübrenin toprağa kazandırdığı azot miktarına ve toprağın fiziksel ve kimyasal özelliklerine etkisi saptanarak hem ülke ekonomisine katkıda bulunulacak hemde organik meyve üretiminin geliştirilmesi sağlanacaktır. Organik gübre ve yeşil gübrenin toprağa kazandırdığı azot miktarına ve toprağın fiziksel ve kimyasal özelliklerine etkisinin araştırılarak sürdürülebilir toprak verimliliğinin devamına katkıda bulunacaktır. 2009 proje yılında ön verimler alınmıştır, 2010 yılında da önverim alınmaya devam edilecektir.

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları
PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

Proje No:	06330J01																												
Proje Başlığı	Şanlıurfa Yöresinde Yetiştirilen Mercimeğin Çinko ve Bor İsteğinin Belirlenmesi																												
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP Toprak - Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü																												
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Harran Üniversitesi, TİGEM																												
Proje Yürütücüsü	Dr. Ayşe Gülgün ÖKTEM																												
Yardımcı Araştırmacılar	Zir. Yük. Müh. Müslüm COŞKUN, Zir. Yük. Müh. N. Devrim ALMACA, Zir. Yük. Müh.; Dr. Zir. Yük. Müh. Abdulkadir SÜRÜCÜ, Zir. Yük. Müh. Sibel SÖYLEMEZ, , Prof. Dr. Abdullah ÖKTEM, Biyolog Tuba TEKGÜL, Zir. Müh. ,Dr. Sadık YETİM																												
Başlama- Bitiş Tarihleri	2006-2009																												
Proje Bütçesi	Toplam bütçe 19 364.00 YTL, 2009 – 3068.8 YTL																												
Proje Özeti: Bu çalışma, Şanlıurfa Yöresi'nde, Bor ve Çinko eksikliği görülen alanlarda, mercimeğin çinko ve bor isteğinin saptanması amacıyla Ceylanpınar-TİGEM ve Koruklu Araştırma İstasyonu'nda olmak üzere iki lokasyonda yürütülmektedir. Bitkisel materyal olarak, Yerli Kırmızı çeşidi ve Fırat-87 kırmızı mercimek çeşitleri kullanılmaktadır. Buğdayda Borun bakiye etkisini belirlemek için Bor uygulaması yapılan denemelerde, Sarıçanak-98 makarnalık buğday çeşidinin ekimleri yapılmaktadır. Denemede öngörülen uygulamalara göre çinko kaynağı olarak Çinko sülfat, bor kaynağı olarak boraks kullanılmaktadır. Araştırma çinko ve bor için birbirinden bağımsız iki ayrı deneme halinde yürütülmektedir. Her bir deneme bölünmüş parseller deneme desenine göre, 4 tekerrürlü olarak kurulmuştur. Çeşitler ana parselleri çinko ve bor dozları ise alt parselleri oluşturmuştur. <table><tr><td>Çinko Dozları :</td><td>Zn</td><td>Bor Dozları</td><td>B</td></tr><tr><td></td><td></td><td>:</td><td></td></tr><tr><td>Zn0-</td><td>0 kg/da Zn</td><td>B0-</td><td>0 kg/da B</td></tr><tr><td>Zn1-</td><td>1 kg/da Zn</td><td>B1-</td><td>0,1 kg/da B</td></tr><tr><td>Zn2-</td><td>2 kg/da Zn</td><td>B2-</td><td>0,2 kg/da B</td></tr><tr><td>Zn3-</td><td>3 kg/da Zn</td><td>B3-</td><td>0,3 kg/da B</td></tr><tr><td>Zn4-</td><td>4 kg/da Zn</td><td>B4-</td><td>0,4 kg/da B</td></tr></table> Bor denemelerinde mercimek+ buğday ekim nöbeti sistemi uygulanmaktadır. Bor ve çinko dozları, ekimden önce toprağa uygulandıktan sonra ekimler yapılmıştır. 2009-2010 yetiştirme sezonunda her iki lokasyonda da ekimler tamamlanmıştır.		Çinko Dozları :	Zn	Bor Dozları	B			:		Zn0-	0 kg/da Zn	B0-	0 kg/da B	Zn1-	1 kg/da Zn	B1-	0,1 kg/da B	Zn2-	2 kg/da Zn	B2-	0,2 kg/da B	Zn3-	3 kg/da Zn	B3-	0,3 kg/da B	Zn4-	4 kg/da Zn	B4-	0,4 kg/da B
Çinko Dozları :	Zn	Bor Dozları	B																										
		:																											
Zn0-	0 kg/da Zn	B0-	0 kg/da B																										
Zn1-	1 kg/da Zn	B1-	0,1 kg/da B																										
Zn2-	2 kg/da Zn	B2-	0,2 kg/da B																										
Zn3-	3 kg/da Zn	B3-	0,3 kg/da B																										
Zn4-	4 kg/da Zn	B4-	0,4 kg/da B																										

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları
PROGRAM ADI : Toprak Kalitesi ve Toprak Kirliliği

MENEMEN TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/İZMİR

Proje No	TAGEM-BB-080202D01	
Proje Başlığı	Salihli ve Turgutlu Ovaları Tarım Arazilerinin Potansiyel Toksik Element ve Bitki Besin Maddesi Kapsamlarının Belirlenmesi	
Projeyi Yürüten Kuruluş	Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü	
İşbirliği Yapılan Kuruluş	-	
Proje Yürütücüsü	Dr. Selçuk GÖÇMEZ Ziraat Yüksek Mühendisi	
Yardımcı Araştırmacılar	Nejat ÖZDEN Lamia BİLİR	Ziraat Yüksek Mühendisi Kimya Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008-2010	
Proje Bütçesi	2009: 10 500 TL	2010: 10 500 TL
Proje Özeti Salihli ve Turgutlu ovaları Ege Bölgesinin tarımsal potansiyele sahip ovalarındandır. Toplam 1800 km² yüz ölçüme sahip iki ilçenin 178.235 ha alanında, önem sırasına göre çekirdeksiz kuru üzüm, pamuk, tütün, zeytin ve kiraz yetiştiriciliği yapılmaktadır. Ekonomisi tarım, tarıma dayalı ticaret ve sanayi olan Salihli ve Turgutlu ovalarında polikültür tarım yapılmaktadır. Buna bağlı olarak denetimsiz kimyasal gübre kullanımının yaygın olması, özellikle fosfor ve ağır metallerin toprakta birikmesine neden olmaktadır. Bu birikime neden olan unsurların tespiti ile Turgutlu ve Salihli ovaları tarım topraklarının; • Verimlilik durumlarının belirlenmesi, • Makro ve mikro bitki besin elementi kapsamalarının belirlenmesi, • Potansiyel toksik element içeriklerinin belirlenmesi, • İncelenecek toprak özelliklerine göre veri tabanının oluşturulması, • Her bir toprak parametresi için Jeostatistiksel teknikler (kriging, IDW vb) ile dağılım haritalarının hazırlanması bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır.		

AFA Adı : Toprak Ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI : Toprak Kalitesi ve Toprak Kirliliği

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ESKİŞEHİR

Proje No	TAGEM/BB-070207E01
Proje Başlığı	Eskişehir İlinde Yoğun Tarım Eskişehir İlinde Yoğun Tarım Yapılan Alanların Potansiyel Toksik Element ve Bitki Besin Maddesi Kapsamlarının Belirlenmesi
Projenin İngilizce Adı	Determination of Heavy Metal and Crop Nutrients of Extensively Agricultural Productions Areas in Eskişehir
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları ESKİŞEHİR Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	
Proje Yürütücüsü	Mevlüt YILMAZ
Yardımcı Araştırmacılar	Gülser YALÇIN, Ramazan YAVUZ, Halil POLAT, Kadriye TAŞPINAR, Özgür ATEŞ
Başlama – Bitiş Tarihleri	2008 - 2010
Proje Bütçesi	2008 : 44.705,90 TL 2009: 20.889,90 TL 2010 : 21.089,90
Proje Özet Tanıtımı : Bu araştırma da Eskişehir ilinin, mikro klima özelliğe sahip Sarıcakaya ilçesinin, özellikle Sakarya Nehri kıyısında yer alan ve entansif tarım yapılan topraklarda çeşitli kirletici unsurlarla kirlenmiş tarım alanlarındaki kirlilik düzeyinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla ilçe tarım arazilerinden Eylül-Ekim aylarında hasat sonrası 0-30 cm derinlik de GPS vasıtasıyla koordinatlı toprak örnekleri alınmıştır. Alınan bu örnekler üzerinde verimlilik analizleri, Mikro element tayini ve ağır metal analizleri yapılmıştır. Elde edilecek bulgular ilgili birimlere rapor halinde sunulacak ve problemin giderilmesi için alınacak önlemler raporlandırılacaktır.	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları
PROGRAM ADI : Toprak Kalitesi ve Toprak Kirliliği

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ SAMSUN

Proje No	TAGEM-BB-080202H1
Proje Başlığı	Orta ve Doğu Karadeniz Bölgesi Tarım Topraklarının Bitki Besin Maddesi ve Potansiyel Toksik Element Kapsamlarının Belirlenmesi, Veri Tabanının Oluşturulması ve Haritalanması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Samsun Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM Samsun Valiliği
Proje Yürütücüsü	Dr. Mehmet Arif ÖZYAZICI
Yardımcı Araştırmacılar	Mehmet AYDOĞAN Mehmet DEMİRBAŞ Dr. Betül BAYRAKLI Güler Yasemin ÜSTÜN Emel KESİM Öztekin URLA Ediz ÜNAL Dr. Hakan YILDIZ
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008 - 2010
Proje Bütçesi	2008: 108308 TL 2009: 42086 TL 2010: 13300 TL
Proje Özeti	Bu proje ile, Orta ve Doğu Karadeniz Bölgesi tarım topraklarının tamamını tanımlayacak şekilde; toprakların bitki besin maddesi ve verimlilik durumu ile potansiyel toksik element kapsamlarının belirlenmesi, belirlenen bu toprak özelliklerinin Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) kapsamında değerlendirilerek güncel toprak veri tabanları ve dağılım haritalarının oluşturulması amaçlanmıştır. Tarım alanlarından 2.5 km x 2.5 km grid sistemine göre toprak örnekleme yapılmış, toprak örnekleri 0-20 cm derinlikten yer koordinatları ölçülerek alınmıştır. 2009 yılı itibarıyla Samsun, Sinop, Ordu, Rize ve Artvin illerinden toplam 543 adet toprak örneği alınmıştır. Proje kapsamında 2008 yılı dahil olmak üzere toplamda da 880 adet örnekleme yapılmıştır. Alınan örneklerin 500'ünde projede belirtilen parametrelerden ekstrakte edilebilir Cr hariç diğer tüm analizler tamamlanmış ve Samsun iline ait 494 örnekleme noktasına ait analiz sonuçları bu rapor döneminde sunulmuştur. 380 adet toprak örneğinde ise laboratuvar analizleri devam etmektedir. Analiz yapılan 494 adet Samsun iline ait tarım topraklarının; suyla doygunluk yüzdesi değerleri % 33-137, toprak reaksiyonları 4.48-7.99, EC değerleri 0.134-7.107 dS/m, kireç kapsamları % 0.1-% 44.2, organik madde miktarları % 0.65-14.0, bitkiye yarayışlı fosfor miktarları 0.1-79.2 kg/da P₂O₅, ve bitkiye yarayışlı potasyum miktarları 6-280 kg/da K₂O arasında değişim göstermiştir. Toprakların ekstrakte edilebilir; Ca miktarlarının 315-35552 ppm, Mg 34.5-1832.6 ppm, ve B içeriği 0.05-10.11 ppm arasında değiştiği belirlenmiştir. Analiz edilen toprak örneklerinin yarayışlı; Fe miktarları 2.83-209.59 ppm, Cu miktarları 0.19-37.73 ppm, Zn miktarları 0.11-13.53 ppm, Mn miktarları ise 2.66-153.01 ppm arasında değişiklik göstermiştir. Toprakların toplam; Cu içeriği 8.28-176.54 ppm, Zn içeriği 5.32-129.41 ppm, Ni içeriği 5.46-240.90 ppm, Cd içeriği 0.22-11.07 ppm, Cr içeriği 0.94-314.11 ppm, Pb içeriği 4.45-47.11 ppm ve Co içeriği ise 6.52-89.04 ppm olarak bulunmuştur.

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Toprak Kalitesi ve Toprak Kirliliği

**GÜNEYDOĞU ANADOLU TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/
DİYARBAKIR**

Proje No	
Proje Başlığı	Diyarbakır Koşullarında Leonarditin Buğday Gelişimine ve Toprak Kalitesi Üzerine Olan Etkisinin Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Güneydoğu Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Harran Üniv. Zir.Fak. (Danışmanlık)
Proje Yürütücüsü	Betül KOLAY (Zir.Yük.Müh.)
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Songül GÜRSOY, Murat URGUN, Hüsnü AKTAŞ, Nurettin BAYRAM
Başlama-Bitiş Tarihleri	Başlama Tarihi: Eylül 2009 Bitiş Tarihi: Temmuz 2012
Proje Bütçesi	2010: 17000 TL 2011: 18500 TL 2011: 20500 TL
Proje Özeti : Düşük organik madde içeriğine sahip Diyarbakır yöresi topraklarında leonardit kullanımının bazı toprak parametreleri ve buğdayın bitkisel özellikleri üzerine etkisinin belirlenmeye çalışılacağı bu çalışma kapsamında, leonarditin 6 farklı dozu uygulanarak (0, 50,100, 150, 200 ve 250 kg/da) tesadüf blokları deneme desenine göre 3 tekerrürlü olarak deneme kurulmuştur. Denemede bitkisel materyal olarak Sarıçanak-98 makarnalık buğday çeşidi kullanılmıştır. Sulu şartlarda kurulan denemenin 23.11.2009 tarihinde ekimi gerçekleştirilmiştir. Ekim öncesi 3 farklı toprak derinliğinden toprak örnekleri alınmıştır. Ekimle birlikte optimum N ve P gübrelemesi yapılmıştır. Toprakta yeterli K olduğu için K gübrelemesi yapılmamıştır.	

YENİ TEKLİF PROJELER

AFA ADI: Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI : Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ /ANKARA

Proje No	
Proje Başlığı	Anıza Doğrudan Ekim Tekniklerinin Toprağın Sürdürülebilirliği Üzerine Etkilerinin Araştırılması
Projenin İngilizce Başlığı	The Investigation of the effect of Direct Sowing into Stubble on Soil Sustainability
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Tarımsal İşletmeler Genel Müdürlüğü (TİGEM)
Proje Yürütücüsü	Dr.Derya SÜREK
Yardımcı Araştırmacılar	Dr.Hesna Özcan, Dr. Oğuz Başkan, Yakup Köşker
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2015
Proje Bütçesi	2011 : TL 2012: TL 2013: TL
Proje Özeti :Dünyada işlenebilir tarım alanlarının sınırlı olması nedeniyle ortaya çıkan besin açığının büyük bir kısmının üzerinde halen tarım yapılan alanlardaki verim artışı ile sağlanması gerektirmektedir. Bu kapsamda birçok ülke toprak verimliliğini korumaya ve geliştirmeye dayalı sürdürülebilir tarım sistemlerine doğru bir yönelime girmişlerdir. Bunlardan bir tanesi de geleneksel toprak işlemeli tarım tekniğine alternatif olarak ‘anıza doğrudan ekim’ tekniği ile ‘azaltılmış toprak işleme’ tekniğidir. Dünyada hızla yaygınlaşan anıza doğrudan ekim teknikleri, toprak yüzeyinde anız artıkları bırakarak bir yandan toprağın fiziksel, kimyasal özelliklerini düzenleyerek uzun vade de toprakların verimlilikleri üzerine etki ederken, diğer yandan da erozyonu kontrol ederek toprak muhafazasını sağlamaktadır. Ayrıca düşük üretim masrafları ve üretimde etkinliğin (zaman ve işgücü) artırılması da bu tekniğe yönelinmesindeki başlıca sebepleri oluşturmaktadır. Klasik tarım sisteminde ana hedef genellikle ürünlerde en yüksek verime ulaşmak olmuştur. Amaca ulaşmak için yapılan aşırı toprak işlemler, gübrelemeler ve ilaçlamalar bir yandan topraklarımızın verimliliğini azaltarak bozulmalara sebep olurken biryandan da yüksek girdi kullanımı sonucu çiftçiye yüksek maliyet çıkarmıştır. Bu araştırma ile Orta Anadolu Bölgesi koşullarında halen yaygın olarak uygulanan 3 farklı ekim nöbetinde (Nadas-Buğday; Baklagil-Buğday; Buğday-Buğday) anıza doğrudan ekim tekniklerinin (azaltılmış ve sıfır toprak işleme) toprağın verimliliğinin artırılması ve muhafazasının sağlanması üzerine olan etkileri belirlenecektir. Ayrıca anıza direkt ekim tekniklerinin üretim masrafları (yakıt, makine, amortisman) ve etkinlikleri (zaman, işgücü) hali hazırda uygulanan sistemlerle karşılaştırılarak ortaya konacaktır.	
Anahtar Kelimeler: anıza direk ekim, azaltılmış toprak işleme, ekim nöbeti	

Proje No	
Proje Başlığı	Doku Organ Kültürü Kullanılarak İn Vitro şartlarda <i>Arbusküler</i> Mikorizalardan monokültür üretimi
Projenin İngilizce Başlığı	Monoculture production from Arbuscular Mycorrhizas by using root-organ culture in vitro condition.
Proje Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Proje Destekleyen Kuruluş	TAGEM, TUBİTAK-MAM A.Ü. Ziraat Fak.Tarla Bitkileri Böl.
Proje Yürütücüsü	Songül DALCI
Yardımcı Araştırmacılar	Aynur DİLSİZ, Dilek KAYA ÖZDOĞAN
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011-2014
Proje Bütçesi	2011 : TL 2012: TL 2013: TL
Proje Özeti : Ülkemizin zengin genetik kaynakları bunları koruma yönünde önemli sorumluluklar getirmekle beraber bu kaynakları kullanarak ekonomiye kazandırma şeklinde fırsatları da önümüze sermektedir. Biyolojik çeşitlilik sözleşmesinin üç temel prensibi bu kaynakların korunması, sürdürülebilir kullanımı ile kaynakların kullanımından doğacak yararların paylaşımıdır (Karagöz, 2010). Yeryüzünün ilk 30 cm ‘si bitkilerin dolaylı olarak da insan ve hayvanların yaşayabileceği hassas, kırılgan ve değerli bir ekosistemi temsil eder. Toprakta oluşan mikrobiyal aktivite toprağın fiziksel ve beslenme kalitesinden sorumludur. Toprakta yaşayan mikroorganizmalar arasında VA Mikorizalar önemli bir role sahiptir ve dünyanın her tarafında birçok bitki türünün köklerinde simbiyotik ortaklık şeklinde yaşarlar. Toprağın doğal yapısı içerisinde bulunan faydalı mikroorganizmaların toprağın sürdürülebilirliği ve verimliliği açısından önemli bir yere sahip olması nedeniyle bu mikroorganizmaların tarıma gübre olarak kazandırılması için saf kültür olarak üretilmelerine ihtiyaç vardır. Bu amaçla mikorizaların saf kültür olarak üretim yollarından biri de in vitro şartlarda elde edilmesidir. Çünkü klasik saksı kültürlerinde çoğaltmalarda bulaşma çok fazla olduğundan ilk kültür elde edilmesinde steril şartlar sağlanmalıdır. Ülkemiz topraklarında doğal olarak bulunan faydalı mikoriza mantarlarının saf kültür olarak elde edilmesi ve biyolojik gübre olarak üretilmesi amacı ile in vitro şartlarda mikoriza sporlarından monokültür yapılması bu projenin amacını oluşturmaktadır. Araştırmada Kızılcahamam, Haymana, Beypazarı ilçelerinden alınacak toprak örnekleri ile spor izolasyonu için sera denemesi kurulacaktır. Test bitkisi olarak serada pırasa ve konukçu bitki için havuç tohumları kullanılacaktır. Mikoriza için gerekli olan konukçu bitki dokuları için havuç kökleri kullanılacak ve bu amaçla havuçta saçak kök oluşumu için <i>Agrobacterium rhizogens</i> bakterisi ile aşılama yapılacaktır. Sera denemesi sonucu spor izolasyonu yapılacak ve laboratuvar şartlarında, besiyeri ortamında havuç kökleri ile AM sporu aşılacak ve saf kültür (monokültür) elde edilecektir.	
Anahtar Kelimeler: Arbusküler Mikoriza, Doku Organ Kültürü, in vitro, <i>Agrobacterium rhizogens</i> , monokültür.	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ TARSUS

Proje No	TAGEM/BB/ 10310C01
Proje Başlığı	Çukurova Koşullarında Damla Sulama Yöntemiyle Sulanan Yağlık Ayçiçeğinde Azot Miktarlarının ve Uygulama Zamanlarının Verime ve Yağ Kalitesine Etkilerinin Belirlenmesi
Projenin İngilizce Başlığı	Determination of the Effect of Nitrogen Levels and Application Periods to the yield and Oil Quality of drip irrigated Oil-type Sunflower at Çukurova Region
Projeyi Yürüten Kuruluş	Tarsus Toprak ve Su kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	TAGEM Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü
Proje Yürütücüsü	Günsu ALTINDIŞLI ATAĞ
Yardımcı Araştırmacılar	Doç. Dr. Selim EKER Doç. Dr. Metin SEZEN Kadir KUŞVURAN Salim EKER Yusuf TÜLÜN Yeşim BOZKURT ÇOLAK Zeyni AKTAŞ İsmail ŞEYHANLI Orhan KARA Havva AKÇA
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2013
Proje Toplam Bütçesi	25.000 TL
Proje Özeti: Bu çalışmanın temel amacı; Çukurova Bölgesi'nde özellikle son yıllarda eşik alanlarda yüksek yoğunlukla üretimi yapılan ve damla sulama sistemiyle sulanan ayçiçeği bitkisi için en uygun azotlu gübre miktarlarının belirlenmesidir. Önerilen projenin diğer amaçları; • Damla sulama sistemleriyle sulanan ayçiçeğinin azot ihtiyacını belirlemek, • Gübrelemenin verim üzerine etkilerini saptamak; • Ayçiçeği yağ kalitesine gübreleme programının etkisini saptamak; • Yöre çiftçilerini bilgilendirmek amacıyla damla sulama sistemiyle sulanan ve değişken azotlu gübre miktarları uygulanan ayçiçeğini demonstrasyonlarla göstermektir. Çalışma da ana konuları gübre uygulama zamanları, alt konuları ise azot miktarları olacaktır. Gübre uygulamaları damla sulama sistemiyle fertigasyon yöntemi kullanılarak verilecektir. Ekimde gübre uygulamalarının tamamının verileceği parsellere ilk sulama ile konularına göre(5,10,15 ,20) gübre miktarları verilecektir. Daha önce gerek enstitüde yapılan ayçiçeği çalışmaları gerekse yapılan literatür taramaları ile belirlenen ayçiçeği gelişme dönemleri incelendiğinde vejetatif gelişme sonuna yaklaşık 9-10 haftada, çiçeklenme sonuna ise 14-15 haftada ulaşılmaktadır. Her bir ana konudaki gübre miktarları belirtilen bu sezon içerisinde haftalık yapılacak sulamalar ile dağıtılacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Ayçiçeği, damla sulama, azot, yağ kalitesi, Çukurova	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ /ESKİŞEHİR

Proje No	TAGEM-BB-100205E06
Proje Başlığı	Bursa Yöresinde Farklı Potasyum Seviyelerinin Kestane Verimi Üzerine Etkilerinin Belirlenmesi
Projenin İngilizce Başlığı	Determination of Effect of Different Potassium Levels on the Chestnut Yield in Bursa District
Projeyi Yürüten Kuruluş	Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	---
Proje Yürütücüsü	Serdar TOPRAK
Yardımcı Araştırmacılar	Gülser YALÇIN Mevlüt YILMAZ Özgür ATEŞ Kadriye TAŞPINAR
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011–2013
Proje Bütçesi	2011 Yılı:25000, 2012 Yılı: 6000, 2013 Yılı: 6000 Toplam:37000
Proje Özeti (200 kelimeyi geçmeyecek şekilde): Araştırma Bursa yöresinde kurulu gelişimini tamamlamış 15 yaş ve üzeri olan kapama kestane (Osmanoğlu çeşidi) bahçelerinde 3 yıl süreyle yürütülecektir. Araştırmada Kontrol, 0,5 kg/da, 1 kg/da ve 1,5 kg/da K ₂ O konuları uygulanacaktır. Deneme tesadüf blokları deneme deseninde, dört konulu ve üç tekrarlamalı olarak kurulacaktır. Denemede her parsel 2 ağaçtan oluşacaktır. Potasyum uygulaması şubat ayının ilk yarısında ağacın izdüşümüne halka şeklinde 30 cm derinliğinde çukurlar açılıp K ₂ O verilerek yapılacaktır. Bunu yanında potasyum miktarlarının belirlenmesi yanında bahçelerde verimlilik durumlarının araştırması da yaprak ve meyve analizleriyle desteklenecektir.	
Anahtar Kelimeler: Kestane, Potasyum, Verim, Bursa	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

Proje No	TAGEM/BB - 100205E02
Proje Başlığı	Domates Bitkisinde Yapraktan ve Topraktan Potasyum Uygulamalarının Verim ve Kaliteye Etkisi
Projenin İngilizce Başlığı	The Effect on Yield and Quality of Foliar and Soil Applied Potassium on Tomato
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları ESKİŞEHİR Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-
Proje Yürütücüsü	Gülser YALÇIN
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Ertuğrul KARAŞ (Ziraat Yüksek Mühendisi) Ramazan YAVUZ (Biyolog), Adnan CENGİZ (Ziraat Mühendisi) Özgür ATEŞ (Biyolog)
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011 - 2013
Proje Bütçesi	2011: 2805 TL 2012: 2680 TL 2013: 2680 TL
Proje Özeti Araştırma projesi, yapraktan ve topraktan uygulanan potasyum seviyelerinin domates bitkisinin verim ve kalitesine olan etkilerini belirlemek amacıyla yürütülecektir. Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitü arazisinde, 2011 – 2013 yılları arasında çalışılacaktır. Deneme, tesadüf bloklarında bölünmüş parseller deneme deseninde üç tekrarlamalı olarak yürütülecektir. Araştırmanın konuları: Ana konular; yapraktan ve topraktan potasyum uygulaması, Alt konular; Kontrol (sıfır K), 13 gr K/bitki (20 kg/da), 26 gr K/bitki (40 kg/da), 39 gr K/bitki (60 kg/da) olarak uygulanacaktır. Denemede, A sınıfı buharlaşma kabından ölçülen günlük buharlaşma miktarı esas alınarak, buharlaşma miktarının % 40'ı kök bölgesine verilerek damla sulama yöntemiyle gerçekleştirilecektir. Gübreler damla sulama sistemi ile kök bölgesine verilerek uygulanacaktır. Araştırmada, deneme materyali olarak açık tarla şartları için geliştirilen BT-1019 F1 oturak sofralık domates çeşidi kullanılacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Domates verimi, Potasyum, Gübre, Yapraktan uygulama, Topraktan uygulama	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

Proje No	TAGEM-BB-100205E4
Proje Başlığı	Farklı bitki sıklığı ile potasyum uygulamasının şeker pancarının verim ve kalitesine etkisi
Projenin İngilizce Başlığı	The effect on yield and quality of sugar beet density and potassium application
Projeyi Yürüten Kuruluş	Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	----
Proje Yürütücüsü	Dr. Ertuğrul KARAŞ
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Mahmut Polat, Adnan CENGİZ, Gülser YALÇIN, Aytuğ SOFUOĞLU
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011-2013
Proje Bütçesi	Toplam: 4557 TL 2011: 1519 TL, 2012: 1519 TL , 2013: 1519 TL
Proje Özet.: Araştırma projesi, farklı bitki yoğunluğuna sahip şeker pancarında farklı potasyum seviyelerinin şeker pancarının verim ve kalitesine olan etkisini belirlemek amacıyla yürütülecektir. Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü'nde yürütülecek araştırmada, sulamada A sınıfı buharlaşma kabından ölçülen günlük buharlaşma miktarı esas alınacaktır. Araştırma, üç farklı (9000, 11000, 13000) bitki sıklığı, 3 farklı potasyum dozu (0, 6 ve 12 kg K/da) dikkate alınarak uygulanacaktır. Araştırma, tesadüf bloklarında bölünmüş parseller deneme deseninde üç tekrarlamalı olarak yürütülecektir. Araştırmada sulama, damla yöntemiyle ve potansiyel buharlaşma miktarı tarla kapasitesinin % 40 seviyesine ulaştığında yapılacaktır. Araştırma sonunda şeker pancarı yetiştiriciliğinde bitki sıklığı ile potasyum uygulamasının şeker pancarının brüt gelir ve kalitesine olan etkileri saptanacaktır.	
Anahtar Kelimeler: şeker pancarı, bitki sıklığı, potasyum, verim, polar oranı	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

Proje No	TAGEM/BB-100205E03
Proje Başlığı	Eskişehir Sulu Koşullarında Buğday-Şekerpancarı Münavebesinde Fiğın (Ara Bitki) Yeşil Gübre Olarak Kullanılmasının Ve Azaltılmış Azot Dozları Uygulamasının Şekerpancarı Verimine Etkilerinin Belirlenmesi
Projenin İngilizce Başlığı	
Projeyi Yürüten Kuruluş	Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	----
Proje Yürütücüsü	Serdar TOPRAK
Yardımcı Araştırmacılar	Halil POLAT, Gülser YALÇIN, Mevlüt YILMAZ Kadriye TAŞPINAR, Özgür ATEŞ, Abdullah ATAY
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011-2013
Proje Bütçesi	2011: 15020 TL, 2012: 5625 TL , 2013 : 7065 TL
Proje Özet.: Bu araştırma buğday-şekerpancarı münavebe sisteminde meydana gelen 8 aylık boş süreyi değerlendirmek, araya bir baklagil bitkisi koyarak toprağın azot içeriğini artırmak, yeşil gübre ve azaltılmış azot dozlarının verim üzerindeki etkilerini saptamak ve kimyasal gübre kullanımını azaltarak toprağın sürdürülebilirliğine katkıda bulunmak amacıyla, Eskişehir-Ankara devlet karayolunun kuzeyinde, Eskişehir ili merkezine 8 km mesafede bulunan merkez istasyonunda yürütülecektir. Deneme yerinin denizden yüksekliği 781 m’dir. Deneme yeri toprakları Allüviyal büyük toprak grubundadır. Araştırmada Macar fiğ çeşidi ve Esperanza şekerpancarı çeşidi kullanılacaktır. Deneme tesadüf blokları deneme deseninde 7 konulu ve 3 tekerrürlü olarak yürütülecektir. Araştırmada buğday+şekerpancarı (% 100 Azot-Kontrol), buğday+fiğ+şekerpancarı (0 kg – N /da), buğday+fiğ+şekerpancarı (3 kg –N /da), buğday+fiğ+şekerpancarı (6 kg –N /da), buğday+fiğ+şekerpancarı (9 kg –N /da), buğday+fiğ+şekerpancarı (12 kg –N /da) ve buğday+fiğ+şekerpancarı (15 kg –N /da) konuları uygulanacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Eskişehir, buğday, şekerpancarı, münavebe, fiğ, azot .	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

Proje No	TAGEM/BB-100205E05
Proje Başlığı	Fosfor Çözücü Bitki Büyümesini Teşvik Eden Bakterilerin Biyogübre Olarak Kullanım Olanaklarının Araştırılması
Projenin İngilizce Başlığı	Researching Possibilities of Phosphorus Dissoves Plant Promotion Rhizobacteria use as Biofertilizer.
Projeyi Yürüten Kuruluş	Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	----
Proje Yürütücüsü	Özgür ATEŞ
Yardımcı Araştırmacılar	Halil POLAT, Gülser YALÇIN, Ramazan YAVUZ, Serdar TOPRAK, Abdullah ALTAY Kadriye TAŞPINAR, Mevlüt YILMAZ
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011-2014
Proje Bütçesi	2011: 43495 TL, 2012: 4567 TL , 2013 : 8930TL 2014:13773 TL
Proje Özet	Projenin amacı toprakta bulunan ve bitki tarafından kullanılamayan fosforun bakteriler yardımıyla bitkilerin kullanabileceği forma dönüştürerek fosforlu gübre kullanımı azaltmaktır.Projede Eskişehir ilinin çeşitli noktalarından alınacak 60 toprak örneğinde ACC (1-aminosiklopropan-1-karboksilat) Deaminaz üreten ve fosfor çözebilen bakteri suşları izole edilecektir. Fosfor çözebilme yeteneği en yüksek olan 10 sus tespit edilerek sera denemeleri kurulacaktır. Sera denemeleri sonucunda en etkin olan 3 sus ile tarla denemeleri kurulacaktır. Tarla ve saksı denemeleri Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Arazisinde ve serasında kurulacaktır. Saksı denemeleri 4 tekerrürlü ve tamamen tesadüfi olarak düzenlenecektir. Tarla denemeleri tesadüf blokları deneme desenine 3 tekerrürlü ve 7 konulu olarak kurulacaktır. Sonuçların değerlendirilmesinde varyans analizi kullanılacaktır
Anahtar Kelimeler:	ACC, Fosfor , Biyogübre , Bakteri.

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

Proje No	TAGEM/BB - 100205E01
Proje Başlığı	Buğday Üretim Alanlarında Daraltılmış Alan Uygulamasının Gübre Tüketimine Etkisi
Projenin İngilizce Başlığı	The Effect of Contracted Field Application in Wheat Production Fields on Fertilizer Consumption
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları ESKİŞEHİR Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-
Proje Yürütücüsü	Gülser YALÇIN
Yardımcı Araştırmacılar	Halil POLAT, Kadriye TAŞPINAR, Hasan BOYACI, Ramazan YAVUZ, Serdar TOPRAK, Özgür ATEŞ
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011 - 2013
Proje Bütçesi	2011: 85470 TL 2012: 5962,5 TL 2013: 7390 TL
Proje Özeti Bu araştırma, sulu buğday üretim alanlarında daraltılmış alan uygulamasının, gübrenin tüketimine ve yetiştiricilik de girdi maliyetlerine olan etkisini karşılaştırmak amacı ile hazırlanmıştır. Araştırma enstitü arazisinde tesadüf blokları deneme desenine göre 5 konulu, 3 tekerrürlü olarak yürütülecektir. Deneme konuları: A: Kontrol (normal ekim,tam gübre, tam tohum, ilaçlı mücadele, yağmurlama sulama), B: (2+0) Tüm ekici ayaklar açık, normal ekim, tam gübre, tam tohum, ilaçlı mücadele, damla sulama, C: (2+1) iki ekici ayak açık bir ekici ayak kapalı, 2/3 gübre, 2/3 tohum, ilaçlı mücadele, damla sulama, D: (2+2) iki ekici ayak açık iki ekici ayak kapalı, yarım gübre, yarım tohum, çapalı mücadele, damla sulama, E: (2+3)iki ekici ayak açık üç ekici ayak kapalı,1/3 tohum, 1/3 gübre, çapalı mücadele, damla sulama olarak kurulacaktır. Araştırmada Odeska buğday çeşidi ile 2011 – 2013 yılları arasında yürütülecektir.	
Anahtar Kelimeler: Buğday, daraltılmış alan, gübre, verim	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/TOKAT

Proje No	TAGEM-BB-100205G01
Proje Başlığı	Destekleyici Bitki Besleme Sisteminde Azaltılmış Azotlu Gübre Uygulamalarının Bitki Verim ve Toprak Özellikleri Üzerine Etkileri
Projenin İngilizce Başlığı	The effects of applications of residuced nitrogen fertilizier on soil properties and plant yield in integrated plant nutrition systems
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Tokat Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Tokat
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Mustafa DEMİR
Yardımcı Araştırmacılar	Ö.Faruk NOYAN, Selma ÖZTEKİN, Sinan KILIÇ, Sezai GÖKALP
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011-2014
Proje Bütçesi	2011 :22 100TL, 2012:6 500TL, 2013 75 00TL , 2014 6 500TL 2015: .TL
Proje Özeti : Tarımsal uygulamalarda gündeme gelen Destekleyici Bitki Besleme Sistemi, organik gübrelerin, kimyasal gübreler ile uygun bir karışım içerisinde uygulamasıdır. Bu sistemin elemanları kimyasal gübreler, hayvan gübresi, yeşil gübreler, toprak düzenleyicileri, organik gübreler, havada bulunan serbest azotu tespit eden, topraktaki fosforu yarıyışlı hale getiren mikroorganizmalar ve diğerleridir Bu araştırmanın amacı Destekleyici Bitki Besleme Sistemi kapsamında leonardit kullanımı ile birlikte azaltılmış azotlu gübre miktarlarının belirlenmesine yöneliktir. Toprak düzenleyicisi ve organik gübre olarak da adlandırılan leonardit toprağın fiziksel ve kimyasal özellikleri üzerine olumlu etkisi olan doğal bir maddedir. Leonardit içerdiği humik asitler yolu ile toprakta bulunan bitki besin maddelerinin yarıyışlılığını artırdığından inorganik gübre kullanımında tutumluluk sağlayıcı özelliktedir. Bu amaçla planlanan araştırma Toprak ve Su Kaynakları Tokat Araştırma Enstitüsü üretim parselinde, Tesadüf Blokları Deneme Desenine göre 3 tekrarlamalı ve çakılı olarak yürütülecektir. Denemede ekim nöbeti patates, buğday ve mısır bitkileri yer alacak şekilde olacaktır. Deneme Konuları: E₀ = Optimum NPK , E₁ = $\frac{3}{4}$ N+Optimum PK + 100kg/da leonardit, E₂ = $\frac{1}{2}$ N+Optimum PK +100kg/da leonardit, E₃ = $\frac{1}{4}$ N+ Optimum PK +100kg/da leonardit, E₄ = 100 kg/da leonardit Patates ve mısır bitkilerinde damla sulama, buğday bitkisinde yağmurlama sulama yapılacaktır. Leonardit ve toprak analiz sonuçlarına göre eksikliği varsa fosforlu ve potasyumlu gübrelerin tamamı ekimle birlikte, konularına göre uygulanacak azotlu gübre ise ekimle ve sulama suyuyla birlikte uygulanacaktır..	
Anahtar Kelimeler: Buğday, Patates, Mısır, Leonardit, Destekleyici Bitki Besleme	

AFA ADI: Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

**GAP TOPRAK SU KAYNAKLARI VE TARIMSAL ARAŞTIRMA
ENSTİTÜSÜ/ŞANLIURFA**

Proje No	TAGEM – BB – 090205J1
Proje Başlığı	Harran Ovası Harran Ovası Koşullarında Aspir(Carthamus tinctorius L)’ in Azotlu ve Fosforlu Gübre İsteğinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP Toprak Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluşlar	-
Proje Yürütücüsü	Mehtap SARAÇOĞLU
Yardımcı Araştırmacılar	Dr.Meral TAŞ Halil HATİPOĞLU Dr.Abdulkadir SÜRÜCÜ
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2012
Proje Bütçesi	2010 - 3000 TL 2011 - 3500 TL 2012 - 4000TL
Proje Özeti :Deneme; GAP Toprak-Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Koruklu-Talat DEMİRÖREN Araştırma İstasyonu ve tatlıca istasyonunda azot ve fosfor olarak iki ayrı deneme şeklinde tesadüf blokları deneme desenine göre 4 tekerrürlü olarak kurulmuş ve çeşitlerden yöreye en uygun olan remzibey dikenli çeşidi kullanılmıştır. Sıra üzeri : 8-10 cm Sıra arası: 20 cm olarak alınmıştır. Koruklu ekimi 23.11.2009, çıkışı 07.12.2009; Tatlıca ekimi 03.12.2009, çıkışı ise 14.12.2009 da olmuştur. Azot Denemesi Konuları; N0 – Kontrol (gübre uygulanmadı) N4 – 4 kg/da N N8 – 8 kg/da N N12 – 12 kg/da N N16 – 16 kg/da N Fosfor Denemesi Konuları; P0 – Kontrol (gübre uygulanmadı) P3 – 3 kg/da P₂O₅ P6 – 6 kg/da P₂O₅ P9 – 9 kg/da P₂O₅ P12– 12 kg/da P₂O₅	

AFA ADI: Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

Proje No:	TAGEM-BB-100205J01
Proje Başlığı	Harran Ovası Koşullarında Mikoriza (<i>G. mossea</i>) Aşılması ve fosfor uygulamasının Biber Bitkisinin gelişim, Beslenmesi ve Verim Unsurlarına Etkisi
Projenin İngilizce Başlığı	
Projeyi Yürütücü Kuruluş	GAP Toprak-Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Çukurova Üniversitesi Harran Üniversitesi
Proje Yürütücüsü	Nesibe Devrim ALMACA
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Gülgün ÖKTEM Sibel SÖYLEMEZ Ufuk RASTGELDİ Abdullah Suat NACAR Dr. Abdulkadir SÜRÜCÜ Prof.Dr. İbrahim ORTAŞ Doç.Dr. Ahmet ALMACA
Proje Başlama- Bitiş Tarihleri	2011-2013
Proje Bütçesi	2011- 5000 TL, 2012- 5500 TL, 2013- 5700 TL,
Proje Özeti:	Harran Ovası Koşullarında Mikoriza (<i>G. mossea</i>) Aşılması ve fosfor uygulamasının Biber Bitkisinin gelişim, Beslenmesi ve Verim Unsurlarına Etkisini belirlemek amacı ile yürütülecektir. Deneme bölünmüş parseller deneme desenine göre 3 tekerrürlü olacak şekilde kurulacaktır. Amaca uygun olarak mikorizalı, ve mikorizasız olarak üretilen fideler yendin tarlaya şaşıtırılırken mikorizalı ve mikorizasız olarak aşılacaktır. Denemede 0,10,20 kg/da P₂O₅ fosfor dozları denenecektir. Deneme hasat edildikten sonra bitki köklerinde Mikoriza Sporlarının İzolasyonu ve Sayımı Yapılacaktır.
Anahtar kelimeler:	Harran, Mikoriza, Biber, fosfor dozları

AFA ADI: Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

Proje No:	TAGEM-BB-100205J02
Proje Başlığı	Gemlik Zeytin Çeşidinde Farklı Dozlardaki Çinko ve Bor Uygulamasının Verim Ve Kalite Üzerine Etkileri
Projenin İngilizce Başlığı	Effect of Different Zink Dozes Applications on Yield and Quality on Gemlik Olive Cultivers.
Yürütücü Kuruluş	GAP Toprak-Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Harran Üniversitesi
Proje Lideri	Sibel SÖYLEMEZ
Yardımcı Araştırmacılar	A.Gülgün ÖKTEM N.Devrim ALMACA Dr. Ebru SAKAR Prof. Dr. Bekir Erol AK
Proje Başlama- Bitiş Tarihleri	2011-2015
Proje Bütçesi	2011- 6000 TL, 2012- 6500 TL, 2013- 6700 TL, 2014- 6900, 2015- 7100
Proje Özeti: Zeytinliklerimizin genellikle meyilli arazilerde yer alması ve bakım tedbirlerinin tam olarak uygulanmaması gibi nedenlerle beslenme problemlerine sık rastlanmaktadır. Zeytin ağaçları diğer meyve türlerine oranla olumsuz koşullara daha dayanıklı olmakla beraber verim ve kalite düşmesi gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır. En çok karşılaşılan sorunlar ve noksanlıklar besin element dengesizlikleri olup, fazlalıklara oldukça az rastlanmaktadır. Besin maddesi noksanlıklarının başlangıcında normal ve sıhhatli gibi görünen ağaçlarda, ileri noksanlık durumlarında yaprak, çiçek, sürgün, gövde ve meyvelerde bariz olumsuzluklar ortaya çıkar. Tüm ağacın gelişmesi durur ve çok ciddi noksanlık durumları ağacın ölümüne neden olur. Bu duruma gelen bir ağaca uygulanan tüm bakım ve kültürel tedbirlere rağmen beklenen ürünü elde etmek mümkün değildir. Bu durum, zeytinde besin maddesi noksanlıklarının kesin teşhisi ve takibi gereğini ortaya çıkarmaktadır. Ülkemiz zeytinliklerinde taban gübrelemesi hariç topraktan gübreleme yapılmamakta yada az miktarda yapılmaktadır. Bu yüzden yapraktan yapılacak olan gübreleme önem arz etmektedir. Bitkilerin mikro besin element ihtiyaçları makro besin element ihtiyaçları yanında çok az gibi görünse de mutlak gerekli elementler olarak mikro besin elementlerinin önemi gün geçtikçe daha iyi anlaşılmaktadır. Ülkemiz topraklarının çoğunda eksikliği görülen bu elementlerin başında Fe ve Zn gibi besin elementleri gelmektedir. Yine bor noksanlığına sert çekirdeklielerde fazla rastlanır, sıcaklığa ve su stresine bağlı artış göstermektedir. Ekstrem hava koşullarına bağlı stres de bor alımına etki etmektedir ve ilkbahar bor uygulamaları bu etkiyi azaltabilmektedir. Tüm bu olumsuzlukları ortadan kaldırmak amacıyla sonbaharda yaprak ve gerekli toprak analizleri yapılarak, zeytin ağacının element noksanlıkları saptanmalıdır. Denemede, Gemlik zeytin çeşidinden oluşan kapama bir zeytin bahçesi kullanılacaktır. Bahçede yapraktan farklı dozlarda çinko ve bor uygulaması yapılarak, noksanlık sınırında bulunan çinkonun ve borun bitkinin ihtiyacı olan düzeye ulaşmasıyla uygulamanın, peryodisite ile zeytinin verim ve kalitesi üzerine etkileri gözlemlenecektir. Çalışma süresince gerekli fenolojik ve pomolojik gözlemler yapılacaktır.	
Anahtar kelimeler: Şanlıurfa, zeytin, bor, çinko, verim, kalite	

AFA ADI : Toprak ve Su kaynakları

PROGRAM ADI : Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ERZURUM

Proje No	TAGEM-BB100205K1
Proje Başlığı	Kimyasal Gübrelemeye Alternatif Olabilecek Bitki Gelişimini Teşvik Edici Bakteri Uygulamalarının Meralarda Verim Ve Diğer Unsurlar Üzerine Etkileri
Projenin İngilizce Başlığı	The Effects Of Application Of Plant Growth Promoting Rhizobia To Be Alternative To Chemical Fertilization On The Productivity Of Rangelands And Other Factors
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su kaynakları Erzurum Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü
Proje Yürütücüsü	Nalan Zeynep Yıldırım
Yardımcı Araştırmacılar	Tamer Coşkun Süha Kürşat Önalın Yrd. Doç. Dr.Mahmut Daşçı Doç.Dr. Binali Çomaklı Prof. Dr. Ramazan Çakmakçı
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2014
Proje Bütçesi	2011: 50000 TL 2012: 13000 TL 2013: 13000 TL

Proje Özeti

Meralarda verimi artırmanın yöntemlerinden biride gübrelemedir. Uygulanan kimyasal gübrelerin tamamından bitkinin faydalanamaması, oluşan kalıntıların kirliliğine sebep olması çevresel açıdan sorundur. Bu çalışma ile meralarda kimyasal gübreleme ve bitki gelişimini teşvik eden bakterilerin meranın verimi ve kalitesi üzerine etkisi araştırılacaktır. Gübre azotuna çevresel olarak kabul edilebilir biyolojik alternatiflerin araştırılması, adaptasyonu, geliştirilmesi ve benimsenmesi gereklidir. PGPR (bitki gelişimini teşvik eden bakteriler) kimyasalların kullanımına bir alternatif olarak tarımda bitkisel gelişmeyi ve verimi artırıcı önemli bir role sahiptir. Bu araştırma ile, optimum gübre uygulaması yapılmış, gübre uygulaması yapılmamış veya azaltılmış gübre uygulamaları ile birlikte mikrobiyal gübrelemenin meraların kalite, verim ve mineral kompozisyonu üzerine etkisi ortaya konulacaktır.

Araştırma yapılacak mera, Erzurum ili Ilıca ilçesine bağlı Ağveren köyünün batısında bulunmaktadır. Faktöriyel düzenlemeye göre tam şansa bağlı deneme deseninde üç tekerrürlü olarak toplam 57 parselde deneme yürütülecektir. (beş bakteri ırkı uygulaması, dört kontrol; (K1) gübresiz ve bakterisiz, (K2) mineral gübrenin optimum dozu, (K3) mineral gübreden sadece N optimum dozu, (K4) mineral gübreden sadece P optimum dozu, on konu; azaltılmış gübre uygulamaları ile birlikte bakteri uygulamaları tesadüfî olarak dağıtılacaktır.

Kimyasal gübrelere alternatif bakteri uygulamalarının bulunması tarımsal üretimin sürdürülebilirliği ve toprağın korunması açısından önem taşıyacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bitki gelişimini teşvik eden bakteriler, mera, verim, gübreleme

AFA ADI : Toprak Ve Su Kaynakları
PROGRAM ADI : Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

**ATATÜRK TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ
MÜDÜRLÜĞÜ/KIRKLARELİ**

Proje No	TAGEM-BB-110602L1
Proje Başlığı	Makro ve Mikro Besin Elementlerinin Birlikte Ekstraksiyonunda Kullanılabilecek Metotların Araştırılması
Projenin İngilizce Başlığı	Determination of the methods that will be able to be used in the extraction of both macro and micro nourishment elements
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
İşbirliği Yapılan Kuruluşlar	Edirne Ticaret Borsası, Tekirdağ Ticaret Borsası, Keşan Ticaret Borsası, Uzunköprü Ticaret Borsası, Trakya Birlik
Proje Yürütücüsü	Mehmet Ali GÜRBÜZ
Yardımcı Araştırmacılar	Ahmet Sinan ÇALIŞKAN
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011-2012
Proje Bütçesi	2011: 200.000 TL 2012: 50.000 TL
Proje Özeti	Bu araştırma projesi ile, toprakta yayırlı formda bulunan, makro (K, P, Ca, Mg, Na) ve mikro (Fe, Cu, Zn, Mn, B) bitki besin elementlerinin tek bir ekstraksiyon çözeltisi ile alınması ve ICP cihazı ile bir defada analiz edilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla, Trakya Bölgesinden alınacak çok sayıda (100-200) asit ve alkali toprak örneklerinde, makro ve mikro besin elementleri analizleri, klasik ekstraksiyon metodları ve tek bir ekstraksiyon çözeltisi ile ekstrakte edilen analiz sonuçları ile karşılaştırılacaktır. Bu karşılaştırmada, klasik metodlarla, özellikle yörede bitki beslenmesinde eksikliği görülen fosfor, potasyum, çinko ve bor bakımından yüksek korelasyon katsayısı veren tekli ekstraksiyon metodları belirlenecektir. Klasik toprak analiz değerleri için kullanılan kritik toprak analiz değerleri ile bu metodlar için verilen kritik toprak analiz değerleri belirlenmeye çalışılacaktır. Kullanılacak tekli ekstraksiyon çözeltileri şunlardır; 1. Mehlich-3 ekstraksiyon metodu 2. Modifiye edilmiş Morgan ekstraksiyon metodu 3. Amonyum bikarbonat -DTPA ekstraksiyon metodu 4. Sıcak su ile ekstraksiyon metodu
Anahtar Kelimeler: Ekstraksiyon metodu, Makro mikro besin elementi, ICP	

AFA ADI: Toprak ve Su kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

BATI AKDENİZ TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ /ANTALYA

Proje No	
Proje Başlığı	Antalya Koşullarında Bazı Silajlık Mısır Çeşitlerinin Azotlu Gübre İsteğinin Belirlenmesi
Projenin İngilizce Başlığı	Determination of Request Nitrogenous Fertilizers Conditions of Some Silage Corn Variety in Antalya
Projeyi Yürüten Kuruluş	Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü ANTALYA
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Ali KOÇ
Yardımcı Araştırmacılar	Mustafa SOYSAL Nazmi DİNÇ Şekip ERDAL Mehmet PAMUKÇU Nuri ARI
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011-2013
Proje Bütçesi	2011: 17200 TL 2012: 7650 TL 2013: 7850TL
Proje Özeti :Mısır, dünyada insan gıdası ve hayvan yemi olarak kullanılmasının yanında, sanayide yağ, nişasta, şeker, bira ve alkol yapımında kullanılmaktadır. Türkiye’de ise en çok insan ve hayva beslenmesi ile kağıt sanayinde kullanılmaktadır. Ülkemizde ve yöremizde özellikle son yıllarda hayvan yemi için silajlık mısır üretim alanlarında bir artış söz konusudur. Mısır ekim alanlarının artmasıyla birlikte çok sayıda mısır çeşidi yöremizde ekilmeye başlanmıştır. Yüksek verimlere sahip mısır çeşitleri birbirleri ile yarış halindedir. Buna bağlı olarak üreticiler yüksek verim alabilmek için birbirlerinden çok farklı miktarlarda azotlu gübre kullanmaktadırlar. Projenin hazırlanma nedenleri; Enstitümüzde mısır ıslah çalışmaları ile mısır üretimi ve tohum üretimlerinin yoğun şekilde yapılması, Yeni çeşitlerin geliştirilmiş olması ve bu çeşitlerin tohum üretimlerinde çeşidin gübre gereksiniminin istenmesi, Farklı yörelerde farklı miktarlarda gübre kullanımının olması ve Mısır üreticilerinin gübreleme konusundaki talepleridir. Bu gerekçeler dikkate alınarak mısır tarımında kullanması gereken azotlu gübre miktarını belirlemek amacıyla bu proje hazırlanmıştır.Çalışma, Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Aksu Birimi arazisinde yürütülecektir. Bu çalışmada ana konuları BATEM 7252 SİDE, BATEM 7255 ŞAFAK ve BATEM 5455 BURAK mısır çeşitleri, alt konuları ise 7 Farklı Azot miktarı (0 kg/da, 10 Kg/da, 15 Kg/da, 20 Kg/da, 25 kg/da, 30 Kg/da ve 35 kg/da) oluşturulacaktır. Deneme tesadüf bloklarında bölünmüş parseller deneme desenine göre 3 yinelemeli olarak yürütülecektir. Bu çalışmada tüm konulara eşit su uygulamaları ile eşit fosfor ve potasyum uygulanarak Antalya koşullarında silajlık mısır çeşitlerinin azot gereksinimi belirlenerek üretici kişi kurum ve kuruluşların kullanımına sunulacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Mısır, Silaj, Azot, Verim	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları
PROGRAM ADI : Toprak ve Arazi Bilgi Sistemleri

MENEMEN TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/İZMİR

Proje No	TAGEM-BB-100207D01		
Proje Başlığı	Parsel Bazında Tarımsal Arazi Kullanım Planlarının Oluşturulmasında Coğrafi Bilgi Sisteminin Kullanılabilirliği Üzerine Bir Araştırma; Bakırçay Havzası Örneği		
Projenin İngilizce Başlığı	A Research on Utilizing of Geographic Information System in Parcel Based Agricultural Land Use Planning; Bakırçay Basin Case Study		
Projeyi Yürüten Kuruluş	Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü		
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü		
Proje Yürütücüsü	Nejat ÖZDEN	Ziraat Yüksek Mühendisi	
Yardımcı Araştırmacılar	Prof. Dr. Yusuf KURUCU	Ziraat Yüksek Mühendisi	
	Doç. Dr. Mustafa BOLCA	Ziraat Yüksek Mühendisi	
	Süleyman ŞEN	Ziraat Yüksek Mühendisi	
	Dr. M. Tolga ESETLİLİ	Ziraat Yüksek Mühendisi	
	Ar. Gör. Fulsen ÖZEN	Ziraat Yüksek Mühendisi	
	Z. Lamia BİLİR	Kimya Mühendisi	
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.02.2011 – 01.02.2014		
Projenin Toplam Bütçesi	2011: 50 000 TL	2012: 30 000 TL	2013: 6 000 TL
Proje Özeti			
Doğada yenilenemeyen temel kaynaklar arasında yer alan, canlılar için mutlak gerekli yaşam ögesi ve besin ortamı olan toprakların sistemli bir şekilde incelenmesi, sürdürülebilir arazi kullanım planlamaları için oldukça önemlidir. Bugün tüm dünyada tarımsal üretime açılacak alanların son sınırına ulaşılmış durumdadır. Geriye dönüşümü mümkün olmayan ve doğanın en önemli fiziksel, kimyasal ve biyolojik aktivitelerini içeren toprağın yörenin ekolojik yapısına uygun, sosyo-ekonomik gereksinimleri karşılayabilecek, aynı zamanda sürdürülebilir bir şekilde kullanımını sağlayabilecek tarımsal arazi kullanım planlama modellerinin oluşturulması, bu amaçla araştırma ve çalışmalara öncelik verilmesi, ülkemizde zorunlu bir hal almıştır. Bu bağlamda, doğal kaynaklarla ilgili detaylı ve güncel verilerden oluşturulan, yeni teknoloji ve yöntemlerle sistemli bir şekilde geliştirilebilen veya güncellenebilen veri tabanlarının oluşturulması, temel aşamalar olarak projelerde yer almaktadır. Bu araştırmada, Bakırçay Havzası topraklarının fiziksel, kimyasal ve morfogenetik özelliklerini içeren seri bazında toprak haritaları yapılacaktır. Araştırmada, yüksek çözünürlüklü uydu görüntüleri ve kadastral veriler temel kartoğrafik materyalleri oluşturacaktır. Bu bağlamda arazilerin tarımsal kullanıma uygunluk sınıfları, iklim özellikleri, üreticilerin sosyo-ekonomik koşulları ile mevcut tarımsal ürün desenleri ve bunlara alternatif oluşturabilecek diğer tarımsal ürünler belirlenip coğrafi bilgi sistemi içerisinde katman mantığına göre bir veri tabanı oluşturulacaktır. Araştırma sonucunda, parsel düzeyinde ürün deseni planlamasına olanak sağlayabilecek bir model önerisi geliştirilecektir.			
Anahtar Kelimeler	Arazi kullanım planlaması, toprak haritası, CBS, uzaktan algılama, Bakırçay Havzası		

SONUÇLANAN PROJELER

AFA ADI: Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ANKARA

Proje No	02320A01
Proje Başlığı	Ankara Koşullarında Organik Tarım Sisteminde Kullanılan Farklı Materyallerin Domates ve Mısır Münavebe Sisteminde Toprak Özelliklerine Etkisi
Projenin İngilizce Adı	Effect of Various Materials Used in Organic Farming System on the Growth of Tomato and Maize in Ankara Province
Projeyi Yürüten Kuruluş:	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş:	TAGEM, Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü
Proje Yürütücüsü:	Mehmet KEÇECİ
Yardımcı Araştırmacılar:	Dr. Nesime CEBEL TGSKMAE Dilek TERZİ TGSKMAE Murat PEKER TGSKMAE Şule KAYA TGSKMAE Dr. Pervin ERDOĞAN ZMMAE Uzm. Aynur KARAHAN ZMMAE Uzm. Münevver KODAN ZMMAE
Başlama ve Bitiş Tarihleri:	2002-2008
Projenin Toplam Bütçesi:	45630 TL
Proje Özeti :	Ankara koşullarında ulaşılabilirliği kolay olan organik materyallerin domates ve mısır yetiştiriciliğinde kullanılabilirliğini belirlemek, yeşil gübrelili ve yeşil gübresiz uygulamaları karşılaştırmak, yapılan uygulamalarının toprağın fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerine etkisini ortaya koymak amacı ile Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü, Sarayköy araştırma ve uygulama istasyonunda yürütülmüştür. Çalışma tesadüf blokları deneme desenine göre 3 tekerrürlü ve çakılı, yeşil gübrelili ve yeşil gübresiz 2 deneme olarak yürütülmektedir. Domates- Mısır münavebe sistemi uygulanmaktadır. Uygulama konuları aşağıda verilmektedir. A: Kontrol B: NP (Optimal Gübre Dozu) C: Koyun Gübresi D: Tavuk Gübresi E: Sığır Gübresi F: Kompost Uygulaması Deneme parsellerinden 0-20cm ve 20-40cm derinliklerinden toprak örnekleri alınmıştır. Toprak analiz sonuçları ve organik materyallerin N içeriklerine göre 17 kg/da N olacak şekilde organik materyaller baharda uygulanmıştır. Yeşil gübrelili deneme alanındaki parsellere yeşil gübre olarak Macar fiği ekilmiştir. Denemelerde Domates ve Mısır münavebe sistemi uygulanmıştır. İlk yıl Domates yetiştirilmiş ardından mısır bitkisi yetiştirilmiştir. Her yıl yapılan uygulamalara bağlı olarak topraktaki kimyasal, fiziksel ve biyolojik değişimler tespit edilmiş ve değerlendirilmiştir.
Anahtar Kelimeler:	Organik tarım, Toprak Parametreleri

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/KONYA

Proje No	TAGEM-BB-070205F03
Proje Başlığı	Farklı Manganlı Gübre Kaynaklarının ve Dozlarının Toprakta Alınan Bazı Makro, Mikro Besin Elementleri Alımı, Bitki Verimi ve Verim Komponentleri Üzerine Etkileri
Projenin İngilizce Başlığı	Effect of Different Manganese Fertilizer Sources and Doses on Macro and Micro Nutrients Absorbed from Soil, Yield and Yield Components
Projeyi Yürüten Kuruluş	Konya Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	Selçuk Üniversitesi
Proje Yürütücüsü	Dr. Aynur ÖZBAHÇE
Yardımcı Araştırmacılar	Yrd. Doç. Dr. Mehmet ZENGİN
Başlama-Bitiş Tarihleri	2007-2008
Proje Toplam Bütçesi	3 750 TL
Proje Özeti (200 kelimeyi geçmeyecek şekilde) Bu araştırma, Konya ekolojik koşullarında 2006 ve 2007 yıllarında yetiştirilen Akman-98 fasulye çeşidine artan dozlarda topraktan (T; 0, 6, 9 ve 12 mg Mn/kg) ve yapraktan (Y; % 0, 0.2, 0.3 ve 0.4) uygulanan farklı manganlı gübrelerin (MS; $MnSO_4 \cdot 3H_2O$, % 27 Mn ve ME; Mn-EDTA, % 12 Mn) bazı makro (N, P, K, Ca ve Mg) ve mikro besin elementleri (Fe, Zn, Mn, Cu ve B) alımı ile verim ve verim unsurlarına (bitki boyu, bitkide bakla sayısı, baklada tane sayısı, bin tane ağırlığı ve protein) etkilerini belirlemek amacı ile yapılmıştır. Denemeler Tesadüf Bloklarında Bölünen Bölünmüş Deneme Deseni'nde 4 tekerrürlü olarak yürütülmüştür. Toprakta uygulamalar tek seferde banda tohum ekimi ile birlikte, yapraktan uygulamalar ise çimlenmeden sonraki 25. ve 35. günler olmak üzere iki seferde gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, Mangan uygulaması yaprağın toplam P, Ca, Fe, Cu ve B içeriklerini düşürürken; K, Zn ve Mn içeriklerini artırmıştır. Ayrıca uygulamalar ile yaprağın suda çözünebilir N, P, K, Ca, Mg, Fe, Zn, Mn, Cu ve B içerikleri arasında istatistiksel olarak bir fark bulunmazken, aktif demir içerikleri ile arasında önemli fark ($p < 0.05$) bulunmuştur. Genel olarak verim ve çoğu verim unsurları açısından MS'ye göre ME ve her iki gübrenin de yapraktan uygulaması topraktan uygulamaya göre daha iyi sonuçlar vermiştir. En yüksek tane verimleri ilk yılda (278.34 kg/da) yapraktan uygulanan ME'nin % 0.2, ikinci yılda (309.21 kg/da) ise yine yapraktan uygulanan ME'nin % 0.3 dozlarında elde edilmiştir.	
Anahtar Kelimeler: mangan, fasulye, besin elementleri alımı, verim, verim unsurları.	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/TARSUS

Proje No	TAGEM/BB/ 02330C01
Proje Başlığı	Çukurova Koşullarında Marul Sahalarında Toprakta Bulunan Fosfor Kapsamlarına Göre Maruldaki ve Topraktaki Kadmiyum (Cd) Miktarının Değişiminin İzlenmesi
Projenin İngilizce Başlığı	Under Çukurova conditions found in soil phosphorus in the lettuce fields and soil according to the scope of the cadmium (Cd) is aimed to examine the amount of the change.
Projeyi Yürüten Kuruluş	TAGEM Tarsus Toprak ve Su kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Günsu ALTINDIŞLI ATAĞ
Yardımcı Araştırmacılar	Kadir KUŞVURAN
Başlama-Bitiş Tarihleri	2002-2008
Proje Toplam Bütçesi	9 500 TL
Projenin Özet Tanıtımı	Projenin amaçları - Marul bitkisinin yetiştirildiği sahalardaki fosfor (P2O5) miktarlarına bağlı olarak topraktaki ve bitki bünyesindeki kadmiyum (Cd) miktarının değişimini incelemek, - Fosfor kirliliğini tespit etmektir. Her bir köyden o köyü temsil edebilecek sayıda tarladan hasat dönemi toprak örneklemeleri ile hasat olgunluğunu tamamlamış bitkilerden bitki örnekleri alınmıştır. Örnekleme noktalarının GPS aleti ile koordinatları belirlenmiştir. Alınan toprak örneklerinde, tuz, pH, bünye , kireç (%), yarayışlı fosfor (P2O5) , potasyum (K2O) ve organik madde analizleri ve ekstrakte edilebilir kadmiyum analizleri ile total kadmiyum analizleri AAS’ de grafit fırında yapılmıştır. Yöredeki tarlalardan hasat olgunluğuna gelmiş olan marullardan bitki örneklemeleri yapılmıştır. Alınan bitki örneklerinde de kadmiyum analizleri yapılmıştır. İstatistik analizler ile aralarındaki ilişkiler irdelenmiş ve yöre topraklarının fosfor kirlilik düzeyleri ortaya konmuştur.
Anahtar Kelimeler: Marul, kadmiyum, fosfor, Çukurova	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sürdürülebilir Toprak Verimliliği

Proje No	TAGEM/BB/05310C01
Proje Başlığı	Tarsus Yöresinde Brokolinin Azotlu ve Fosforlu Gübre İsteğinin Saptanması
Projenin İngilizce Başlığı	Determining of the necessity nitrogen and phosphorus fertilizers of broccoli in the region of Tarsus
Projeyi Yürüten Kuruluş	TAGEM Tarsus Toprak ve Su kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Günsu ALTINDIŞLI ATAĞ
Yardımcı Araştırmacılar	Kadir KUŞVURAN İsmail ŞEYHANLI
Başlama-Bitiş Tarihleri	2005-2008
Proje Toplam Bütçesi	11 260 TL
Projenin Özet Tanıtımı	.Projenin Amaçları -Azot ve fosfor uygulamalarının brokoli verimi üzerine etkilerini belirlemek, -Uygulanması gerekli ticari gübre isteklerini belirlemek Besin değeri çok yüksek kışlık bir sebze olması ve her geçen gün daha hızlı artan ekim alanları brokolinin azotlu ve fosforlu gübre ihtiyacının belirlenmesini gerekli kılmıştır. Araştırma, tesadüf blokları deneme desenine göre üç tekrarlamalı olarak yürütülmüştür. Brokolinin azotlu ve fosforlu gübre isteğinin belirlenmesine yönelik olarak yürütülen araştırmada, azotun 0,6,12,18,24,30 kg/da N seviyeleri ile fosforun 0,4,8,12,16,20 kg/da P₂O₅ seviyeleri ele alınmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, optimum verim için azot denemesinde 30 kg/da N, fosfor denemesinde ise 16 kg/da P₂O₅ önerilmektedir.
Anahtar Kelimeler: Brokoli, Azot, fosfor, Çukurova	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Toprak kalitesi ve toprak kirliliği

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/TARSUS

Proje No	TAGEM/BB/05320C01
Proje Başlığı	Mersin Fındıkpınarı'nda Serpantin Kayaçlar Üzerinde Gelişen Topraklarda Yetişen ve Ağır Metal Biriktiren Bitkilerin seçimi ve Tarımsal Alanlarda Kullanım Potansiyelinin Araştırılması
Projenin İngilizce Başlığı	Selection of Heavy Metals Accumulator Plants Grown on Serpentine Soils in Mersin-Fındıkpınarı and an Investigation of Their potential Use in Agricultural Areas
Projeyi Yürüten Kuruluş	TAGEM Tarsus Toprak ve Su kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	TAGEM Mersin Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü
Proje Yürütücüsü	Günsu ALTINDIŞLI ATAĞ
Yardımcı Araştırmacılar	Kadir KUŞVURAN İsmail ŞEYHANLI Nurcan KÖLELİ Çetin KANTAR Aydeniz DEMİR Müzeyyen EKE
Başlama-Bitiş Tarihleri	2005-2008
Proje Toplam Bütçesi	29 834 TL
Projenin Özet Tanıtımı	Projenin amaçları -Serpantin içeren topraklarda yetişen bitkilerin ağır metal biriktirme kapasitelerini araştırmak ve metal biriktirme kapasitesi yüksek bitkileri (hiperakümülatör bitkileri) seçmek, - Metal biriktirme kapasitesi yüksek bitkiler olarak seçilecek bitkinin, ağır metallerle kirlenmiş tarım topraklarının arıtımı için kullanım potansiyelini sera denemesi ile test etmek, - Etilen diamin tetra asetik asitin (EDTA) bitkinin metal alımına etkisini belirlemek, Mersin-Fındıkpınarı civarındaki serpantin içeren topraklardan (0-30 cm derinlikten) ve üzerinde yetişen bitkilerin gövdelerinden örnekler alınarak toksik metal içerikleri belirlenmiştir. Bitkilerin sistematiği yapılarak bu bitkilerdeki ağır metallerin zenginleşme katsayısı (bitkideki toplam metal konsantrasyonunun topraktaki metal konsantrasyonuna oranı) belirlenmiştir. Daha sonra seçilen metal biriktirme kapasitesi yüksek bitkiler ve bir adet kültür bitkisi Mersin'de en yaygın toprak grubundan alınan ve yapay olarak kirletilen toprakta, sera koşullarında test edilmiştir.
Anahtar Kelimeler: Serpantin, nikel, hiperakümülatör, ağır metal, Fındıkpınarı	

AFA ADI : Toprak Ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Toprak kalitesi ve Toprak Kirliliği

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ESKİŞEHİR

Proje No	TAGEM/BB- TOPRAKSU 030202E01
Proje Başlığı	Atıksu Arıtma Tesislerinden Çıkan Çamurların Tarım Alanlarında Kullanılması
Projenin İngilizce Başlığı	Using The Sludge on Agricultural Lands Dislodged From Wastewater Purification Foundation
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları ESKİŞEHİR Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	ESKİ Atıksu Arıtma Tesisleri Müdürlüğü
Proje Yürütücüsü	Gülser YALÇIN
Yardımcı Araştırmacılar	Gülser YALÇIN, Ramazan YAVUZ, Kadriye TAŞPINAR, Mevlüt YILMAZ, Özgür ATEŞ, İbrahim ERDEMLİ, Neşe PÜRTAŞ, Ece İYİDİRLİ, Asuman ÖZER, Ayşenur ERGÜL, Gamze ÇAKAL
Başlama-Bitiş Tarihleri	2005 - 2008
Proje Toplam Bütçesi	30179,65 TL
Proje Özeti : Bu araştırma Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü arazisinde 2005–2008 yılları arasında yürütülmüştür. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Atıksu Arıtma tesisinden çıkan arıtma çamurunun tarım alanlarında kullanılması olanakları araştırılmıştır. Topraktaki bitki besin maddesi ve potansiyel toksik elementlerin miktarı, bitki verimleri ve potansiyel toksik element miktarları belirlenmiştir. Proje, üç ayrı münavebede, 7 konulu, 3 tekerrürlü tesadüf blokları deneme desenine göre ve çakılı olarak yürütülmüştür. Konular: kontrol, optimum gübre, 1000, 2000, 3000, 4000 ve 5000 kg/da arıtma çamuru olarak uygulanmıştır. Arıtma çamuru uygulamalarının buğday, şekerpancarı ve mısır verimine olan etkisi istatistiki olarak yapılan değerlendirmede optimum gübre ile aynı grupta olan 2 ton/da uygulaması vermiştir. Topraktaki potansiyel toksik element miktarları ise toplam bakır, krom ve kadmiyum değerleri arıtma çamuru uygulamaları ile değişiklik göstermemiştir. Toplam çinko, nikel ve kurşun değeri ise arıtma çamuru uygulamaları ile artmıştır. Arıtma çamuru uygulamaları ile artan çinko ve kurşun değerleri Toprak Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinde verilen sınır değerlerin çok altındadır. Arıtma çamurunun bitkilerdeki potansiyel toksik element miktarlarına etkisi, buğday danesi, şekerpancarı yumrusu ve mısır danesinde araştırılmıştır. Toplam bakır, nikel, krom, kadmiyum ve kurşun değerleri bakımından arıtma çamuru uygulamaları ile kontrol konuları arasında fark bulunmamıştır. Ancak arıtma çamuru uygulamaları ile bitkideki çinko kapsamında artış görülmüştür.	
Anahtar Kelimeler: Arıtma çamuru, tarım, buğday, şekerpancarı, mısır, potansiyel toksik element	

**TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA
ENSTİTÜSÜ/ANKARA**

Proje No	TAGEM-BB-0833-2
Proje Başlığı	Altınova Tarım işletmesinde Toprak Kalite Parametreleri İndeksine Göre Arazi Bilgi Sisteminin Oluşturulması
Projenin İngilizce Adı	The form of land information system according to soil quality parameters indices on the Altınova Farm State lands.
Projeyi Yürüten Kuruluş:	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş:	
Proje Yürütücüsü:	Mustafa USUL
Yardımcı Araştırmacılar:	Doç.Dr. İlhami BAYRAMİN
Başlama ve Bitiş Tarihleri:	2008-2009
Projenin Toplam Bütçesi:	19.665,00

Proje Özeti: Bu çalışma Altınova Tarım İşletmesi'nin 29.585 ha'lık Aridisol, Vertisol ve Entisol toprak ordolarından oluşan tarım arazilerinde yürütülmüştür. Parametrik Metot (Karekök Metodu) ile değerlendirilen alanın Arazi Uygunluk Sınıfları % 17,8'i S1, % 69,9'u S2 ve %12,3'ü S3 olarak tespit edilmiştir. SPOT uydu görüntüsü, 1, 2 ve 3. bantları ile LANDSAT uydu görüntüsünün 3, 4 ve 5. bantları kullanılarak NDVI değerleri elde edilmiştir. Spot 2 görüntüsü NDVI değerleri ile verim miktarları arasında ilişki 0,70 korelasyon ve 0,5 olasılık düzeyinde (1,73306863753026E-07), LANDSAT 7 uydu görüntüsü NDVI değerleri ile verim arasındaki 0,58 korelasyon ve 0,5 olasılık düzeyinde (0,000268083892799473), önemli ve pozitif yönde bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Bu durum NDVI değerleri dikkate alınarak, buğday veriminin tahmin edilebileceğini göstermektedir. SPOT 2 uydu görüntüsü NIR Spektral yansıma değerleri ile verim miktarları arasında ilişki incelenmiş, sonuçta 0,53 korelasyon ve 0,5 olasılık (0,000642531004553565) düzeyinde, önemli ve pozitif yönde bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. AKI ile 71 parselin 20 yıllık ortalama verimleri arasındaki ilişki incelenmiş ve ilişki 0,05 seviyesinde önemli bulunmuştur ($P=0,000^{**}(P<0.01)$). Bu ilişkinin regresyon formülü; "Buğday Ortalama Verim (kg/da) = 130 + 1,46 AKI" olarak tespit edilmiştir. SPOT 2 uydu görüntüsünün farklı yansıma değerleri (NDVI, VIR, NIR, GREEN) ile AKI ve verim arasındaki ilişkiler istatistikî olarak incelenmiş ve ilişki 0,05 seviyesinde önemli bulunmuştur ($P=0,000^{**}(P<0.01)$). Bu ilişkinin regresyon formülü; "Verim kg/da = 65 - 0,715 AKI - 29 NDVI + 2,26 NIR - 2,46 VIR - 0,22 GREEN" olarak tespit edilmiştir. Yukarıda verilen yansıma değerleri ve AKI'nın verim üzerine etkilerini tespit için stepwise analizi yapılmıştır. Stepwise analizi 3 aşamada gerçekleşmiş ve 0,05 seviyesinde VIR ($P=0,000$), NIR ($P=0,001$) ve AKI ($P=0,033$) değerleri ile verim arasındaki ilişki önemli bulunmuştur. LANDSAT 7 uydu görüntüsünden elde edilen NDVI yansıma değerleri, AKI ve verim arasındaki ilişki 0,05 seviyesinde önemli bulunmuştur ($P=0,001^{**}(P<0.01)$). Bu ilişkinin regresyon formülü; "Verim kg/da = 95,8 + 105 NDVI + 2,42 AKI" olarak tespit edilmiştir. NDVI yansıma değerleri AKI ve verim arasındaki ilişki stepwise analizi ile de incelenmiştir. Stepwise analizi 1 aşamada tamamlanmıştır. Burada ise AKI değeri ile verim arasındaki ilişki önemli bulunmuştur ($P=0,000$). Verim ile toplam yağış ve buğday gelişme dönemleri arasındaki yağışın ilişkisi de incelenmiş; buna göre toplam yağış ile verim arasındaki ilişki önemli bulunmuştur ($P=0,000$). Bu ilişkinin regresyon formülü; "verim kg/da = 161 + 0,149 TOPY" olarak tespit edilmiştir.

Yine verim ile Ekim (EY), Kasım (KY), Aralık (AY), Ocak (OY), Şubat (ŞY), Mart (MartY), Nisan (NY), Mayıs (MY) ve Haziran (HY) aylarına ait aylık yağış arasındaki ilişki incelenmiş ve burada da 0,05 seviyesinde ilişki önemli bulunmuştur ($P=0,000$). Bu ilişkinin regresyon formülü; "Verim kg/da = 106 + 0,826 EY + 0,207 KY - 0,128 AY + 1,10 OY - 0,216 ŞY - 0,354 MartY + 1,12 NY + 0,166 MY + 0,328 HY" olarak tespit edilmiştir. Yine burada da tüm parsellerin 20 yıllık verimleri ile buğday yetiştirme periyodunda aylık yağışlar arasında stepwise analizi yapılmıştır. Analiz 5 aşamada tamamlanmıştır. Burada Nisan, Ekim, Ocak, Mart ve Kasım yağışlarının verim ile ilişkilerinin 0,05 seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir.

TÜBİTAK VE DİĞER KAYNAKLI PROJELER

TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ANKARA

TÜBİTAK 1001 Projesi

Proje Başlığı	ASKİ arıtma çamuru uygulamalarının Ankara - Yenikent topraklarının bazı özelliklerine (kimyasal , fiziksel ve biyolojik) etkisinin ve sürdürülebilir kullanılabilirliğinin araştırılması
Proje Lideri	Prof. Dr. Sadık USTA
Yürütücü Kuruluş	A.Ü. Ziraat Fakültesi, TGSKMAE
Proje Yürütücüleri	Mehmet KEÇECİ İlknur YURDAKUL Mustafa USUL Fakı ERGÜL Kadriye BAYRAM Aynur DİLSİZ Sebahattin KESKİN Atilla GÜNTÜRK
Başlama-Bitiş Tarihleri	2006-2009
Projenin Toplam Bütçesi	60000 YTL
Proje Özeti: Araştırma, şehir arıtma çamurunun toprağın bazı fiziksel, kimyasal ve biyokimyasal özelliklerine etkisini araştırmak ve Ankara ASKİ arıtma çamurunun uygulandığı ve ileride uygulanabileceği tarım arazilerinin toprak etüdünü yapmak, atık çamur uygulamalarının etkilerini görmek ve muhtemel ağır metal risk durumunu belirlemek amacı ile yapılmıştır. Yapılan toprak etüt ve haritalama çalışmaları sonucunda Ankara-Yenikent-Tatlar mevki tarım arazileri toplam 10600,94 hektar olup 7 Büyük toprak gruplarından oluşmaktadır. Bölgede 18 seri belirlenmiştir. İnkübasyon denemesi sonuçlarına göre atık çamur uygulaması amonifikasyon ve nitrifikasyonu artırmıştır. İstatistiki olarak önemli bulunmuştur. Toprağın fiziksel özelliklerinden yalnızca strüktür stabilite indeksi değerini istatistiki olarak artırmıştır. Atık uygulaması toprağın EC, fosfor, organik madde ve toplam azot değerlerini artırıp, pH sını azaltmıştır.	
Anahtar Kelimeler :	Toprak Etüt, Toprak Verimliliği, Arıtma Çamuru, İnkübasyon, Adsorpsiyon, N-Mineralizasyon, Ağır Metaller.

TÜBİTAK 1001- Projesi

Proje Başlığı	Çukurova’da Sulu Mısır Tarımında Uydu ve Bilgi Teknolojileri Destekli Alana Özgü Değişken Oranlı Gübre Uygulaması ve İşletimi
Proje Lideri	Dr. İbrahim GÜÇDEMİR
Yürütücü Kuruluş	TGSKMAE
Proje Yürütücüleri	Dr. İbrahim GÜÇDEMİR Yrd.Doç.Dr.Ufuk TÜRKER Armağan KARABULUT Dr. Bülent SÖNMEZ Dr. Çetin ARCAK Mustafa USUL Mustafa BOZKURT Erbilek TÜMSAVAŞ
Başlama-Bitiş Tarihleri	2006-2009
Projenin Toplam Bütçesi	208 100,00 TL
Proje Özeti: Tarımsal girdi kullanımının etkin olarak yapılabilmesi, yetiştiricinin bilgi teknolojilerini kullanarak arazisinde nasıl bir değişkenlik olduğunu doğru bir şekilde tespit etmesi, anlaması ve arazisini bu değişkenliğe göre işletmesi ile mümkün olabilmektedir. Etkin ve verimli bir bitkisel üretim toprak, iklim, ürün çeşidi ve yetiştiricilik koşullarını dikkate alan en uygun gübreleme stratejilerini gerektirir. Bunlara ilaveten kullanılan tüm girdilerin gerek duyulan noktada çevreye zarar vermeyecek şekilde uygulanması esas olmalıdır. Araştırma, Adana Yolgeçen köyü Bulduk mevkiinde sulu şartlarda mısır ekimi yapılan 38.8 ha’lık (388 dekar) bir parselde yürütülmüştür. Çalışmada, çiftçi şartlarında arazinin mekânsal değişkenlikleri dikkate alınarak değişken oranlı gübre uygulamalarının yapılması, işletilmesi ve uygulamadan kaynaklanan verim artışı, gübre tasarrufu ekonomik yönden ortaya konulmuştur. Bu amaçla, değişken oranlı uygulama yoluyla, geleneksel üretimden tekniğinden farklı olarak, araziye homojen olmayan bir yaklaşımla ele alan bir uygulama biçimi hayata geçirilmiştir. Çiftçinin geleneksel uygulamaları ile değişken oranlı azot ve fosfor uygulamalarının karşılaştırıldığı ve ekonomik analizlerinin yapıldığı çalışmada, değişken oranlı uygulamaların daha az girdi kullanımının sağlandığı buna karşılık gübre kullanım etkinliğinin artırılarak verime yansıdığı ortaya konmuştur. Çalışma ile uygulanan azotun taban suyunda yol açtığı kirliliğin değişken oranlı uygulamalarla azaltılabileceği belirlenmiştir. Yapılan ekonomik değerlendirmeler sonucu değişken oranlı uygulama sistemlerinin maliyetlerinin geri dönüşümü için 160 hektarlık bir alanın yeterli olduğu tespit edilmiştir. Çalışma ile elde edilen sonuçlar çevre çiftçileri üzerinde etkili olmuş, yapılan araştırma projesi yöre çiftçileri için iyi bir demonstrasyon olmuş ve yeni teknolojileri kullanma yönünde cesaretlendirmiştir.	
Anahtar Kelimeler :	Değişken oranlı gübre uygulamaları, değişken oranlı gübreleme makineleri, uydu destekli hassas tarım uygulamaları, azot yönetimi, Azot sensör

TÜBİTAK 1001 Projesi

Proje Başlığı	Kimi <i>Brassicaea</i> Türlerinin Nikel ve Kadmiyum Biriktirme Özelliklerinin Belirlenmesi
Proje Lideri	Prof. Dr. İlhami ÜNVER (Ankara Ü. Ziraat Fak.)
Yürütücü Kuruluş	Ankara Ü. Ziraat Fak., Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü, Tarla Bitkileri Mer. Araş. Ens., Atatürk Ü. Ziraat Fak., Hacettepe Ü. Biyoloji Böl.
Proje Yürütücüleri	Dr. Nesime CEBEL TGSKMAE Sevinç MADENOĞLU TGSKMAE Aynur DİLSİZ TGSKMAE
Başlama-Bitiş Tarihleri	2006 – 2009
Projenin Toplam Bütçesi	60 000 TL
Proje Özeti : Bu proje; toprakta ağır metal kirliliğinin hiper toplayıcı bitkilerle önlenmesi (fitoremidasyon) olanaklarını araştırmak amacıyla, arazi, iklim odası ve sera çalışmaları yürütülmüştür. Serpantin toprakları üzerinde yetişen nikel dirençli veya nikel biriktirici bitki türleri ile çinko kurşun madenleri çevresindeki topraklarda kadmiyuma dayanıklı bitkiler, topraklarıyla birlikte değerlendirilmiştir. Bu amaçla, Batı Anadolu’da 192 serpantin ve 52 çinko-kurşun madeni çevresi yüzey toprağı analiz edilmiş, üzerindeki otsu ve çalı türü bitkilerden örnekler alınmış ve tohum toplanmıştır. DTPA ile ekstrakte edilebilir en yüksek nikel ve kadmiyum içeriğine sahip üçer toprakta, çalışılan metalleri toplama ve çimlenme yeteneği yüksek bitkilerle bir dizi kültür denemesi yürütülmüştür. Bu topraklarda ayrıca mikrobiyel biyokütle ile, mikrobiyel toplulukların yetiştirme süreci boyunca gösterdikleri değişim izlenmiştir. Toprakların bitkilerce alınabilir nikel içeriğinin, toplamın % 2,9-5,8 kadarını oluşturduğu ve genellikle artan sıcaklık ve yağış değerleriyle arttığı belirlenmiştir. Bu oran kadmiyumda % 15-17 aralığına yükselmekte olup, söz konusu metalin yüksek çözünürlüğünü ve tehlikesini göstermiştir. Toplanan dört yüzden fazla bitki örneğinde <i>Brassicaceae</i> familyası üyeleri dışında nikel hiper toplayıcısına rastlanmamıştır. Kadmiyum hiper toplayıcısı bitki bulunamamış, ancak tehlikeli düzeylerde kadmiyum biriktiren bitkiler örneklenmiş veya yetiştirilmiştir. <i>Poa bulbosa</i>, <i>Hymenocarpus circinnatus</i> ve <i>Plantago lanceolata</i>, yüksek oranda kadmiyum toplayan bitkiler arasında öncelikli türler olarak belirlenmiştir. DTPA ile ekstrakte edilebilir nikel ve kadmiyum miktarları ile aynı türün bireylerinin bünyesindeki miktarlar arasında yakın ilişki bulunmuştur. Mikrobiyel biyokütlenin ve ortam koşullarına uyum sağladığı belirlenen çok sayıda mikrobiyel topluluğun, bitki gelişim dönemlerine göre önemli değişiklikler gösterdiği saptanmıştır.	
Anahtar Kelimeler : Fitoremidasyon, <i>Brassicaceae</i> , ağır metal biriktirme, nikel, kadmiyum, mikrobiyel biyokütle, mikrobiyel topluluk	

TÜBİTAK 1001 Projesi

Proje Başlığı	Elbistan Linyitlerinin Asit Özütleme Yöntemiyle Ağır Metallerinden Uzaklaştırılarak Tarımsal Açıdan Kıymetlendirilmesi (107M043)
Proje Lideri	Prof. Dr. Zümriye AKSU
Proje Yürütücüleri	Mehmet ÇÖTELİ Dr. Haydar POLAT
Yürütücü Kuruluş	Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Kimya Mühendisliği Bölümü
Başlama-Bitiş tarihi	01.09.2007- 01.09.2009
Projenin Toplam Bütçesi:	137 955 YTL

Proje Özeti:

Projenin amacı asit özütleme yöntemi ile kömürden bor, arsenik, kadmiyum, nikel gibi ağır metal iyonlarının giderimi ve bu arada kömürün organik ve humik madde içeriğinin artırılması, en yüksek ağır metal iyonu giderimi ve en az organik ve humik madde kaybının sağlanacağı optimum parametrelerin saptanması ve bu yeni organik gübre hammaddesinin tarımda kullanılabilirliğinin araştırılmasıdır.

Bu amaçla elementel analizi yapılarak yapısı tanımlanan kömür numuneleri, öğütülerek boyut analizi yapıldıktan sonra değişik asitlerle özütlenerek, kömürden ağır metal giderimine ve humik asit içeriğinin artırılmasına; % asit konsantrasyonu, sıvı/katı oranı, zaman ve sıcaklığın etkileri araştırılmış ve optimum parametreler saptanmıştır. Bu parametreler kullanılarak yapılan çalışmalar sonucu kömürden ağır metal giderimi ve humik asit içeriğinin artırılması konularında oldukça başarılı sonuçlar elde edilmiştir.

Daha sonra elde edilen bu yeni gübre malzemelerinin mısır bitkisinin veriminde etkili olup olmadığı sera denemeleri ile test edilmiş ve ham kömüre göre verim artışında daha etkili olduğu belirlenmiştir.

Sonuç olarak araştırma büyük oranda amacına ulaşmıştır.

TÜBİTAK 1001 Projesi

Proje Başlığı	Kızılırmak ve Yeşilirmak Deltası Çeltik Üretim Alanlarının CBS Yardımıyla Arazi Uygunluk Sınıflarının Belirlenmesi ve Modellenmesi
Proje Lideri	Doç. Dr. Orhan Dengiz
Yürütücü Kuruluş	Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü
Proje Yürütücüleri	Dr. Oğuz Başkan TGSKMAE Dr. Hesna Özcan TGSKMAE Çankırı Orman Fakültesi
Başlama-Bitiş Tarihleri	2007-2010
Proje Toplam Bütçesi	103.572 TL
Proje Özeti: Çeltik üretimi için uygun ekolojiye sahip Türkiye, pirinç ithalatçısı konumundadır. Sulama alanlarının yetersizliği, sınırlı ekim alanları, küçük ve parçalı araziler ve üretim maliyetinin yüksekliği bunun sebepleri arasında belirtilebilir. Çeltik yetiştiriciliğinde kullanılan topraklara ait detaylı veri ve haritaların olmaması da çeltik üretiminin dolayısıyla üretimin azlığına sebep olan bir diğer unsurdur. Coğrafi bilgi sisteminde veri tabanı oluşturarak geliştirilen model yardımıyla çeltik tarımının yapılabileceği en uygun alanların doğru bir şekilde belirlenmesi, Türkiye çeltik üretiminin artırılmasında baş vurulacak en uygun yoldur. Bu model özellikle çeltik yetiştiriciliğinin yoğun olarak yapıldığı ülkelerde kullanılırken, Türkiye’de bu yöntemin kullanıldığı çalışma henüz bulunmamaktadır. Bu nedenle yapılmakta olan bu çalışma ile Türkiye koşullarına uygun model geliştirilerek, bu konuda bulunan ilgili boşluğu doldurulmaya çalışılmaktadır. Modelin geçerliliğinin tam olarak ortaya konulabilmesi için model yardımıyla belirlenen farklı uygunluk sınıflarına sahip alanlarda 2 yıl sürecek arazi denemelerinin ilki 2009 yılı içerisinde yapılmıştır. Ayrıca 2010 yılı içerisinde çeltik yetiştiriciliğine uygunluk açısından oluşturulan 3 farklı sınıf arazide çeltik yetiştiriciliğinin maliyet unsurları ve brüt gelirleri hesaplanacak ve karşılaştırılacaktır. Böylece uygun olmayan arazide yapılan çeltik yetiştiriciliğinin oluşturduğu ekonomik kayıp toplumsal ve bireysel olarak ortaya konulmaya çalışılacaktır. Çalışmada incelenmekte olan diğer bir konu ise çeltik üretiminden arta kalan ve çeltik tarımında önemli bir sorun teşkil eden çeltik saplarının kompostlama yapılmasıyla tekrar toprağa kazandırılmasıdır. Çeltik atığının kompostlanarak tarım arazilere geri dönüşümünün sağlanması hem toprak verimliliğinde sürdürülebilirliği sağlayacak hem de toprağın fiziksel ve kimyasal özelliklerini geliştirerek ekolojik açıdan üretime büyük katkılar sağlayacaktır. Ülkemizde çeltik üretiminin en fazla yapıldığı bölgelerden olan Kızılırmak ve Yeşilirmak Havzalarında yer alan Samsun ilinin Bafra, Çarşamba ve Çorum ilinin Osmancık ilçeleri ile iç kesimlerde yer alan Çankırı-Kızılırmak ilçesinde pilot bölge olarak seçilen aluviyal alanlarda gerçekleştirilmekte olan bu çalışmanın yapılmış ve yapılacak olan aşamaları şekilde özetlenebilir; - Aluviyal araziler üzerinde oluşmuş farklı özelliklere sahip toprakların belirlenmesi, morfometrik esaslara dayandırılarak sınıflandırılmaları ve haritalarını yapılmıştır, - Çeltik yetiştiriciliği için uygun alanların geliştirilen model yardımıyla arazi uygunluk haritaları oluşturulmuş, - Model yardımıyla belirlenen alanların tarla denemelerinin ilk yılı tamamlanmış ikinci deneme 2010 yılında kurulacaktır, - Çeltik atıklarının kompostlama yoluyla tekrar toprağa kazandırılması yönelik çalışma devam etmektedir. - Uygun olmayan arazide yapılan çeltik yetiştiriciliğinin oluşturduğu ekonomik kayba yönelik çalışma 2010 yılında yapılacaktır,	
Anahtar Kelimeler: Çeltik, Modelleme, Arazi uygunluğu, Çeltik kompostu,	

**TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA
ENSTİTÜSÜ/ANKARA**

TÜBİTAK 1007 Projesi

Proje Başlığı	Ulusal Mera Kullanım ve Yönetim Projesi
Proje Lideri	Arife AVAĞ
Yürütücü Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüleri	Hicrettin CEBEL-Oğuz BAŞKAN-Mehmet KEÇECİ- Mustafa BOZKURT (TGSKMAE)
Başlama-Bitiş Tarihleri	2007-2010
Projenin Toplam Bütçesi	2.326.750 TL

Proje Özeti :

Proje çalışmasında öncelikli olarak Nispeten Homojen Ekolojik Alanlar tespit edilmiş ve bu alanlarda seçilen her bir durakta vejetasyon ölçümleri ve durak bilgileri ile ilgili verilerin yanında, bu alanlardan (0-20cm) alınan toprakların fiziksel ve kimyasal özellikleri (Fiziksel kalite parametreleri; suyla doygunluk, nem karakteristik değerleri, bünye, hidrolik iletkenlik, hacim ağırlığı ve toprak reaksiyonu, elektriksel iletkenlik organik madde, fosfor ve kireç) Enstitü laboratuvarında belirlenmeye devam edilmektedir.

Bu sene yapılan değerlendirme toplantısı sonucunda alınan karar gereğince mera alanlarından alınan toprak örneklerinin fiziksel ve kimyasal analiz sonuçları ile vejetasyon tipleri arasındaki ilişki araştırılmıştır. Bu çalışmada homojen alan olarak tespit edilen alanlardaki toprak özellikleri ile , topoğrafya, yıllık ve çok yıllık bitkiler, bitkinin toprağı kaplama oranları, baklagil, buğdaygil ve diğer familyalar, mera sağlık durumu v.b arasındaki ilişkiler tespit edilmiştir.

Bu yıl içersinde Enstitümüze gelen toprak sayısı 1039 adettir. Bunların projede çalışan Enstitülere göre dağılımı ise aşağıdaki gibidir.

Enstitü Adı	Toprak Örneği Sayısı (Adet)
Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü	83
Çukurova Tarımsal Araştırma Enstitüsü	193
Eskişehir Tarımsal Araştırma Enstitüsü	58
Konya Tarımsal Araştırma Enstitüsü	125
Doğu Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü	393
Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü	187
TOPLAM	1039
2007+2008 Yılları Gelen Toprak sayısı	1842
Genel Toplam	2881

Anahtar Kelimeler : Mera durum sınıfı,Botanik kompozisyon, vejetasyon etüdü

TÜBİTAK 1007 Projesi

Proje Başlığı	Ülkesel Patates Tohumluk Üretim Sisteminin Geliştirilmesi
Proje Lideri	Hüseyin ONARAN
Yürütücü Kuruluş	Niğde Patates Araştırma Enstitüsü
Proje Yürütücüleri	Doç.Dr. İlker KEPENEKÇİ, Dr. Nursen ÜSTÜN, Dr. Halil TOKTAY, H. Reşat AKBAŞ, Dr. Gün KIRCALIOĞLU, Dr. Canan KAYA, Dr. Nesime CEBEL, Prof.Dr. Zihin YILDIRIM, Prof.Dr. Mehmet Emin ÇALIŞKAN, Prof.Dr. Güngör YILMAZ
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.11.2005 - 01.09.2009
Projenin Toplam Bütçesi	2.436.193 TL
Proje Özeti: Türkiye yıllık yaklaşık 160.000 ha dikim alanı ve 4,5 milyon ton üretimle dünyanın önde gelen patates üreticisi ülkelerinden birisidir. Bununla birlikte ülkemizde bir ulusal tohumluk patates üretim sisteminin olmaması nedeniyle, patates üretimi tamamen ithal tohumluk ve çeşitlere bağımlı durumdadır. Bu durum sağlıklı tohumluk kullanım oranının az olmasına ve yabancı kaynaklı hastalıkların ülkemizde yaygınlaşmasına neden olarak, patates tarımının geleceğini tehdit etmektedir. Halen yıllık kullanılan tohumluk patatesin sadece %10'u sertifikalı tohumluktur. Sağlıklı tohumluk kullanımı, diğer tarla bitkilerine kıyasla patates üretiminde çok daha fazla önem taşımaktadır. Patatesin yumru ile vejetatif yolla çoğaltılması, birçok zararlı ve hastalık etmenlerinin daha kolay taşınmasına neden olmakta, yumrular olumsuz koşullara daha dayanıksız olmaktadır. Bu projeye Türkiye için bir "Ülkesel Tohumluk Patates Üretim Sistemi"nin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Proje, (1) Tohumluk üretim bölgelerinin belirlenmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması, (2) Temel tohumluk üretim programlarının oluşturulması, (3) Ülkemizin farklı bölgelerinde yetiştirilebilecek sanayilik ve yemeklik patates çeşitlerinin ıslah edilmesi olmak üzere başlıca üç alt projeden oluşmaktadır. Proje çalışmaları Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğüne bağlı sekiz araştırma enstitüsü ve üç üniversitenin işbirliğinde, 2005-2009 yılları arasında 46 ay süreyle yürütülmüştür. Tohumluk üretim bölgelerinin belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmalarda toplam 17 il (Sivas, Konya, Kayseri, Bayburt, Erzurum, Adana, Tokat, Eskişehir, Çorum, Çankırı, Erzincan, Kahramanmaraş, Kütahya, Uşak, Isparta, Burdur ve Niğde), tohumluk patates üretimine uygunluk açısından incelemeye alınmıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda Sivas, Kayseri, Erzurum, Eskişehir, Kahramanmaraş, Erzincan, Tokat illerinde tohumluk patates üretimine uygun yaklaşık 200.000 ha alan belirlenmiş ve ilan edilmiştir. Ayrıca Niğde Çamardı, Adana Tufanbeyli gibi bazı özel alanların da tohumluk patates üretimi açısından önemli potansiyeli olduğu ve bu amaçla kullanılabileceği tespit edilmiştir. Temel tohumluk üretim programlarının oluşturulması alt projesi Niğde Patates Araştırma Enstitüsü (NPAE), Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü (ETAE), Doğu Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü (DATAE) ve Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi katılımı ile yürütülmüştür. Proje kapsamında yapılan çalışmalarla dört kurumda temel tohumluk üretimi için pilot tesisler oluşturulmuş ve üretilmeye başlanmıştır. Proje süresince NPAE, DATAE ve EÜZF'si Doku Kültürü Yöntemi ile Tohumluk Patates Üretecek Kuruluş olarak yetkilendirilmiştir, ETAE ise 2003 yılından itibaren yetkilidir. Kurumlar mevcut alt yapıları ve yetiştirilmiş elemanları ile firmaların talep etmesi halinde 1.yıl sonunda ülkemiz ihtiyacı olan temel tohumluk materyalinin %10'unu, 4.yıl sonunda da ithalat yoluyla getirilen tohumluğun tamamını karşılayabilecek duruma gelmiştir. Proje kapsamında yürütülen çalışmalarla, ülkemizde patates çeşit ıslahı konusunda çok önemli gelişmeler sağlanmıştır. Ülkemizde patates araştırmaları açısından merkez kuruluş olan Niğde Patates Araştırma Enstitüsü'nde patates ıslah altyapısının oluşturulması sağlanmıştır. Ülkemize özgü patates çeşit ıslah programları başlatılmış ve sürekliliği sağlanmıştır. Sonuç olarak, proje kapsamında yürütülen çalışmalarla ülkemiz açısından büyük bir eksiklik olarak görülen "Ülkesel Patates Tohumluk Üretim Sistemi"nin geliştirilebilmesi için gerekli temel çalışmalar tamamlanmıştır. Bundan sonraki süreçte sistemin işlerlik kazanması ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik olarak farklı yönleriyle ele alan yeni araştırmaların yürütülmesi gerekmektedir. Ayrıca sistemin sürdürülebilirliği açısından konunun tüm paydaşlarını kapsayacak şekilde eğitim ve yayım çalışmaları yapılmalıdır.	
Anahtar Kelimeler: Patates, tohumluk üretimi, tohumluk alanları, mini yumru, çeşit ıslahı	

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/SAMSUN

TÜBİTAK 1001 Projesi

Proje Başlığı	Orta ve Batı Karadeniz Bölgesi Doğal Florasında Bulunan Bazı Gazal Boynuzu Türlerinin (<i>Lotus Sp.</i>) Toplanması, Karakterizasyonu ve Değerlendirilmesi
Proje Lideri	Yrd. Doç. Dr. Ferat UZUN
Yürütücü Kuruluş	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü
Proje Yürütücüleri	Yrd. Doç. Dr. Hasan KORKMAZ Zir. Yük. Müh. Mustafa SÜRMEN Zir. Yük. Müh. Tamer YAVUZ Dr. Mehmet Arif ÖZYAZICI
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009-2012
Projenin Toplam Bütçesi	99.420 TL
Proje Özeti 2009 yılında Karadeniz Bölgesi'nin, proje kapsamında önceden belirlenmiş yerlerinden bitkisel genetik materyalin toplanması işlemi yapılmıştır. Toplama işleminde durak genişlikleri yaklaşık 10 dekarlık bir alan olmuştur. Buna göre, Samsun, Sinop, Amasya, Çorum, Kastamonu, Karabük, Bartın, Zonguldak ve Bolu illerinden olmak üzere toplam 50 ilçe ve belleden 125 adet durak yerindeki genetik materyalin toplanması işlemi gerçekleştirilmiştir. Arazi çalışmalarının tamamlanmasından sonra zararlılara karşı ilaçlanmış olan tohumlar, son bir kez daha elden geçirilerek tamamen meyve kabukları ile tohumları birbirinden ayırmak suretiyle nihai temizliği yapılmış ve Ondokuzmayıs Üniversitesi'nin tohum muhafaza odasında proje çalışma takviminde belirtildiği üzere arazi çalışmalarının yapılacağı zamana kadar muhafaza altına alınmıştır. Bitki türlerinin dağılışı ile toprağın bazı özellikleri arasındaki ilişkiyi ortaya koyabilmek için tohumu alınan her örnek bitkinin, kök kısmına 20 cm uzaklıktan, 0–20 cm derinlikten alınan toprak örnekleri her durak için bir paçal yapılmıştır. Analiz için belirtilen şekilde hazırlanmış olan bu toprak örneklerinde; toprakların verimlilik analizleri olarak, su ile doygunluk (%), toprak reaksiyonu (pH), toplam tuz (%), kireç (CaCO_3), organik madde (%), alınabilir fosfor (P_2O_5 kg/da), alınabilir potasyum (K_2O kg/da) analizleri halen devam etmektedir. Analiz sonucu elde edilen verilere göre gazal boynuzu türlerinin genel dağılışı bir tablo halinde ortaya konulacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Gazal boynuzu, Gen kaynakları, Orta ve Batı Karadeniz Bölgesi, Karakterizasyon	

TÜBİTAK 1001 Projesi

Proje Başlığı	Fındık zurufu ve arıtma çamurunun solucanlar (<i>Eisenia foetida</i>) ile kompostlanması, elde edilen vermikompostun sera ve tarla koşullarında buğday (<i>Triticum aestivum</i>) bitkisinin verim ve bazı toksik metal kapsamlarına etkisinin belirlenmesi
Proje Lideri	Yrd. Doç. Dr. Rıdvan KIZILKAYA
Yürütücü Kuruluş	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü
Proje Yürütücüleri	Araş.Gör.F. Şüheyda HEPŞEN Doç. Dr. Vedat CEYHAN Dr. Betül BAYRAKLI Dr. İzzet AKÇA Dr. Cafer TÜRKMEN Doç. Dr. Tayfun AŞKIN
Başlama-Bitiş Tarihleri	2007-2010
Projenin Toplam Bütçesi	157.750 TL
Proje Özeti	Bu proje kapsamında, ilk aşamada, fındık zurufu ve arıtma çamurunun farklı oranlardaki karışımlarında kompostlayıcı solucanlar (<i>Eisenia foetida</i>) ile solucan yataklığı kullanılarak vermikompost üretimi , bu süreç içerisinde solucanlar tarafından toksik metallerin biyoakümüasyonu AB standartlarına uygun vermikompost eldesinin yolları araştırılacaktır. İkinci aşamada, elde edilen farklı vermikompostların sera ve tarla koşullarında topraklara uygulanması ile metallerin bitkideki ve topraktaki bakiye etkileri ile bitki verimine etkisi, üçüncü aşamada ise elde edilen deneysel ve deneme bulgularından hareketle bu işlemlerin pratiğe aktarılmasını sağlamak amacı ile ekonomik analizleri yapılacaktır. Bu yıl sera ve tarla denemeleri için 25 kg'lık konteynır'larda Arıtma çamuru, ahır gübresi ve fındık zurufunun farklı oranlarında hazırlanan karışımların <i>Eisenia foetida</i> türü solucan ile kompostlanmıştır. Farklı karışım oranlarına sahip vermikompostlar ile vermikompostlanmamış hallerinin buğday bitkisinin verim ve besin maddesi ve ağır metal kapsamı ile toprakların besin maddesi ve ağır metal düzeylerine etkisinin saptanması amacıyla tarla denemesi kurulmuş, yürütülmüş ve tamamlanmıştır. Tarla denemesi kontrol uygulamaları dahil toplam 39 parselden ibarettir. Projenin bir sonraki çalışma döneminde projede öngörüldüğü şekli ile kurulan ve yürütülerek tamamlanan tarla denemesinden analizlerin geriye kalan kısımları (parsellerden alınan toprak örneklerinin toplam, suda çözünebilir, organik bağlı, değişebilir ve DTPA ile ekstrakte edilebilir Zn, Cu, Ni, Pb, Cd, Cr kapsamı) ile ekonomik analizler tamamlanacaktır.
Anahtar Kelimeler: Solucan, <i>Eisenia foetida</i> , vermikompost, arıtma çamuru, fındık zurufu, metal, biyolojik analizler, C/N	

**GAP TOPRAK - SU KAYNAKLARI VE TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ
ŞANLIURFA**

TÜBİTAK 1002 PROJESİ

Proje Başlığı	GAP Bölgesi Harran Ovası Drenaj Kanallarında Taşınan Suyun Sediment Miktarı, Potansiyel Toksik Element Kapsamları ve Bazı Kalite Parametrelerinin Belirlenmesi
Proje Lideri	Hatice KARA
Yürütücü Kuruluş	GAP Toprak Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluşlar	TÜBİTAK
Proje Yürütücüleri	Hatice KARA, Dr. Sadık YETİM
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.05.2010- 01.03.2011
Projenin Toplam Bütçesi	23.500 TL
Proje Özeti: Şanlıurfa-Harran Ovası, Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamında sulamaya ilk olarak açılan tarım alanlarından oluşmaktadır. Ovanın verimli topraklarında yoğun tarımsal faaliyetler yürütülmektedir. Bu araştırmada sulama, drenaj ve yeraltı su kaynakları için önemli kirlenici parametreler olan; özellikle tarımda kullanılan gübrelerden kaynaklanan bazı makro besin maddelerinin azot (özellikle NO_3^-), fosfor ve potansiyel toksik elementlerin Harran Ovası sulama sahasında bulunan drenaj kanallarında taşınması, toprak ve su kaynaklarına olan olası olumsuz etkileri incelenecektir. Drenaj ve yer altı su akış durumu ile oldukça önemli bir sediment taşıma ve drenaj potansiyeli olan Ovanın; drenaj sularının makro ve mikro besin element düzeylerinin, sediment miktarlarının belirlenmesi ve yer altı su kaynaklarının kirlenme düzeylerinin saptanması önem taşımaktadır. Proje boyunca Harran Ovasında bulunan drenaj kanallarından ve içme suyu kuyularından toplam olarak 504 adet su numunesi alınarak analizler yapılacaktır. Bu numunelerde toprak kirlilik yönetmeliğine göre potansiyel toksik olan Cu, Zn, Pb, Cr, Ni ve Cd analizleri toplam fosfor, nitrat analizi, sodyum, potasyum, kalsiyum, magnezyum gibi makro elementlerin analizleri, anyon (bikarbonat, klor ve sülfat) analizleri, pH, bor, tuz (EC) ve sodyum analizleri de yapılacaktır. Elde edilen değerlerden sodyum adsorpsiyon oranı (SAR), bakiye sodyum karbonat (RSC) ve sertlik dereceleri hesaplanacaktır. Sedimentte ve su numunelerinde yapılan analizler sonucunda elde edilecek veriler değerlendirilerek, Harran Ovası sulama alanının sediment kaybı ve drene olan suyun kalite sınıfı (kalite kriterleri ve kirlilik parametreleri ile karşılaştırılarak) ortaya konulacaktır.	
Anahtar Kelimeler: GAP, Drenaj kanalı, Sediment, Nitrat, Potansiyel Toksik Element	

TÜBİTAK 1007 VE 1001 PROJELERİ

Proje Başlığı	Güncellenebilir Arazi Bilgi Sisteminin Sulama Şebekesi Düzeyinde Toprak ve Su Yönetiminde Kullanılması
Proje Lideri	Nejat ÖZDEN Ziraat Yüksek Mühendisi
Yürütücü Kuruluş	Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Proje yürütücüleri	Yıldırım KAYAM Ziraat Yüksek Mühendisi Dr. Müslüm BEYAZGÜL Ziraat Yüksek Mühendisi Dr. Nil KORKMAZ Ziraat Yüksek Mühendisi Dr. İlker ATIŞ İnşaat Yüksek Mühendisi Kürşat ÜNER Ziraat Yüksek Mühendisi Mehmet GÜNDÜZ Ziraat Yüksek Mühendisi Tanju MALLI İnşaat Mühendisi Nilüfer ERYİĞİT Ziraat Yüksek Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.06.2006 – 01.06.2009
Projenin Toplam Bütçesi	116 700 TL
Proje Özeti Bu araştırma projesi ile Menemen Ovası sulama alanında, coğrafi bilgi sistemi ve uzaktan algılama tekniği kullanılarak tarımsal arazi bilgi sistemi oluşturulmuş ve oluşturulan sistem şebeke düzeyinde sulama başarılarının değerlendirilmesinde kullanılmıştır. Bu amaçla; topografya haritaları ile kadastral haritalar sayısallaştırılmış, tarımsal parsellere ilişkin öz nitelik bilgileri, coğrafi bilgi sistemi katman mantığı içeriğinde bilgisayar ortamına yüklenmiş ve sorgulamaların yapılabileceği bir veri tabanı oluşturulmuştur. Topraksu Genel Müdürlüğü tarafından 1970’li yıllarda yapılan toprak etüdü revize edilmiştir. Dağlık arazi tipi içeriğinde yamaç, vadi arazi tipi içerisinde ise taşkın düzlüğü, taşkın seddesi ve basin fizyografyada dağılım gösteren topraklar, Entisol ve Inceptisol sırasına yerleştirilirken, dört alt sıra, dört büyük grup ile altı alt grup içeriğinde tanımlanmışlardır. Araştırma alanında tarımı yapılan pamuk, mısır, bağ, domates ve hububat bitki örtüsüne ait sayısal yansıma verileri saptanmış ve pamuk bitkisi için rekolte belirlenmiştir. Menemen Ovası Sağ ve Sol Sahil sulama alanındaki toprak grupları, arazi bilgi sistemi yaklaşımı ile ele alınmış ve her parselin içinde bulunduğu seri bazında toprak grubunun özellikleri ile olası ürünlerin sulama programları birleştirilerek, şebekenin sulama programlaması ortaya çıkarılmıştır. Menemen Sağ ve Sol Sahil sulama sistemlerinde, özellikle sulama suyu gereksiniminin de maksimum olduğu temmuz ayları için, toplam sulama suyu gereksinimlerine göre belirlenen su temini oranları 1’den küçük, net sulama suyu gereksinimlerine göre belirlenen su temin oranları ise 2’den küçük bulunmuştur.	
Anahtar Kelimeler	Arazi bilgi sistemi, CBS, sulama performansı, su tüketimi, sulama suyu gereksinimi, Menemen Ovası

DİĞER PROJELER
(AB, İl Özel İdaresi vb.)
(Dış kaynaklı)

Proje Başlığı	Tarımsal Alanlarda Sürdürülebilir Artık Yönetimi
Proje Lideri	Halil POLAT
Yürütücü Kuruluş	Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Arş. Enst.
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Eskişehir Ziraat Odası Başkanlığı
Yardımcı Araştırmacılar	Gülser YALÇIN ,Ramazan YAVUZ ,Mevlüt YILMAZ , Kadriye TAŞPINAR, Özgür ATEŞ,Murat AKIN
Başlama-Bitiş Tarihleri	2007-2009
Projenin Toplam Bütçesi	15000 TL
Proje Özet.: Ülkede sürdürülebilir bir yöntem izlenerek, büyük miktardaki potansiyel tarımsal artıkların daha iyi yönetilmesini sağlamak, sağlıklı bir çevre, ekonomik ve sosyal yararlar dikkate alınarak, kullanım kapasitesini arttırmak, toprağın potansiyel verim kapasitesini geliştirmek, seraların pratik ve ucuz enerji ile ısıtılmasını sağlamak amacı ile yürütülmekte olan bu projede , %20 buğday artıkları , %20 mısır artıkları , %20 şekerpancarı, %20 ayçiçeği artıkları ve %20 oranında at gübresinden oluşturulan kompost kullanılmıştır ; 16 hafta sonra olgunlaşan kompost araziye tatbik edilmiştir.Şekerpancarının ekildiği denemede 0 ,2 ,4 ve 6 ton / dekar kompost konuları uygulanmıştır. Denemeden elde edilen şekerpancarı verimler 8388 kg/da (0 konusu), 8351 kg/da (2 ton kompost/da), 8703 kg/da (4 ton kompost/da) ve 8944 kg/da (6 ton kompost/da) olarak tesbit edilmiştir. Yapılan analizlerde polar şeker oranındaki artışlar kompost dozlarına paralel artışlar göstermiştir Yıllar itibarı ile şekerpancarına ait birleştirilmiş verim sonuçları incelendiğinde yıllar ortalaması itibarı ile en yüksek verimin 8888 kg/da ile A₆ konusundan alındığı, en düşük verimin de 7686 kg/da ile A₀ konusundan alındığı tesbit edilmiştir. Birleştirilmiş verimlerde yapılan homojenlik testlerinde chi-kare önemsiz çıkmıştır (chi-kare :19.28 ns). Yapılan varyans analizlerinde konular arasında %1 seviyesinde istatistiksel anlamda farklılık tesbit edilmiştir . Duncan gruplandırmasında konular üç değişik grupta yer almışlardır .	
Anahtar Kelimeler: Tarım, artık, yönetim	

**TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ MENEMEN
DİĞER PROJELER**

Proje Başlığı	Linyit Tozunun Zeytin (<i>Olea europaea</i> L.) Yetiştiriciliğinde Kullanılma Olasılığının Araştırılması
Proje Lideri	Doç. Dr. Mehmet Ali DEMİRAL Ziraat Yüksek Mühendisi
Yürütücü Kuruluş/Kuruluşlar	- Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü - Adnan Menderes Üniversitesi Fen Edebiyat Fak. Kimya Böl. - Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Proje Yürütücüleri	Dr. Selçuk GÖÇMEZ Ziraat Yüksek Mühendisi Kürşat ÜNER Ziraat Yüksek Mühendisi Arş.Gör. Mustafa Ali KAPTAN Ziraat Yüksek Mühendisi Doç.Dr. A. Alev KARAGÖZLER Uzman Kimyager Arş.Gör. Murat UYGUN Uzman Kimyager
Projeyi Destekleyen Kurum/Kurumlar	Aydın Linyit Madencilik ve Ticaret A.Ş. /Aydın
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008 - 2010
Proje Bütçesi:	15 000 TL

Proje Özeti:Bu çalışmanın amacı Aydın yöresinde “açık ocak sistemi” ile işletilen linyit sahalarının rehabilitasyonu amacıyla kurulan zeytin plantasyonlarında linyit sanayi yan ürünü olarak açığa çıkan “toz linyitin” kullanılma olasılığının araştırılmasıdır.

Çalışma, Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü, Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü, Adnan Menderes Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümü ve Aydın Linyit İşletmeleri işbirliği ile yürütülmektedir. Deneme Aydın Linyit İşletmeleri rehabilitasyon sahasında 6x6 m aralıkla dikilmiş olan ve damla sulama sistemi ile sulanan 6 yaşındaki fidanlardan oluşan “Gemlik” zeytin bahçesinde 2 yıl boyunca yürütülmektedir.

Linyit tozu kontrol parseli haricinde ağaç başına 5 kg, 10 kg 15 kg, 20 kg ve 25 kg olarak uygulanmıştır. Deneme, 6 tekerrürlü, toplam 36 ağaçtan oluşmaktadır. Deneme öncesi toprağın durumunu belirlemek üzere 2 farklı derinlikten (0-30 cm, 30-60 cm) toprak örneği alınmış ve fiziksel-kimyasal analizler yapılmıştır. Linyit tozu 2008 yılından başlamak üzere 2 yıl boyunca (2008 ve 2009) her yıl nisan ayında belirtilen dozlarda toprağa karıştırılarak uygulanmıştır.

Uygulamanın toprak ve bitki üzerindeki etkisini belirlemek üzere toprakta kimyasal(ADÜ Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü), mikrobiyolojik ve biyokimyasal(Menemen TSKAE), bitkide ise kimyasal ve biyokimyasal (ADÜ Fen Fak. Kimya Bölümü) analizler yapılacaktır. Kimyasal ve biyokimyasal analizler için her yıl aralık ayında yaprak ve toprak örnekleme yapılacaktır. Topraktaki mikrobiyolojik ve biyokimyasal değişimleri belirlemek amacıyla denemeye linyit tozu uygulamasını takip eden 1., 3., 6., 9., 12., 18., ve 24. aylarında 0-20 cm derinlikten toprak örnekleme yapılacaktır. Sonuçlar varyans analizi kullanılarak istatistikî olarak değerlendirilecektir.

Çalışmadan elde edilecek sonuçlarla;

- (1) Endüstriyel bir atık olan linyit tozunun tarımsal değeri olup olmadığı belirlenecek,
- (2) Eğer tarımsal bir değeri varsa zeytin yetiştiriciliğinde kullanılması önerilebilecek miktar belirlenecek,
- (3) İlgili atıkların toprak mikroorganizmaları üzerine olacak etkileri belirlenecek,
- (4) İlgili atıkların bitki besleme ve gübreleme açısından topraklara olan/olabilecek etkileri belirlenecektir.

T.C

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI

Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI

SU YÖNETİMİ ARAŞTIRMALARI

PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI

22 – 26 MART 2010

ANTALYA

GÜNDEM

I. GENEL AÇILIŞ (TEK SALON)

II. ALT GRUPLARDA PROJELERİN GÖRÜŞÜLMESİ

8. Bir Önceki Gurup Kararlarının Gözden geçirilmesi

9. Devam Eden Projelerin Görüşülmesi

10.Yeni Teklif Projelerinin Görüşülmesi

11.Sonuçlanan projelerin Görüşülmesi

12.TÜBİTAK ve Diğer Kaynaklı Projelerin Görüşülmesi (Bilgi Amaçlı)

13.Gurup Kararları

14.Dilekler

III. GENEL DEĞERLENDİRME ve KAPANIŞ

DEVAM EDEN PROJELER

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Tuzdan ve Sodyumdan Etkilenen Toprakların Islahı

TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ANKARA

Proje No	05250B01
Proje Başlığı	Tuzlu ve Alkali Toprakların Bitki Yetiştirilerek Islahı ve Tarıma Kazandırılabilme Olanaklarının Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM, Gazi Üniv. Fen Edebiyet Fak. Biyoloji Böl. Botanik Anabilim Dalı
Proje Yürütücüsü	Dr.Aysel M. AĞAR (Zir.Yük. Müh.)
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Sevinç (Uslu) KIRAN (Zir.Yük. Müh.),Prof Dr. Mecit VURAL,Prof. Dr. Nezaket ADIGÜZEL
Başlama- Bitiş Tarihleri	2005-2009
Proje Bütçesi	2008: 17.815 YTL 2009: 17.815 TL
Proje Özeti: Ülkemizin doğal vegetasyonunda yer alan bazı Halofitik (tuzcul) yem bitkilerinin yetiştirilerek mevcut koşullara uyumları ve tuzlu toprakları ıslah edebilme olanaklarının saptanmasını amaçlayan bu çalışma, Ankara ilinin 25 Km güneyinde Konya-Adana karayolu üzerinde yer alan Gölbaşı İlçesine bağlı Yağlıpınar Köyü sınırlarındaki tuzlu alanda yürütülmektedir. Deneme konuları; A- <i>Leymus cappadocicus</i> (Yabani çavdar), B- <i>Agropyron elongatum</i> (Yüksek otlak ayrığı), C- <i>Puccinella</i> (Çorak otu), D- <i>Kochia prostrata</i> (Bozkır otu), E- <i>Atriplex lentiformis</i> , F- <i>Halimione verrucifera</i> (betne), G- <i>Artemisia santonicum</i> (Pelin otu), L- <i>Camphorosma monspeliaca</i> (Ezgen), M- <i>Petrosimonia nigdensis</i> , N-Kontrol (doğal vegetasyon), O-Arpa, ve bunlardan bazılarının karışımlarından (H-I-J-K) oluşmaktadır.Araştırmanın ilk yılında (2005), doğadan bitki tohumları toplanmış, 2006 yılında tüplere ekilip fideler elde edilerek deneme parsellerine nakledilmiş, 2007 yılında diğer konularla kıyaslandığında oldukça iyi adapte oldukları gözlenen B, C, F ve L konularındaki bitkiler hasat edilmiş ve bu bitkilerde tuz ve yaş yakma yapılarak anyon ve katyon analizleri yapılmıştır. 2008 yılında ise B konusu hariç diğer bütün bitkiler hasat ve analiz edilmiştir.Her iki yılın sonuçlarına göre; <i>Halimione verrucifera</i> en fazla tuz kaldıran bitki olmuştur. Bunu sırasıyla <i>Atriplex lentiformis</i> , <i>Camphorosma monspeliaca</i> , Arpa, <i>Agropyron elongatum</i> , <i>Puccinellia</i> ve <i>Leymus cappadocicus</i> ve diğerleri izlemektedir. Bitkiler, Na ve Cl' dan sonra en fazla K'u bünyelerine almaktadırlar.Deneme topraklarında bulunan iyonların miktarları; katyonlarda Na> Mg ⁺² > Ca ⁺² , anyonlarda Cl ⁻ > SO ₄ ⁺² > HCO ₄ , baskın tuzlar ise, NaCl, MgSO ₄ , Na ₂ SO ₄ olarak saptanmıştır.2009 yılında da analiz edilmek amacıyla, tüm konulara ait bitkiler hasat edilmiş ve 0-60 cm'lik derinliği temsil etmek üzere 20şer cm'lik 3 derinlikten toprak örnekleri alınmıştır. 3 yıla ait bitki numunelerinin hepsi bu yıl, mikrodalga fırında yakılarak analize hazırlanacaktır. 2007 ve 2008 yıllarında hasat sonrasında 0-60 cm'lik derinliği temsil etmek üzere 20şer cm lik 3 ayrı derinlikten	

alınan toprak örnekleri analiz edilerek başlangıç değerlerle karşılaştırıldığında iki hasat dönemi sonrasında toprak EC değerlerinde fark edilebilir bir değişim saptanmamıştır. Zaten konunun özelliği gereği bu tür çalışmaların 7 yıldan önce sonuç vermesi beklenmemektedir. Bu nedenle çalışmanın uzatılması istenecektir.

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Tuzdan ve Sodyumdan Etkilenen Toprakların Islahı

GAP TOPRAK SU KAYNAKLARI VE TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ŞANLIURFA

Proje No	TAGEM – BB-060209J01
Proje Başlığı	Harran Ovası Tuzlu Topraklarının Bazı Yem Bitkileri Yetiştirilerek Islahı ve Tarıma Kazandırılabilme Olanaklarının Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP Toprak Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluşlar	
Proje Yürütücüsü	Murat TARİNİ (Zir.Yük.Müh)
Yardımcı Araştırmacılar	Müslüm COŞKUN (Zir.Yük.Müh) A.Suat NACAR (Zir.Yük.Müh) Dr.Meral ANLAĞAN TAŞ (Zir.Yük.Müh) Nesibe Devrim ALMACA (Zir.Yük.Müh) A.Muhsine AĞAR (GÜMÜŞ) (Zir.Yük.Müh) Doç.Dr.Mehmet ŞİMŞEK (Zir.Yük.Müh) Dr.Celal YÜCEL (Zir.Yük.Müh)
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008 – 2012
Proje Bütçesi	1.Yıl: 12800TL 2.Yıl: 3900 TL3.Yıl: 4290TL Tolam:20990TL
Proje Özeti Harran ovasındaki bazı alanlar tuzluluk problemleri içermektedir. Bu araştırmanın amacı mevcut alanların tuzluluk düzeyini azaltan ve yüksek tuzluluk düzeyinde bile yetişen yem bitkilerini belirlemektir. Bu proje 2008–2012 tarihleri arasında Şanlıurfa Harran ilçesi Resmel feyz köyünde yürütülmektedir. Denemede doğal vejetasyon, Adi Gazal Boynuzu, Yüksek Otlak Ayırığı, Köpekdişi, Rodosotu, <i>Leymus cappadocicum</i> , <i>Bozkır</i> Otu ve Çorakotu hepsinde parsel ölçüleri eşit olmak üzere: Ekimde: 10.0m x 3.00 m = 30.00 m ² Hasatta: 8.80m x 1.80 m = 15.80 m ² Adi gazal boynuzunun sıra arası 20 cm ve her parselde 15 sıralı iken, Bozkır otu için sıra arası 75 cm olmak üzere 4 sıra, Çorak Otu, Yüksek otlak ayırığı, Köpek dişi ve Rodos otunun sıra arası mesafeleri eşit olarak 60 ‘şar cm ve her parsel 5 sıralı olacaktır 5 yıl sürecek olan deneme, tesadüf blokları deneme desenine göre 3 tekerrürlü ve çakılı deneme şeklinde yürütülecektir. Denemenin olası taban suyu yükselmelerinden etkilenmemesi için denemenin çevresinde 2 m derinliğinde hendek kazılarak deneme alanı askıya alınacaktır. Deneme alanının yaklaşık olarak ortasına denk gelecek şekilde taban suyu gözlem kuyuları açılarak taban suyu takibi yapılacaktır. Birbirini kontrol edebilmesi amacıyla; 1-2m aralıklarla 3 adet gözlem kuyusu açılacaktır. Deneme alanının yerinin değiştirilmesinden dolayı 2009 yılı adaptasyon senesidir.	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sulama Suyu Kalitesi ve Etkili Su Kullanımı

TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ANKARA

Proje No	TAGEM-BB-0732-1
Proje Başlığı	Uzaktan Algılamayla Bitki Su Tüketimi Tahmininin Lizimetre ile Değerlendirmesi ve Şekerpancarında Kullanım Olanaklarının Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş:	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş:	TAGEM, Ondokuz Mayıs Ü. Ziraat Fak.
Proje Yürütücüsü:	İsmail ARAS Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar:	Fakı ERGÜL, Nevzat DEREKÖY, Dr. Sevinç USLU KIRAN Yrd.Doç.Dr. Eyüp Selim KÖKSAL(Ondokuz Mayıs Üniversitesi)
Başlama ve Bitiş Tarihleri:	2007-2010
Projenin Toplam Bütçesi:	28.000 TL
Proje Özeti: Proje kapsamında Ankara – Lodumlu’ da bulunan tartılı lizimetre sistemi, Ankara – Sarayköy’de bulunan Enstitü araştırma istasyonuna taşınmıştır. 2008 yılında, Yeterli büyüklükteki bir arazinin merkezine, tartılı lizimetre sisteminin kurulması için uygun bir betonarme yapı inşa edilmiştir. Bu sırada tartılı lizimetre sistemine gerekli bakım onarım uygulanmıştır. Sistemin montajı aynı yıl içerisinde tamamlanmıştır. 2009 yılı Haziran ayında lizimetre tankı çelik kaplama işlemi tamamlanmıştır. Lizimetre tankına yerleştirilmek üzere 30’ar cm’lik katmanlar halinde ayrı olarak yığılan topraklar, bu yıl tanka yerleştirilmiştir. İnşaat çevresinden arta kalan hafriyat toprakları uzaklaştırılmıştır. 2010 Yılı Mayıs ayında pancar ekimi gerçekleştirilecektir ve projede öngörülen ölçümlere başlanacaktır. Böylelikle tank içerisine yerleştirilen ve lizimetre odasının üzerine örtülen toprakların bir an önce normal yapıya ulaşmaları sağlanacaktır. Bu yıl elde edilecek sonuçlar, ilerleyen yıllarla farklılık gösterirse projenin sonuç raporuna konulmayacaktır.	

Proje No	TAGEM-BB-0832-1
Proje Başlığı	Kuru Tarım Koşullarında Uygulanan Bazı Tarımsal İşlemlerin Su Kullanım Etkinliği İle Toprak Özellikleri Üzerine Etkisi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü
Proje Yürütücüsü	Faki ERGÜL Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Prof. Dr. Gökhan ÇAYCI
Başlama ve Bitiş Tarihleri	2008–2010
Proje Bütçesi:	2008: 17540 TL. 2009: 500
Proje Özeti: Farklı toprak işleme teknikleri ile nadas-buğday, mercimek-buğday ve buğday-buğday ekim nöbeti sistemleri altında su bütçesi buna bağlı olarak buğdayda bitki su tüketimi, su kullanım etkinliği, buğdayın farklı gelişim dönemlerindeki su tüketimleri, bazı fiziksel toprak özellikleri ve buğday verimi açısından ortaya çıkabilecek değişimlerin saptanması amacıyla hazırlanan projede; hasatlar yapıldı, hasat sonrası toprak örneklemesi yapıldı ve alınan bu örneklerde analizler yapıldı. Analizlerin bir kısmı devam etmektedir. Deneme süresince farklı dönemlerde toprak nemi nötronmetre ile ölçüldü. Her konu için toplam ET (bitki su tüketimi), dönemlik ET ve SKE (su kullanım etkinliği) hesaplandı. Projede bildirilen zamanlarda penetrasyon direnci okumaları yapıldı. Hasat sonrası tüm konularda infiltrasyon testleri yapıldı. Projede elde edilen veriler istatistiksel olarak değerlendirilerek elde edilen sonuçlar yorumlanacaktır.	

FA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sulama Suyu Kalitesi ve Etkili Su Kullanımı

MENEMEN TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/İZMİR

Proje No	TAGEM-BB-050201D02
Proje Başlığı	Yüzeyaltı Akışlı Yapay Sulak Alanlarda Bitki Materyali Olarak Kullanılan <i>Vetiveria zizanioides</i> ve <i>Phragmites australis</i> 'in Evsel Atık Suların Arıtılmasında Etkinliğinin Saptanması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-
Proje Yürütücüsü	Dr. Selçuk GÖÇMEZ Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Yıldırım KAYAM Ziraat Yüksek Mühendisi Z. Lamia BİLİR Kimya Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	2005 - 2009
Proje Bütçesi:	2010: TL

Proje Özeti

Doğal arıtma sistemlerinin etkinliği ile ilgili birçok konunun incelendiği ve bölge koşullarına uygun bitkilerin belirleneceği bu araştırmada, denemenin yürütüldüğü İzmir-Menemen-Çukurköy'ün evsel nitelikli atık suları kullanılmaktadır. Projede; evsel atık suların arıtılmasında kullanılan sucul bitkilerin kirlilik parametrelerinin giderimi üzerindeki etkilerinin incelenmesi, sistem performansının mevsimlere göre değişiminin izlenmesi ve hidrolik açıdan değerlendirilmesi, bitkiler tarafından kaldırılan besin maddelerinin saptanması, çıkış suyunun sulama suyu kalitesi bakımından incelenmesi amaçlanmıştır.

Bu araştırmada iki farklı kök yapılarına sahip bitkinin atık su arıtım performansı incelenmektedir. Buna göre deneme konuları; *Phragmites australis* ve *Vetiveria zizanioides* bitkilerinden oluşmaktadır.

Köyün fosseptik sisteminden çıkan atıksu ikiye bölünerek her parsele eşit miktarda verilmiştir. Parsellerin boyutları ise, Metcalf - Eddy (1994) yöntemine göre atık suyun debisi, giren suyun Biyolojik Oksijen İhtiyacı ve dolgu materyalinin hidrolik özellikleri göz önüne alınarak dizayn edilmiştir. Buna göre tesis; $2 \times 12 \times 50 = 1200 \text{ m}^2$ olarak tasarımı yapılmış, bu alan 600'er m^2 'lik iki eşit parçaya bölünmüştür.

2009 yılına ait su örnekleri ayda iki kez olmak üzere alınmış olup analizleri tamamlanmıştır.

Proje No	TAGEM-BB-050201D03
Proje Başlığı	Ege Bölgesinde Tesis Edilen Yapay Sulak Alanların İzlenmesi ve Performanslarının Değerlendirilmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	-
Proje Yürütücüsü	Z.Lamia BİLİR Kimya Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Dr.Selçuk GÖÇMEZ Ziraat Yüksek Mühendisi Yıldırım KAYAM Ziraat Yüksek Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	2005 - 2009
Proje Bütçesi	2009: 8 100 TL
Proje Özeti Proje, Ege Bölgesinde tesis edilen doğal arıtma sistemlerinin izlenmesi ve performanslarının değerlendirilmesi, sistem performansının mevsimlere, kullanılan bitkilere ve tesiste kullanılan dolgu maddelerine göre değişiminin izlenmesi ve çıkış suyunun sulama suyu kalitesi bakımından değerlendirilmesi amacı ile yürütülmektedir. İzmir-Torbalı-Çakırbeyli, Korucuk ve Menemen-Çukurköy tesislerinden ayda bir kez su örneği alınmıştır. Alınan giriş ve çıkış suyu örneklerinde projede öngörülen Kimyasal Oksijen İhtiyacı (KOİ), Biyolojik Oksijen İhtiyacı (BOİ), Askıda Katı Madde (AKM), Toplam Azot, Toplam Fosfor, pH ve E.C. analizleri yapılmış olup, giderim performans değerleri hesaplanmıştır. Proje 2009 yılında tamamlanmıştır. Projeye ait beş yıllık değerlendirme ve 2009 yılına ait performanslar toplu sonuç raporu olarak sunulacaktır.	

Proje No	TAGEM-BB-050201D01
Proje Başlığı	Yüzeyaltı Akışlı Yapay Sulak Alanlarda Farklı Dolgu Malzemelerinin Evsel Atık Suların Arıtılmasında Etkinliğinin Saptanması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Desteklen Kuruluş	-
Proje Yürütücüsü	Yıldırım KAYAM Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Selçuk GÖÇMEZ Ziraat Yüksek Mühendisi Lamia BİLİR Kimya Mühendisi Süleyman ŞEN Ziraat Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	2005 - 2009
Proje Bütçesi	2009: 8 074 TL 2010: 8 074 TL
Proje Özeti Yapay sulak alanlarda kullanılan farklı dolgu materyallerinin arıtma suyunda kirlilik parametrelerinin giderimi ve sistemin hidrolik özelliklerine etkilerinin incelenmesi, sistem performansının mevsimlere göre değişiminin izlenmesi ve çıkış suyunun, sulama suyu kalitesi açısından incelenmesi amacıyla hazırlanan projede üç farklı dolgu materyali denenmektedir. Bunlar; A – 15-25 mm çaplı B tipi mıcır(50 cm) + 1-3 mm kum (10 cm) B – 15-25 mm çaplı doğal dere çakılı (50 cm) + 1-3 mm kum (10 cm) C – Boyutları 10-20 mm olan volkanik cüruf (50 cm) + 1-3 mm kum (10 cm) olarak belirlenmiştir. Evsel atık suların yapay sulak alanlar kullanılarak arıtılması esasına göre yürütülen bu araştırmada, üç adet yüzeyaltı akışlı sulak alan sistemi kurularak, farklı dolgu materyallerinin doğal arıtma sistemlerinde kirlilik parametrelerinin giderimi üzerindeki etkileri incelenmektedir. Bu amaçları gerçekleştirmek için 2007 yılı içinde İzmir-Torbalı Çakırbeyli Köyündeki mevcut doğal arıtma sisteminin yanında bulunan alanda deneme kurulmuştur. 2009 yılında mevcut aksaklıklar giderilerek, sistemlerden elde edilen veriler değerlendirilmiştir.	

Proje No	TAGEM-BB-090201D01
Proje Başlığı	Menemen Sol Sahil Sulama Alanında Taban Suyunun Zamansal ve Mekansal Değişiminin Jeostatistiksel Yöntemlerle Değerlendirilmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	- E.Ü Ziraat Fak. Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü - DSİ II. Bölge Müdürlüğü - Menemen Sol Sahil Sulama Birliği - Menemen Ziraat Odası
Proje Yürütücüsü	Dr. Nil KORKMAZ Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Mehmet GÜNDÜZ Ziraat Yüksek Mühendisi Nejat ÖZDEN Ziraat Yüksek Mühendisi Süleyman ŞEN Ziraat Mühendisi Lamia BİLİR Kimya Mühendisi Prof. Dr. Şerafettin AŞIK Ziraat Yüksek Mühendisi Selçuk GÜZELSES Ziraat Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2013
Proje Bütçesi	2010: 78 250 TL
Proje Özeti Dünya gıda gereksiniminin karşılanmasında sulu tarım alanları en önemli rolü oynamaktadır. Sulamaya açılan alanlarda zamanla drenaj problemlerinin ortaya çıktığı ve dolayısıyla sulamadan beklenen yararların sağlanamadığı bilinmektedir. Aşırı ve kontrolsüz yapılan sulamalar taban suyu seviyesinin yükselmesine neden olmaktadır. Sulu tarımın sürdürülebilirliği açısından taban suyu hareketinin ve kalitesinin izlenmesi, değerlendirilmesi ve izin verilebilir sınırlarda tutulması oldukça önemlidir. Taban suyunun kapilarite ile bitki kök bölgesi derinliğine kadar yükselmesi, topraktaki hava-su dengesini hava aleyhine bozmakta ve bileşimindeki tuzların üst katmanlarda veya bitki kök bölgesinde kalması tuzluluk ve alkalilik sorunlarını yaratmaktadır. Bu çalışmada, Ege Bölgesinin sahil bölümünde bulunan Menemen Sol Sahil sulama sistemi arazilerinin taban suyu derinliği ile taban suyu kalitesini CBS ve jeostatistiksel yöntemlerle değerlendirmek amaçlanmıştır. Bu bağlamda, taban suyu derinliği ve kalitesinin zamansal ve mekansal değişimi belirlenecektir. Araştırma 2010 yılında başlayacaktır.	

Proje No	TAGEM-BB-090201D02
Proje Başlığı	Evsel Kaynaklı Arıtılmış Suların Bazı Toprak ve Bitki Özellikleri Üzerine Etkilerinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	- İZSU Genel Müdürlüğü-İZMİR - E.Ü. Ziraat Fak. Tarımsal Yapılar ve Sulama Böl.-Bornova/İZMİR - Menemen Sol Sahil Sulama Birliği-Menemen/İZMİR - Menemen Ziraat Odası-Menemen/İZMİR
Proje Yürütücüsü	Mehmet GÜNDÜZ Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Nil KORKMAZ Ziraat Yüksek Mühendisi Dr. Selçuk GÖÇMEZ Ziraat Yüksek Mühendisi Süleyman ŞEN Ziraat Mühendisi Lamia BİLİR Kimya Mühendisi Prof. Dr. Şerafettin AŞIK Ziraat Yüksek Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2013
Proje Bütçesi	2010: 64 300 TL

Proje Özeti

Türkiye, küresel ısınmadan dolayı su kaynaklarının olumsuz etkileneceği risk grubu ülkeler arasındadır. Bu nedenle ülkemizde su kaynaklarının etkili kullanımı son derece önemlidir. Gelecekte ortaya çıkması olası su sıkıntısını ortadan kaldıracak, etkisini azaltacak ve su artırımını sağlayacak çalışmalara şimdiden başlanması gerekir. Ülkemizde son yıllarda atık suların, seyreltilmiş deniz suyunun ve drenaj kanal veya taban sularının tarımda kullanılması ile ilgili olarak bazı ölçütlerin eldesi için çalışmalar yapılmaktadır. Atık suların uygun olarak toplanması ve arıtıldıktan sonra tarımda kullanılma ölçütleri belirlenmelidir. Bu çalışmanın amacı; evsel kaynaklı arıtılmış sular ile sulamanın toprağın; bazı fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik özellikleri ile yetiştirilecek bitkilerin verim ve diğer özellikleri üzerine etkilerini incelemektir. Çalışmada, 0-120 cm derinliğe kadar yanal sızdırmazlığı sağlanacak küçük parsellerde fiğ+pamuk yetiştirilecektir.

Deneme konuları

- A: %100 evsel arıtma çıkış suyu
- B: %75 evsel arıtma çıkış suyu + %25 kuyu suyu karışımı
- C: %50 evsel arıtma çıkış suyu + %50 kuyu suyu karışımı
- D: %25 evsel arıtma çıkış suyu + %75 kuyu suyu karışımı
- E: Kuyu suyu

Deneme 2010 yılında kurulacaktır.

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sulama Suyu Kalitesi ve Etkili Su Kullanımı

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/KONYA

Proje No	TAGEM-BB3-07-2-1
Proje Başlığı	Orta Anadolu Koşullarında Damla Sulama Yöntemi ile Sulanan Şeker Pancarının Sulama Ölçütlerinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü -KONYA
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Konya Şeker T.A.Ş.
Proje Yürütücüsü	A. Fuat TARI
Yardımcı Araştırmacılar	Aynur ÖZBAHÇE Gülseren ATA Yavuz ERENCE
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008-2009
Proje Bütçesi	2008: 15 300 TL 2009: 9 200 TL
Proje Özeti : Orta Anadolu’da sulanan alanlarda hububattan sonra en çok tarımı yapılan şekerpancarı bitkisi son yıllarda yoğun olarak su tasarrufu sağlayan sistemlerle sulanmaya başlanmıştır. Konya Şeker Fabrikası, bölgede her geçen gün etkisini artıran su yetersizliğini göze alarak şeker pancarı tarımında damla sulama sisteminin kullanılması amacıyla damla sulama sistemi üreten fabrika kurmuştur. Bölgede yayılmaya başlayan damla sulama yöntemi ile şeker pancarı yetiştiriciliğine done sağlamak ve sulama suyunun etkin kullanılmasını sağlamak amacıyla bu araştırma projesi yürütülmüştür. Bölünmüş parseller deneme deseninde yürütülen proje iki ayrı denemeden oluşmaktadır. Birinci denemede her bitki sırasında bir lateral hattı döşenmiştir. İkinci denemede ise iki bitki sırası tek lateral hattından sulanmaktadır. Denemelerde ana konuları sulama gün aralıkları (4-8-12 günde bir sulama) alt konuları ise açık su yüzeyi buharlaşma katsayıları (K_{pc}) (1,25 -1,00 – 0,75 – 0,50) oluşturmaktadır. Deneme süresince bitkiye ilişkin gelişme dönemleri ve örtü yüzdesi gözlenmiştir. Ayrıca yetiştirme sezonu boyunca bitki su tüketimi, sulama suyu miktarı, toprak nem içeriği, açık su yüzeyi buharlaşması belirlenmiştir.	

Proje No	
Proje Başlığı	Orta Anadolu’da Değişik Gelişme Dönemlerinde Sulanan Buğdayın Su-Verim İlişkilerinin Belirlenmesi
Projenin İngilizce Başlığı	The Determine of Water-Yield Relationship of Wheat Irrigated into Different Develop Period in Center Anatolia
Projeyi Yürüten Kuruluş	Konya Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	
Proje Yürütücüsü	Dr. A. Fuat TARI
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Aynur ÖZBAHÇE
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2012
Proje Bütçesi	2010: 25 000TL 2011: 5 000TL 2012: 5 000TL
Proje Özeti Bu araştırmada, Konya Ovası’nın ana bitkisi olan buğdayın mevsimlik ve mevsim içi (büyüme dönemleri için) su-verim fonksiyonlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bulunan su-verim fonksiyonlarından yararlanılarak kısıntılı su kullanma koşullarında sulama sistemlerinin planlanması ve işletilmesi için ölçütler ile birim alandan optimum ürün alınmasını sağlayacak su miktarının belirlenmesi mümkün olacaktır. Bu amaçla buğdayın 3 farklı döneminde (sapa kalkma, başaklanma ve süt olum) uygulanacak sulama suyu miktarlarında farklı düzeylerde kısıntılar uygulanacaktır. Böylece farklı su miktarları ve uygulama zamanları ile bunlara karşılık elde edilecek verimler değerlendirilerek dönemsel ve mevsimlik verim tepki etmeni değerleri (ky) elde edilecektir.	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sulama Suyu Kalitesi ve Etkili Su Kullanımı

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ SAMSUN

Proje No	TAGEM-BB-060201H1
Proje Başlığı	Orta Karadeniz Koşullarında Doğal Arıtma Sisteminde Kullanılabilecek Farklı Bitki Türlerinin ve Arıtma Verimlerinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Samsun Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Dr. Gülen ÖZYAZICI
Yardımcı Araştırmacılar	Güler Yasemin ÜSTÜN Prof. Dr. Yüksel ARDALI
Başlama-Bitiş Tarihleri	2006-2010
Proje Bütçesi	2008: 6220 TL 2009: 7560 TL 2010: 10850 TL
Proje Özeti	Yapay sulak alanlarda (Doğal Arıtma Tesislerinde) kullanılan üç bitkinin (<i>Juncus acutus</i>, <i>Cortaderia sellona</i> ve <i>Phragmites australis</i>) kirlilik parametrelerinin giderimi üzerindeki etkilerinin incelenmesi, sistem performansının mevsimlere göre değişiminin izlenmesi amacı ile her ay su örneği alınmış ve alınan su örneklerinde projede belirtilen analizler yapılmıştır. <i>Juncus acutus</i> uygulamasının yapıldığı havuzun Biyolojik Oksijen ihtiyacı (BOİ) giderim verimi %58, <i>Cortaderia sellona</i> havuzunda %70, <i>Phragmites australis</i> uygulamasının yapıldığı havuzda % 65 olarak gerçekleşmiştir. En yüksek Kimyasal Oksijen İhtiyacı (KOİ) giderim verimi %71 ile <i>Cortaderia sellona</i> bitkisinin dikildiği havuzda tespit edilirken bunu sırasıyla %60 ile <i>Juncus acutus</i> ve %56 ile <i>Phragmites australis</i> bitkisinin bulunduğu havuzlar izlemektedir. Askıda Katı Madde analiz sonuçları incelendiğinde <i>Cortaderia sellona</i>’nın uygulandığı havuzun AKM giderim verimi %44 ile diğer uygulamalardan yüksektir. Bunu sırasıyla, <i>Juncus acutus</i> (%36) ve <i>Phragmites australis</i> (%32) uygulamasının yapıldığı havuzlar izlemiştir. Tesis giriş suyu ve her üç havuzun (<i>Juncus acutus</i>, <i>Cortaderia sellona</i>, <i>Phragmites australis</i>) çıkış suyu pH değerlerinin 7.42 ile 8.16 arasında değiştiği ve Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinde belirtilen deşarj kriterleri sınır değerlerinin (6-9) arasında kaldığı belirlenmiştir. Tesis çıkış sularının Elektiriki Geçirgenlik (dS/m) değerleri C₃ ve C₄ sınıfı sulama suyuna girmektedir.

Proje No	TAGEM-BB-090201H1
Proje Başlığı	Damla Sulama İle Sulanan Salçalık Biberin Bitki Su Tüketimi ve Bitki Katsayısının Toprak Su Bütçesi ve Enerji Dengesine Dayalı Olarak Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Samsun Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Cengiz ARTIK
Yardımcı Araştırmacılar	Yrd.Doç.Dr.Eyüp Selim KÖKSAL Yrd.Doç.Dr.Kadir Ersin TEMİZEL
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010 - 2012
Proje Bütçesi	2010: 22500 TL

Proje Özeti

Araştırmanın amacı, Bafra yöresinde yaygın bir biçimde yetiştirilen salçalık biber bitkisinin damla sulama yöntemi ile sulanması koşulunda ET_c, K_c, sulama suyu gereksinimi ve en uygun sulama programının belirlenmesidir.

Arazi denemesi 2009 yılında kurulmuş ve yürütülmüştür. Salçalık biber fideleri 15 Mayıs tarihinde dikilmiş, son hasat 18 Eylül tarihinde gerçekleştirilmiştir. Bu süre içerisinde, tüm tarımsal uygulamalar yapılmış, deneme alanında bazı iklim elemanları ölçülmüş, her konuda bitki örtü sıcaklığı, toprak sıcaklığı, net radyasyon, toplam yaprak alanı ve fenolojik değişimler izlenmiştir. Deneme alanında bir profil çukuru açılmış, ve 150 cm derinliğe kadar, her 30 cm lik toprak katmanında bünye, hacim ağırlığı, tarla kapasitesi ve solma noktası özellikleri belirlenmiştir. Nötron prop cihazının kalibrasyonu amacı ile ıslak ve kuru olmak üzere iki farklı alan oluşturulmuş ve nötron prop sayım oranı ve hacimsel su içeriği kullanılarak her bir 30 cm'lik katman için kalibrasyon eşitlikleri elde edilmiştir. Toprak su içeriği denemenin iki bloğunda her parselde, 120 cm derinliğe kadar takip edilmiştir. Kullanılan damla sulama lateralleri (16 mm, 20 cm aralıklı damlatıcı) ve damlatıcıların (2 l/h) ıslatma çapı ve derinliği testleri deneme alanında gerçekleştirilmiştir. Yetiştirme dönemi boyunca 177 mm (Mayıs 3 mm, Haziran 36 mm, Temmuz 63 mm ve Ağustos 60 ve Eylül 15 mm) yağış gerçekleşmiştir. S1 (Tam su), S2 (% 30 kısıntı), S3 (% 60 kısıntı) ve S4 (belli bir dönemden sonra yağışa dayalı) deneme konularına toplam sırasıyla 400 mm, 332 mm, 262 mm ve 166 mm sulama suyu uygulanmıştır. S1, S2, S3 ve S4 konularında sırasıyla bitki su tüketimi değerleri 492 mm, 441 mm, 423 mm ve 355 mm, salçalık biber verimleri 2,7 t da⁻¹, 2,7 t da⁻¹, 2,5 t da⁻¹, 2,3 t da⁻¹ olarak belirlenmiştir.

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sulama Suyu Kalitesi ve Etkili Su Kullanımı

GAP TOPRAK SU KAYNAKLARI VE TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ŞANLIURFA

Proje No	TAGEM-BB- 060202J01
Proje Başlığı	Harran Ovası Koşullarında Aspir Bitkisinde Sulamanın Verim ve Yağ Kalitesi Üzerine Etkileri
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP Toprak Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluşlar	
Proje Yürütücüsü	Abdullah Suat NACAR - Zir.Yük. Müh.
Yardımcı Araştırmacılar	Halil HATİPOĞLU- Zir. Müh. Dr. Meral ANLAĞAN TAŞ - Zir.Yük. Müh. Dr. Veli DEĞİRMENCİ- Zir.Yük. Müh. Abdullah ŞAKAK- Zir. Müh.
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2012
Proje Bütçesi	2010: 2500 TL 2011: 1750 TL 2012: 2000 TL Toplam: 6250 TL
Proje Özeti	Bu çalışmada yazlık ve kışlık olarak iki ayrı deneme deseninde aspir bitkisinde farklı sulama uygulama programlarının tohum verimi ve yağ verimine etkileri belirlenecektir. Araştırma tesadüf blokları deneme deseninde 3 tekerrürlü olarak yürütülecektir. Deneme konuları bitkinin gelişme dönemleri dikkate alınarak sulama programı oluşturulmuştur. Deneme konuları S1-Susuz, S2- Sapa kalkma döneminde 1 su, S3- Çiçeklenme öncesi 1 su, S4- Tohum bağlama devresinde 1 su, S5-Sapa kalkma döneminde 1 su + Çiçeklenme öncesi 1 su, S6- Sapa kalkma döneminde 1 su + tohum bağlama devresinde 1 su ,S7- Çiçeklenme öncesi 1 su + tohum bağlama devresinde 1 su, S8- Sapa kalkma döneminde 1 su + Çiçeklenme öncesi 1 su + tohum bağlama devresinde 1 su, S9- S8 konusundaki ile aynı dönemlerde sulama (her sulamada uygulanacak su miktarı S8 konusunun %50'si) Deneme sonucunda konuların parsellerinin dane verim, verim özellikleri belirlenecek istatistiksel analiz yapılacak ve mevsimlik-aylık su tüketimleri, mevsimlik su tüketimleri belirlenecektir. Kışlık ekimler 14.11.2009 tarihinde yapılmış olup çıkışları sağlanmıştır. Yazlık ekimler ise şartların müsait olması durumunda şubat ayının ikinci yarısından sonra ekilecektir.

Proje No	TAGEM-BB- 060202J02
Proje Başlığı	GAP Harran Ovası Koşullarında Kanola(Brassica napus) Bitkisinin Kışlık Ekimlerde Sulama Programının Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP Toprak Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluşlar	
Proje Yürütücüsü	Dr. Veli DEĞİRMENCİ- Zir.Yük. Müh.
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Meral ANLAĞAN TAŞ - Zir.Yük. Müh. Abdullah Suat NACAR - Zir.Yük. Müh. Abdullah ŞAKAK- Zir. Müh. Halil HATİPOĞLU- Zir. Müh.
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2012
Proje Bütçesi	2010: 5550 TL 2011: 4350 2012: 4350 Toplam: 14250
Proje Özeti Bu çalışmada kışlık kanola bitkisinde farklı sulama uygulama programlarının tohum verimi ve yağ verimine etkileri belirlenecektir. Araştırma tesadüf blokları deneme deseninde 3 tekerrürlü olarak yürütülecektir. Deneme konuları bitkinin gelişme dönemleri dikkate alınarak sulama programı oluşturulmuştur. Sulamalarda gelişme dönemleri(Vejetatif, çiçeklenme ve dane dönemi) %50 gerçekleştiğinde sulama yapılacaktır. Deneme konuları A- Tam sulama(tüm dönemlerde sulama toplam 3 sulama), B – Tüm dönemlerde sulama A konusuna verilen suyun %50'sinin verilmesi C- Çiçeklenme ve dane dönemlerinde sulama, D- Vejetatif ve dane dönemlerinde sulama, E- vejetatif ve çiçeklenme dönemlerinde sulama, F- Vejetatif dönemde sulama, G- çiçeklenme döneminde sulama, H- Dane döneminde sulama, I- Susuz. Deneme sonucunda konuların parsellerinin dane verim, verim özellikleri belirlenecek istatistiksel analiz yapılacak ve mevsimlik-aylık su tüketimleri, mevsimlik su tüketimleri belirlenecektir.	

Proje No	TAGEM-BB-090202J03
Proje Başlığı	Kablosuz Algılama Ağları kullanılarak toprak Nemi ve tuzluluğunun geniş alanlarda

	izlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP Toprak Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluşlar	
Proje Yürütücüsü	Murat AYDOĞDU
Yardımcı Araştırmacılar	Murat TARİNİ Prof. Dr. Can AYDAY Şaban Şafak Abdullah Suat NACAR Dr. Abdülkadir SÜRÜCÜ Harun Tolga AKÇAR
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2012 (24 ay)
Proje Bütçesi	2010: 68490 TL 2011: 17010 TL Toplam 85.500 TL
Proje Özeti Doğru sulamanın ürün kalitesi ve ürün miktarında artışla orantılı olduğu bilinir. Çevrenin zamana ve konuma bağlı olarak değişkenlerinin bilinmesinin, çiftçi bazında ekim planını nasıl etkilediği de bilinir. Örneğin; toprak özelliklerinin, meteorolojik koşulların ve toprak neminin bilinmesi bu doğrultuda yapılan sulama takvimine göre üretimde daha az su ve daha az enerji kullanımı ile ürün kalitesini ve miktarını arttırabilir. Tarımsal üretim alanlarında tuzluluk, toprakların verimliliğini olumsuz yönde etkileyen, bitkisel verimi sınırlandıran önemli bir problemdir. Bunun doğal sonucu olarak da bitkilerde üretime dayalı verim kaybı yaşanmakta, bu durum ise hem üreticiyi hem de Ülke ekonomisini olumsuz yönde etkilemektedir. İdeal bitki gelişimi için toprakta yeterli nemin bulunmaması halinde, sulama yapılarak optimum verim elde edilir. Özellikle kurak ve yarı kurak iklimlerde bitki ihtiyacından fazla su kullanılması halinde taban suyu ve dolayısıyla tuzlulaşma problemi meydana gelmektedir. Tuzluluğun şiddeti ve mevsimsel değişimi bitki çeşidine göre farklı şekilde zarar vererek verimi düşürmektedir. Kablosuz Algılama Ağları son zamanlarda oldukça gündemde olan ve birçok alanda uygulanabilen yeni bir teknolojidir. Kablosuz algılama ağları kullanılarak ortamla etkileşimli olarak veri toplanabilmekte, bu veri bilgiye dönüştürülmekte, kolektif bir şekilde değerlendirilebilmekte ve gerektiğinde bilgiye dayalı olarak ortam üzerinde değişiklikler yapılabilmektedir. 2010 yılında başlayacak olan çalışmada bir sulama sezonunda yapılan tarımsal faaliyetlerin tamamı içerisinde topraktaki nem, tuzluluk ve sıcaklık değişimi kablosuz algılama ağları vasıtası ile takip edilecek, elde edilecek veriler klasik analiz yöntemleri ile karşılaştırılıp karar mekanizmasının yönlendirilmesi ve sistemin izlenmesi yapılacaktır.	

Proje No	TAGEM-BB- 060202J02
Proje Başlığı	Harran Ovası Koşullarında Karık Sulama Yönteminde Farklı İşletim Tekniklerinin Toprak ve Su Kayıpları ile II. Ürün Mısır Verimine Etkisi
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP Toprak Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluşlar	
Proje Yürütücüsü	Dr. Veli DEĞİRMENCİ Zir.Yük.Müh.
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Meral ANLAĞAN TAŞ Zir.Yük.Müh. Abdullah Suat NACAR Zir.Yük.Müh.
Başlama-Bitiş Tarihleri	2007-2009
Proje Bütçesi	2007: 10000 TL 2008:5000 TL 2009:5000 TL
Bu araştırma serbest drenajlı karık sulaması ve atlamalı karık işletim biçimlerinin toprak ve su kayıplarına, II. Ürün mısır verimine ve sulama performanslarına etkilerinin belirlenmesi amacıyla yürütülmektedir. Deneme konuları; A- Serbest drenajlı karık Sulaması(SKSa) B- Serbest drenajlı karık Sulaması(ilerleme evresi tamamlanınca debide %50 azaltım), C- Atlamalı Karık Sulaması(Her sulamada aynı karıkların sulandığı atlamalı karıklar) ve D- Atlamalı Karık Sulaması (Her sulamada farklı karıkların sulandığı atlamalı karıklar) Deneme sonucunda; mevsim boyunca aynı karığın sulandığı (C konusu) ve alternatif sulama ile yine bir karığın sulandığı (D) konuları önerilebilir(bu konularda derine sızma ve yüzey akış az olmasından dolayı daha etkin su kullanımı olmasından kaynaklanmaktadır).	

Proje No:	TAGEM-BB-060201J1
Proje Başlığı	Şanlıurfa Bozova Yaylak Ovası Sulama Projesi Kapsamında Bulunan Yağmurlama Sulama Sistemlerinin Etkinliklerinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP Toprak Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü-Şanlıurfa
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Proje Yürütücüsü	Dr. Meral ANLAĞAN TAŞ
Yardımcı Araştırmacılar	Abdullah Suat NACAR Dr. Veli DEĞİRMENCİ Doç. Dr. İdris BAHÇECİ İbrahim YILDIZ
Başlama- Bitiş Tarihleri	2006-2009
Proje Bütçesi:	2008:10600 YTL 2009: 12400 TL
Proje Özeti: 2010 sulama sezonunda Yağmurlama Sulama Projesi alanında 3 çiftçi arazisinde sulamalar izlenmiş ve değerlendirilmiştir. Yağmurlama sistemlerinde su dağılımının belirlenmesi için işletme koşullarında yağmurlama lateralinden su dağılımını belirlemek amacıyla. lateral uzunluğu dört eşit bölüme ayrılmıştır. Her bir bölüme lateraller arasındaki aralıklara bağlı olarak 20 adet su toplama kabı yerleştirilmiştir. Deneme alanlarında lateral hatları üzerindeki bütün başlıkların debileri ve basınçları ölçülmüştür. Proje alanına ilişkin infiltrasyon değerlerini belirlemek için çift silindir metodundan yararlanılmıştır. Deneme alanlarında lateral hatları üzerindeki bütün başlıkların debileri ve basınçları ölçülmüştür. Sulamalarda kullanılan yağmurlama başlıklarının debileri, hacmi bilinen bir kabın dolum süresinden yararlanılarak ölçülmüştür. Ölçümün en az hata ile yapılabilmesi için yeterince büyük bir kap seçilmiş ve dolum süresi bir kronometre ile ölçülmüştür. Su toplama kaplarında biriken sulama suyu miktarlarından yararlanılarak yapılan sulamalara ilişkin Christiansen Üniformite Katsayısı (CU) Ve Dağılım Üniformitesi (DU) değerleri hesaplanmıştır.	

Proje No:	TAGEM-BB-090201J1
Proje Başlığı	Güneydoğu Anadolu Bölgesi Nizip Yağlık Zeytin Çeşidinde Sulamanın Periyodisite ve Yağ Kalitesi Üzerine Etkileri
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP Toprak Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü-Şanlıurfa
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Proje Yürütücüsü	Dr. Meral ANLAĞAN TAŞ
Yardımcı Araştırmacılar	Abdullah Suat NACAR Dr. Veli DEĞİRMENCİ Dr. Zeki KARİPÇİN Dr. Ebru SAKAR
Başlama- Bitiş Tarihleri	2009-2013
Proje Bütçesi:	2009: 32608 YTL 2010: 6993
Proje Özeti: Çalışmada sulamanın zeytinde periyodisite üzerine etkileri ile bitki besin maddeleri, içsel büyüme düzenleyiciler ve karbonhidratlar arasındaki ilişki var ve yok yıllarında ortaya konacaktır. Bunun sonucunda ise kısıntılı su uygulaması ile su tasarrufu sağlanacak, periyodisitenin oluşum mekanizması belirlenecek ve sulamanın periyodisite üzerine etkileri incelenecektir. Ayrıca Güneydoğu Anadolu Bölgesi koşullarında zeytinin su tüketimi de saptanacaktır. Yöre çiftçilerine damla sulama yöntemi ile suyun etkin kullanılabileceği, daha az su ile daha fazla verim ve yüksek kaliteye ulaşabilecekleri gösterilecektir Proje Nizip'te çiftçi arazisinde yürütülecekti fakat çiftçinin araziye sulamış olmasından dolayı, Şanlıurfa İl Özel İdaresine bağlı Şehit Nusret Fidanlığı alanında bulunan 2002 yılında Gemlik Çeşidiyle tesis edilen kurudaki zeytin bahçesinde yürütülecektir. Bu yıl grup kararı doğrultusunda sadece ağaç başına verimler alınmış ve kaydedilmiştir	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

ROGRAM ADI: Sulama Suyu Kalitesi ve Etkili Su Kullanımı

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ ERZURUM

Proje No	TAGEM-BB-080201K2
Proje Başlığı	Hidrojel Uygulamalarının Farklı Toprak Tiplerinde Su ve Gübre Kullanımı Üzerine Etkisi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Erzurum Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-Atatürk Ün. Ziraat Fakültesi Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü* -Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü**
Proje Yürütücüsü	Mesut Cemal ADIGÜZEL Ziraat Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Salih EVREN Zir. Yük. Müh. Erdal DAŞCI Zir. Yük. Müh. Zinnur GÖZÜBÜYÜK Zir. Yük. Müh. Prof. Dr. Üstün ŞAHİN* Doç. Dr. Metin TURAN** Doç. Dr. Fatih M. KIZILOĞLU *
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009-2011
Proje Bütçesi	2009: 94000 TL 2010: 9100 TL

Proje Özeti

Çalışmanın amacı; değişik düzeyde hidrojel uygulamalarının, yarı kurak serin iklim koşullarında yetiştiriciliği yapılan buğday, şeker pancarı ve adi fiğ bitkilerinde su ve gübre kullanımı ile sulama aralıkları üzerine etkilerini ortaya koymaktır. Çalışma kapsamında arazi koşullarında toprağa uygulanan hidrojin toprağın su tutma kapasitesi, besin yarıyışlılığı yanında bitkilerin su ve besin kullanım etkinliği, sulama aralığındaki değişim, verim ve verim unsurları üzerine etkileri incelenmektedir. Araştırma Erzurum Pasınler ve Erzurum merkez olmak üzere iki ayrı lokasyonda kuru ve sulu şartlarda çakılı olarak tam şansa bağlı tesadüf blokları deneme planına göre yürütülmektedir. Deneme de kontrol ve 5 farklı düzeyde granüler hidrojel dozu üç tekerrürlü olarak uygulanmaktadır. Araştırmada suluda buğday-şeker pancarı-adi fiğ münavebesi uygulanmakta, kuruda ise sadece buğday bitkisi münavebesiz yetiştirilmektedir. Parsellerin tamamına ekim öncesi hidrojel uygulaması yapılmıştır. Toprağın 15-25cm derinliğine ağırlık esasına göre % 0 (kontrol), % 0.01; % 0.03; % 0.05; % 0.07 ve % 0.09 düzeyinde hidrojel uygulanmıştır.

Kuru şartlarda 2008-2009 yıllarında proje ile ilgili olarak her iki lokasyonda da kurağa dayanıklı kışlık (Doğu 88) buğday ekimi yapılmıştır. Sulu şartlarda ise 2009 yılında şekerpancarı, fiğ ve buğday (Bezostaya) ekimleri yapılmıştır.

Proje No	TAGEM-BB-980201K1
Proje Başlığı	Erzurum İklim Koşullarında Tartılı Lizimetre İle Bitki Su Tüketimlerinin Ölçülmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Erzurum Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	- Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü* - Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü**
Proje Yürütücüsü	Salih EVREN Ziraat Yük. Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Prof. Dr. Taşkın ÖZTAŞ Öğretim Üyesi * Prof. Dr. Rıza KANBER Öğretim Üyesi** Doç. Dr. Mustafa ÜNLÜ Öğretim Üyesi**
Başlama-Bitiş Tarihleri	1998-2010
Proje Bütçesi	2009: 15 000.- YTL 2010: 15 000.- TL
Proje Özeti - Toprak ve bitki yüzeylerinden meydana gelen evaporasyon ve transpirasyonun doğrudan ölçümleri yapılarak bu işlemler üzerine etkili olan etmenleri incelemek. - Evapotranspirasyonu tahmin eden veya ölçen dolaylı yöntemlerin (ampirik modeller) değerlendirilmesi için bir karşılaştırma standardı olarak hizmet vermek, ülke koşullarına uygun yeni ampirik modeller elde etmek. - Bozulmuş toprak örnekli lizimetreleri, toprak-su-bitki ilişkileri açısından incelemek ve karşılaştırmak.	

Proje No	TAGEM-BB-020201K1
Proje Başlığı	Iğdır Ovası Koşullarında Damla Sulamanın Kayısı Ağaçlarının Gelişimine ve Verimine Etkisi ile Sulama Programının Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Erzurum Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-
Proje Yürütücüsü	Salih EVREN Zir. Yük. Müh.
Yardımcı Araştırmacılar	Yard. Doç. Dr. Sebahattin KAYA, Erdal DAŞCI Zir. Yük. Müh., Mesut Cemal ADIGÜZEL Zir. Müh.
Başlama-Bitiş Tarihleri	2002-2010
Proje Bütçesi	2009: 15 000.- YTL 2010: 20 000.- TL
Proje Özeti A Sınıfı Buharlaşma Kabından olan buharlaşma miktarı baz alınarak, 6 sulama konusundan oluşan bu proje; 3 tekerrürlü ve tesadüf blokları deneme desenine göre ve damla sulama sistemi kullanılarak, Toprak ve Su Kaynakları Iğdır Araştırma İstasyonu'nda yürütülmektedir. Konulu uygulamalara 2002 yılında başlanılmıştır. 2002 yılından 2005 yılına kadar meyve verimi olmadığından meyve verimi ile ilgili her hangi bir değerlendirme yapılamamıştır. 2002-2009 yıllarında su konularına göre gövde en kesiti gelişim farkları arasında yapılan varyans analizinde fark bulunmuş olup, meyve verimi ve meyve kalite analizleri yönünden konular arasında fark bulunamamıştır.	

Proje No	TAGEM-BB-090201K1
Proje Başlığı	Bitki Gelişimini Teşvik Eden Bakterileri Kullanarak Şeker Pancarında Su Stresine Dayanıklılığın Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Erzurum Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-Atatürk Üniv. Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü* -Atatürk Üniv.Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü** -Atatürk Üniv.Ziraat Fak. Tarımsal Yapılar ve Sulama Böl.*** -Atatürk Üniv.Erzurum Meslek Yüksek Okulu****
Proje Yürütücüsü	Erdal DAŞCI Zir. Yük. Müh.
Yardımcı Araştırmacılar	-Mesut Cemal ADIGÜZEL Zir. Müh. -Salih EVREN Zir. Yük. Müh. -Prof. Dr. Ramazan ÇAKMAKCI* -Yrd. Doç. Dr. Recep KOTAN ** -Doç. Dr. Fatih KIZILOĞLU*** -Doç. Dr. Mustafa ERAT ****
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2012
Proje Bütçesi	2010: 50.000 TL; 2011: 20.000 TL
Proje Özeti Su kaynaklarının tarımsal üretimde daha etkin kullanılması için yeni sulama metodu ve uygulamaları geliştirilirken, üretim risklerini azaltan yeni teknoloji ve yaklaşımlar gereklidir. Bu yaklaşımlardan birisi de; stres koşullarında aminosiklopropan karboksilat deaminaze (ACCD) enzimi üreten bitki gelişimini teşvik edici bakterilerin tarımda kullanılmasıdır. Aşırı su ve kuraklık gibi stres faktörleri bitki dokularında stres etileni miktarını artırarak yetersiz bitki gelişimine neden olmaktadır. Bitkiler ACC deaminaze aktivitesi gösteren bakterilerle birlikte yetiştirildiğinde bitki etilen düzeyini azaltarak su stresine karşı bitki direncini artırıp bitki gelişimini teşvik edebilmektedir. Bu araştırmada bitki gelişimini teşvik edici bakteri olarak bitki savunma enzim aktivitesini artırdığı belirlenmiş olan izolatların şeker pancarının su stresi (su kısıtı ve aşırı sulu şartlarda) koşullarında verim ve kalite parametreleri üzerine etkileri belirlenecektir. Bu deneme tesadüf bloklarında bölünmüş parseller deneme desenine göre kurulacaktır. Denemede yedi farklı bakteri izolatı kullanılacaktır. A sınıfı buharlaşma kabından oluşan buharlaşma miktarının 4 farklı pan katsayısı ile düzeltilmesiyle oluşturulacak dört sulama konusu uygulanacaktır. Pan katsayıları: 0,25, 0,50, 1,00 ve 1,50 olarak planlanmıştır. 2009 yılı içerisinde kullanılacak olan bakteri izolatları saksı denemelerinde yetiştirilmiş, kök-gövde, yaprak ve toplam biomas ağırlığı elde edilmiştir. 2010 yılında tarla denemeleri kurulacaktır.	

Proje No	TAGEM-BB-090201K2
Proje Başlığı	Lizimetrelerde Şeker Pancarı Yetiştiriciliğinde Biyolojik Gübrelemenin Yer Altı Su kalitesi ve Azot Yıkanması Üzerine Etkisi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Erzurum Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	- Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü* -Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü** - Atatürk Ün.v.Ziraat Fak. Tarımsal Yapılar ve Sulama Böl.***
Proje Yürütücüsü	Salih EVREN Zir. Yük. Müh.
Yardımcı Araştırmacılar	-Erdal DAŞCI Zir. Yük. Müh. -Mesut Cemal ADIGÜZEL Zir. Müh. -Yard. Doç. Dr. Recep KOTAN ** -Prof. Dr. Ramazan ÇAKMAKCI* -Doç. Dr. Fatih KIZILOĞLU***
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2012
Proje Bütçesi	2010: 40.000TL ; 2011: 10.000 TL ; 2012: 10.000 TL
Proje Özeti Kimyasal gübrelerin; global azot döngüsü, yeraltı sularının kirlenmesi ve kimyasal kirlenme başta olmak üzere sera gazlarının artması gibi bir çok olayda olumsuz etkisi bulunmaktadır. Günümüzde yaklaşık olarak 2 milyon ton azot, uygulama alanlarından erozyon ve yıkanma ile uzaklaşmakta ve su sistemlerine karışmaktadır. Uygulanan azotun bir kısmı yıkanmakta ve NO₃⁻ nitrojeni olarak yeraltı sularını kirlenmektedir. Mısır, şeker pancarı, pamuk gibi yüksek oranda azot uygulanan bitkiler kirliliğin sınırlarını belirlemektedir. Serbest yaşayan, bitkisel gelişimi teşvik eden, biyolojik savaş ajanı veya BG olarak kullanılan bakterilere bitki gelişimini teşvik edici rizobakteriler (BGTB) adı verilmektedir. Biyolojik gübre (BG), atmosferik azotu fiskeden, fiks edilmiş halde bulunan toprak fosforunu alınabilir forma dönüştüren ve bitki besin elementinin bitkilerce alımını artıran saf veya karışık mikroorganizma formülasyonudur. Bitki rizosferinden farklı bakteri türleri izole edilmekte, saflaştırılmakta, potansiyeli ortaya konulmakta ve BG olarak uygun karışımlar hazırlanmaktadır. Bu araştırma bitki gelişmesini teşvik edici bakterileri aşılamalarının, kontrol (gübre ve bakteri uygulanmamış) ve azot gübresine kıyasla (normal gübre dozu), şeker pancarı gelişme, verim ve yer altı suyu kirliliği üzerine etkisinin belirlenmesi amacıyla yürütülecektir. Araştırmada 5 farklı bitki gelişimini teşvik edici bakteri şeker pancarı tohumlarına inokule edilerek önceden yerleştirilmiş ve bozulmuş toprak örnekli lizimetrelere ekim yapılacaktır. Çıkış, gelişme ve sulama dönemlerinde olmak üzere lizimetrelerin alt drenaj vanalarından alınacak su numunelerinde özellikle azot yıkanması belirlenecektir. Bu araştırma ile bölgede kimyasal gübre uygulamasına kıyasla biyolojik gübrelemenin bitkisel üretim ve yer altı sularına olan olumlu etkileri ortaya konulacaktır.	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sulama Suyu Kalitesi ve Etkili Su Kullanımı

ATATÜRK TOPRAK SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/KIRKLARELİ

Proje No	TAGEM-BB-080201L2
Proje Başlığı	Plastik Seralarda Yetiştirilen Bazı Bitkilerin Sulama Zamanı ve Su Kullanımı Planlaması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Onsekiz Mart Üniversitesi Lapseki Meslek Yüksek Okulu Namık Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Proje Yürütücüsü	Dr. Ülviye ÇEBİ
Yardımcı Araştırmacılar	Doç. Dr. Recep ÇAKIR Ali GİDİRİŞLİOĞLU Yrd. Doç. Dr. Süreyya ALTINTAŞ
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008-2011
Proje Bütçesi	2008: 60 000 YTL 2009: 22 764 TL 2010: 39 014 TL

Proje Özeti

Trakya Bölgesi için yeni bir tarımsal uğraş alanı olan seracılık, hızlı bir şekilde yaygınlaşmakta ve tek ürün hıyar yetiştiriciliği yerine, yoğun bir üretim biçimi benimsenmektedir. Belirtilen yoğunlukta yapılan örtü altı yetiştiriciliğinin sulama uygulamalarının, bitkiler bazında programlanması büyük önem taşımaktadır. Söz konusu gereksinimlerin karşılanması amacı ile Enstitümüzde ısıtmasız plastik serada, 2 ürün hıyar ve bir ürün baş salata şeklinde yoğun üretim koşullarında yapılan araştırmalarda, iki farklı sulama aralığı (A1: 2 gün ara ile sulama, A2: 4 gün ara ile sulama) ile A sınıfı buharlaşma kapından meydana gelen yığışimli buharlaşma miktarının dört farklı katsayısı (K1: Class A-pan Epx0.75, K2: Class A-pan Epx1.00, K3:Class A-pan Epx1.25, K4:Class A-pan Epx1.50) ele alınmıştır.

2009 yılında iki ürün hıyar ve bir ürün marul ekimi yapılmıştır. I. ve II. ürün hıyar bitkisinin su tüketimleri ve verimleri belirlenmiş ayrıca ürünlerde bazı kalite analizleri de yapılmıştır. Marul bitkisi vejetatif gelişimini tamamlamadığından, gelişme raporunda söz konusu bitkiyle ilgili doneler yer almamaktadır.

İlk üründe en yüksek su tüketimi D1I4 (340,33 mm) konusunda olurken en düşük su tüketimi D2I1 (205,70) konusunda olmuştur. D1I4 konusundan 5636,0 kg/da ile en yüksek verim elde edilirken en düşük verim 3949,9 kg/da ile D2I1 konusundan elde edilmiştir.

İkinci üründe en yüksek su tüketimi D1I4 (287,87 mm) konusunda, en düşük su tüketimi D2I1 (152,00 mm) konusunda olmuştur. En yüksek verim ilk üründe olduğu gibi D1I4 (3577,3) konusundan elde edilirken en düşük verim 2302,4 ile D2I1 konusundan elde edilmiştir.

Proje No	TAGEM-BB-090302L1		
Proje Başlığı	Asit Karakterli Toprakları Kireçlemenin Ayçiçeği ve Mısır Bitkilerinin Su Kullanma Randımanı Üzerine Etkisinin Araştırılması		
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü		
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Namık Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü		
Proje Yürütücüsü	Mehmet Ali GÜRBÜZ		
Yardımcı Araştırmacılar	Prof. Dr. Ahmet Nedim YÜKSEL		
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009-2011		
Proje Bütçesi	2009: 15.000 TL	2010: 15.000 TL	2011: --
Proje Özeti Bu projede, Trakya’da bulunan asit karakterli topraklarda, kireçleme uygulamasının sulama olanağı olan alanlarda yoğun olarak yetiştirilen mısır ve ayçiçeği bitkilerinin su kullanma randımanı üzerine etkilerinin araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaçla Kırklareli’nde kuvvetli asit (pH:4,7) bir tarlada 2008’de toprağın tanık (K_0) ve toprağın farklı derinliklerindeki asitliği giderecek miktarda (0-15 cm (K_1) ve 0-30 cm (K_2)derinlik için) kireçleme yapılan kireçlemenin etkileri bir önceki yıl ekilen ürünlerin yeri değiştirilerek münavebeye gidilmiş ve sulama uygulamaları aşağıdaki şekilde yapılmıştır. S_0: Sulama yapılmayan uygulama, S_1: S_2deki uygulamanın yarısı kadar su uygulama, %50 S_2: Fenolojik dönemlere göre 0-90 cm toprak profilindeki nem içeriğinin tarla kapasitesine tamamlanması, %100 Ayçiçeği ve mısır bitkilerinde her bir uygulamanın bitki su tüketiminin yanı sıra, verim, klorofil içeriği ve bazı kalite özellikleri belirlenmiştir. 2009 yılı çalışmalarından elde edilen sonuçlara göre, ayçiçeğinde ve mısırdaki sulama ve kireçleme uygulamaları, bu ürünlerin verimini artırmıştır. En yüksek verim, her ikisi üründe de, sulamanın S_2 konusundan, kireçlemede ise 0-15 cm derinlikteki asitliği giderecek K_1 konusundan olmak üzere aynı konudan alınmıştır (S_2K_1.)			

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sulama Suyu Kalitesi ve Etkili Su Kullanımı

TOPRAK ve SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ TOKAT

Proje No	05270G01
Proje Başlığı	Tokat Kazova Yöresinde Doğal Arıtma Sisteminde Kullanılabilecek Farklı Bitki Türlerinin Arıtma Verimi Üzerine Etkilerinin Ve Kullanılacak En Uygun Bitki Türünün Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Tokat Toprak Ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Tokat Valiliği İl Özel İdaresi İmar İşleri Birim Amirliği
Proje Yürütücüsü	Oğuzhan AYDIN Zir.Yük.Müh.
Yardımcı Araştırmacılar	İ.Kürşat ÖZYURT Zir.Yük.Müh. Bahattin POLAT İnş.Müh.
Başlama-Bitiş Tarihleri	2005-2009
Proje Bütçesi	2009 : 1 000 YTL
Proje Özeti	Projede; Tokat Kazova yöresinde Doğal Arıtma Sistemlerinde kullanılan farklı bitki türlerinin arıtma verimi üzerine etkisinin belirlenmesi ve bu sayede Doğal Arıtma Sistemlerinde kullanılabilecek yöreye en uygun bitki türünün saptanması, Doğal Arıtma Sistem performansının mevsimlere göre değişiminin izlenilmesi ve sistemden çıkan suyun sulama suyu kalitesi yönünden incelenmesi amaçlanmıştır. Yörede popülasyonu en yüksek olarak bulunan 2 farklı sucul bitki türünün (Phragmites Australis, Typha Latifolia) ayrı ayrı ve bunların birlikte dikimiyle oluşturulan 3 farklı Yüzeyaltı Yatay Akışlı Doğal Arıtma Sisteminin sağladığı atıksu arıtım verimleri deneme konularını oluşturmaktadır.

Proje No	TAGEM-BB-O90201G1	
Proje Başlığı	Tokat Niksar Yöresinde Damla Sulama Sistemiyle Sulanan Sanayi Domatesinde Farklı Sulama Aralığı Ve Düzeylerinin Verim Ve Kalite Üzerine Etkileri	
Projeyi Yürüten Kuruluş	Tokat Toprak Ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü	
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Olca Gıda San. Tic. Ltd.Şti. (Olca Salça Fabrikası)	
Proje Yürütücüsü	Oğuzhan AYDIN	Zir.Yük.Müh.
Yardımcı Araştırmacılar	İ.Kürşat ÖZYURT Ö.Faruk NOYAN Caner AYMAK	Zir.Yük.Müh. Zir.Yük.Müh. Zir.Yük.Müh.
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009-2010	
Proje Bütçesi	2009 : 6 000 YTL	2010 : 5 150 YTL
Proje Özeti		
Niksar Ovasında Ülkesel ölçekte var olan Salça Sanayi tesinin itici gücü ile yoğun bir üretim alanına sahip olan Sanayi domatesi yetiştiriciliğinde damla sulama yönteminin kullanıldığı alanlarda, farklı sulama aralıkları ve düzeylerinin verim, su tüketimi ve kalite parametreleri üzerine etkileri araştırmak ve böylelikle yöre için uygun damla sulama programı ortaya çıkarmak amacıyla yürütülen bu çalışmada; iki farklı sulama aralığı (ana konular), ve A sınıfı buharlaşma kabından meydana gelen yığışimli buharlaşma miktarının farklı dört farklı katsayısı (alt konular) ele alınmıştır. Ana Konular : A_1 : Açık su yüzeyinde oluşan yığışimli buharlaşma miktarının $25 \text{ mm} \pm 5$ A_2 : Açık su yüzeyinde oluşan yığışimli buharlaşma miktarının $45 \text{ mm} \pm 5$ olduğu anda sulama Alt Konular : $I_1 = \text{Class A-pan } E_p \times 0.50$, $I_2 = \text{Class A-pan } E_p \times 0.75$, $I_3 = \text{Class A-pan } E_p \times 1.00$ $I_4 = \text{Class A-pan } E_p \times 1.25$ Spectrum F1 salçalık domates çeşidi üzerinde uygulanan bu sulama konularının ; verim, su tüketimi ve kalite özellikleri gibi konulara etkileri araştırılmıştır.		

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sulama Suyu Kalitesi ve Etkili Su Kullanımı

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ESKİŞEHİR

Proje No	TAGEM/BB/090206E2
Proje Başlığı	Eskişehir koşullarında Damla Sulama Sistemi ile Sulanan Mısır Bitkisinin Sulama Programının Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-
Proje Yürütücüsü	Hasan BOYACI (Zir. Müh.)
Yardımcı Araştırmacılar	Demet UYGAN (Zir. Yük. Müh.) Gönen GÖNÜLTAŞ (Zir. Yük. Müh.)
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.01.2010-31.12.2012
Proje Bütçesi	2010: 22610 TL 2011: 11610 TL 2012: 11610 TL
Proje Özeti: Deneme Eskişehir- Ankara devlet karayolu üzerindeki Enstitü arazisinde kurulacaktır. Enstitü arazisinin deniz seviyesinden yüksekliği 781 metre ve toprakları alüviyal büyük toprak grubudur. Deneme de mısır bitkisinin bölge şartlarına uygun çeşidi kullanılacaktır. Sulama konuları açık su yüzeyinden buharlaşma değerlerinin class A pan katsayıları ve lateral aralıkları dikkate alınarak 8 konu oluşturulacaktır. Bu denemede danelik mısır bitkisinin sulama programı belirlenecektir. Bu araştırma ile suyun yetersiz olduğu koşullarda en az su ile en yüksek verim esas olacak şekilde sulama programları önerilecektir.	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sulama Suyu Kalitesi ve Etkili Su Kullanımı

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/TARSUS

Proje No	TAGEM-BB-090201C2
Proje Başlığı	Çukurova Koşullarında Kısmi Kök Kuruluğu (PRD) ve Kısıntılı Damla Sulama Programlarının Royal Sofralık Üzüm Çeşidinin Verimine ve Su Kullanım Randımanına Etkileri
Projeyi Yürüten Kuruluş	Tarsus Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Zir. Yük. Müh. Yeşim BOZKURT ÇOLAK
Yardımcı Araştırmacılar	Prof. Dr. Attila YAZAR Prof. Dr. Semih TANGOLAR Doç. Dr. S. Metin SEZEN Zir. Yük. Müh. Salim EKER Dr. Serpil TANGOLAR Zir. Müh. Zeyni AKTAŞ Zir. Yük. Müh. Günsu ALTINDIŞLI ATAĞ Zir. Yük. Müh. Kadir KUŞVURAN
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009-2012
Proje Bütçesi	2009: 19500 TL 2010: 9000 TL

Proje Özeti

Çukurova koşullarında kısıntılı ve kısmi kök kuruluğu damla sulama programlarının Royal sofralık üzüm çeşidinin verim, kalite ve su kullanım randımanına etkilerinin belirlenmesi amacıyla üç yıl süreyle (2009-2012) Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü Bağcılık Araştırma alanında yer alan Royal sofralık üzüm çeşidi üzerinde yürütülmektedir.

Çalışmada, Royal sofralık üzüm çeşidinde altı farklı sulama konusu ele alınmıştır. Bunlar; Tam sulama konusu (TS), bir haftalık sulama aralığında 80 cm'lik toprak profilindeki eksik neminin tarla kapasitesine getirileceği konu; geleneksel kısıntılı sulama (KS-75), TS konusuna uygulanan suyun %75'inin verildiği konu; geleneksel kısıntılı sulama (KS-50), TS konusuna uygulanan suyun yarısının verildiği konu; Yarı ıslatmalı (PRD)-75 konusu, TS konusuna verilen suyun %75'inin alternatif olarak bir lateralden uygulandığı konu; Yarı ıslatmalı (PRD)-50 konusu, TS konusuna verilen suyun yarısının alternatif olarak bir lateralden uygulandığı konu; SUSUZ konusu ise sulanmayan tanık konu olmaktadır. Sulama aralığı haftada bir gün yapılmıştır. Deneme tesadüf blokları deneme deseninde üç yinelemeli olarak yürütülmektedir. Genel olarak en düşük verim susuz konuda belirlenirken, sulamanın verim ve verim bileşenlerine (salkım ağırlığı, salkım eni-boyu, tane hacmi, tane ağırlığı vb.) etkisi istatistiksel olarak önemli bulunmuştur.

Proje No	TAGEM-BB-090201C3
Proje Başlığı	Akdeniz İklim Koşullarında Damla Yöntemiyle Uygulanan Geleneksel ve Kısmi Kök Kuruluğu (PRD) Kısıntılı Sulama Stratejilerinin Ayçiçeği Verimi ve Yağ Kalitesine Etkilerinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Tarsus Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Adana Ziraî Mücadele Araştırma Enstitüsü
Proje Yürütücüsü	Doç.Dr. S. Metin SEZEN
Yardımcı Araştırmacılar	Prof.Dr. Attila YAZAR Prof.Dr. Halis ARIÖĞLU Prof.Dr. Haydar ŞENGÜL Zir.Yük.Müh. Salim EKER Dr. Dilşat Bozdoğan KONUŞKAN Zir.Yük.Müh. Hale ESEN Zir.Yük.Müh. Yeşim Bozkurt ÇOLAK Zir.Yük.Müh. Günsu Altındişli ATAĞ Zir.Yük.Müh. Kadir KUŞVURAN
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009-2011
Proje Bütçesi	2009: 26910TL 2010:10000TL

Proje Özeti: Ülkemizde yağ sanayinin en önemli hammaddelerinden birisini ayçiçeği tohumu oluşturmaktadır. Son yıllarda, ayçiçeği üretiminin tüketimi karşılamaadaki payının gittikçe azaldığı dikkati çekmektedir. Bu üretim yetersizliğinin en önemli nedenlerinden biri, ayçiçeği üretiminde bir çok verimlilik sorunlarının çözümlenememiş olmasıdır. Her yıl önemli miktarda yağlı tohum ve ham yağ ithal edilen ülkemizde ayçiçeği gibi önemli bir yağ bitkisinde hala büyük bir oranda kuru tarım yapılması en önemli verimlilik sorunu olarak görülmektedir. Zira, ayçiçeğinde, sulama ile %100 oranında ve hatta daha fazla oranda verim artışı sağlamak mümkündür. Bu nedenle, iyi bir üretim planlaması ile ayçiçeğinin sulu alanlara taşınması önemli miktarda verim artışı sağlayacaktır. Kullanılabilir su kaynaklarının sınırlı olması ve kullanımı üzerindeki diğer sektörler (evsel, kentsel ve endüstriyel) tarafından oluşan baskıların artması, sulamanın yeryüzündeki su kaynaklarının en büyük tüketicisi olduğu göz önünde bulundurulduğunda, suyun etkin kullanımının önemi daha da kaçınılmaz olmaktadır. Su ve enerji tasarrufu sağlayan, su kayıplarını minimum düzeye indiren, çevreyi kirletmeyen, ürün miktarında ve kalitede artış sağlayan basınçlı sulama sistemlerinin kullanılması ülke kaynaklarının daha etkin kullanımını beraberinde getirecektir ve yukarıda sözü edilen baskıların azalmasına olanak sağlayacaktır.Önerilen çalışmanın temel amacı Çukurova Bölgesinde özellikle son iki yılda eşik alanlarda yüksek yoğunlukla üretimi yapılan yağlık ayçiçeği bitkisinde damla sulama yöntemiyle farklı düzeylerde sulamanın verim ve kalite üzerine etkilerinin belirlenmesidir. Diğer bir deyişle, ayçiçeği için en uygun sulama programının açık su yüzeyi buharlaşmasından yararlanılarak

oluşturulmasıdır. Sunulan bu proje ile Çukurova bölgesinde tam, geleneksel ve kısmi kök kuruluğu kısıntılı sulama koşullarında ayçiçeğinde su-verim ilişkilerinin belirlenmesi ve birim sulama suyu ile daha fazla kaliteli ürünü verebilecek sulama programlarının saptanması amaçlanmıştır. Proje sonuçlarının, özellikle ayçiçeği yetiştiriciliğinde sulu tarıma pek yatkın olmayan Çukurova Bölgesi çiftçilerine yararlı olacağı ve bu alanda bilimsel birikime önemli katkı sağlayacağı kanısındayız

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sulama Suyu Kalitesi ve Etkili Su Kullanımı

BATI AKDENİZ TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ANTALYA

Proje No	TAGEM-BB-090201N01
Proje Başlığı	Antalya Koşullarında Damla Sulama Yöntemi ile Sulanan Narın Sulama Programının Oluşturulması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü ANTALYA
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Nazmi DİNÇ
Yardımcı Araştırmacılar	Mesut IŞIK Dr.Kezban YAZICI Nuri ARI Muzaffer Ali CAN Prof. Dr. Ruhi BAŞTUĞ
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009-2016
Proje Bütçesi	2008: - YTL 2009: 34 500 TL

Proje Özeti: Tropik ve subtropik iklim meyvesi olarak bilinmekle birlikte sıcak ve ılıman iklim bölgelerinde de sınırlı bir şekilde yetişebilen narın dünyada ve ülkemizdeki üretim ve tüketimi ise her geçen gün artmaktadır. Ülkemizde en fazla nar üretimi Akdeniz (%53), Ege (%20) ve Güneydoğu Anadolu (%8.4) bölgelerinde yapılmakta olup toplam üretiminin yaklaşık %38'lik kısmı ise Antalya'da gerçekleştirilmektedir. Bu durum nar üretimin özellikle Antalya ilinde yoğunlaştığını göstermektedir. Antalya yöresinde narın sulanmasında yaygın olarak salma sulama yöntemleri kullanılmaktadır. Sulama sistemlerindeki su kayıpları ise, iletim, dağıtım ve uygulama aşamalarında meydana gelmektedir. Bunlara ek olarak, şebeke ağının yetersizliği, sistemin etkin işletilmemesi ve sulayıcıların bilgisizliği anılan kayıpları artırmaktadır.Öte yandan, ülkemizin su zengini bir ülke olmadığı da bir gerçektir. Küresel iklim değişiminin yol açacağı olumsuzluklardan etkilenmemek için su kaynaklarımızı geliştirmek, önemli bir bölümü tarımsal sulamada kullanılan su potansiyelimizi akılcı ve ekonomik kullanmak zorundayız. Bunu içinde sulama alt yapımızı ve teknolojimizi

iyileştirerek en kısa zamanda damla sulama yöntemi gibi basınçlı sulama sistemlerine geçmek zorundayız. Damla sulama yöntemi ülkemizde, gerek su kaynaklarındaki azalmadan dolayı gerek basınçlı sulama sistemlerine verilen teşviklerle sulu tarım alanlarında gittikçe genişleyen bir uygulama alanı bulmaktadır. Damla sulama yöntemi suyun en etkin kullanıldığı sulama yöntemidir. Bu nedenlerle minimum sulama suyu ile optimum verimin elde edilebilmesi için, narın damla sulama yöntemi ile sulama kriterlerinin bilinmesine yöre çiftçisine ve yatırımcı kuruluşlara aktarılmasına gereksinim vardır. Bu çalışma ile; Damla sulama ile sulanan nar ağaçlarında en uygun sulama programının elde edilmesi, Yeni kurulmuş nar bahçelerinde sulamanın ürüne yatma zamanına etkisinin belirlenmesi, Nar ağaçlarında sulama suyu miktarı ile verim arasındaki ilişkilerin ortaya çıkarılması, Damla sulamanın ağaç gelişimine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. 2009 yılı projenin ilk yılıdır. Bu yıl deneme alanına sıra arası 4 m, sıra üzeri 3 m olacak şekilde 432 adet nar fidanı dikimi yapılmıştır. Damla sulama sistemi kurularak projede belirtildiği şekilde, tüm konulara eşit su (6 günde bir buharlaşmanın %100'ü) verilmiştir. İkinci yıldan (2010) itibaren konulu sulama uygulamalarına geçilecektir.

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Su Toplama Havzalarında Toprak ve Su Kaynaklarının Korunumu ve Geliştirilmesi

TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ANKARA

Proje No	TAGEM-BB-090208A1
Proje Başlığı	Asartepe Baraj Havzasında Arazi Kullanımı ve Topoğrafyaya Bağlı Olarak Toprak Erozyon Duyarlılığı ve Bazı Fiziksel Toprak Özelliklerinin Konumsal Değişimlerinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM, Ankara Ü. Ziraat Fak. Toprak Böl.
Proje Yürütücüsü	Sevinç MADENOĞLU Ziraat Yük. Müh.
Yardımcı Araştırmacılar	Prof. Dr. Günay ERPUL
Başlama ve Bitiş Tarihleri	2009 -2012
Proje Bütçesi:	2008: - 2009 : 20000 TL 2010:

Proje Özeti:

Toprak özellikleri ve ürün verim bileşenleri, rastlantısal konumsal dağılımlara sahip olmak yerine konumsal bağımlılığa sahiptir. Toprak özellikleri arasındaki konumsal bağımlılığın derecesi farklı olmaktadır ve arazi ve toprak özellikleriyle değişmektedir. Tarım alanları içinde veya arasında toprak fiziksel özelliklerinin konumsal değişimi, jeolojik ve pedolojik toprak yapan faktörler nedeniyle doğaldır; fakat bazı değişkenliklere sürüm veya diğer yönetim şekilleri neden olmaktadır. Bu faktörler konumsal ve zamansal ölçekte birbirleriyle etkileşim içindedir ve daha sonra lokal olarak erozyon ve birikme prosesleri tarafından değiştirilmektedirler. Bu çalışmada Sakarya Havzası'na dahil olan İlhan Çayı Alt Havzası'nda yer alan Asartepe Baraj Havzası'nda alüvyal ve eğimli tarım arazilerinde bazı toprak fiziksel özelliklerinin konumsal değişimleri ve birbirleriyle ilişkileri jeostatistiksel olarak incelenecektir. Alanda incelenecek fiziksel toprak özellikleri; bünye, hacim ağırlığı, sature hidrolik iletkenlik, tarla kapasitesi, solma noktası, kullanılabilir su tutma kapasitesi, agregat stabilitesi, penetrasyon direnci, organik maddedir. Ayrıca, yine çalışma alanında beş farklı arazi kullanımı ve topoğrafyaya sahip alanda; (nadas alanı, alüvyal tarım arazisi, eğimli tarım arazisi, bozuk meşelik alan, mera alanı) bünye, tane büyüklüğü dağılımı, sature hidrolik iletkenlik ve organik madde analizleri yapılarak; dört farklı denklem ile toprak erozyon duyarlılığı hesaplanacak ve konumsal değişimi belirlenecektir.

Projede 2009 yılında, çalışma havzasında yer alan 5 farklı arazi kullanımına sahip alanda toprak örneklemeleri tamamlanmış olup toplam 1280 adet toprak örneği alınmıştır. Alınan toprak örneklerinde organik madde, hidrolik iletkenlik ve tane büyüklüğü dağılımı analizlerinin bir kısmı tamamlanmış olup, diğer analizler devam etmektedir.

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI : Sulama ve Drenaj Sistemlerinin Planlanması ve İşletilmesi

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ ESKİŞEHİR

Proje No	06220E01
Proje Başlığı	Eskişehir ve Sakarya İlleri'nde Kurulu Bazı Damla Sulama Sistemlerinin Performanslarının Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-
Proje Yürütücüsü	Demet UYGAN (Zir. Yük. Müh.)
Yardımcı Araştırmacılar	Hasan BOYACI (Zir. Müh.) Gönen GÖNÜLTAŞ (Zir.Yük.Müh.) Doç. Dr. Öner ÇETİN (Zir.Yük.Müh.)
Başlama-Bitiş Tarihleri	2007-2009
Proje Bütçesi	2007: 5265.00 TL 2008: 5265.00 TL 2009: 5265.00 TL
Proje Özeti: Bu çalışma da; öncelikle planlama, projeleme şartlarına uyulup uyulmadığı, işletme, bakım-onarım, yönetim sorunlarının ortaya koyulması, elde edilen sonuçlar doğrultusunda oluşan sorunların çözümüne ve sistemlerin daha etkin çalışmasına yardımcı olunması amaçlanarak yapılmıştır. Eskişehir ve Adapazarı illerinde seçilen işletmelerde, damla sulama sistemleri kullanımının performansının değerlendirilmesi amacıyla 13 işletmede 2007, 2008 ve 2009 yıllarında yürütülmüştür. Buna göre; damla sulama yöntemi ile sulama yapan çiftçilerin arazileri seçilerek, ölçme-gözlem, tarla testleri ve anketleri yapılmıştır. Seçilen işletmelerin, EU değerleri genelde % 80-90'la”mükemmelle iyi değerleri arasında belirlenmiş olup, genelinde Meriam ve Keller (1978)’in damla sulama için belirttiği % 75-90 olan kabul edilebilirlik sınırları içerisinde belirlenmiştir. Aktüel randımanları(AELQ) ise sistemin genelinde %70'den küçük olup “çok kötü “olarak belirlenmiştir. Damlatıcı debi değişimi (Vqs) değerleri tüm seçilen sistemlerde 0,12-0,20 değerleri arasında bulunmuş olup, kabul edilebilir sınırlar (% 10-20) içerisinde olduğu belirlenmiştir. Sistem randımanları (E) bakımından özellikle 4,5 ve 8. işletmelerin değerleri oldukça düşük bulunmuştur. İstatistiksel yeknesaklık kavramına göre, seçilen sistemlerin tümünde değerler % 80-90 değerleri arasında olduğundan “iyi” sınıfına girmektedir. Ancak damla sulama sistemlerinde genel olarak önerilen, hidrolik değişim nedeniyle kabul edilebilir yeknesaklık $\geq$ % 90 alınmıştır. Seçilen işletmelerde 4., 7., 8., 9., 12 ve 13. işletmelerin, ıslatma alanları<%30 olarak belirlenmiştir.	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI : Sulama ve Drenaj Sistemlerinin Planlanması ve İşletilmesi

GAP TOPRAK-SU KAYNAKLARI VE TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ ŞANLIURFA

Proje No:	TAGEM-BB-060206J01
Proje Başlığı	GAP Bölgesi Harran Ovasında Yüzeyaltı Drenaj Sistemlerinin Tasarım Ölçütlerinin Geliştirilmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP Toprak-Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Tarım Reformu Şanlıurfa Bölge Müdürlüğü Harran Ün. Zir. Fak. Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü
Proje Yürütücüsü	Abdullah Suat NACAR
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Veli DEĞİRMENCİ Prof. Dr. İdris BAHÇECİ Dr. Meral TAŞ Sadık Yetim Hüseyin GÜNGÖR
Başlama- Bitiş Tarihleri	2007-2012
Projenin Bütçesi:	2008: 5300 YTL 2009:5830 TL 2010: 4 070 TL

Proje Özeti: Enstitü sahasında yürütülecek deneme 3 farklı bileşenden oluşmaktadır.

D-1- Farklı dren aralıklarının sulama etkinliği, verim ve toprak tuzlanması üzerine etkilerinin belirlenmesi:

D-2. Sabit su tablası derinliğine göre belirlenen dren aralıkları,

D-3. Zarf malzemesi seçenekleri

D-4 Harran Ovasında Yapılacak Gözlem ve Ölçmeler

Bu proje Önceden Şanlıurfa İl Özel İdaresinin ortaklığında drenaj inşaatlarının yapılmasıyla yürütülmesi planlanırken İl Özel İdaresinin Ova drenajına ödenek ayırmaması nedeniyle planlanan tarihte başlayamamıştır. Harran Ovası drenajı ile ilgili olarak Tarım Reformu Genel Müdürlüğü görevlendirilerek ödenek ayrılmıştır. Buradaki yetkililer ile görüşülerek projenin kurulması için destek sözü alınmış ve 2009 yılında kurulması planlanılmıştı, ancak 2009 yılında TRGM'nin drenaj ihalelerinde çıkan sorunlar nedeniyle ihaleler gerçekleştirilememiştir.

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI : Sulama ve Drenaj Sistemlerinin Planlanması ve İşletilmesi

KONYA TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/KONYA

Proje No	TAGEM-BB-07-02-06F-01
Proje Başlığı	Konya Ovasında Etkin Drenaj Zarf Malzemelerinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü -KONYA
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Konya İl Özel İdaresi
Proje Yürütücüsü	A. Fuat TARI
Yardımcı Araştırmacılar	Oktay OKUR İdris BAHÇECİ
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008-2015
Proje Bütçesi	2008: 30 125 TL 2009: 3 075 TL 2010: 3 075 TL

Proje Özeti : Bu proje kapalı drenaj sistemlerinde kullanılabilecek alternatif zarf malzemelerinin karşılaştırılması ve uygun zarf malzemesinin seçimi amacı ile ele alınmıştır. Araştırmada zarf malzemesi olarak, iki farklı jeotekstil malzemesi, buğday sapı ve zarf malzemesiz (granüle üst toprak) olmak üzere 4 ayrı uygulama karşılaştırılacaktır. Her konu için yapılacak ölçüm ve gözlemler sonucunda giriş dirençleri hesaplanarak dren borusu içerisinde siltasyon birikiminin olup olmadığı tespit edilecektir. Araştırma sonucunda bu alternatif zarf malzemelerinin kullanılabilirliği konusunda yatırımcı kuruluşlara öneride bulunulacaktır. Projenin yürütülmesinde ikinci yıl olan 2009 yılında projeyi destekleyen Konya İl Özel İdaresince drenaj sisteminin araziye tesis edilemeyeceği bildirilmiştir. Bu nedenle 2009 yılına ilişkin bulgu elde edilememiştir.

YENİ TEKLİF PROJELER

AFA ADI: Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Tarımsal Kuraklık ve Etkileri

TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ANKARA

Proje No	TAGEM BB-10/02/04/A-01
Proje Başlığı	Kısıtlı Su Koşullarında Tuz Stresine Toleranslı Genotiplerin Kuraklık Stresine Tepkilerinin Belirlenmesi
Projenin İngilizce Başlığı	The Determination of The Response of Salt-Tolerant Genotypes Against Drought Stress Under Deficed Water Conditions
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM, A. Ü. Ziraat Fak.
Proje Yürütücüsü	Dr. Sevinç KIRAN
Yardımcı Araştırmacılar	Prof. Dr. Şebnem Ellialtıoğlu Çevre Yük.Müh. Fatma Özkay Ziraat Yük.Müh. İsmail Aras
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011-2013
Proje Bütçesi	2011 : TL 2012: TL 2013: TL
Proje Özeti: Kuraklık ve tuzluluk bitkisel üretimi sınırlandıran en önemli stres koşullarını oluşturmaktadır. Dünya üzerindeki kullanılabilir alanlar stres faktörlerine göre sınıflandırıldığında doğal bir stres faktörü olan kuraklık stresi % 26'lık payla en büyük dilimi içerirken, % 20'lik payla tuzluluk ikinci sırada yer almaktadır. Araştırmalara göre 2030 yılında Türkiye dahil Güney Avrupa'yı içine alan bölgenin oldukça kuru ve sıcak bir iklimin etkisine gireceği ve bitkisel üretimi olumsuz yönde etkileyeceği tahmin edilmektedir. Özellikle ekonomik öneme sahip bitkilerin çoğunun kuraklığa ve tuzluluğa karşı duyarlı olması, dayanıklı bireylerin seçilmesi ve ıslahını ön plana çıkarmaktadır.Domates (<i>Solanum lycopersicum L.</i>) 10.985 355 ton , patlıcan (<i>Solanum melongena L.</i>) 813 686 ton, kabak (<i>Cucurbita pepo L.</i>) 378706 ton ve kavun (<i>Cucumis melo L.</i>) 1 749 935 ton üretim değerleriyle ülkemizde özellikle kurak ve yarı kurak bölgelerde en fazla yetiştiriciliği yapılan yazlık sebzeler arasında yer almaktadır (TÜİK 2008). Yetiştiriciliğin yapıldığı yerlerde kuraklık ve tuzluluk sorununun giderek artması bitkisel üretimi önemli ölçüde sınırlandırmaktadır. Bu çalışmada; daha önce tuza tolerans seviyeleri belirlenmiş domates (<i>Solanum lycopersicum L.</i>) patlıcan (<i>Solanum melongena L.</i>), kabak (<i>Cucurbita pepo L.</i>) ve kavun (<i>Cucumis melo L.</i>) türlerine ait genotiplerin kuraklık stresi altında kurağa tolerans seviyelerini morfolojik ve fizyolojik bazı özelliklerindeki değişimleri inceleyerek belirlemek, tuz stresine tolerans gösteren genotipler arasından kuraklığa tolerans gösteren genotipleri seçmek, amaçlanmaktadır. Seçilen genotiplerin ıslah çalışmalarında kullanılması ve yeni çeşitlerin geliştirilmesi ana hedefimizi oluşturmaktadır. Çalışmamızda; daha önce tuza tolerans seviyeleri belirlenmiş olan domates, patlıcan, kavun ve kabak türlerine ait 16 genotip kullanılacaktır. Genotiplere ait tohumlar saksılara ekilecek, fide haline geldikten sonra kuraklık uygulamaları başlanacaktır. Stres belirtileri görüldüğünde;alınan bitki örneklerinin; taze ve kuru ağırlık, nispi nem içeriği belirlenecek, yaprak alanı ölçülecek, mineral element, klorofil, lipidperaksidasyon, antioksidatif enzim analizleri yapılacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Kuraklık stresi , tuza tolerans, patlıcan,domates, kabak,kavun,genotip	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sulama Suyu Kalitesi ve Etkili Su Kullanımı

MENEMEN TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/İZMİR

Proje No	TAGEM-BB-100201D01
Proje Başlığı	Yüzeyaltı Damla ve Damla Sulama ile Sulanan Mısırın Sulama Programının Oluşturulması
Projenin İngilizce Başlığı	Irrigation Program for Drip and Subsurface Drip Irrigation Maize
Projeyi Yürüten Kuruluş	Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	E.Ü. Ziraat Fakültesi Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü
Proje Yürütücüsü	Süleyman ŞEN Ziraat Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Nil KORKMAZ Ziraat Yüksek Mühendisi Mehmet GÜNDÜZ Ziraat Yüksek Mühendisi Yıldırım KAYAM Ziraat Yüksek Mühendisi Lamia BİLİR Kimya Mühendisi Prof.Dr.Musa AVCI Ziraat Yüksek Mühendisi Prof.Dr. Şerafettin AŞIK Ziraat Yüksek Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.03.2011- 31.12.2014
Proje Bütçesi	2011: 44500TL 2012: 6500 TL 2013: 6500 TL 2014: 5500 TL
Proje Özeti	Küresel ısınma ve iklim değişikliğinden en fazla etkilenecek yerler arasında ülkemizin de olması, tarımda sulama suyunu etkin kullanan sistemlerin uygulanmasının kaçınılmaz kılınmaktadır. Dünyada ve ülkemizde küresel ısınma konusunda yapılan çalışmalar, iklim değişikliğinin bulunduğumuz bölgenin su kaynaklarını kısıtlayıcı bir rol oynayacağını göstermektedir. Tarım sektörü artık sulama suyunu daha etkin kullanımı için hem dünyada hem de ülkemizde büyük baskı altındadır. Çünkü toplam su kaynaklarının %70'i tarımda kullanılmaktadır. Bu nedenle, sulu tarımda artık bitkilerin sulama gereksinimlerinin optimizasyonu konusunda araştırma çalışmaları gün geçtikçe daha da önem kazanmaktadır. Sulama suyunun en etkin kullanıldığı sistemler arasında, yüzeyaltı damla sulama ve damla sulama sistemleri yer almaktadır. Bu çalışmanın amacı; Menemen Ovası koşullarında yüzeyaltı damla sulama ve damla sulama sistemi ile sulanan mısır bitkisinde en yüksek verimi sağlayan sulama aralığı, sulama suyu miktarı, su tüketimi ve sulamaların kalite üzerine etkisini belirlemektir. Ayrıca, söz konusu iki sulama sistemi etkinlik açısından karşılaştırılacaktır. Denemede ana konular; yüzeyaltı damla sulama (ly) ve damla sulama (ld), alt konular; sulama gün aralığı (D1=3, D2=6 ve D3=9 gün) ve alt alt konular; Class A Pan katsayılarıdır. (Kp:1.25, Kp:1.00, Kp:0.75, Kp:0.50, Kp:0.25 ve Kp:0). Bu çalışmanın sonucunda, yüzey altı damla ve damla sulama ile sulanan mısırın mevsimsel su tüketimi, su kullanım etkinliği, verim ve kalite üzerine olan etkileri belirlenecek ve yüzeyaltı damla sulama sisteminin çalışması, işletimi konusunda elde edilen bilgilerin çiftçilerimize, ilgili kamu kurum ve kuruluşlara aktarılması sağlanacaktır.

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sulama Suyu Kalitesi ve Etkili Su Kullanımı

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ TOKAT

Proje No	TAGEM-BB-O10201G1	
Proje Başlığı	Domates Üretiminde Farklı Sulama Yöntemleri Ve Düzeylerinin Karşılaştırılması	
Projenin İngilizce Başlığı	Comparasion Of Irrigation Methods And Regimes For Tomatoes	
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Ve Su Kaynakları Tokat Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü	
Proje Yürütücüsü	Oğuzhan AYDIN	Zir.Yük.Müh.
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Sebahattin ÇELİK İ.Kürşat ÖZYURT Atıla ALTINTAŞ Dr .Ayşe YEŞİLAYER Ö.Faruk NOYAN Caner AYMAK Yrd. Doç.Dr. Ali ÜNLÜKARA	Zir.Yük.Müh. Zir.Yük.Müh. Zir.Yük.Müh. Zir.Yük.Müh. Zir. Yük Müh. Zir.Yük.Müh.
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011-2012	
Proje Bütçesi	2011 : 12 000 TL	2012 : 5 000 TL
Proje Özeti	Mevcut doğal kaynaklar ile hızla artan nüfusun beslenme gibi en önemli temel gereksiniminin karşılanması giderek güçleşmektedir. Artık tarımsal alanların daha fazla artırılamayacağı bilindiğine göre , daha kaliteli ve bol ürün eldesi için tarımsal üretimde kullanılan girdilerin optimum düzeyde kullanılması zorunluluk haline gelmiştir. Bu girdiler arasında özellikle sulama diğer girdilerinde etkinliğini artıran ve üretimde karlılığını sağlayan en önemli tarımsal uygulamadır. Ancak sulamadan beklenen düzeyde etkinin sağlanabilmesi için ; uygun sulama yönteminin seçilmesi ve bu seçilen yöntemle beraber bitki su tüketiminin iyi hesaplanarak uygun bir programla zamanında verilmesi gerekmektedir. Sebzeler içerisinde önemli bir yere sahip olan domatesin çok çeşitli kullanım alanları oluşu, bu sebzenin sürekli talep edilen bir ürün olması sonucunu doğurmuştur. Bu nedenle hem ülke genelinde, hemde Tokat ilinde domates tarımı üretim deseni içerisinde önemli bir paya sahiptir. 2009 yılında Türkiye’de üretilen domatesin %5,2 ‘lık bir bölümü Tokat’da üretilmektedir. Yöredeki üretim deseni içerisinde domates tarımı sebzeler içerisinde en büyük paya sahiptir. Bu çalışma ile; yöre için yüksek öneme sahip olan domates bitkisinin sulamasında kullanılan farklı sulama yöntemlerinin (damla sulama ve karık sulama) domatesin ; verim, kalite ve su tüketimi üzerine etkileri araştırılacaktır. Ayrıca anılan yöntemlerin yöre üreticileri tarafından benimsenmesinde o sistemin ekonomikliğide çok büyük önem içerdiğinden bu iki sistem yapılacak ekonomik analizler sayesinde maliyetleri açısından da incelenecektir. Yörede domates üretiminde sıklıkla görülen fungal hastalıklar ile kullanılan sulama sisteminin ilişkiside yürütülecek bu proje ile araştırılacaktır.	
Anahtar Kelimeler	: Domates, Damla Sulama, Karık Sulama, Class A Pan, Su Tüketimi, Su Kullanım Randımanı , Maliyet Analizi, Fungal Hastalık	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sulama Suyu Kalitesi ve Etkili Su Kullanımı

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ESKİŞEHİR

Proje No	TAGEM/BB-100201E04
Proje Başlığı	Tarımsal Amaçlı Kullanılan Polimerlerin (Su Tutucu) Laboratuar Şartlarında Su Kullanım Etkinliğinin Belirlenmesi
Projenin İngilizce Başlığı	Determination of Water Use Effectiveness Polymers(Water Retainer) That Use Agricultural Purposes in Laboratory Conditions
Projeyi Yürüten Kuruluş	Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-
Proje Yürütücüsü	Abdullah ALTAY (Kimyager)
Yardımcı Araştırmacılar	Demet UYGAN (Zir. Yük. Müh.) Hasan BOYACI (Zir. Müh.) Gönen GÖNÜLTAŞ (Zir. Yük. Müh.) Halil POLAT (Zir. Müh.) Gülser YALÇIN (Zir. Müh.) Adnan CENGİZ (Zir. Müh.) Özgür ATEŞ (Biyolog) Ahmet OKUDAN (Kimyager) Fatma ALTAY (Kimyager)
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011-2013
Proje Bütçesi	2011: 38560TL 2012: 10920 TL 2013: 4250 TL
Proje Özeti: Endüstriden uzay teknolojisine kadar değişen alanlarda yaygın şekilde kullanılan polimerler, son yıllarda tarımda da kullanılmaya başlanmıştır. Polimerler tarımsal amaçlı olarak su ve bitki besin maddesi tasarrufu, erozyonun önlenmesi gibi amaçlarla kullanılmaktadır. Tarımsal kullanımı konusunda bu tür ürünleri üreten veya ticari olarak pazarlayan firmaların ürün çeşitliliği sebebiyle ürünün kullanım dozları, su tutma kapasiteleri ve su kullanım etkinliği hakkında yeterli teknik bilgiler mevcut değildir. Çalışmamız bu amaçla Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Laboratuvarı ve arazisinde saksı denemesi olarak yürütülecektir. Denemede, 4 farklı firmalara ait materyal ve 4 farklı doz (Kontrol: 0 gr/saksı, 0,15 gr/saksı, 0,30 gr/saksı, 0,45 gr/saksı) 6 lt'lik saksılara, mısırın ekimiyle birlikte uygulanarak tesadüf blokları bölünmüş parseller deneme desenine göre damla sulama sistemi ile sulanacaktır. Elde edilen laboratuar ve saksı denemesi sonuçları ülkemizin her kesimi için bu ürünlerin toprak yapısına uygunluğu, su tutma kapasiteleri ve su kullanım etkinliği açısından çok büyük önem teşkil eder.	
Anahtar Kelimeler: Tarım , Polimer, Su Kullanım Etkinliği, Su tutucu	

Proje No	TAGEM-BB-100201E1
Proje Başlığı	Damla Sulama Sistemi İle Sulanan Haşhaşın Sulama Programının Belirlenmesi
Projenin İngilizce Başlığı	Determination Of Irrigation Program Of Poppy Irrigate With Drip Irrigation System
Projeyi Yürüten Kuruluş	Eskişehir Toprak Ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-
Proje Yürütücüsü	Gönen GÖNÜLTAŞ (Zir. Yük. Müh.)
Yardımcı Araştırmacılar	Demet UYGAN (Zir. Yük. Müh.) Hasan BOYACI (Zir. Müh.) Abdullah ALTAY (Kimyager) Ferda ÇELİKOĞLU KOŞAR (Zir. Yük. Müh.) Dr. Arzu BALCI KÖSE (Zir. Yük. Müh.) Dr. Hüseyin Camcı (Zir. Yük. Müh.)
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.01.2011- 31.12.2014
Proje Bütçesi	2011: 36300 TL 2012: 26300 TL 2013: 26300 TL 2014: 26300 TL
Proje Özeti: Deneme Eskişehir- Ankara devlet karayolu üzerindeki Enstitü arazisinde kurulacaktır. Enstitü arazisinin deniz seviyesinden yüksekliği 781 metre ve toprakları alüviyal büyük toprak grubudur. Deneme de haşhaş bitkisinin sulama programı belirlenecektir. Sulama konuları; açık su yüzeyinden olan buharlaşma değerlerinin class A pan katsayıları(% 0, 20, 40, 60, 80, 100, 120) dikkate alınarak 7 konu şeklinde uygulanacaktır. Bu araştırma ile suyun yetersiz olduğu koşullarda en az su ile en yüksek verim esas olacak şekilde sulama programları önerilecektir.	

Proje No	TAGEM-BB-100201E5
Proje Başlığı	Eskişehir Koşullarında Damla Sulama Yöntemiyle Sulanan Bazı Oturak Domates Çeşitlerinin Kısıntılı Sulama Uygulamaları İle Verim Ve Verim Özelliklerinin Belirlenmesi
Projenin İngilizce Başlığı	Determination Of Yield And Yield Properties Some Tomato Varieties Irrigate With The Drip Irrigation Methods Deficity Irrigation Aplication At Eskişehir Conditions
Projeyi Yürüten Kuruluş	Eskişehir Toprak Ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	
Proje Yürütücüsü	Hasan BOYACI (Zir. Müh.)
Yardımcı Araştırmacılar	Demet UYGAN (Zir. Yük. Müh.) Gönen GÖNÜLTAŞ (Zir. Yük. Müh.) Volkan ALVEROĞLU (Zir. Müh.) Abdullah ALTAY (Kimyager) Dr. Sali FİDAN (Zir. Yük. Müh.)
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011-2013
Proje Bütçesi	2011: 22750 TL 2012: 11750 TL 2013: 11750 TL
Proje Özeti: Eskişehir şartlarında damla sulama sistemi kullanılarak, bölge şartlarında yetiştirilen iki çeşidin (joker ve 2274) standart A sınıfı buharlaşma kabından haftalık toplam buharlaşma değerlerinin, kab katsayısı(0.25, 0.50, 0.75, 1.0) ile sulama suyu hesabı yapılarak Domates bitkisi çeşitlerine verim ve verim özelliklerine etkisi belirlenmesi amacıyla bu çalışma yürütülecektir. Denemede çeşitlerin en uygun sulama programı belirlenmiş olacaktır.	

Proje No	TAGEM/BB-100201E6
Proje Başlığı	Buğday Üretim Alanlarında Daraltılmış Alan Uygulaması İle Damla Sulamada Farklı Lateral Aralıklarının Belirlenmesi
Projenin İngilizce Başlığı	Determination Of Different Lateral Range At Drip Irrigation With Narrow Area Practice At Wheat Production Areas
Projeyi Yürüten Kuruluş	Eskişehir Toprak Ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-
Proje Yürütücüsü	Hasan BOYACI (Zir. Müh.)
Yardımcı Araştırmacılar	Demet UYGAN (Zir. Yük. Müh.) Gönen GÖNÜLTAŞ (Zir. Yük. Müh.) Volkan ALVEROĞLU (Zir. Müh.) Gülser YALÇIN (Zir. Müh.) Halil POLAT (Zir. Müh.)
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.01.2011- 31.12.2014
Proje Bütçesi	2011: 18750 TL 2012: 4950 TL 2013: 4950 TL 2014: 4950 TL
Proje Özeti: Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Deneme Arazilerinde, sulu koşullarda buğday bitkisinin odeska çeşidinde tarım alanlarında oransal olarak daraltılmış(tam ya da %100, %67, %50, %40 alan kısıntısı) ekim alanı uygulanarak; su kullanımı ve bitkinin su-verim ilişkilerinin belirlenmesi üzerine bir çalışma yürütülecektir. Denemede daraltılmış alanda damla sulama sistemi ile farklı lateral aralıkları(70 cm, 43,5, 58, 72,5) kullanılacaktır. Çalışmada salma sulama kontrol konusu olacak, diğer konular damla sulama sistemi ile lateral aralıkları olmak üzere 5 sulama konusu olacaktır. Deneme tesadüf bloklarında üç tekerrürlü olarak yürütülecektir. Deneme sonunda, daraltılmış alan uygulaması ile su tasarrufu ve aynı daraltılmış ekim alanına damla sulama sisteminin en uygun lateral aralıkları elde edilecektir. Elde edilecek en uygun daraltılmış alan ve lateral aralıklarının bölgede kullanımı tavsiye edilecektir.	

Proje No	TAGEM-BB-100201E2
Proje Başlığı	Eskişehir Koşullarında Damla Sulama Sistemi İle Sulanan Bazı Aspir Çeşitlerinin Kısıntılı Sulama Uygulamalarının Verim ve Verim kalitesi Özelliklerine Etkisi
Projenin İngilizce Başlığı	Effect Of Yield And Yield Properties Of Some Safflower Varieties Irrigate With The Drip Irrigation Systems Deficity Irrigation Application At Eskişehir Conditions.
Projeyi Yürüten Kuruluş	Eskişehir Toprak Ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-
Proje Yürütücüsü	Hasan BOYACI (Zir. Müh.)
Yardımcı Araştırmacılar	Demet UYGAN (Zir. Yük. Müh.) Gönen GÖNÜLTAŞ (Zir. Yük. Müh.) Abdullah ALTAY (Kimyager) Dr. Arzu BALCI KÖSE (Zir. Yük. Müh.) Ferda ÇELİKOĞLU KOŞAR (Zir. Yük. Müh.) Tevfik Fikret KÖSE (Zir. Müh.)
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.01.2011- 31.12.2014
Proje Bütçesi	2011: 36300 TL 2012: 26300 TL 2013: 26300 TL 2014: 26300 TL
Proje Özeti: Ülkemizde bitkisel yağ açığını karşılayacak düzeyde yağlı tohum üretiminin oluşturulması, tüm alternatif yağ bitkilerinin değerlendirilmesiyle olacaktır. Bu alternatif yağlı tohumlu bitkilerden en önemli potansiyele sahip olan bitkilerden biri de aspir bitkisidir. Çalışmanın amacı, aspir çeşitlerinin sulama rejimi ile su-verim ilişkisi ve suyun yağ kalitesine etkisini belirlenecektir. Eskişehir şartlarında damla sulama sistemi kullanılarak, bölge şartlarında yetiştirilen üç aspir çeşidinin (Remzibey, Dinçer ve Aday), standart A sınıfı buharlaşma kabından haftalık toplam buharlaşma değerlerinin, kap katsayısı (0.25, 0.50, 0.75, 1.0, 1.25) ile sulama suyu hesabı yapılarak, su kısıntısı uygulamaları ile verim ve verim özelliklerine etkisi belirlenecektir. Denemede çeşitler ve sulama rejimi kullanılarak oluşan konular, tesadüf bloklarında bölünmüş parseller deneme deseninde 3 tekrarlamalı olarak yürütülecektir. Denemede Aspir çeşitlerinin en uygun sulama programı belirlenmiş olacaktır.	

Proje No	TAGEM-BB-100205E3
Proje Başlığı	Eskişehir Koşullarında Hareketli Lineer Yağmurlama Sulama Sistemi İle Sulanan Bazı Şeker Pancarı Çeşitlerinin Sulama Programının Belirlenmesi
Projenin İngilizce Başlığı	Determination Of Some Sugarbeet Varieties Irrigation Program With Moving Linear Sprinkler Irrigation Systems In Eskişehir Conditions
Projeyi Yürüten Kuruluş	Eskişehir Toprak Ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-
Proje Yürütücüsü	Demet UYGAN (Zir. Yük. Müh.)
Yardımcı Araştırmacılar	Hasan BOYACI (Zir. Müh.) Gönen GÖNÜLTAŞ (Zir. Yük. Müh.) Volkan ALVEROĞLU (Zir. Müh.) Aytuğ SOFUOĞLU (Zir. Müh.)
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011-2013
Proje Bütçesi	2011: 35200 TL 2012: 4600 TL 2013:4600 TL
Proje Özeti: Şekerpancarı Türkiye’de en önemli endüstri bitkisinden biridir. Şekerpancarının, diğer endüstri bitkileri içindeki payı % 31 ‘dir. Eskişehir’de ise endüstri bitkileri içinde % 95 gibi çok yüksek bir paya sahiptir. Mevcut Şekerpancarı ekili alanların % 41’i yağmurlama sulama sistemi ile sulanmaktadır. Bu araştırma projesi ile hareketli lineer yağmurlama sulama sistemi ile sulanan bazı şekerpancarı çeşitlerinin farklı dozlardaki sulama suyuna karşılık sulama suyu-verim, su tüketimi-verim ilişkileri belirlenecektir. Denemeler Enstitü. Eskişehir-Ankara devlet karayolu üzerindeki Enstitü arazisinde kurulacaktır. Enstitü arazisinin deniz seviyesinden yüksekliği 781 metre, toprakları alüviyal büyük toprak grubundandır. Denemede, bazı şekerpancarı çeşitlerinin (Esperenza, Ernestia, Isella, Sandrina, Calixta) A Sınıfı buharlaşma kabından oluşan haftalık buharlaşma değerlerine göre (% 25, 50, 75, 100) sulama suyu hesaplanacaktır. Deneme tesadüf bloklarında bölünmüş parseller deneme desenine göre 3 tekrarlamalı olarak yürütülecektir. Bu çalışma sonucunda, şekerpancarı bitkinin çeşitlerinin kuraklığa dayanımı, su-verim ilişkisi, sulama programı belirlenecektir. Bu araştırma ile suyun yetersiz olduğu koşullarda en az verim kaybına esas olacak şekilde sulama programları önerilecektir.	
<i>Anahtar Kelimeler:Şekerpancarı, Hareketli Doğrusal Yağmurlama, Sulama Programı</i>	

AFA ADI : Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Sulama Suyu Kalitesi ve Etkili Su Kullanımı

BATI AKDENİZ TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ANTALYA

Proje No	
Proje Başlığı	Kesme Çiçek Gül Yetiştiriciliğinde Farklı Yetiştirme Ortamı ve Sulama Suyu Tuzluluk Seviyelerinin Verim ve Kaliteye Etkisi
Projenin İngilizce Başlığı	The Effects Of Different Growing Media and Irrigation Water Salinity Levels On Yield and Quality Characteristics Of Cut Flower Rose Production
Projeyi Yürüten Kuruluş	BATEM
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Dr. Köksal AYDINŞAKİR
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Özgül KARAGÜZEL, Doç. Dr. Dursun BÜYÜKTAŞ, Tek. Bayram KOLAK
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2013
Proje Bütçesi	2010: 35.000TL 2011: 10.000 TL 2012: 5.000TL 2013: 5.000TL
Proje Özet:Sulama suyu ve içerisindeki tuz miktarı bitkisel üretimde gelişimi kısıtlayan önemli faktörlerin başında gelmektedir. Ülkemizde süs bitkileri, özellikle kesme çiçek yetiştiriciliği seralarda yapılmaktadır. Seralarda yetiştiriciliği desteklemek amacıyla kullanılan gübre ve kimyasalların (Metil bromür, 1,3 Dichloropropen vb..) etkisi yanında bilinçsiz olarak gerçekleştirilen sulama uygulamaları belirli bir süre sonra toprak bitki kök bölgesinde önemli düzeyde tuz birikimine neden olabilmekte ve bitkisel verim ile kaliteyi düşürmektedir. Son yıllarda kesme çiçek üreticileri, sera topraklarının kirlenmesi ve toprak kökenli hastalık ve zararlılara karşı mücadele etmek amacıyla geleneksel toprak yetiştiriciliği yerine topraksız kültür koşullarında yetiştiriciliği tercih etmektedir. Toprak kökenli hastalıklara ve yabancı otlara karşı son derece başarılı olan MeBr (metilbromür)'nin de çevre ve insan sağlığına verdiği olumsuz etkilerden dolayı kullanımının ülkemizde 2008 yılında sonlandırılmış olması da bu tercihte önemli rol oynamaktadır.Süs bitkileri genel olarak yüksek kaliteli sulama suyu ile sulanmaktadır. Ancak su kaynakları gün geçtikçe azalmakta ve kalitesi bozulmaktadır. Söz konusu suların diğer kültür bitkileri yetiştiriciliğinde olduğu gibi süs bitkileri yetiştiriciliğinde de kullanımı kaçınılmazdır. Süs bitkilerinin tuza dayanımı ile ilgili araştırmalar yok denecek kadar azdır. Çok az sayıda yapılmış konu ile ilgili araştırmalar arasında da tutarsızlıklar bulunmakta, bir kaynak kesme çiçek gül bitkisini tuza toleranslı olarak sınıflarken diğer bir kaynak ise aynı bitkiyi tuza oldukça duyarlı olarak sınıflamaktadır.Bu araştırma ile, ülkemiz kesme çiçek üretiminde önemli bir paya sahip gül bitkisinin farklı topraksız kültür ortamlarında ve farklı sulama suyu tuzluluk düzeylerinde yetiştirilmesi durumunda bitki gelişimi, verimi ve kalitesinde ortaya çıkacak etkilerin saptanması ve bitki su tüketimine ilişkin değerlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, elde edilen sonuçlara bağlı olarak gül bitkisi için verimin azalmaya başladığı tuzluluk eşik değeri, birim tuzluluk artışına karşılık gelen verim kaybı ve yerli kaynak olan çeltik kavuzu ve pomzanın kesme çiçek gül yetiştiriciliğinde topraksız kültür koşullarında yetiştirme ortamı olarak kullanılıp kullanılamayacağı belirlenecektir.Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü, Süs ve Tıbbi Bitkiler Bölümü'nde bulunan cam örtülü serada yürütülecek bu çalışmada, 4 farklı yetiştirme ortamı (kokopeat+perlit: 25:75; çeltik kavuzu+pomza: 25:75; çeltik kavuzu+pomza: 50:50 ve çeltik kavuzu+pomza: 75:25) ve dört farklı tuzluluk düzeyinin (kontrol:1.5 dS m⁻¹, kontrol+1.5 dS m⁻¹, kontrol+3.0 dS m⁻¹ ve kontrol+4.5 dS m⁻¹) gülde gelişim, verim, kalite ve bitki su tüketimi üzerine olan etkileri incelenecektir.	
Anahtar Kelimeler: Tuzluluk, topraksız kültür, pomza, çeltik kavuzu, gül	

SONUÇLANAN PROJELER

AFA ADI: Toprak ve Su Kaynakları

PROGRAM ADI: Tuzdan ve Sodyumdan Etkilenen Toprakların Islahı

TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ANKARA

Proje No	03250A01
Proje Başlığı	Gübre Sanayi Atığı Fosfojipsin Çorak Toprakların Islahında Kullanılmasının Radyotoksikolojik Olarak Araştırılması
Projenin İngilizce Adı	Radiotoxicological investigation of phosphogypsum, industrial fertilizer waste product, for the purpose of the reclamation of alkaline soils
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu- SANAEM
Proje Yürütücüsü	Dr. Ahmet AĞAR Ziraat Yüksek Mühendisi TGSKMAE
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Bülent SÖNMEZ Ziraat Y. Mühendisi TGSKMAE Fakı ERGÜL Ziraat Y. Mühendisi TGSKMAE Nevzat DEREKÖY Kimya Mühendisi TGSKMAE Doç. Dr. M. Basri Halitgil Ziraat Y. Mühendisi SANAEM Hakan KIŞLAL Ziraat Mühendisi SANAEM Dr. Halil DEMİREL SANAEM Hamza ŞİRİN SANAEM Cismi ŞİRİN SANAEM
Başlama ve Bitiş Tarihleri	2003-2009
Proje Bütçesi:	
Proje Özeti:	Sodyumlu toprakların ıslahında gübre sanayi atığı fosfojips'in kullanılması ile bünyesindeki radyoaktif elementlerin toprakta ve bitkide oluşturacağı radyoaktivitenin belirlenmesi amacıyla yürütülmüştür. Projede Samsun'dan getirilen ve ortalama Ra değeri 455,95 Bq/kg olan fosfojips kullanılmıştır. Bu değer EPA (A.B.D. Çevre Koruma Ajansı) standardı olan 370 Bq/kg değerinin üzerinde, EURATOM (Avrupa Atom Ajansı) 500 Bq/kg değerinin altındadır. Tarla denemelerde 0, 250, 500, 750 ve 1000 kg/da fosfojips kullanılmıştır. Test bitkisi olarak Enstitümüzde arpa, mısır SANAEM'de ise buğday kullanılmıştır. Denemeler SANAEM'de 2003-2006, Enstitümüzde ise 2003-2007 yılları arasında yürütülmüştür. Her 2 lokasyonda da toprak ve bitki örneklerinin tamamı sadece 2004 ve 2005 yıllarında SANAEM'de analiz edilmiştir. Diğer yıllarda (2005, 2006, 2007) sadece bitki örnekleri analiz edilebilmiş, fakat alınan toprak örnekleri analize tabi tutulamamıştır. Sonuç olarak farklı düzeylerde fosfojips uygulamalarından hasat sonunda elde edilen bitki örneklerindeki R-226 değerleri dedeksiyon limitinin altında çıkmıştır. Dedeksiyon limiti ortalama 5,10'dur. Dedeksiyon limitinin yüksek olması nedeniyle Ra-226'nın topraktan bitkiye geçişi ile ilgili herhangi bir yorum yapılamamaktadır. Ayrıca bitki örneklerindeki K-40 sonuçlarındaki değerler toprak kaynaklı olduğu tahmin edilmektedir, çünkü tatbik edilen fosfojipsin K-40 değeri (K-40 = MDA (32,37)) dedeksiyon limitinin altındadır.
Anahtar Kelimeler	Islah, fosfojips, radyoaktivite, radyum

Proje No	05250A01
Proje Başlığı	Sodyumlu Topraklarda Gıdya ve Zeolitin İslah Materyali Olarak Kullanılma İmkanlarının Araştırılması
Projenin İngilizce Adı	The usage possibility of Gytja and Zeolite as a reclamation materials on Sodic Soils.
Projeyi Yürüten Kuruluş:	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Fakı ERGÜL Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Sema KALE Ziraat Yüksek Mühendisi Nevzat DEREKÖY Kimya Mühendisi
Başlama ve Bitiş Tarihleri	2005–2008
Proje Bütçesi:	2008: 700 TL. 2009: -
Proje Özeti: Günümüzde sodyumlu toprakların ıslahında çeşitli ıslah materyalleri kullanıldığı bilinmektedir. Ancak zeolit ve gıdya gibi ülkemiz doğal kaynakları içerisinde büyük rezerve sahip olan ve yeni kullanım alanları aranan materyallerin sodyumlu toprakların ıslahında kullanılıp kullanılamayacağına dair ülkemizde bir çalışma bulunmamaktadır. Bu projede de, bu tip materyallerin ıslah materyali olarak değerlendirilebilme olanaklarının araştırılması amaçlanmıştır. Araştırmada kullanılan zeolit Manisa-Gördes'ten, gıdya ise Kahramanmaraş-Elbistan'dan temin edilmiştir. Deneme alanı alkali özellikte olup toprak süzüğünün pH'sı 8.60 ile 8.92 arasında, elektriksel iletkenlik 1,78 ile 2,38 dS/m arasında değişmektedir. Topraklarda değişebilir katyonlar arasında sodyum hakim durumda olup değişebilir sodyum kapsamları %26 ile %59 arasında değişmektedir. Deneme alanına zeolit ve gıdya 3, 6, 9 ve 12 ton/da oranlarında uygulanmıştır. Başlangıçta ve araştırma süresince her yıl bütün konulardan 0-20, 20-40 ve 40-60cm derinliklerden toprak örnekleri alınmış ve analizler yapılarak değişebilir sodyum yüzdesi (ESP), EC, KDK ve bazı fiziksel özellikler takip edilmiştir. Sonuç olarak zeolit ve gıdyanın sodyumlu toprakların en önemli özelliği olan ESP ve pH değerlerini etkilemediği, düşürmediği görülmüştür. Gıdya ve zeolitin alkali (sodyumlu) toprakların ıslahında klasik ıslah materyalleri gibi (jips, kükürt, sülfürik asit, demir sülfat vb.) kullanılamayacağını söyleyebiliriz.	
Anahtar Kelimeler:	Sodyumlu toprak, ıslah, zeolit, gıdya, ESP, EC.

ATATÜRK TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ /KIRKLARELİ

Proje No	0527OL01
Proje Başlığı	Doğal Arıtma Sistemlerinde Farklı Hidrolik Yükleme Seviyelerinin ve Hidrolik Alıkonma Sürelerinin (HAS) Atıksu Kirliliğinin Giderilmesine Etkilerinin Belirlenmesi
Projenin İngilizce Başlığı	Determination of the Effects of Different Hydraulic Loading Systems and Hydraulic Retention Times in the Natural Treatment Systems on the Clearance of Wastewater Pollution
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Toprak Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Onsekiz Mart Üniversitesi Lapseki Meslek Yüksek Okulu
Proje Yürütücüsü	Ali GİDİRİŞLİOĞLU
Yardımcı Elamanlar	Ali GİDİRİŞLİOĞLU Dr. Ulviye ÇEBİ Doç Dr. Recep ÇAKIR
Başlama-Bitiş Tarihleri	2005-2009
Toplam Bütçesi	52 842.12 TL
Proje ÖzetiEdirne İline bağlı Büyükdöllük köyünün içinde hayvan barınaklarından çıkan materyal da içeren evsel atık suların (YAS) arıtımı amacıyla yapılan araştırma 2005-2009 yılları arasında yürütülmüştür. Yapılan çalışmada yerleşim yerlerinden çıkan atık sular, yüzey altı akışlı yapay sulak alanlardan geçirilmiş ve farklı hidrolik yükleme seviyelerinin uygulanması ile oluşan değişik hidrolik alıkonma sürelerinin kirliliğin giderilme oranına etkileri araştırılmıştır. Bu amaçla 300 m²'lik üç havuz inşa edilmiş ve bu havuzlara 0,2; 0,3 ve 0,5 l/s 'lik debiler ile su yüklemesi yapılmıştır. Havuz çıkışlarından alınan su örneklerinde bazı arıtım parametreleri irdelenerek giderim oranları tespit edilmiştir.Araştırmadan elde edilen sonuç; sisteminin girişinden alınan su örneklerinde kirliletiçi parametrelerin üç yıllık ortama değerleri sırasıyla; BOİ 324,5 mg/l; KOİ 484,0 mg/l; AKM 147,3 mg/l; Fosfor 34,9 mg/l; Yağ-Gres 0,13 mg/l; NH₄-N 62,2 mg/l; OM 81,5 mg/l; Toplam Koliform 227,5x10⁶, CFU/100 ml olduğu belirlenmiştir.Sistem çıkışından alınan su örneklerinde yapılan analizler sonucunda, belirtilen parametrelerin üç yıllık ortalama giderim oranları sırasıyla; 0,2 l/s debi ile yükleme yapılan havuzda; BOİ %64,9, KOİ %62,6, AKM %86,3, Fosfor %25,7, Yağ-Gres %79,3, NH₄-N %31,1, OM %31,8 0,3 l/s debi ile yükleme yapılan havuzda; BOİ - %57,9, KOİ- 55,5, AKM - %81,4, Fosfor - %19,7, Yağ-Gres %70,2 NH₄-N - %23,5, OM - %29,1 0,5 l/s debi ile yükleme yapılan havuzda ise ; BOİ - %49,1, KOİ - %47,8 ve AKM %70,9, Fosfor - %16,3, Yağ-Gres %58,1, NH₄-N - %17,5, OM - %20,0 olduğu tespit edilmiştir. Arıtma tesisinin performansı bakteriyolojik yönden de incelenmiş ve alıkonma süresi en uzun (5,6 gün) olan konudaki üç yıllık ortalama toplam koliform giderim oranı %91,8 iken, alıkonma süresi 3,7 gün olan konunun giderim oranı %83,6 ve alıkonma süresi 2,2 gün olan konudaki giderim oranı da %71,5 olarak belirlenmiştir. Sulama suyu açısından yapılan değerlendirmelerde; sistemden çıkan su alkalilik açısından herhangi bir sorun teşkil etmediği, ancak tuzluluk açısından giderimin yeterli olmadığı ve suların T3 ile T4 sınıfında olduğu saptanmıştır. Anahtar Kelimeler: Atık sular, Doğal arıtma, Hidrolik yükleme, Phragmites australis, Kirlilik giderimi	

BİLGİ AMACIYLA SUNULAN PROJELER
(TÜBİTAK VE DİĞER KAYNAKLI PROJELER)

TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

TÜBİTAK 1001 Projesi

Proje Başlığı	Buğdayda Kısıtlı Su Koşullarında Oksijen ve Karbon İzotop Oranlarından ($^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$ ve $^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$) Yararlanılarak Bitki Su Kullanım (Transpirasyon) Etkinliğinin Belirlenmesi
Proje Lideri	Dr. Sema KALE
Yürütücü Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Proje Yürütücüleri	Sevinç MADENOĞLU TGSKMAE İsmail ARAS TGSKMAE Dr. Bülent SÖNMEZ TGSKMAE Prof. Dr. Gökhan ÇAYCI AÜZFTABD Prof. Dr. Cihat KÜTÜK AÜZFTABD Yrd. Doç. Dr. Ufuk TÜRKER AÜZFTMABD
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009–2012
Projenin Toplam Bütçesi:	58 300 TL
Proje Özeti:	Proje Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsüne bağlı Ankara- Mürted Ovasında bulunan Sarayköy Araştırma İstasyonunda, 4 farklı sulama suyu uygulaması ile 4 tekerrürlü olarak tesadüf blokları deneme desenine göre yürütülecektir. Bu çalışmada, buğdayda sulama öncesi ve sonrası toprak suyunun, bitki sapının ve atmosferik su buharının oksijen izotopik kompozisyonu ve konsantrasyonu analiz edilecektir. Bitki transpirasyonunun belirlenmesi için sulama öncesi ve sonrası buğday sapından, topraktan olan evaporasyonun belirlenmesi için 0-5 cm’lik toprak yüzeyinden örnekler alınacaktır. Bitki örtüsünün değişik seviyelerindeki atmosferik su buharının ölçülmesi için cryogenic tuzak kullanılacaktır. Alınan tüm örneklerde oksijen ve karbon analizi Kütle Spektrometresi kullanılacaktır (Analizler Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu Seibersdorf-Avusturya laboratuvarında yapılacaktır). Toprak nemi nötronmetre aleti kullanılarak ölçülecektir. Toprak nem ölçümleri ve oksijen izotop kompozisyonu kullanılarak toplam ET değeri içerinden Evaporasyon ve Transpirasyon değerleri ayrılabilmesinde “Keeling plots metodu” kullanılacaktır. Ayrıca transpirasyon hızı ile ilişkili olduğu için su gereksiniminin önemli bir ölçütü olan stoma direnci porometre aleti kullanılarak ölçülecektir. Deneme alanına 50 m uzaklıkta bulunan otomatik iklim istasyonundan saatlik yağış, hava sıcaklığı (maksimum, minimum ve ortalama), A sınıfı kap buharlaşması (15 Nisan 2009’dan itibaren), rüzgar hızı, nispi nem, solar radyasyon ve güneşlenme süresi verileri temin edilmiştir ve ölçümler proje süresince kesintisiz alınmaktadır. Kışlık buğday ekimi yapılacak deneme alanı Ağustos ayı sonunda döner kulaklı pullukla sürüldükten sonra kombikürüm ile ekime hazırlanmıştır. Deneme alanında 3,5 m x 5 m boyutunda 16 adet parsel oluşturulmuştur. Parseller arasında 4 m ve bloklar arasında ise 5 m aralık bırakılmıştır Her bir parselden kimyasal ve fiziksel analiz için toprak örnekleri alınmıştır Her parselin orta noktasına gelecek şekilde 100 cm’ ye kadar (alt katmanda çok taşlı bir tabakanın bulunması nedeniyle 120 cm’ ye inmek mümkün olamamıştır) nötron metre borusu çakılmıştır. Deneme alanı topraklarına göre nötron metrenin kalibrasyonu yapılmıştır. Bunun için deneme alanının yakınında 1m x1 m boyutlarında üç ayrı parsel oluşturulmuştur. Bu parsellerin orta noktalarına 100 cm derinliğe kadar nötron metre boruları yerleştirilmiştir. Parsellere, doygun, tarla kapasitesi ve tarla kapasitesinden %50 eksik olacak şekilde su uygulanmıştır. Her bir parselden doygun koşuldan kuru koşula gelene kadar 0-30 cm, 30-60 cm ve 60-90 cm derinliklerden nötron metre nem ölçümü alınmıştır. Nötron metre borusuna yakın noktalardan gravimetrik nem ölçümü için toprak örnekleri alınmıştır. Regresyon analizine göre $\theta_h = 8,21+18,2xSO$ ($R^2=0,96^{**}$) eşitliği ile tanımlanan doğrusal bir ilişki elde edilmiştir. İzotopik analizler için gerekli örneklemenin yapılmasında gerekli olan soğuk tuzak aleti alınmıştır. Deneme alanında ölçümler esansında parseller arası hva akımını önleyecek düzenek yaptırılmaktadır. Mayıs ayından itibaren izotop analizleri için örneklemelere geçilecektir.

DİĞER PROJELER
(AB, İl Özel İdaresi vb.)

Proje Başlığı	Bitkisel Üretimin Nükleer ve İlgili Tekniklerle Geliştirilmesi
Proje Lideri	Doç. Dr. Mahmut Basri HALİTLİGİL SANAEM
Yürütücü Kuruluş	Sarayköy Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi, SANAEM
Proje Yürütücüleri	Dr. Bülent SÖNMEZ TGSKMAE Dr. Sema KALE TGSKMAE Fakı ERGÜL TGSKMAE Hakan KIŞLAL SANAEM Hüseyin ONARAN NPAE Murat NAM NPAE
Projeyi Destekleyen Kurum/lar	Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü, TGSKMAE Niğde Patates Araştırma Enstitüsü, NPAE
Başlama-Bitiş Tarih	2005–2008
Proje Özeti:UAEA (Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı) destekli, Sarayköy Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi liderliğinde, Enstitümüz Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü ve Niğde Patates Araştırma Enstitüsü işbirliği ile yürütülmektedir. Nükleer ve ilişkili teknikler kullanılarak, Niğde-Nevşehir yöresinde patates yetiştirilen alanlarda toprak strüktürünün fiğ ve yonca bitkilerini yeşil gübre olarak kullanılarak iyileştirilmesi ve bu iyileştirmenin boyutlarının tespit edilmesi ve fiğ-patates- -buğday-fiğ-patates ve yonca-yonca-patates münavebelerinde damla sulama-fertigasyon zamanlamasının tespit edilmesi amacıyla yürütülmekte olan proje 11 Kasım 2005 tarihinde başlatılmış ve Kasım-2008 itibarıyla UAEA’nın desteği tamamlanmıştır.9-11 Şubat 2009’da UAEA temsilcisinin ve ismi geçen diğer Enstitü araştırmacılarının katılımıyla son değerlendirme toplantısı Ankara’da yapılmıştır. Bu toplantıda münavebe denemelerinden alınan 3 yıllık sonuçlar değerlendirilmiş ve bu çalışmanın UAEA desteği olmadan bir dönem daha (3 yıl) devamı konusunda fikir birliğine varılmıştır. Bu amaçla Sarayköy Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi İdaresine resmi bir uzatma için 2009 yılı Haziran ayında başvurulmuş ve bu başvuru TAEK (Türkiye Atom Enerjisi Kurumu) Başkanlığınca da uygun görülmüştür. Böylece projenin UAEA desteği olmadan ikinci dönemi Mart 2010 tarihinde Niğde Patates Araştırma Enstitüsü arazisinde Macar fiği ve yonca ekimi yapılarak başlatılacaktır.	

Proje Başlığı	Buğdayda farklı su koşullarının Karbon ($^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$) ve Oksijen ($^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$) izotopik değişimine olan etkilerinin belirlenmesi ve bitki stress indeksleri ile ilişkilendirilmesi														
Proje Lideri	Dr. Sema KALE														
Yürütücü Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü														
Proje Yürütücüleri	<table> <tr> <td>Dr. Bülent SÖNMEZ</td><td>TGSKMAE</td></tr> <tr> <td>Sevinç MADENOĞLU</td><td>TGSKMAE</td></tr> <tr> <td>İsmail ARAS</td><td>TGSKMAE</td></tr> <tr> <td>Yrd. Doç. Dr. Ufuk TÜRKER</td><td>AÜZFTMB</td></tr> <tr> <td>Prof. Dr. Gökhan ÇAYCI</td><td>AÜZFTB</td></tr> <tr> <td>Prof. Dr. Cihat KÜTÜK</td><td>AÜZFTB</td></tr> <tr> <td>Doç.Dr. M. Basri HALİTLİGİL</td><td>SANAEM</td></tr> </table>	Dr. Bülent SÖNMEZ	TGSKMAE	Sevinç MADENOĞLU	TGSKMAE	İsmail ARAS	TGSKMAE	Yrd. Doç. Dr. Ufuk TÜRKER	AÜZFTMB	Prof. Dr. Gökhan ÇAYCI	AÜZFTB	Prof. Dr. Cihat KÜTÜK	AÜZFTB	Doç.Dr. M. Basri HALİTLİGİL	SANAEM
Dr. Bülent SÖNMEZ	TGSKMAE														
Sevinç MADENOĞLU	TGSKMAE														
İsmail ARAS	TGSKMAE														
Yrd. Doç. Dr. Ufuk TÜRKER	AÜZFTMB														
Prof. Dr. Gökhan ÇAYCI	AÜZFTB														
Prof. Dr. Cihat KÜTÜK	AÜZFTB														
Doç.Dr. M. Basri HALİTLİGİL	SANAEM														
Projeyi Destekleyen Kurum/lar	Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı, (IAEA) A.Ü. Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü A.Ü. Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü Sarayköy Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi (SANAEM)														
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008-2010 (3 yıl)														
Projenin Toplam Bütçesi:	24 000 Euro														
Proje Özeti: Arazi denemesi Sarayköy Araştırma İstasyonunda yürütülmektedir. 2008 yılı güz döneminde ekim yapılmış ekimden itibaren haftada iki kez olmak üzere (karla kaplı dönem hariç) nem ölçümleri yapılmıştır. Nem ölüm değerlerine göre konulara göre sulamalar yapılmıştır. Nisan ayından itibaren porometre ile stoma direnci, infrared termometre ile yaprak yüzey sıcaklığı ölçülmüştür. Ayrıca bitki örtü yüzdesinin saptanması amacıyla dijital kamera kullanılarak her parselin bitki örtüsünün fotoğrafı çekilmiştir. Nisan ayı içerisinde izotopik analizler için gerekli olan toprak ve bitki örnekleri alınmış ve IAEA ye gönderilmiştir. Laboratuarlarda gönderilen örnekler sıraya alınmış ancak analiz yoğunluğu nedeniyle sonuçların kısa sürede verilmesinin mümkün olmadığı belirtilmiştir. Elde edilen mevcut arazi verileri ile hazırlanan rapor Haziran ayında Çin’de yapılan değerlendirme toplantısında sunulmuştur. 20 Temmuz’da hasat yapılmış ve danede yapılacak izotopik analiz için IAEA gönderilmiştir. Analiz sonuçlarının bazıları henüz ulaşmıştır. 2009 Ekim ayında tekrar parsellere ekim yapılmış toprak nem ölçümlerine başlanmıştır. Ayrıca toplantıda sulu ve kuru koşulu temsil eden 5 ha’lık iki ayrı parsel oluşturma imkanı olması durumunda bu parsellerde de izotop ölçümü yapılması önerilmiş ve 10 ha’lık deneme parseline ekim yapılmıştır. Nisan ayından itibaren diğer ölçümlere başlanacaktır. Sonuçlara ilişkin yıllık sonuç raporu sunulacaktır.															

ESKİŞEHİR TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/ESKİŞEHİR

DİĞER PROJELER (AB, İl Özel İdaresi vb.)

Proje Başlığı	Eskişehir Koşullarında Aspir Bitkisinin Sulama Dönemlerine Göre Su-Verim İlişkilerinin Belirlenmesi
Proje Lideri	Hasan BOYACI (Zir. Müh.)
Yürütücü Kuruluş	Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Proje Yürütücüleri	Demet UYGAN (Zir. Yük. Müh.) Gönen GÖNÜLTAŞ (Zir. Yük. Müh.) Dr. Hüseyin Camcı (Zir. Yük. Müh.) Zehra AYTAÇ (Zir. Yük. Müh.)
Projeyi Destekleyen Kurum/lar	Mithat Demircan Tarım Ürünleri Ticareti
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.01.2007-31.12.2009
Projenin Toplam Bütçesi	5000 TL
Proje Özeti: Deneme Eskişehir-Ankara devlet karayolu üzerindeki Enstitü arazisinde kurulmuştur. Deneme de aspir bitkisinin Dinçer çeşidi kullanılmıştır. Deneme de, aspirin üç farklı fenolojik dönemlerinde (vajetasyon, çiçeklenme öncesi, dane olum dönemleri) su atlatılması ve bu dönemlerde oransal olarak su kısıntısı uygulamalarının verim ve verim özelliklerinin belirlemesi amaçlanmıştır. Deneme tesadüf bloklarında üç tekrarlamalı olarak yürütülmüştür. Deneme sonucunda üç yıllık verim sonuçlarına göre sulama suyu ile verim arasında her üç yılda ilişki olduğu belirlenmiştir.	

DİĞER PROJELER

(AB, İl Özel İdaresi vb.)

(Dış kaynaklı)

Proje Başlığı	Eskişehir Koşullarında Yetiştirilen Domates Bitkisinde Damla Sulama İle Farklı Su Uygulama Oranları ve Damlatıcı Aralıklarının Verim, Kalite, Su Kullanım Randımanı ve Enerji Maliyetine Etkisi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Eskişehir Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	(alfabetik sırayla) BİRKAN Tarım Teknolojileri Sanayi ve Tic. Ltd.Şti. - MERSİN ÇOBANOĞLU Tarım – ANTALYA DOKTOR TARSA Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş. - ANTALYA ESEN Zirai İlaç Ltd. Şti. - ESKİŞEHİR İZTA Tarım Sulama Yapı Tesisat Taahhüt Sanayi ve Ticaret A.Ş. - ANTALYA
Proje Yürütücüsü	Dr. Ertuğrul KARAS (Ziraat Y.Müh.)
Yardımcı Araştırmacılar	Özgür ATEŞ (Biyolog) Adnan CENGİZ (Ziraat Mühendisi)
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009-2011
Proje Bütçesi	2009: 12270 TL 2010: 2770 TL 2011: 2770 TL
Proje Özeti : Su uygulama oranları 4 ana konu (toplam buharlaşma miktarının A:% 20, B: % 30, C:% 40 ve D:% 50 olan) ve damlatıcı aralıkları 2 alt konulu (a=25 cm ve b=50 cm) 31.2 m ² 'lik parsellerde 48 bitki ile BT-236 domates çeşidi kullanılarak 3 tekrarlamalı olarak yürütülmüştür. Denemede saf madde olarak 14.60 kg/da azot, 8.13 kg/da fosfor ve 6.91 kg/da potasyum olarak tüm konulara eşit miktar ve dozlarda uygulanmıştır. yıllık deneme süresince yıllık toplam buharlaşma miktarı 721.4 mm ölçülmüştür. Sulamanın damla yöntemiyle uygulandığı araştırmanın sonuçlarına göre konular arasındaki fark istatistik olarak % 1 düzeyinde önemli çıkarken damlatıcı aralıklarının verim üzerinde herhangi bir etkisi olmamıştır. Ortalama verimler A konusu için 12718 kg/da, B konusu için 12994 kg/da, C konusu için 17565 ve D konusu için 16189 kg/da elde edilmiştir. Bitki başına verimler 7.37-11.76 kg arasında, su kullanım randımanları 44.4-99.7 kg/m ³ arasında değişim göstermiştir. Denemede alınan örneklerde uygulanan sulama suyu konularının domates kalite unsurlarından C vitamini, briks, süzükte ve pürede pH, meyve ağırlığı, meyve eni ve meyve boyu değerleri ölçülmüş, sulama konularının istatistik olarak kalte üzerinde etkisi olmamıştır. Sulama suyu miktarının enerji maliyeti, denemede konuları için hektara verilen sulama suyu miktarları, su uygulama süreleri, motorin ve elektrik cinsinden gerekli enerjinin metraj ve keşifleri hazırlanmıştır.	

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ/TARSUS**TÜBİTAK 1007 ve 1001 PROJELERİ**

Proje Başlığı	Akdeniz İklim Koşullarında Karık ve Damla Yöntemleriyle Uygulanan Kısmi Kök Kuruluğu (PRD) ve Geleneksel Kısıntılı Sulama Stratejilerinin Salçalık Biberin Verim ve Kalitesine Etkilerinin Belirlenmesi
Proje Lideri	Doç.Dr. S. Metin SEZEN
Yürütücü Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Tarsus Araştırma Enstitüsü
Proje Yürütücüleri	Prof.Dr. Attila YAZAR Doç.Dr. Yıldız DAŞGAN Yrd.Doç.Dr. Asiye AKYILDIZ Prof.Dr. Haydar ŞENGÜL Doç.Dr. Seral YÜCEL Zir.Yük.Müh. Salim EKER Zir.Yük.Müh. Yeşim Bozkurt ÇOLAK
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2011
Projenin Toplam Bütçesi	142122
Proje Özeti :Türkiye’de geleneksel sulamalar tarla içi faktörler dikkate alınmaksızın ve sulama programları oluşturulmadan yapılmaktadır. Su kaynaklarının yetersizliği ve küresel ısınma faktörünün de etkisi tarımsal girdilerin başında gelen sulama suyunun optimum şekilde kullanılması gereğini ortaya çıkarmaktadır. Dünyada Akdeniz ikliminin egemen olduğu tarım alanlarında kuraklık en önemli çevresel faktördür. Özellikle yağışın oldukça düşük ve buharlaşmanın da maksimum düzeyde olduğu dönemde sulama kaçınılmazdır. Sınırlı su kaynakları da göz önüne alındığında sulama planlaması Akdeniz iklimine sahip alanlarda mutlaka dikkate alınmalıdır. Bu amaçla su ve enerji tasarrufu sağlayan, su kayıplarını minimum düzeye indiren, çevreyi kirletmeyen, ürün miktarında ve kalitede artış sağlayan bitkilere koşulların gerektirdiği sulama yöntemi ile zamanında ve yeterli sulama suyunu uygulayacak (ne zaman, hangi aralıkta, ne kadar) gibi sorulara yanıt verecek alternatif sulama zamanı planları geliştirilmelidir. Sulama programlarının hazırlanmasında, toprağın su içeriği, atmosferik koşullar ve bitkiyi esas alan ölçümlerin birlikte ya da ayrı olarak değerlendirildiği çok sayıda araştırmacı tarafından geliştirilmiş pek çok teknik bulunmaktadır. Bu çalışma ile yeni tekniklerin, son yıllarda üretiminde ve kalitesinde büyük dalgalanmalar görülen salçalık biber yetiştiriciliğinde kullanım olanaklarının araştırılması amaçlanmaktadır. Farklı biber (kuru ve sofralık çeşitler) çeşitlerinde yapılmış çok sayıda araştırma, farklı sulama yöntemi ve su stresi düzeylerine bağlı olan üretim miktarlarının ve hastalık etmeninin ortaya çıkmasının, bitki ve iklim koşullarına göre değiştiğini ortaya koymuştur. Sulamanın temel amacı bitkiye gereksinimi kadar ve gereksindiği zaman su sağlamak olduğundan bitkinin izlenmesi sulama zamanının belirlenmesinde daha doğrudan yöntemdir. Bitki, içinde bulunduğu çevreye (toprak-su-atmosfer) tepki verdiğinden ve ayrıca bitki, su kaynağı olan toprakla atmosfer arasında yer aldığından, sulama programlaması amacıyla bitkinin içsel su durumunun kullanılması toprak suyu gözlemlerine dayalı geleneksel sulama programlamasına göre çok daha sağlıklı ve güvenilir olmaktadır. Bitkilerde yaprak su potansiyeli, taç sıcaklığı, stoma direnci, gibi parametreler farklı sulama düzeylerinde ölçülerek sulama programlamasında kullanılma olanakları araştırılacaktır. Önerilen çalışmanın temel amacı Çukurova Bölgesinde yüksek yoğunlukla üretimi yapılan salçalık biber yetiştiriciliğinde verim ve kalitenin artırılması amacıyla modern ve yeni sulama teknolojileri ile çiftçinin halihazırda uyguladığı sulama yöntemlerini karşılaştırmak ve maksimum faydayı sağlayacak sulama programlarını hazırlamaktır. Bu amaçla, karık ve damla sulama sistemi ile farklı sulama suyu altında	

yetiştirilecek salçalık biber bitkisinde sulama zamanı planlamasında ve bitkide su stresi seviyesinin belirlenmesinde bitki-toprak-atmosfer ölçümlerini kapsayan yeni sulama teknolojileri (PRD, geleneksel ve alternatif kısıntılı sulama gibi) kullanılacaktır.

Araştırma, 2009 ve 2010 yıllarında yürütülecek ve deneme konuları, damla sulama parsellerinde 60 cm toprak derinliğinde kullanılabilir nemin % 40'ı kullanıldığında tam sulama konusu tarla kapasitesine getirilecektir. Diğer konular ise tam sulama konusunun %75 ve 50'inin uygulanması şeklinde oluşturulacak farklı sulama düzeyleri ile farklı PRD uygulamaları (sabit PRD, alternatif PRD) olacaktır. Ayrıca, çiftçilerin yoğun kullandığı karık sulama yöntemiyle alternatif karık ve sabit karık gibi farklı karık işletim biçimleri de incelenecektir. Bu çalışma ile farklı sulama stratejilerinin ve sulama yöntemlerinin salçalık biberde su-verim-kalite arasında ilişkilere etkileri incelenecektir. Bunların yanı sıra, su kullanım randımanı, salça kalitesine etki yapan renk, kuru madde, toplam karotenoid sulama yöntemi ve programının etkisi araştırılacaktır. Farklı sulama yöntemi ve programının uygulandığı biber alanlarında toprak kökenli patojenlerin yol açtığı hastalıkların çıkış oranları belirlenecektir.

Sunulan bu proje ile Çukurova bölgesinde tam, geleneksel ve kısmi kök kuruluğu kısıntılı sulama stratejileri altında salçalık biberde su-verim ilişkilerinin belirlenmesi, bitkiye dayalı sulama programlarının oluşturulması ve birim sulama suyu ile daha fazla kaliteli ürünü verebilecek sulama programlarının saptanması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Salçalık kırmızı biber, karık, damla sulama, su kullanma randımanı, kalite, kısmi kök kuruluğu, kısıntılı sulama, toprak kökenli patojenler, renk, karotenoid

TARIMSAL HİDROLOJİ ARAŞTIRMA VE EĞİTİM MERKEZİ/Menemen-İZMİR

AB PROJESİ (Sonuçlanan)

Proje Başlığı	Sulama Yönetimi ve Tarımsal Karar Destek Sistemleri için Katılımcı, Çok Düzeyli Yeryüzü Gözlem Destekli Araçlar (PLEIADeS)
Projenin Lideri	Dilek Kahraman - Zir. Yük. Müh.
Yürütücü Kuruluş	Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi
Proje Yürütücüsü	Yıldırım Kayam (Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü) Mehmet Yılmaz – Müdür Yrd. V. Nalan Uygun Ergin - Zir. Müh. Neslihan Uzun - Zir.Yük Müh.
Projeyi Destekleyen Kurum/lar	UCLM, Spain, Universidad de Castilla La Mancha Instituto de Desarrollo Regional JuntaEx, Spain, Junta de Extremadura Servicio de Ordenación de Regadíos CSIC, Spain, Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Instituto de Agricultura Sostenible AB Caia, Portugal, Associação de Beneficiários do Caia MADRP, Portugal, Ministerio da Agricultura, do Desenvolvimento Rural e das Pescas Ecoman, Portugal, Universidade Nova de Lisboa Ecological Economics and Environmental Management Centre ISA, Portugal, Instituto Superior de Agronomia, Agricultural Engineering Research Center INEA, Italy, Istituto Nazionale di Economia Agraria UNINA, Italy, Università degli Studi di Napoli “Federico II” CBN, Italy, Consorzio di Bonifica della Nura ARIESPACE, Italy, ARIESPACE SRL

	IRD-Cesbio, France, Institut de Recherche pour le Developpement, Centre d'Etudes Spatiales de la Biosphère UTH, Greece, University of Thessaly NAGREF-ISCM, Greece, National Agricultural Research Foundation, Institute of Soil Mapping and Classification IRMCo, Malta, Integrated Resources Management Company Limited UTAEM, Turkey, Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi DEU-SUMER, Turkey, Dokuz Eylul University, Water Resources Management Research and Application Center UCAM-FSTM, Morocco, Université Cadi Ayyad Faculté des Sciences et Techniques IProGA, Peru Instituto de Promoción para la Gestión del Agua UNALM, Peru, Universidad Nacional Agraria La Molina ITSON, Mexico, Instituto Tecnológico de Sonora, UNISON, Mexico, Universidad de Sonora ColPos, Mexico, Colegio de Postgraduados EMBRAPA, Brazil, Empresa Brasileira de Pesquisa Agropecuária USU, USA, Utah State University UoIdaho, USA, University of Idaho
Başlama-Bitiş Tarihleri	Eylül 2006- Kasım 2009
Proje Toplam Bütçesi	64800 €
Proje Özeti: PLEIADeS, su kıtlığı olan bölgelerde suyun etkin ve sürdürülebilir kullanımına hitap etmiştir. Su yöneticileri, çiftçiler ve havza otoriteleri, araç ve hizmetlerin geliştirilmesine aktif olarak katılmışlardır. Proje, bireysel çiftçilerden havzaya bütün kademeleri kapsamıştır. Yeryüzü gözlemleri bu aralıkta kontrolü sağlanmıştır. Sulu tarım, suyun birincil kullanıcısı olması ve ana kirletici olması nedeniyle sürdürülebilir gelişmenin anahtarıdır. Proje, teknik, ekonomik, çevresel ve sosyal açıdan optimum kararların alınmasına destek veren sistem ve servisleri sağlamayı hedeflemiştir. Projede geliştirilecek araç ve hizmetler, çiftçilerin havzadaki durumuna göre tarlalarında sulama yönetimini yapmalarını kolaylaştıracaktır. Projede 9 alanda örnek çalışma yapılmıştır. Örnek çalışmalar, Akdeniz'den Amerika'ya çok geniş alanda aküferden aşırı su çekimine bağlı olarak yeraltı sularında azalma olan birçok bölgeyi kapsamıştır. Projede çalışma alanlarında seçilen sulama şebekesinin teknik, çevresel, sosyal ve ekonomik açıdan performansı değerlendirilmiş ve yeni araçların performans üzerine etkileri ile su verimliliğini değerlendirmek için deneme grupları oluşturulmuştur. Yeryüzü gözlemleri, CBS, Kara Destek Sistemleri, Bilgi İletişim Teknolojileri gibi yeni teknolojiler tarla, şebeke ve havza düzeyinde karar ve yönetimde destek olacak kapsamlı ve güncel bilgileri sağlayacaktır. Proje, iyi bir su yönetimi için bütün paydaşların sosyal öğrenme sürecine katılmalarına, su kullanımının saydamlığının artırılmasına ve ekonomik etkinlik, çevresel sürdürülebilirlik ve sosyal eşitlik olarak bilinen sürdürülebilir bir gelecek için katkıda bulunmayı amaçlamıştır. Projede, tarla düzeyinde alınan yeryüzü gözlemleri ile alınan uydu görüntüleri SPIDER adı verilen programda bir araya getirilmiştir. Bu veriler aracılığıyla programda bitki su tüketim katsayılarının tahmini yapılmış ve yetiştirilen ürünler için ne zaman, ne kadar sulama suyu verilmesi gerektiği araştırılmıştır. Projede kullanılan tekniğin çiftçi düzeyinde olmasa da sulama birliği (şebeke) yada havza düzeyinde geliştirildiği takdirde kullanılabileceği düşünülmektedir.	

T.C

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI

Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI

HAVZA YÖNETİMİ ARAŞTIRMALARI

PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI

22 – 26 MART 2010

ANTALYA

GÜNDEM

I. GENEL AÇILIŞ (TEK SALON)

II. ALT GRUPLARDA PROJELERİN GÖRÜŞÜLMESİ

1. Bir Önceki Grup Kararlarının Gözden geçirilmesi
2. Devam Eden Projelerin Görüşülmesi
3. Yeni Teklif Projelerinin Görüşülmesi
4. Sonuçlanan projelerin Görüşülmesi
5. TÜBİTAK ve Diğer Kaynaklı Projelerin Görüşülmesi (Bilgi Amaçlı)
6. Grup Kararları
7. Dilekler

III. GENEL DEĞERLENDİRME ve KAPANIŞ

DEVAM EDEN PROJELER

AFA ADI : TOPRAK VE SU KAYNAKLARI

PROGRAM ADI : SU TOPLAMA HAVZALARINDA TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KORUNUMU VE GELİŞTİRİLMESİ

TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ANKARA

Proje No:	93110B01
Proje Başlığı:	Ankara-Haymana-Çatalkaya Deresi Havzası Yağış ve Akımlarının Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Ens.
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Dr. İnci TEKELİ
Yardımcı Araştırmacılar	Oğuz DEMİRKIRAN: Jeoloji Yük.Müh. Fusun SARISAMUR : Ziraat Müh. Yakup KÖŞKER : Ziraat Yük. Müh.
Başlama-Bitiş Tarihleri	1993-2017
Proje Bütçesi	2600 TL
Proje Özeti:	Araştırma havzası Ankara'nın güney batısında olup, Haymana'ya 7.5 km uzaklıktadır. Alanı 18.700 km² olan araştırma havzasında yağışlar 6 istasyonda plüviograf ve plüviometrelerle, akım ise havza çıkışında yer alan üçgen savakla ölçülmektedir. Havza 2009 su yılı yıllık ortalama yağışı aritmetik metoda göre 425.0 mm olup altı istasyonda yağış miktarları sırasıyla R-33 istasyonunda 483.3 mm, R-34 istasyonunda 479.4 mm, R-35 istasyonunda 318.6 mm, R-36 istasyonunda 542.5 mm, R-37 istasyonunda 399.5 mm ve R-38 istasyonunda ise 326.6 mm olarak ölçülmüştür. Havzada en fazla ortalama yağış Nisan ayında (69.4 mm), en az yağış ise Ağustos ayında (0.0 mm) olmuştur. 2009 su yılında toplam akım miktarı 41.645 mm olarak ölçülmüştür. Toplam akımın 17.279 mm' si yüzey akım, 2.633 mm' si yüzey altı akım ve 21.733 mm'si de taban akımdır. Yıllık yüzey akış katsayısı %4.066'dır. Yıllık yağışın % 41.7'si ilkbahar, % 30.7'si kış, % 14.7'si yaz ve % 12.9'u sonbahar aylarında ölçülmüştür. Yıllık akımların % 64.5'i ilkbahar, % 14.4' ü yaz, % 14.3 'ü kış ve % 6.8' i de sonbahar mevsiminde gözlenmiştir.

Proje No	TAGEM/ 03110B02
Proje Başlığı	Haymana – Soğulca, İkizce, Kızılkoyun ve Nallıhan Bozyaka Göletleri Havzası Sediment Verimi Araştırması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Oğuz DEMİRKİRAN: Jeoloji Yük. Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Suat AKGÜL: Ziraat Yük. Mühendisi Yakup KÖŞKER: Ziraat Yük. Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	2006-2012
Proje Bütçesi	9.300 TL

Proje Özeti:

Göletlerin ilk taban ölçümleri 2006 yılında yapılmıştır. Gölet havzalarından gelen sediment miktarlarının ampirik yöntemler kullanılarak belirlenmesi için, bazı parametrelerin elde edilmesine ihtiyaç vardır. Bu anlamda özellikle USLE ‘nin parametrelerinden K (Toprak erdobilite İndisi) nin gözden geçirilmesine ihtiyaç duyulmuştur.

2009 Yılı itibariyle Kızılkoyun gölet havzasının K haritası oluşturmaya yönelik 47 noktadan toprak numunesi alınmış ve analizleri devam etmektedir. Ayrıca İkizce ve Bozyaka gölet havzaları için örnekleme noktaları belirlenmiş olup örnekleme çalışmalarının 2010 yılında tamamlanması hedeflenmiştir. Göletlerdeki son batimetrik çalışma 2011 yılında yapılacaktır.

Proje No	TAGEM-BB-09/02/03/A-2
Proje Başlığı	Mogan Gölü Havzasında toprak erodibilite değerinin konumsal ve zamansal değişiminin belirlenmesi,
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş(lar)	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Dr. Oğuz Başkan
Yardımcı Araştırmacılar	Yakup Köşker Oğuz Demirkıran Dr. Suat Akgül
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2012
Proje Bütçesi	35.000 TL

Proje Özeti:

Daha önce örnekleme yapılan noktaların koordinatları çıkartılarak, topoğrafik haritalara işlenmiş, arazi çalışması öncesi büro işleri tamamlanmıştır. Bahar aylarında arazi şartlarının uygun olduğu günlerde aynı noktalardan yüzey toprağı örnekleme yapılacaktır.

Proje No	TAGEM-BB-090203A1
Proje Başlığı	İlgaz Dağı Karanlıkdere Havzası Kar Hidrolojisi Araştırma Projesi - SRM Modeli Kullanılarak Kar Erimelerinden Kaynaklanan Akımların Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Oğuz DEMİRKIRAN – Jeoloji Yük. Müh.
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Suat AKGÜL – Ziraat Yük. Müh. Dr. İnci TEKELİ – Ziraat Yük. Müh. Yakup KÖŞKER – Ziraat Yük. Müh. Dr. Oğuz BAŞKAN – Ziraat Yük. Müh. Hicrettin CEBEL – Ziraat Yük. Müh.
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010 - 2015
Proje Toplam Bütçesi	115.800 TL
Proje Özeti Proje için 2009 yılında meteoroloji istasyonlarının yerleri belirlenmiş olup, projede belirtilmiş ve yüksek rakımda yer alan meteoroloji istasyonunun kurulumu gerçekleştirilmiştir. Bu istasyondan halen veri toplama işlemi devam etmektedir. Belirlenmiş olan ikinci istasyonun kurulumu ile savak inşaatı önümüzdeki yıl yapılacaktır.	

Proje No	TAGEM-BB-09/02/03/A-3
Proje Başlığı	İlgaz Dağı Karanlıkdere Havzası Kar Hidrolojisi Araştırma Projesi - Karanlıkdere Alt Havzasında Kar Derinliği ve Yoğunluğu Dağılımının Konumsal Yapısının Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Dr. Oğuz Başkan
Yardımcı Araştırmacılar	Yakup Köşker Dr. İnci Tekeli Oğuz Demirkıran Hicrettin Cebel
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009-2015
Proje Toplam Bütçesi	48.500 TL
Proje Özeti: Proje için 2009 yılı içerisinde kar etütlerinin yapılacağı alan tespit edilmiş ve 167 adet uzaktan okunacak şekilde renkli olarak işaretlenmiş ve boyanmış kar ölçüm direkleri yaptırılmıştır. Bunun yanında numune alma tüpü, yaylı terazi, Askı teli, kesici uç, tutma kolu v.b aletlerin bulunduğu kar rasat malzemesi takımı alınmıştır. Etütlere 2010 yılında başlanacaktır.	

Proje No	TAGEM-BB-09/02/03/A-4
Proje Başlığı	İlgaz Dağı Karanlıkdere Havzası Kar Hidrolojisi Araştırma Projesi - Kar Erimelerinden Kaynaklanan Süspanse Sediment Taşınımının Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş(lar)	TAGEM, Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü,DSİ
Proje Yürütücüsü	Hicrettin CEBEL
Yardımcı Araştırmacılar	Dr.Oğuz BAŞKAN, Oğuz Demirkıran , Dr.İnci TEKELİ Dr.Suat Akgül,Yakup KÖŞKER
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2014
Proje Toplam Bütçesi	121 800 TL

Proje Özeti:

Projenin ilk yılıdır. 2009 yılı içersinde EİEİ ile işbirliği protokolu imzalanmıştır.2010 yılında Akım ve Sediment ölçümleri için havza çıkışına yapılacak EŞİK için proje hazırlanmış ve uygulama çalışmasına ise havzada akımın minimum seviyede olduğu 2010 yılı Ağustos veya Eylül aylarında inşaatı tamamlanarak başlanacaktır. Ayrıca ölçümlerin yapılacağı yerde dere kenarından gelebilecek toprak kaymalarını önlemek için perde duvarı yaptırılacaktır. Akım ölçümleri için elektronik limnigraf kullanılacaktır. Sediment ölçümleri için örneklerin alımı 15 günde bir yapılacaktır.

TARSUS TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / MERSİN

Proje No	84110C01
Proje Başlığı	Mersin-Tarsus Topçu Deresi Havzasında Yağış, Akım ve Alt Havzasında Sediment Veriminin Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Tarsus Toprak ve Su kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Kadir KUŞVURAN
Yardımcı Araştırmacılar	--
Başlama-Bitiş Tarihleri	1984-2009
Proje Bütçesi	2009: 2000 TL 2010: 4000 TL
Proje Özeti: Projenin amaçları; Su toplama havzalarında yağış karakteristiklerinin saptanması, yağmur yağışlarının Derinlik-Alan-Süre (DAS) ve frekans ilişkilerinin saptanması, -Homojen havza birimlerini veya alt havzaları içine alarak gittikçe büyüyen havzalarda akım hidrograflarını meydana getiren akışların nasıl kombine olduğunu araştırılması, -Toplam veya eklenik akım miktarları ile birim zamanda akım miktarları (mm/h veya m ³ /s) üzerine havza karakteristiklerinin etkisinin belirlenmesi, -Rasat yapılmayan havzalarda meydana gelen akımların havza su verimi ve maksimum taşkın debilerinin frekansının araştırılması ve -Alt havza bazında sediment veriminin araştırılması ve sonuçların benzer havzalara uygulanma olanaklarının araştırılmasıdır.	

MENEMEN TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / İZMİR

Proje No	TAGEM-BB-870203D01	
Proje Başlığı	Balıkesir - Bigadiç Kocadere Havzası Yağış ve Akımlarının Araştırılması	
Projeyi Yürüten Kuruluş	Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, İZMİR	
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-	
Proje Yürütücüsü	C. Oğuz ACAR	Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Gülay YILMAZ	Ziraat Yüksek Mühendisi
	Kezban ŞAHİN TAYSUN	Ziraat Yüksek Mühendisi
	Lutfullah ARUĞASLAN	Jeoloji Mühendisi
	Nejat ÖZDEN	Ziraat Yüksek Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	1987-2011	
Proje Bütçesi	2009: 18.810 TL	2010: 20.691 TL

Proje Özeti

Araştırma havzası Balıkesir İli, Bigadiç İlçesinde, güney-kuzeybatı yönünde olup, içerisinde Yağcıbedir (R-1) ve Durasılar (R-3), sınırında Kargın (R-2) köyleri bulunmaktadır. Havza kuzeyinde Yumruklu Çetmi, kuzeybatısında Salmanlar ve batısında ise Işıklar Köyü komşu köylerdir. Havza çıkışının Balıkesir İline olan uzaklığı 48 km, Bigadiç İlçesine olan uzaklığı ise 8 km dir. Kocadere Havzası 39°25'12'' N enlemi, 28°11'52'' E boylamında olup, havza çıkışının rakımı 255 m dir. Susurluk büyük akarsu havzası içerisinde yer alan Kocadere 1/25 000 ölçekli topoğrafik haritada akarsular merteye sistemine göre 3. dereceden bir kolu teşkil etmektedir.

Bu araştırma ile;

- Su toplama havzalarında yağış karakteristiklerinin saptanması, yağmur yağışlarının derinlik, alan, süre (DAS) ve frekans ilişkilerinin bulunması,

- Homojen havza birimlerini veya alt havzaları içine alarak gittikçe büyüyen havzalarda akım hidrograflarını oluşturan akımların nasıl kombine olduklarının saptanması,

- Toplam veya eklenik akım miktarları ile birim zamandaki akım miktarları üzerinde, havza karakteristiklerinin etkilerinin saptanması,

- Bu araştırmadan elde edilen sonuçların rasat yapılamayan benzer havzalara aktarılması amaçlanmaktadır.

Proje No	TAGEM-BB-050203D01	
Proje Başlığı	Kocadere Havzasında RUSLE ile Potansiyel Toprak Erozyonunun Belirlenmesi ve Toprak Korunumunun Planlanması	
Projeyi Yürüten Kuruluş	Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü	
Projeyi Destekleyen Kuruluşlar	E.Ü. Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü	
Proje Yürütücüsü	Dr. Gülay YILMAZ	Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Kezban ŞAHİN TAYSUN Ziraat Yüksek Mühendisi C. Oğuz ACAR Ziraat Yüksek Mühendisi Nejat ÖZDEN Ziraat Yüksek Mühendisi Lutfullah ARUĞASLAN Jeoloji Mühendisi Z. Lamia BİLİR Kimya Mühendisi Prof. Dr. Alaettin TAYSUN Ziraat Yüksek Mühendisi Prof. Dr. Huriye UYSAL Ziraat Yüksek Mühendisi	
Başlama-Bitiş Tarihleri	2005-2009	
Proje Bütçesi:	2009: 16 700 TL	2010: 14 100 TL
Proje Özeti Projede; - Araştırma alanı olan Kocadere Havzasında, yıllık ortalama sediment verimini tahmin etmede MUSLE denklemi ile saptanan ve arazide örneklemelerle ölçülen sediment veriminin karşılaştırılarak RUSLE ve MUSLE'nin havzaya uygunluğunun araştırılması, - RUSLE metodolojisi ve UA-CBS 'nin birlikte kullanımı ile araştırma havzasının potansiyel toprak erozyonunun belirlenerek sürdürülebilir bir tarım için havzada uygulanabilir önlemlerin belirlenip toprak korunum planlamasının yapılması amaçlanmaktadır. Araştırmanın uygulandığı Kocadere Havzası 11.366 km ² 'lik yağış alanına sahip temsili bir su toplama havzasıdır. Kocadere Havzasında bir alt havza olan Kökez Deresi havzası çıkış kotundaki savak üzerinde akım-sediment ve yağış ölçümleri yapılmaktadır. Kökez Deresi alt havzası 3,745 km ² 'lik alana sahiptir. Bu rapor dönemi içerisinde, alt havzada 2008–2009 su yıllarını kapsayan dönem için yağışlara bağlı olarak meydana gelen akım değerleri hesaplanmış ve sediment verimleri elde edilmiştir. Alt havzada 2008 su yılında 578.3 mm yağışa karşın 53.306 mm akım oluşurken, 2009 su yılında 940.0 mm yağışa karşın oluşan akım miktarı 268,518 mm olmuştur. Araştırmada toprak kaybının tahmininde kullanılan RUSLE metodolojisinin öngördüğü parametrelerin saptanmasına yönelik çalışmalara devam edilmiş ve bu kapsamda havzada tarım yapılan alanlarda yürütülen örnekleme ve ölçümler tamamlanarak, zamanla değişim yaklaşımına göre tarım arazileri için RUSLE-C faktör değerleri saptanmıştır. 10 yıllık (1999-2008) periyotta meydana gelen erozif yağışlardan elde edilen ortalama yıllık R faktör değerleri üç istasyon için (R1, R2, R3) sırasıyla; 66.39, 61.24, 65.49 MJ.cm/ha.h olmuştur. Elde edilen R değerleri kullanılarak havza R faktör haritası oluşturulmuştur. Kökez Deresi üzerinde farklı akım seviyelerine bağlı olarak sediment örneklemelerinin yapılmasına devam edilmektedir.		

Proje No	TAGEM-BB-050203D02
Proje Başlığı	UA ve CBS Teknikleri Yardımıyla İzmir İli Torbalı Örnek Alanında Arazi Bozulması'nın Zamansal ve Konumsal Değişiminin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü
Proje Yürütücüsü	Kezban ŞAHİN TAYSUN Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Nejat ÖZDEN Ziraat Yüksek Mühendisi Dr. Gülay YILMAZ Ziraat Yüksek Mühendisi C. Oğuz ACAR Ziraat Yüksek Mühendisi Prof. Dr. Engin NURLU Peyzaj Yüksek Mimarı
Başlama-Bitiş Tarihleri	11.02.2005 - 31.12.2009
Proje Bütçesi	2009: 8 350 TL 2010:-

Proje Özeti

Araştırmada, İzmir-Torbalı örnek alanında (112.544 km²) arazi bozulmasının konumsal ve zamansal değişiminin izlenmesi için vejetasyon indeksi ile arazi kullanımındaki değişim parametreleri ele alınmaktadır. İkinci aşamada, bu parametrelerden faydalanılarak tarım alanlarında belirlenecek olan değişim, arazi bozulması açısından değerlendirilerek bir arazi bozulması modeli oluşturulacaktır. Bu kapsamda, UA ve CBS teknikleri ile 20 yıl öncesine ait (1985) ve günümüze ait uydu görüntüleri (2005) karşılaştırılacaktır. İnsan etkisiyle oluşan arazi bozulmasının araştırılması, hangi aşamada olduğunun belirlenmesi yöredeki tarım alanlarının sürdürülebilirliği açısından büyük önem taşımaktadır. 2009 yılında yapılan çalışmalar şunlardır: 2005 yılına ait arazi kullanım sınıflandırması için doğruluk analizi yapılmıştır. 1985 Ağustos ayına ait Landsat 5 TM uydu görüntüsü kullanılarak UA programı yardımıyla 1985 yılına ait Vejetasyon İndeks haritası elde edilmiştir. Aynı işlemler 2005 yılı için Ağustos Landsat 5 TM uydu görüntüsü kullanılarak yapılmış ve 2005 yılı Vejetasyon İndeks haritası elde edilmiştir. Bu iki katmanın UA ortamında Görüntü Oranlama yöntemine göre karşılaştırılması sonucunda Vejetasyon İndeks Değişim (VID) katmanı elde edilmiştir. Arazi kullanım değişim katmanı (AKD) ve VID katmanı ve diğer yardımcı veri katmanlar CBS ortamında görsel yorumlama tekniği ile sorgulanarak araştırma alanının Arazi Bozunum (AB) haritası elde edilmesine geçilmiştir.

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ESKİŞEHİR

Proje No	TAGEM/BB- TOPRAKSU 03110E01
Proje Adı	Eskişehir Merkez Çukurhisar Gölet Havzasında Yağış ve Akım Karakteristikleri ile Sediment Veriminin Araştırılması
Yürütücü Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Eskişehir Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Başlama- Bitiş Tarihleri	2003 - 2028
Projenin Toplam Bütçesi: 2010 Bütçesi:	27500,00 YTL 1100,00 YTL
Proje Lideri	Dr. Ertuğrul KARAŞ (Ziraat Y.Müh.)
Proje Yürütücüleri	Oğuz DEMİRKIRAN (Jeoloji Y. Müh.)
Projeden Beklenen Faydalar:	Havzadaki yağışlar aritmetik metotla ortalaması bulunarak değerlendirilmiştir.Yağış istasyonlarından R-4'de 346.0 mm, R-5'de 420.9 mm yağış kaydedilmiştir. Havza ortalama yağışı 383.8 mm'dir. Su yılının en yağışlı ay 79.5 mm ile Şubat olurken, Ekim ayı 0.2 mm yağış ile en kurak ay olmuştur. Havza ortalama günlük en yüksek yağışı 02.04.2009'da 17.3 mm olarak kaydedilmiştir. Bu yağış R-4'de 17.0 mm, R-5'de 17.5 mm olarak ölçülmüştür. Su yılında havzada 81 gün ve yağış istasyonlarında R-4'de 65 gün, R-5'te 68 gün yağış kaydedilmiştir. 10 mm'yi geçen yağılı gün sayısı R-4'te 12 ve R-5'de 14 olurken, havzada yağış istasyonlarında kaydedilen tüm yağışlar 25 mm'nin altında olmuştur. Havzada 2009 su yılında savakta elektronik limnigrafla su seviyeleri ölçülmüş; meydana gelen akımlar, havzada sıcaklık artışına bağlı olarak toprakta tutulan ve yüzeyde biriken karın erimesi sonucu su yılında ilk akım 7 Mart 2009 günü gözlenmiş, 30 Mayıs 2009 tarihine kadar devam etmiştir. Su yılında yağış miktarı yörede kaydedilen ortalamanın genel olarak altında ve şiddetlilikleri düşük karakterli olmuştur. Bu sebeple de meydana gelen akımlar üzerinde yağış şiddetlerinin bir etkisi de olmamıştır. Su yılında seviye olarak kaydedilen akımlar, muline ile savak anahtar eğrisi çıkarılamadığı için akım hidrografi ve günlük ortalama debiler verilmemiştir. Havzada 2009 su yılında sediment ölçümü yapılmamıştır.

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / KONYA

Proje No	TAGEM BB 070203F01
Proje Başlığı	Karapınar Rüzgar Erozyon Sahasında Farklı Koruyucu Kuşak (Shelter-Belt) Çalışmalarının Rüzgarla taşınan Toprakların Korunumu Üzerine Etkileri
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Konya
Projeyi Destekleyen Kuruluş	
Proje Yürütücüsü	Mustafa OKUR
Yardımcı Araştırmacılar	Necati ŞİMŞEKLİ Feti KİRTİŞ Süleyman AKKAYA Oktay OKUR
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008-2015
Proje Bütçesi	2008: 73100 YTL 2009: 7300 TL

Proje Özeti: İç Anadolu bölgesinde, karasal iklim kuşağında tarım yapılan tüm alanlarda havada asıl sediment taşınımı devam etmektedir. Bu tehdidi en aza indirmek için tarım arazilerinin hiç olmazsa hakim rüzgar yönüne dik kenarlarını çalı-ağaç türü bitkilerle kapatarak canlı bir koruyucu kuşak oluşturmak gerekmektedir. Bu konudaki bilgi ve tanıtım eksikliğini kapatarak bölgemize en uygun koruyucu kuşak ağaç türünü ve bunu destekleyecek çalı türü bir bitki çeşidini tespit ederek söz konusu taşınımın önüne geçebilmek ve Konya Karapınar rüzgar erozyon sahasında rüzgarla kaybolan toprak kayıplarının önlenmesi, geliştirilecek en uygun koruyucu kuşak çalışmasını belirlemek amacıyla hem tarım alanında hem de hiçbir kontrol tedbirinin alınmadığı tamamen degrade olmuş çıplak alanda yürütülmektedir.

Deneme rüzgarla kaybolan toprak kayıplarının önüne geçebilmek, uygun koruyucu kuşak çalışmalarını ortaya koymak amacıyla hem bitkili (yonca), hem de hiçbir kontrol tedbirinin alınmadığı tamamen degrade olmuş çıplak alanda 5x10 m parsellerde yürütülmektedir. Parseller rüzgar istikametine dik yönde kurulmuş ve kuzey kenarlarına sediment kapıcı kolektörler yerleştirilerek oluşan toprak kayıpları burada tespit edilmesi sağlanmıştır.

Araştırma sonunda bölgede tarım alanlarında sediment taşınması şeklinde oluşacak toprak kayıpların azaltılması için alınacak tedbirler ortaya koyulacaktır. Rüzgâr erozyonunun etkin olduğu Orta Anadolu'da uygulanacak bariyerlerin yüksekliğinin tespitinde oldukça faydalı olacak bu çalışmanın uygulamada kabul görmesi için bir demonstrasyonla yöre halkına tanıtımı yapılacaktır.

Proje No	TAGEM-BB-090203F01
Proje Başlığı	Konya-Karapınar Meralarında Kontrollü Yakmanın Toprak Muhafazası ve Doğal Bitki Örtüsü Çeşitliliği Üzerine Etkilerinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Konya
Projeyi Destekleyen Kuruluş	
Proje Yürütücüsü	Feti KİRTİŞ
Yardımcı Araştırmacılar	Mustafa OKUR Necati ŞİMŞEKLİ Süleyman AKKAYA Oktay OKUR
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2016
Proje Bütçesi	2008: 48900 YTL 2009: 8250 TL
Proje Özeti: Ülkemizde mera alanları giderek azalmasına rağmen hayvan sayısı artan gıda ihtiyacına paralel olarak artış göstermekte, birim mera alanına düşen hayvan sayısı hissedilir oranda artmaktadır. Bu da meraların aşırı otlatılarak hayvanların severek yedikleri bitki türlerinde azalmaya, hayvanlar tarafından yenmeyen türlerin ve dikensi bitkilerin baskın hale gelmesine sebep olmaktadır. Karapınar istasyon arazimizde koruma altındaki meralarımız zaman zaman dış etkenlerden kaynaklanan sebeplerle yangın tehlikesi yaşamakta ve nerdeyse her yıl bir miktar mera ve orman alanı tahrip olmaktadır. Bu alanlarda bulunan doğal bitki örtüsü zamanla kendini toplayarak yeniden araziye kapatmaktadır. Bu noktadan hareketle Erozyon riski yüksek olan zayıflamış meralarda ıslahla, tahrip olan örtünün geri kazanılması, iyileştirilen örtünün bitki kökleri ile toprağın sıkı bir şekilde tutulması sağlanarak erozyon riskinin azaltılması gerekmektedir. Şiddetli erozyona maruz fakir meralarda yapılacak ıslah çalışmalarında toprakların yerinde tutulması ve erozyonun önlenmesi meradan üretilecek hayvansal üretimin artırılmasından daha öncelikli hedef olduğundan, Karapınar bölgesindeki geven (<i>Astragalus eriocephalus</i>) ve kar dikenini (<i>Acantholimon spp.</i>) türleri hayvanların otlayamamasına rağmen iyi birer erozyon önleyici bitki olduklarından korunması gerekmektedir. Bu tip alanlarda uygulanacak iyileştirme ve ıslah yöntemini bugüne kadar yapılan kendi halinde sadece koruma uygulaması yerine, süreci daha iyi yönetebilecek etkin ve hızlı çözümler üretebilmek adına ıslah yöntemlerinin yeniden gözden geçirilerek eskisinden daha gümrah bir mera örtüsü tesis edebilmek, Kontrollü yakma uygulamasının meralardaki bitki kompozisyonu ve gelişimi üzerine etkileri izlemek, Toprak yapısı dolayısıyla erozyona dayanıklılığı üzerine etkilerini; araştırma amacıyla bu proje yürütülmektedir.	

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / TOKAT

Proje No	TAGEM-BB-870203G01
Proje Başlığı	Akdoğan Deresi Havzasında Yağış ve Akımların Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Tokat Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü TOKAT
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-
Proje Yürütücüsü	Özlem AKAR
Yardımcı Araştırmacılar	Dr İrfan OĞUZ
Başlama-Bitiş Tarihleri	1987-2011
Proje Bütçesi	2009: 7000 TL 2010: 10 000 TL
Proje Özeti Bu araştırmada, toprak ve su kaynaklarının geliştirilmesi, muhafazası ve üretimde kullanılması amacı ile planlama, projelendirme ve uygulama yapan yatırımcı kuruluşların ihtiyaç duydukları bölgesel yağış ve akım karakteristiklerini belirlemek amaçlanmıştır. 2009 su yılında Akdoğan Havzası'nda bulunan üç yağış istasyonundan R6 istasyonunda 467.1 mm, R7 istasyonunda 479.8 mm ve R8 istasyonunda 499.4 mm yağış ölçülmüştür. Havza ortalaması Aritmetik ve Thiessen Metotlarına göre ayrı ayrı hesaplanmıştır. 2009 su yılında yağışın mevsimlere dağılımı incelendiğinde yıllık toplam yağışın % 27.6' sı ilkbahar, % 16.4' ü yaz, % 20.3'ü sonbahar ve % 35.6'sı kış aylarında düşmüştür. İlkbahar ve kış mevsimleri en fazla yağış alan mevsimler, yaz ve sonbahar mevsimleri ise en az yağış alan mevsimler olmuştur. Yıllık toplam 7 ay akım olmuş, 5 ay ise havzadan akım oluşmamıştır.	

Proje No	TAGEM-BB-030203G01
Proje Başlığı	Sivas İli Şarkışla İlçesi Doğallığı Bozulmuş Meralarında Bitkilendirme, Dinlendirme ve Gübreleme Uygulamalarının Toprak Özellikleri, Nem Korunması ve Toprak Kayıplarına Etkisinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Tokat Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü TOKAT
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Karatekin Üniversitesi Ondokuzmayıs Üniversitesi Sivas Tarım İl Müdürlüğü
Proje Yürütücüsü	Dr İrfan OĞUZ
Yardımcı Araştırmacılar	Yrd. Doç. Dr. Fergan KARAER Tahsin TAŞYÜREK Özlem AKAR
Başlama-Bitiş Tarihleri	2003 - 2012
Proje Bütçesi	2009: 7000 TL 2010: 7000 TL
Proje Özeti Bu araştırma, meraları tahrip olmuş Sivas Yöresinde doğal mera vejetasyonunu uygun bitkilerle bitkilendirmenin (A konusu), gübrelemenin (B konusu), korumanın (C konusu) ve olatmaya açık tutmanın (D konusu) toprak özelliklerine, erozyona ve vejetasyona etkilerini belirlemek amacıyla yürütülmektedir. 2009 su yılında A konusu parselde 299.55 mm, B konusu parselde 289.72 mm, C konusu parselde 282.19 mm ve D konusu parselde 319.71 mm nem birikimi meydana gelmiştir. Araştırma konularından toprak kaybı meydana gelmemiştir. En fazla örtülülük ve kuru ot verimi A ve B konuları belirlenmiştir.	

Proje No	TAGEM-BB-060203G01
Proje Başlığı	Tokat-Artova Yöresi Meralarında Nem Muhafazası Yöntemlerinin Vejetasyon, Toprak Özellikleri ve Nem Korunumuna Etkilerinin Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Tokat Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü TOKAT
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Proje Yürütücüsü	Özlem AKAR
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. İrfan OĞUZ, Tahsin TAŞYÜREK, Yard.Doç.Dr. Bedrettin SELVİ
Başlama-Bitiş Tarihleri	2006-2011
Proje Bütçesi	2009: 3050 YTL 2010:4000 TL
Proje Özeti Bu araştırmada, Tokat – Artova yöresi meralarında bazı nem muhafazası yöntemleri karşılaştırılarak nem korunumu, toprak özellikleri ve vejetasyon üzerine olan etkilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. 2009 su yılında 477.5 mm yıllık toplam yağış meydana gelmiştir. Vejetasyon etüdü sonuçlarına göre, en fazla tür A konusunda (68 adet) ve en az tür ise E konusunda (22 adet) tespit edilmiştir. Araştırma konuları rutubet birikimi olarak ele alındığında, en fazla rutubet birikimi D konusunda meydana gelmiştir. C konusunda biriken nem miktarı en düşük olmuştur. En fazla örtülülük % 64 ile A konusunda, en az örtülülük ise % 17.47 ile C konusunda meydana gelmiştir. En fazla kuru ot % 31.33 oranında örtülülük sağlamasına rağmen, 115.89 kg/da ile E konusunda elde edilmiştir.	

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / SAMSUN

Proje No	TAGEM-BB-850203H1
Proje Başlığı	Samsun-Havza- Kuşконаğı Köyü Göleti Sediment Verimi Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Samsun Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Ayşe EREL
Yardımcı Araştırmacılar	Oğuz DEMİRKIRAN
Başlama-Bitiş Tarihleri	1985-2009
Proje Bütçesi	2008:230 TL 2009:1200 TL 2010:1200 TL
Proje Özeti Su yapılarının planlanmasında sediment veriminin gerçeğe en yakın biçimde hesaplanması gerekmektedir. Bu hesaplamalar, bir dizi ampirik formüllerle yapılmaktadır. Bu formüller geliştirildikleri ülkelerde yapılan denemelerin sonucuna dayalı olduğundan ülkemizin şartlarına uymayabilmektedir. Bunun sonucu olarak yapılan tesisler ya erkenden işlevlerini yitirmekte ya da gereğinden fazla kapasite verildiğinden yüksek maliyetli olmaktadır. Her iki halde de yapılan tesisler ekonomik olmamaktadır. 1985-2006 yılında hazırlanan ara rapor sonuçlarına göre 1985 yılından 2006 yılına kadar gölette 25597 m³ ton sediment birikmiştir. 1985 yılında 241 210 m³ olan maksimum su depolama kapasitesi 215 613 m³'e düşmüştür. 2006 yılında gölet kapasite olarak % 10.61'ini kaybetmiştir. Kuşконаğı Göletinin ölçümle bulunan değere göre yıllık ortalama sediment verimi 1218.90 m³/yıl veya 1828.35 ton/yıl olmuştur. Kuşконаğı Göletinde biriken sediment miktarını bazı ampirik denklemlerle hesaplayarak en yakın sediment tahminini veren yöntem belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla Brüt erozyon nisbeti yöntemi, Gw Musgrave, USLE, EİEİ I ve EİEİ II yöntemleri ele alınmıştır. Ele alınan tahminlerin tümü ölçümle bulunan sediment miktarından oldukça farklı tahminlerde bulunmuşlardır. En yakın tahmini EİEİ I Eşitliği yöntemi vermiştir. Bu yöntemle göre gölette birikmesi tahmin edilen sedimet miktarı 1046.66 m³/yıl veya 1570 ton/yıl olarak bulunmuştur.	

Proje No	TAGEM-BB-940203H1
Proje Başlığı	Samsun-Kavak- Minöz Deresi Havzası Yağış ve Akımların Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Samsun Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Ayşe EREL
Yardımcı Araştırmacılar	---
Başlama-Bitiş Tarihleri	1994-2018
Proje Bütçesi	2008:1700 TL 2009:1550 TL 2010:1550 TL
Proje Özeti Temsili havzalarda yapılan bu hidrolojik çalışmalar ile, havzalardan elde edilen yağış değerleri, derinlik-alan-süre ve şiddet-süre-tekerrür eğrileri, plüviograf katsayıları, yağış ve akım frekanslarına ait değerler elde edilmektedir. Bu veriler araştırma havzasına benzer havzalarda ve yeterli yağış rasatları bulunmayan alanlarda kullanılabilir. Ayrıca 60 dakikalık olarak hesaplanan birim hidrograflar veya aynı süreli S hidrografından benzer havzaların çeşitli süreli yağışlardan oluşabilecek taşkın hidrografları çıkarılabilmekte, böylece uygulayıcı proje mühendisleri tarafından havzadan gelebilecek suyun tespiti, yani havza su verimi ve gelebilecek feyezan hesaplamasında kullanılmaktadır. Bu yolla tesisi edilecek sulama göletlerinde daha sağlıklı hesap yapılmasına yardımcı olacaktır. 2009 su yılı hesaplamalarına göre havzaya, aritmetik ortalamaya göre 716.4 mm, thiessen ortalamaya göre ise 717.5 mm yağış düşmüştür. Havzaya ait aylık toplam akım 128.411 mm, yüzey akım 21.570 mm, yüzeyaltı akım 2.711mm, taban akım 104.13 mm ve yüzey akış katsayısı da 3.01 olarak bulunmuştur.	

Proje No	TAGEM-BB-040203H1		
Proje Başlığı	Minöz Deresi Havzası Doğal Mera Alanlarında Farklı Mera Islah Yöntemlerinin Bitki Örtüsü Gelişimi ile Toprak ve Su Korunumuna Etkileri		
Projeyi Yürüten Kuruluş	Samsun Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü		
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM		
Proje Yürütücüsü	Ayşe EREL		
Yardımcı Araştırmacılar	Doç. Dr. Coşkun GÜLSER Dr. Mehmet Arif ÖZYAZICI		
Başlama-Bitiş Tarihleri	2004-2012		
Proje Bütçesi	2008:400 TL	2009:2850 TL	2010:2850 TL
Proje Özeti Bu araştırmada Minöz Deresi Havzası doğal mera topraklarında; çeşitli mera ıslah yöntemleri ve sentetik toprak düzenleyicilerinden poliakrilamidin (PAM), toprak ve su kayıpları ve agregat stabilitesi üzerine olan etkileri ile farklı ıslah yöntemlerinin meranın bitki örtüsü gelişimine etkisi araştırılmaktadır. Araştırma sonunda elde edilen bulgular ile en etkin mera ıslah yöntemi ve bu yöntemin erozyonu önlemedeki etkisi ortaya konulmuştur. Ayrıca erosiv yağışlardan Yağış İndisi (R) fakörü ile toprak kayıpları ilişkilendirilmiştir. Ayrıca her uygulama sonunda parsellerdeki botanik kompozisyon ve kuru ot verimi hesaplanarak uygulamalar arası farklar ortaya konmuştur.			

Proje No	TAGEM-BB-080203H1
Proje Başlığı	Samsun-Bafra Kıyı Kumullarının Stabilizasyonunda Kullanılabilecek Uygun Yöntemlerin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Samsun Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Ayşe EREL
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Osman ÖZDEMİR Remziye ŞENGÜL Prof. Dr. Nutullah ÖZDEMİR
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008-2012
Proje Bütçesi	2008:10150 TL 2009:3300 TL 2010:3300 TL
Proje Özeti Araştırma, Samsun'un Alaçam-Bafra ilçelerinin 20 km lik sahil kuşağındaki kumsal alanda rüzgar etkisiyle meydana gelen ve tarım arazilerine zarar veren kum hareketini engellemeyi amaçlamaktadır. Rüzgar etkisi ile hareket eden kumullar, doğal bitki örtüsünü ve ekolojik dengeyi zaman içinde bozmakta ve tarım arazilerine doğru ilerlemektedir. Projenin gerçekleşmesi ile kumsal alanlardaki kumul hareketi durdurularak kumların tarım alanlarını işgali önlenecek, çiftçinin üretim alanlarının daralması engellenecek ve kum fırtınası nedeni ile zorlaşan yaşam kalitesi iyileştirilecektir. Araştırma konuları canlı ve cansız perde ana konuları ile hydroseeding, geleneksel otlandırma ve ağaçlandırma alt konularından oluşmaktadır. Cansız perde olarak doğal vejetasyonda var olan kamış bitkisi, canlı perde olarak da yabancı iğde kullanılmıştır. Çalışma sonucunda ağaçların gelişimi ve tutma oranlarına bakılacaktır. Bu araştırma ile, proje sahasının çevresinde bulunan tarım arazilerinin, kumulların hareketi ile meydana gelen olumsuz etkilerinden korunması ve tarımsal verimliliğin artırılması, araştırma kapsamındaki kumsal alanda kum hareketinin durdurularak topoğrafik yapının korunması; buna bağlı olarak da bölgenin flora ve faunasının korunarak, bitki örtüsünün zenginleştirilmesi beklenmektedir. Araştırmada uygulamalar arası farkları ortaya koymak amacıyla yapılan ölçümler değerlendirilmiştir.	

**GAP TOPRAK-SU KAYNAKLARI VE TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ /
ŞANLIURFA**

Proje No.	TOPRAKSU / 84110J01
Proje Başlığı	Harabe Deresi Havzası'nda Yağış ve Akımların Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP Toprak-Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Şanlıurfa
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-
Proje Yürütücüsü	Selami KAYA - Ziraat Y. Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Abdullah ŞAKAK - Ziraat Mühendisi Murat TARİNİ - Ziraat Mühendisi
Başlama – Bitiş Tarihleri	1984 - 2009
Proje Bütçesi	2009 : 3 100 TL
Proje Özeti Su toplama havzalarında meydana gelen yağışların miktar, süre, şiddet ve tekerrür gibi karakteristiklerinin araştırılması. Yağmur yağışlarının derinlik - alan - süre (DAS) ve frekans ilişkilerinin saptanması. Yağışların meydana getireceği akımların feyzan piki, havza su veriminin vs. bilinmesi, su mühendisliği açısından oldukça önemli konulardır. Homojen havza birimlerini veya alt havzaları içine alarak gittikçe büyüyen havzalarda akım hidrograflarını oluşturan akımların nasıl kombine olduğunu saptamak. Toplam veya eklenik akım miktarları ile birim zamandaki akım miktarları üzerinde, havza karakteristiklerinin etkisini saptamak. Bu araştırmadan elde edilen sonuçların benzer havzalara aktarılmasıdır. Bu hidrolojik verilerin, mevcut bazı amprik yöntem ve yaklaşımlar yerine, bu konudaki araştırma çalışmalarından elde edilmesi ve uygulayıcı proje mühendislerine aktarılması amacıyla bu araştırma yürütülmüş ve bu yıl elde edilen sonuçlarla proje sonuçlanmıştır.	

Proje No.	TOPRAKSU / 05140J01
Proje Başlığı	Şanlıurfa Yöresi Antepfıstığı Bahçelerinde Farklı Örtü Malzemelerinin Kullanıldığı Negarim Tipi Mikrohavza Tekniği İle Su Hasadının İncelenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP toprak-Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	- Antepfıstığı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü. Gaziantep.
Proje Yürütücüsü	Abdullah Suat NACAR Ziraat Y. Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Selami KAYA - Ziraat Y. Mühendisi Meryem Güneş - Ziraat Y. Mühendisi Ö. Faruk ÜNAL - Ziraat Y. Mühendisi Dr. İzzet AÇAR - Ziraat Y. Mühendisi - Antepfıstığı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü. Gaziantep.
Başlama – Bitiş Tarihleri	2005 – 2019 (15 yıl)
Proje Bütçesi	2009 : 4 900 TL 2010 : 5 390 TL
Proje Özeti Yağışların az olduğu yörelerde antepfıstığı bahçelerinde su kazanımı ve nem korunumunu sağlayacak değişik kültürel önlemlerin bilinmesi, bunların karşılaştırılabilmesi çok önemlidir. Oluşturulan mikro havzada rutubet rejiminin ve tutulmanın bilinmesi de gereklidir. Arazi sıkıntısı sürekli artarken, dünyadaki marjinal alanlar tarımda daha fazla kullanılmaktadır. Bu alanların çoğu, düzensiz yağışların görüldüğü, suların yüzey akış olarak kaybolduğu kurak ve yarıkurak kuşaklarda bulunmaktadır. Halen çalışma yapılan kurağa meyilli yarıkurak alanlarda su hasadı; toprak ve su korunumunun en iyi yolu olarak görülmektedir. Güneydoğu Anadolu Bölgesinin en önemli bitkilerinden olan Antepfıstığının yetiştirme alanlarının önemli iki sorunu; yağış yetersizliği ve periyodisitedir. Bu durum verim düşüklüğüne neden olmaktadır. Bu nedenle böyle bir projenin uygulanmasına ihtiyaç duyulmuştur.	

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ERZURUM

Proje No	TAGEM-BB- 950203K01
Proje Başlığı	Erzurum-Ilıca-Sinirbaşı Deresi Havzası Yağış ve Akımlarının Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Erzurum Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü
Proje Yürütücüsü	Hülya BAKIR-Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Tamer COŞKUN-Ziraat Yüksek Mühendisi M.Ali BİNGÖL-Ziraat Yüksek Mühendisi Erdal DAŞCI-Ziraat Yüksek Mühendisi Hikmet BİRHAN-Ziraat Yüksek Mühendisi Prof.Dr.Taşkın ÖZTAŞ- Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü
Başlama-Bitiş Tarihleri	1995-2020
Proje Bütçesi	2009:10000 TL 20010:10000 TL
Proje Özeti Havza yıllık ortalama yağışı aritmetik metotla 450.6 mm bulunmuştur.Yıllık ortalama yağışın 49.1 mm'si kar su eşdeğeri, 401.5 mm'si yağmur yağışıdır. Havzada 2009 su yılında kaydedilen günlük maksimum yağış 01.08.2009 tarihinde 33.6 mm' lik yağıştır. Su toplama alanı 1.465 km² olan Erzurum-Ilıca-Sinirbaşı Deresi Havzasında D-B ve K-G doğrultularında 50x50 m aralıklarla transektler oluşturulmuş, her bir kesişim noktasında kar derinliği ve her iki kesişim noktasından birinde ise kar yoğunluk ölçümleri yapılmıştır. Ölçülen değerler arasındaki yapısal varyans semivariogram analizi ile modellendirildikten sonra havza içerisinde ölçüm yapılmayan alanlardaki kar derinlik ve yoğunluğu blok kriging analizi ile belirlenmiştir. 2009 su yılında yapılan 2 farklı dönemdeki (2 Şubat ve 10 Mart) kar ölçümleri havzanın tamamının kar örtüsü ile kaplı olduğunu, kar derinliğinin özellikle rakımla birlikte arttığını ve kar yoğunluğunun özellikle rüzgarın etkin olduğu alanlarda daha yüksek olduğunu göstermektedir. Havzada kar erimesinden meydana gelen akımlar 13 Mart-16 Nisan2009 tarihine kadar devam etmiştir. Havzada kaydedilen 420 L/s'lik yıllık en yüksek anlık debi 01.04.2009 tarihinde kar erimelerinden meydana gelmiştir. 2009 su yılında havzada akım kaydedilen gün sayısı 22, toplam akım miktarı 6.6 mm'dir.	
Proje No	TAGEM-BB 040203K01

Proje Başlığı	Erzurum Yöresinde, Ağır Otlatılan Mera alanlarında Farklı Islah Metotlarının Toprak ve Su Kayıplarına Etkilerinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Atatürk Ün. Ziraat fak. Tarla Bitkileri Bölümü
Proje Yürütücüsü	Tamer COŞKUN
Yardımcı Araştırmacılar	Hikmet Birhan , Hülya Bakır , N.Zeynep Yıldırım, Doç.Dr. Binali Çomaklı, Yrd.Doç.Dr.Mahmut Daşcı
Başlama-Bitiş Tarihleri	2004-2009
Proje Bütçesi	2009: 3500TL

Proje Özeti

Bu proje aşağıdaki amaçları gerçekleştirmek amacıyla yürütölmeye başlanmıştır;

-Mera alanlarından meydana gelebilecek tahmini toprak ve su kayıplarının niceliksel olarak belirlenmesi ve ıslah metotlarının toprak ve su kayıplarına etkisini araştırmak.

- Uygulanacak ıslah metotlarının mera otu kalitesine ve verimine etkisinin belirlenmesi.

Projenin planlanan takvimi sona ermiş ve bu yıl yıllık değerlendirmenin yanında toplu değerlendirme raporu da hazırlanmıştır.proje de 2004 yılı kurulum yılı olduğundan sadece meraya yönelik ölçüm ve değerlendirmeler yapılabilmiş erozyon ölçümleri yapılamamıştır.Yani mera ölçümlerinde (2004-2009) 6 yıllık , erozyon ölçümlerinde (2005-2009) 5 yıllık sonuçlar değerlendirmeye alınmıştır. Deneme 1x9 m² lik parsellerde 3 tekerrürlü olarak tesadüf bloklarında bölünmüş parseller şeklinde yürütölmüştür.Kuru ot verimlerinde hem ana muamele hem de alt muameleler açısından %1 önemlilik seviyesinde fark çıkmıştır. Ana muameleler arasında otlatmaya kapalı kısım ilk gruba girerken gübre uygulaması her iki alt muamelede de ilk gruba girmiştir. Erosiv yağışlar takip edilmiş ve yağışların zamanı ve karakteristiğine göre çoğunda ; uygulanan koruma düzeyleri (korumalı-korumasız) ve altkonular (suni mera, tohumlama, gübreleme, doğal mera) %1 hata seviyesinde yüzey akışlar ve toprak kayıpları üzerinde etkili olduğu tespit edilmişken bazen de kurak dönemlerde gelen yağışlarda yüzeyakış ve toprak kayıpları açısından istatistiki açıdan bir fark görölmemiştir.

Bu ve benzer çalışmaların sonuçları; mera ıslah metotlarının uygulanabilirliği ve erozyona duyarlılık yönünden avantajlı ve dezavantajlı yönleri bulunarak, uygulama projelerine karar verilirken en etkili yöntemin seçilmesinde kullanılabilecektir.

Proje No	TAGEM-BB 060203K01
Proje Başlığı	Erzurum-Sinirbaşı Havzasında Bazı Kar Erime Modellerinin Uygulama Olanaklarının Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	
Proje Yürütücüsü	Atilla ÖZLÜ
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. M. Ali ÇAKAL, Hülya BAKIR, Tamer ÇOŞKUN, Hikmet BİRHAN
Başlama-Bitiş Tarihleri	2007-2011
Proje Bütçesi	1000 TL

Proje Özeti

Bu projeye günümüzde kar erime zamanı, süresi ile erimelerden kaynaklanan potansiyel su miktarını tahmin etmek amacıyla geliştirilen kar erime modellerinden bölgeye en uygun kar erime modelinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu amacı gerçekleştirmek için Erzurum-Azizye (Ilıca) ilçesi sınırları içerisinde bulunan 1,465 km²'lik alana sahip Sinirbaşı havzası kullanılmıştır. Havza, 39°55'38" kuzey enlemi ile 41°05'36" doğu boylamları arasında yer alan 305 m'lik kot farkına sahip tamamı mera olan bir alandır. Havzayı temsilen 1950 m rakımda bir kar rasat istasyonu mevcuttur. Bu istasyondan kış sezonu boyunca kar kalınlığı ve sıcaklığı ile yıl boyunca hava ve toprak sıcaklığı, rüzgar hızı ve yönü, hava basıncı, net radyasyon ve albedo ölçümleri yapılmaktadır.

İstasyondan otomatik bir şekilde anlık olarak alınan bu veriler kullanılarak, kar kütlesi ile çevresi arasındaki enerji değişimini esas alan fiziksel temelli bir kar erime modeli olan Utah Energy Balance (UEB) çalıştırılmıştır. Modelin çıktıları ile klasik ölçüm ve gözlemler karşılaştırıldığında çok önemli bir benzerlik ve paralellik gösterdiği tespit edilmiştir.

Proje No	TAGEM-BB 040203K01
Proje Başlığı	Erzurum Şartlarında Kar Örtüsünün Mera Kalite Derecesi ve Toprak Özellikleri Üzerine Etkisinin Belirlenmesi Toprak Erozyon Riskinin Değerlendirilmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	
Proje Yürütücüsü	Atilla ÖZLÜ
Yardımcı Araştırmacılar	
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2011
Proje Bütçesi	
Proje Özeti Arazinin fizyografik özelliklerine bağlı kalarak toprak, kar ve bitki örtüsü arasındaki etkileşimde yer alan faktörlerin bireysel özellikleri açısından bu güne kadar birçok araştırma yürütülmüştür. Ancak bu faktörlerin birbirleriyle etkileşimi ile ilgili araştırmalar uzun zaman kar örtüsünün hakim olduğu genelde kutup yada kutuplara yakın soğuk tundra ikliminin görüldüğü bölgelerde ve çok az sayıda yapılmıştır. Buna karşın farklı topoğrafik şartlar mevsimsel kar örtüsü durumuna bağlı olarak toprak ve bitki örtüsü ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu amaçla step iklim özelliği gösteren ve tamamı mera olan Erzurum Azizye ilçesi sınırları içerisinde bulunan Sinirbaşı deresi havzasında yürütülen çalışmada kar taşınım ve birikim örtüsü altında farklı topoğrafik şartlara sahip toprakların bazı fiziksel, kimyasal ve hidrofiziksel özellikleri ile mera kalite derecesi ve bitki örtüsünün toprağı kaplama oranları arasındaki ilişkiler araştırılmıştır. Elde edilen veriler istatistikî olarak ortaya konulmuştur.	

ATATÜRK TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ENSTİTÜSÜ / KIRKLARELİ

Proje No	KHGM – 85110L01
Proje Başlığı	Kumdere Havzası Yağış ve Akımlarının Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	
Proje Yürütücüsü	Dr. Fatih BAKANOĞULLARI
Yardımcı Araştırmacılar	Soner GÜNAY
Başlama – Bitiş Tarihleri	1985 – 2009
Proje Bütçesi	2009: 4000 TL

Proje Özeti:

Hidrolojik araştırmalarda yağış – akış yönünden sağlıklı sonuçlara varabilmek için öngörülen araştırma süresi 25 yıldır. Kumdere havzasının yağış ve akım verilerinin toplanmasında geçen araştırma süresi 25 yıl olmuştur. Proje sonunda havza için elde edilecek çeşitli yağış değerleri, derinlik – alan – süre ve şiddet – süre – tekerrür eğrileri, plüviograf katsayıları ve yağış frekanslarına ait değerler, araştırma havzasına benzer ve yeterli yağış rasatları bulunmayan diğer bazı havzaların verilerinin sağlanmasında proje ve planlama mühendisleri tarafından kullanılacaktır. Benzer havzalara ait hidrografların elde edilmesinde uygulanabilecek Mockus ve Snyder yöntemlerindeki bazı katsayılar Kumdere araştırma havzası için elde edilecektir. Bu katsayıların kullanılmaları uygulamada önemli yararlar sağlayabilir. Havzanın uzun yıllar yağış ve akım verileri kullanılarak yapılan kuraklık analizi sonuçları o bölge için kuraklık izleme çalışmalarına katkı sağlayacaktır. Ülkemizin yetersiz düzeyde olan hidrometeorolojik verilerinin toplanarak ileride kullanılabilecek Hidrolojik modellerin uygulanmasında ve ülkemizdeki su kaynaklarının planlanmasında kolaylık sağlayacaktır.

2009 Su Yılında Kumdere havzasının ortalama yağışı, havzadaki tek yağış istasyonu olan **R-3** istasyonda ölçülen **478,8 mm** olarak bulunmuştur. 2009 Su Yılıının Şubat ayında **R-3** istasyonunda kaydedilen **68,8 mm** yağış en yüksek aylık toplam değerdir. Şubat ayı içerisinde **R-3** istasyonunda ölçülen yağış miktarı havzanın yıllık toplam yağışının % **14,36**'sına tekabül ederken, **R-3** istasyonunda Ekim (**17,0 mm**) ayında en düşük aylık yağış değeri kaydedilmiştir. **R-3** istasyonunda **07.08.2009** tarihinde meydana gelen **40,2 mm**'lik yağış yıl içerisinde ölçülen maksimum günlük yağış olmuştur. Yıl içerisindeki yağışlı gün sayısı **R-3** istasyonunda **104** gün olarak tespit edilmiştir. **15'er** gün ile Aralık ve Ocak ayları en fazla yağışlı gün sayısına sahiptirler. Günlük **25 mm** ve daha fazla yağışlı gün sayısı **R-3** istasyonunda **3** kez ölçülmüştür. Standart zaman dilimlerinde ölçülen şiddetli yağışlar incelendiğinde **R-3** istasyonunda 5 dakikada **108,00 mm/h (9,00 mm)** ve **1440** dakikada **1,68 mm/h (40,20 mm)** olarak hesaplanmıştır. 2009 Su Yılına ait ortalama yağış, **25 yıllık** ortalama yağışın (**557,65 mm**) altında, (**478,8 mm**) olarak saptanmış, günlük maksimum havza yağışı ise **25 yıllık** günlük maksimum havza yağışlarının ortalaması olan (**56.90 mm**) değerinin altında, (**40,20 mm**) olarak **R-3** istasyonunda tespit edilmiştir. Yıllık toplam yağışın % **15,0**'ı sonbahar (**71,8 mm**), % **34,9**'u kış (**167,0 mm**), % **19,5**'i ilkbahar (**93,6 mm**) ve % **30,6**'sı da yaz (**146,4 mm**) aylarında düşmüştür. **R-3** istasyonunda Kış aylarında ölçülen **167,0 mm**'lik yağış mevsimsel yağış dağılımında en yüksek değerdir.

Proje No	TAGEM-BB-080203L1
Proje Başlığı	Trakya Bölgesi, Damlıca ve Vize Deresi Kırsal Havzalarında Hidrolojik Model kullanarak Aylık Akımların Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Namık Kemal Üniversitesi Ziraat Fak. Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü Tekirdağ
Proje Yürütücüsü	Dr. Fatih BAKANOĞULLARI
Yardımcı Araştırmacılar	Doç. Dr. Ahmet İSTANBULLUOĞLU Doç Dr Fatih KONUKÇU Yrd. Doç Dr. Mehmet ŞENER Soner GÜNAY
Başlama-Bitiş Tarihi	2008-2010
Projenin bütçesi:	2008: 32560,00 YTL 2009: 10250,00 TL 2010: 00-TL
Proje Özeti: Ülkemizin bulunduğu ekolojik konum ve sahip olduğu 26 büyük su toplama havzasının büyüklükleri ve içerdiği binlerce ifade edilecek alt havzaları da dikkate alındığında topoğrafya, bitki örtüsü, jeoloji ve toprak özellikleri bakımından farklılıklar bulunmaktadır. Bu sebeple de havzalarda yapılacak olan su toplama yapılarındaki temel projelendirme kriteri olan havza yıllık su verimini ve diğer hidrolojik verileri bulmada büyük güçlükler oluşturmaktadır. Bu çalışmada, Damlıca ve Vize deresi havzalarında aylık akımların ve havza su verimini belirlemede Sürekli Simülasyon (Benzeşim) Modeli olan SWMHMS (Small Watershed Monthly Hydrologic Modeling System) bilgisayar programının uygulanma olanakları araştırılmıştır. Modelin araştırma havzalarında simülasyon yapabilmesi için gerekli olan günlük yağışlar, evapotranspirasyonu belirlemek için aylık ortalama sıcaklık verileri, bitki su tüketim katsayıları ve aylık güneşlenme saatleri yüzde değerleri, havzaya ait altı adet hidrolojik parametreler (Yüzey akış eğri numarası, Elverişli su tutma kapasitesi, Sızan su kapasitesi, Taban akım katsayısı, Perkolasyon katsayısı, Başlangıçtaki yağış tutulma katsayısı) belirlenmiştir. Model evapotranspirasyonu Blaney-Criddle eşitliği ile yüzey akımı Amerikan Toprak Muhafaza Servisinin Curve Number (yüzey akış eğri numarası) yöntemine göre belirlemektedir. Havzalara ait altı hidrolojik parametrenin değerlendirilmesi için SWMHMS modeli optimizasyon ve hassaslık analizi yapabilme imkanını da vermektedir. Bunun için ölçülmüş akım değerlerine ihtiyaç vardır. Trakya Bölgesinde yer alan Damlıca ve Vize deresi havzalarında ölçülen uzun yıllar yağış ve akım verileri, havzalar için bulunan hidrolojik, meteorolojik parametreler SWMHMS bilgisayar modelinde kullanılarak simülasyon, optimizasyon ve hassaslık analizi yapılmıştır. Sonuçta gözlenen ve tahmin edilen akımlar karşılaştırılmıştır. Hidrolojik parametreler değerlendirilmiş ve bu değerlerin hassaslık analizleri yapılmıştır.	

YENİ TEKLİF PROJELER

AFA ADI : TOPRAK VE SU KAYNAKLARI

PROGRAM ADI : SU TOPLAMA HAVZALARINDA TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KORUNUMU VE GELİŞTİRİLMESİ

TARSUS TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / MERSİN

Proje No	TAGEM-BB-100203C1
Proje Başlığı	EĞİMLİ ARAZİLERDE KAPARI BİTKİSİNİN EROZYONA ETKİSİ
Projenin İngilizce Başlığı	INVESTIGATION OF CAPER (<i>Capparis Spp.</i>) EFFECTS OF SLOPING TERRAIN ON EROSION
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Tarsus Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Zir. Yük. Müh. Kadir KUŞVURAN
Yardımcı Araştırmacılar	Zir. Yük. Müh. Salim EKER
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2014
Proje Bütçesi	2010:15632TL 2011:8450TL 2012:7590TL 2013:7935TL 2014:9280TL
Proje Özeti Ağaçsız ve erozyona açık alanlar ile kuru tarım alanlarındaki genel sorunların, kuraklık ve sıcaklık olduğu dikkate alındığında, kapari, bu şartlarda yetişebilen bitkilerin en önemlisidir. Zira, bu zor şartlarda yetişebilecek bitkilerin sayısı da çok azdır. Küresel ısınma ile ilgili üretilen senaryoların ülkemizle direkt ilgili olanına göre, gerekli ve yeterli tedbirlerin zamanında alınmaması halinde, 2070-2100 yıllarında ülkemizin büyük bir bölümü çölleşecektir. Alınabilecek yegane önlem ise, kuraklık ve sıcaklığa dayanıklı bitki geliştirmek, yetiştirmek ve ağaçlandırma çalışmalarını hızlandırmaktır. Son yıllarda gerçekleşen iklim değişiklikleri; yağışların azalması, aylara düzensiz dağılımı ve sıcaklıkların artışı şeklinde olmaktadır. Bu durum, özellikle, güney sahillerimizde, ülkemizin iç kısımlarındaki düşük rakımlı güney yamaçlarda kendini daha çok hissettirmekte ve kuru tarım alanlarında verimi olumsuz etkilemektedir. Çözüm; yukarıda belirtilen mevcut şartlarda yetişebilen alternatif bir bitkinin uygulamaya konulmasıyla hem düşen yağış yerinde tutularak toprak rutubeti korunacak, hem büyük maliyetlerle yapılan gölet ve barajlarımıza toplama havzalarından gelebilecek sediment önlenerek bu yapıların dolu savak kapasitelerinin ömürleri uzatılacak hem de yöre insanının geçim şartlarını iyileştirilerek kırsal alandan meydana gelen göç önlenmeye çalışılacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Kapari, erozyon, sediment verimi, eğimli arazi	

SONUÇLANAN PROJELER

AFA ADI : TOPRAK VE SU KAYNAKLARI

PROGRAM ADI : SU TOPLAMA HAVZALARINDA TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KORUNUMU VE GELİŞTİRİLMESİ

TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ANKARA

Proje No	TAGEM-BB-0731-1
Proje Başlığı	Soğulca Havzasında Toprak Fiziksel Kalite Parametrelerinin Topoğrafya ve Arazi Kullanım ile Gösterdikleri Değişimin Jeostatistik Yöntemle Belirlenerek Erozyona Duyarlılıklarının İlişkilendirilmesi
Projenin İngilizce Adı	Determination of soil physical quality parameters variations with topography and land use by geostatistic method and their relation to erosion sensivity in Sogulca Basin.
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş(lar)	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Dr. Oğuz Başkan, Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Hicrettin Cebel, Ziraat Yüksek Mühendisi Dr. Suat Akgül, Ziraat Yüksek Mühendisi Atilla Güntürk, Kimya Mühendisi Doç. Dr. Orhan Dengiz, Ziraat Yüksek Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	2007-2009
Proje Toplam Bütçesi	5200 TL
Proje Özeti:	Araştırma ciddi erozyon problemi gözlenen Ankara Soğulca havzasında yürütülmüştür. Havzada topoğrafya üzerinde değişkenlik gösteren eğim çeşitleri ve gruplar ile farklı arazi kullanım türleri ve jeolojileri dikkate alınarak 6 adet toprak profili açılmış bunlardan farklı özellik gözlenen 5 tanesinde gridler geçirilerek jeostatistik analiz için yüzey örnekleme (0-20 cm) yapılmış ve söz konusu toprak özelliklerinin dağılım haritaları oluşturulmuştur. Toprak özelliklerinin araştırma alanındaki dağılım haritaları ile güncel erozyon ve risk haritaları kendi aralarında karşılaştırılarak aralarındaki ilişkiler tespit edilmiştir. Sonuçta araştırma alanı topraklarının erozyon risk ve durumunun fiziksel toprak kalite parametreleri ile olan ilişkileri belirlenerek, bu özelliklerin araştırma alanındaki dağılımları yapılmıştır. DGCONA metodolojisine göre belirlenen erozyon durumunun, FAO metodolojisine göre havza içerisindeki dağılımı, şekli ve şiddeti araştırma havzasında belirlenmiştir. Bunun yanında detaylı toprak haritaları ve arazi etütleri çalışması sonucunda havza için en uygun amenajman tedbirleri haritası oluşturulmuştur. Toprak fiziksel kalite parametrelerinin kötü olduğu alanlarda beklenildiği gibi erozyon risk değerleri yüksek olmuştur. Farklı kullanım alanlarında gözlenen organik madde değişkenliği hem fiziksel kalite parametrelerini hem de erozyon risk alanlarını önemli oranda etkilemiştir. Araştırma alanı içerisinde erozyon riski yüksek alanlarda fiziksel toprak kalite parametreleri geliştirilerek korunması erozyon riskinin azaltılması için gerekli görülmektedir.
Anahtar Kelimeler:	Toprak fiziksel kalite parametreleri, Jeostatistik, DGCONA, FAO metodolojisi

Proje No	TAGEM-BB- 0731-2
Proje Başlığı	Su Toplama Havzalarında Arazi Kullanım ve Profil Derinliğinin Toprak Nem Kapsamına Etkisinin Jeostatistik Yöntemle Belirlenmesi ve Nem İçeriğinin Ön Yağışlar İndisi (API) ile İlişkilendirilmesi,
Projenin İngilizce Adı	Determination of land use and profile depth effect on soil moisture content with geostatistic method and to be related moisture content with antecedent precipitation index (API)
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş(lar)	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Dr. Oğuz Başkan, Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. İnci Tekeli, Ziraat Yüksek Mühendisi Yakup Köşker, Ziraat Yüksek Mühendisi Atilla Güntürk, Kimya Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	2007-2009
Proje Toplam Bütçesi	6500 TL
Proje Özeti: Bu çalışma Ankara Güvenç havzasında arazi kullanım ve profil derinliğinin toprak nem kapsamına etkisinin Jeostatistik yöntemle belirlenmesi ve nem içeriğinin ön yağışlar indisi (API) ile ilişkilendirilmesi amacıyla yürütülmüştür. Farklı arazi kullanım ve farklı profil derinliklerine göre seçilen 3 adet toprak serisinde yağışların durumuna göre gravimetrik toprak nem ölçümü yapılmış ve her bir ölçüm için toprak neminin konumsal ve zamansal dağılım haritaları oluşturulmuştur. Profil derinliği nem dağılımının zamansal ve konumsal değişimini etkilemiştir. Buharlaşma ve terleme oranlarının arttığı yaza aylarında profilde tutulan su kapsamının konumsal ve zamansal dağılımları büyük oranlarda heterojenlik göstermiş ve haritaların kalitesini belirlemiştir. Yağışların dağılımı da benzer şekilde toprak nem kapsamı dağılımını etkilemiştir. Proje de ayrıca ön yağış indisini hesaplamada kullanılan ve toprak özellikleri ile meteorolojik faktörlere bağlı olan k katsayısı belirlenmiştir. Katsayı hesaplanırken Thornthwaite, Penman Montheit ve açık su yüzeyi buharlaşma yöntemleri kullanılmıştır. Nem ölçümleri yapılan toprak serilerinde bulunan yağış istasyonlarındaki yağış miktarları ve hesaplanan k katsayısı değerleri birlikte kullanılarak ölçüm yapılan tarihlerdeki bireysel olayların ön yağış indisi (API) değerleri hesaplanmıştır. Modifiye edilmiş API olarak da adlandırılan bu değerler, klasik API değerleri ile karşılaştırılmıştır. Araştırmanın sonucunda; yağış-yüzey akış ilişkilerinde havza nem şartlarını belirlemede önemli bir katsayısı olan (k) değerinin, toprak yapısı ile birlikte havzada lokal buharlaşmanın bir fonksiyonu olduğu belirlenmiştir.	
Anahtar Kelimeler: Toprak nemi, Arazi kullanımı, Profil derinliği, Jeostatistik, API, Güvenç	

MENEMEN TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / İZMİR

Proje No	TAGEM-BB-870203D01	
Proje Başlığı	Balıkesir - Bigadiç Kocadere Havzası Yağış ve Akımlarının Karakteristikleri (ARA RAPOR 1987 – 2008)	
Projenin İngilizce Başlığı	Precipitation and Runoff Characteristics of the watershed of Balıkesir – Bigadiç Kocadere Creek	
Projeyi Yürüten Kuruluş	Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, İZMİR	
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-	
Proje Yürütücüsü	C. Oğuz ACAR	Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Gülay YILMAZ	Ziraat Yüksek Mühendisi
	Kezban ŞAHİN TAYSUN	Ziraat Yüksek Mühendisi
	Lutfullah ARUĞASLAN	Jeoloji Mühendisi
	Nejat ÖZDEN	Ziraat Yüksek Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	1987-2011	
Proje Toplam Bütçesi	640 250 TL (2009 birim fiyatlarıyla - 25 yıllık - tahmini)	
Proje Özeti Hidrolojik olgular bir sirkülasyon içerisinde birçok faktörün etkisi altında birbirleriyle olan etkileşimleriyle birlikte; tek tek izahatlarının kolay ancak birlikte etkileşimlerinin zor ifade edilebildiği doğal olaylardır. Çeşitli şekillerde gerçekleşen yağışın, taş küreye teması ile birlikte onun hareketliliğine karşı koyan toprak, bitki, topografya vb. bir çok faktörün kümülatif etkisi altında kendisini ifadesi de değişik olacaktır. Bilimin bilgi sınırlarını zorlayan bu kadar çok faktörün etkisi altında yağışın meydana getireceği akış ve sediment miktarlarını her havza için ayrı ayrı tespit etmek; hem aşırı zaman kaybı ve hem de imkânsızdır. Bu sebeple yürütülmekte olan bu projeler ile Türkiye ayrı hidrolojik bölgelere ayırarak örnek olarak seçilmiş küçük havzalarda gerekli istatistiksel hesaplamaların yapılabileceği, birim hidrografların çıkarılabileceği zaman zarfında ölçümlerin gerçekleştirilebilmesi ve benzer havzalara aktarılabilmesi için model çalışmalarında olmazsa olmaz olan verileri bulmak amaçlanmıştır. Bu raporda, alanı 11.366 km² olan Balıkesir Kocadere Havzasında 1987-2008 su yıllarını içeren süre için hidrolojik araştırma sonuçları sunulmaktadır. Yağışla ilgili çalışmalarda, yağışın zamansal ve alansal dağılımı ile havza ortalama değerleri ve frekans analizleri verilmektedir. Akım çalışmalarında ise ortalama değerler, bireysel akım hidrografları ve havza ortalama birim hidrografi verilmekte ayrıca bu hidrograf değişik sentetik metotlarla bulunan hidrograflarla karşılaştırılmaktadır. Havzanın 1987-2008 dönemi için yıllık yağış ortalaması 567.8 mm'dir. 1988-2008 döneminde ortalama 552.2 mm yağışa karşın 66.42 mm akım elde edilmiştir. Havzaya ait 1.0 saatlik ortalama birim hidrograf elemanları $q_p=1665.4$ L/s, $t_p=2.44$ saat ve $t_b=10.00$ saat olarak bulunmuştur.		
Anahtar Kelimeler: Balıkesir, Bigadiç, Kocadere, Hidroloji, Yağış, Akım, Havza, Birim Hidrograf, Snyder, Mockus, M. Turc, DSİ Sentetik		

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ESKİŞEHİR

Proje No	TAGEM/BB- TOPRAKSU 83110E01
Proje Başlığı	Bilecik-Pazaryeri-Kurukavak Deresi Havzası Yağış, Akım Karakteristikleri ile Sediment Veriminin Araştırılması
Projenin İngilizce Başlığı	Rainfall and Runoff Characteristics and Sediment Yield of Bilecik-Pazaryeri Kurukavak Creek Basin
Projeyi Yürüten Kuruluş	Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	-
Proje Yürütücüsü	Dr. Ertuğrul KARAS (Ziraat Y.Müh.)
Yardımcı Araştırmacılar	-
Başlama-Bitiş Tarihleri	1983 - 2008
Proje Toplam Bütçesi	27.500 TL
Proje Özeti :	Bilecik İli, Pazaryeri İlçesinin 7 km batısındaki Kurukavak Deresi havzasında yağış ve akım karakteristikleri ile sediment verimini belirlemek amacıyla yürütülmüştür. 1983 yılında başlayan ve 25 yıl süreli olan araştırmanın sonuçları bu raporda değerlendirilmiştir. Alanı 4.25 km² olan araştırma havzasında üç yağış istasyonu ile havza çıkışında bir akım istasyonu mevcuttur. Havza ortalama yıllık yağışı 693.3 mm, ortalama akımı 106.95 mm, akım katsayısı % 15.43'dir. En büyük taşkın debisi 4798.17 L/s olarak 30.6.1988'de ölçülmüştür. Havza ortalama birim hidrografının (BH_{15}) pik debisi (Q_p) 1656.21 L/s, pike erişme süresi (T_p) 0.82 saat, taban süresi (T_b) 5.42 saat'tir. Araştırma havzası sentetik birim hidrograf metodu sonuçlarına göre Snyder Metodu katsayıları C_t =0.199, C_p =0.972 ve Mockus Metodu katsayıları K=0.275, H=1.018'dir. Havza ortalama sediment verimi 0.550 t/ha/yıl'dır
Anahtar Kelimeler :	Hidroloji, Yağış, Akım, Kurukavak, Birim Hidrograf, Snyder, Mockus, Turc, sediment verimi

Proje No	TAGEM/BB- TOPRAKSU 97110E01
Proje Başlığı	Bilecik-Pazaryeri-Kurukavak Deresi H-1 Havzası Yağış ve Akım Karakteristikleri
Projenin İngilizce Başlığı	Rainfall and Runoff Characteristics of Bilecik-Pazaryeri Kurukavak H-1 Basın
Projeyi Yürüten Kuruluş	Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	-
Proje Yürütücüsü	Dr. Ertuğrul KARAŞ (Ziraat Y.Müh.)
Yardımcı Araştırmacılar	-
Başlama-Bitiş Tarihleri	1997 - 2008
Proje Toplam Bütçesi	12.100 TL
Proje Özeti :	Bu araştırma Bilecik ilinin Pazaryeri ilçesine bağlı Küçükelmalı köyündeki 0.27 km² büyüklüğündeki H-1 havzasının yağış ve akış karakteristiklerini belirlenmesi amacıyla 1998-2008 yıllarında yürütülmüştür. Elde edilen sonuçlara göre, havza yıllık yağışı 629.0 mm ve akımı 131,15 mm'dir. Toplam akımın 47.18 mm'lik kısmı ana akım, 15,85 mm'lik kısmı yüzeyaltı akım ve 68,36 mm'lik kısmı ise yüzey akış şeklinde olmuştur. Yüzey akış katsayısı % 10.50'dir. Havzanın ampirik yöntemlerden TURC metoduna göre yıllık ortalama su verimi 171.16 mm'dir.
Anahtar Kelimeler :	Bilecik, Pazaryeri, Hidroloji, Yağış, Akım, Kurukavak, H-1

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / TOKAT

Proje No	TAGEM-BB-030203G01
Proje Başlığı	Sivas Yöresinde, Doğallığı Bozulmuş Mera Alanlarında Bitkilendirme, Koruma Ve Gübrelemenin Toprak Özellikleri, Nem Korunumuna Ve Toprak Kayıplarına Etkisinin Belirlenmesi
Projenin İngilizce Başlığı	The Effect of Vegetation, Rotation and Fertilization on Soil Properties, Moisture Content and Soil Loss in Sivas-Şarkışla Degraded Grassland
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Tokat Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü TOKAT
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	Karatekin Üniversitesi Ondokuzmayıs Üniversitesi Sivas Tarım İl Müdürlüğü
Proje Yürütücüsü	İrfan OĞUZ
Yardımcı Araştırmacılar	Prof. Dr. Sabit ERŞAHİN Yrd. Doç. Dr. Fergan KARAER Tahsin TAŞYÜREK
Başlama-Bitiş Tarihleri	2003 - 2012
Proje Toplam Bütçesi	9170 YTL
Proje Özeti Bu çalışmada, mera alanlarında, koruma ve gübreleme ile birlikte bitkilendirme (A), koruma ile birlikte gübreleme (B), yalnızca koruma (C) ve otlatmaya açık bırakma (D) gibi dört farklı uygulamanın erozyon, toprak özellikleri, toprak sıkışması, botanik kompozisyon ve mera kalitesine olası etkileri araştırılmıştır. Sonuçlar, toprak bünyesi, agregasyon indeksi, strüktür stabilitesi ve tarla kapasitesi önemli bir farklılık göstermediğini, hacim ağırlığının C ve D konularında arttığını ve solma noktasının D konusunda diğer konulara göre daha yüksek olduğunu göstermektedir. Su geçirgenliği A ve B konularında daha yüksek iken, elektriksel iletkenlik (EC), 2005 yılında A ve B konularında artmış ancak takip eden yıllarda diğer konu uygulamaları ile aynı düzeye gelmiştir. pH kapsamı otlatmaya açık parselde diğer parsellere göre daha yüksek çıkarken, kireç içeriği, A konusunda gittikçe azalmış, diğer konularda artma göstermiştir. Fosfor içeriği A ve B parsellerinde, C ve D konularına göre daha yüksek bulunmuş, potasyum içeriği vejetatif gelişmenin daha fazla olduğu A ve B parsellerinde düşmüş, toprak organik maddesi tüm konularda azalmıştır. Araştırma yeri topraklarının hidrolik geçirgenliğinin fazla olması ve araştırma süresince ortalama yağışın yalnızca 314,2 mm olması nedenleriyle yüzey akış ve toprak kaybı meydana gelmemiştir.	
<i>Anahtar Kelimeler: Mera, toprak özellikleri, toprak sıkışması, mera kalitesi, Sivas</i>	

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / SAMSUN

Proje No	TAGEM-BB-940203H1
Proje Başlığı	Samsun-Kavak- Minöz Deresi Havzası Yağış ve Akımların Araştırılması (ARA RAPOR 1987 – 2008)
Projenin İngilizce Başlığı	Precipitation and Runoff Characteristics of the watershed of Samsun – Kavak Minöz Creek
Projeyi Yürüten Kuruluş	Samsun Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Ayşe EREL
Yardımcı Araştırmacılar	---
Başlama-Bitiş Tarihleri	1994-2018
Proje Toplam Bütçesi	23250 TL
Proje Özeti Ülkemizde yapılan ve halen yapılmaya devam eden baraj, gölet gibi su depolama tesislerinin projelendirilmesinde, uygulanacak tarım sisteminin başarısında ve havza ıslah çalışmalarında, su toplama havzaları akımlarının ve yağış karakteristiklerinin araştırılması ve her bölgede kullanılabilecek değerlerin bulunması gerekmektedir. Bu amaçla proje mühendislerine ve ilgili araştırmacılara ihtiyaç duyacakları bilgileri vermek için Samsun-Minöz Deresi Havzasında 1994 su yılında yağış karakteristikleri ve akımların araştırılmasına başlanılmıştır. Su toplama havzalarında, yağış karakteristiklerinin araştırılması; yağmur yağışlarının derinlik-alan-süre (DAS) ve frekans ilişkilerinin saptanması; kar örtüsü durumu, içeriği ve kar erimesi karakteristiklerinin incelenmesi; homojen havza birimlerini veya alt havzaları içine alarak gittikçe büyüyen havzalarda akım hidrograflarını oluşturan akımların nasıl kombine olduğunu saptamak; toplam veya eklenik akım miktarları ile birim zamandaki akım miktarları (mm/h veya m³/s) üzerine havza karakteristiklerinin etkisini saptamak ve bu araştırmadan elde edilen sonuçların benzer havzalara aktarılması amaçlanmıştır. Bu raporda, alanı 7.894 km² olan Minöz Havzasında 1994-2008 su yıllarını içeren süre için hidrolojik araştırma sonuçları sunulmaktadır. Yağışla ilgili çalışmalarda, yağışın zamansal ve alansal dağılımı ile havza ortalama değerleri ve frekans analizleri verilmektedir. Akım çalışmalarında ise ortalama değerler, bireysel akım hidrografları ve havza ortalama birim hidrografi verilmekte ayrıca bu hidrograf değişik sentetik metotlarla bulunan hidrograflarla karşılaştırılmaktadır. Havzanın 1994-2008 dönemi için yıllık yağış ortalaması 591.8 ve akım ortalaması da 105.272 mm olarak bulunmuştur. Havzaya ait 1.0 saatlik ortalama birim hidrograf elemanları q_p=1011.50 L/s, t_p=2.86 saat ve t_b=15.90 saat olarak bulunmuştur.	
Anahtar Kelimeler : Samsun, Minöz, Hidroloji, Yağış, Akım, Havza, Birim Hidrograf, Snyder, Mockus, M. Turc, DSİ Sentetik	

ATATÜRK TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ENSTİTÜSÜ / KIRKLARELİ

Proje No	KHGM-85110L01
Proje Başlığı	Kırklareli-Vize Deresi Havzası Yağış ve Akım Karakteristikleri
Projenin İngilizce Başlığı	Precipitation and Runoff Characteristics of Vize Creek in Kırklareli
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	
Proje Yürütücüsü	Dr. Fatih BAKANOĞULLARI
Yardımcı Araştırmacılar	Soner GÜNAY
Başlama-Bitiş Tarihleri	1985-2008
Proje Toplam Bütçesi:	806000,00 TL

Proje Özeti : Havza yağış ve akım karakteristiklerinin araştırılması ve elde edilen bulguların benzer havzalara aktarılması amacıyla, Vize deresi havzasında araştırmalara 1985 su yılında başlanmış ve 2007 yılında bitirilmiştir. proje süresi 23 yıldır.

Araştırma havzası 4.64 km² alana sahip olup havzada 3 adet yağış istasyonu kurulmuş ve havza çıkışında 1/5 şevli beton savak ile bir limnigraf yerleştirilmiştir.

Araştırmanın 1985-2007 su yıllarını kapsayan döneminde 23 yıllık yağış ve yıllık akım değerleri mevcuttur. Havzanın 23 yıllık yağış ortalaması 544.2 mm, akım ortalaması 6.04 mm dir. Bu akımın 3.52mm si yüzey akış, 076 mm si yüzeyaltı akım ve 1.75 mm side ana akımdır. Havza yıllık ortalama yüzey akış katsayısı % 0.53 dir.

Yağışların mevsimlere göre dağılımı; sonbahar % 30.1, kış % 30.7, ilkbahar % 24.5 ve yaz % 14.7 şeklindedir. Yağış miktarları istasyon yüksekliklerine göre önemli bir değişiklik göstermemektedir.

Havzanın 15, 30, 45 ve 60 dakikalık yağışlarına ait derinlik-alan-süre çalışmaları yapılmış, yağışların şiddet-süre-tekerrür eğrileri ve plüviograf katsayıları çıkarılmıştır.

Havzaya düşen yağış ve akımların yıllık ortalama ve aylık maksimum verileri ile frekans analizleri yapılmış, dağılım ve tekerrür olasılıkları belirlenmiştir.

Havzanın 60 dakika süreli ortalama birim hidrografında pik debisi (q_p) 354.63 L/s, taban süresi (t_b) 14.43 saat, pike erişme süresi (t_p) 1.63 saattir. S_{60} hidrografının sabit değeri 1751.2 L/s olarak elde edilmiştir.

Havza yıllık su verimi hesabında kullanılan M. Turc yöntemindeki A katsayısı havza için 1229.8, benzer havzaların birim hidrograflarının sentetik olarak çıkarılmasında kullanılan Snyder metodu katsayıları olan $C_t = 0.311$ ve $C_p = 0.293$ olarak, Mockus metodu katsayıları $K = 0,119$ ve $H = 3.95$ olarak hesaplanmıştır.

Havzanın yağış ve akım değerleri ile iki yöntemle kuraklık analizleri yapılmıştır. Standart indeks ile yapılan değerlendirmede yıllık akımlar incelendiğinde 1990, 1992, 1994, 2001, ve 2007 yılları Şiddetli kurak, yıllar olarak belirlenmiştir. Yıllık yağış verileri incelendiğinde ise 1993 yılı Şiddetli kurak yıl 1994 yılı ise aşırı kurak yıl olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kırklareli, Vize Deresi, Havza, Akım, Yağış, Hidrograf, Kuraklık

TÜBİTAK VE DİĞER KAYNAKLI PROJELER

TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ANKARA

Proje Başlığı	Toprak Haritaları Geleneksel Su Erozyonu Birimlerinin YETKE – K ile Güncellenmesi ve Haritalama Birimlerindeki Belirsizliklerin Jeostatistik ile Ortaya Konulması
Proje Lideri	Prof.Dr. Günay ERPUL
Yürütücü Kuruluş	Ankara Ü. Ziraat Fak. Toprak Böl.
Proje Yürütücüleri	Prof. Dr. Günay ERPUL (A.Ü. Ziraat Fak. Toprak Böl.) Doç. Dr. İlhami BAYRAMİN (A.Ü. Ziraat Fak. Toprak Böl.) Prof. Dr. A. Erhan TERCAN (Hacettepe Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Maden Mühendisliği Böl.), Sevinç MADENOĞLU (Ziraat Yük. Müh.) Selen DEVİREN (A.Ü. Ziraat Fak. Toprak Böl.)
Projeyi Destekleyen Kurum/lar	Ankara Üniversitesi BAP, Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araş. Enst., Hacettepe Ü. Mühendislik Fak. Maden Müh. Böl.
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008-2009
Projenin Toplam Bütçesi:	16 000 TL

Proje Özeti: Toprak erozyonu toprak taneciklerinin su ve rüzgar nedeniyle parçalanması ve taşınması sürecidir. Toprak erozyonunun önlenmesi doğal kaynakların korunması ve yönetiminde çok büyük öneme sahiptir. Dünya’da birçok bölgede olduğu gibi, Türkiye’de de toprak kaybı sürecinin en önemli etkeni su erozyonudur. Arazi eğimi, iklim, bitki örtüsü ve toprak özelliklerinin karşılıklı etkileşimi sonucu oluşan doğal erozyonun yanında, insan müdahaleleri de erozyonu artırmaktadır. Amaç dışı arazi kullanımı, yanlış tarım teknikleri, kent, sanayi, ulaşım ve benzeri yatırımların yanlış konumlanması süreci ise erozyon hızını artırmaktadır. Bu yüzden Türkiye’de, ülkesel, bölgesel veya havza ölçeğinde yapılacak doğal kaynak kullanım planlarında, özellikle toprak ve su kaynaklarının kullanılmasında, korumalı tarım yöntemlerinin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Toprak ve su koruma yöntemleri, aynı zamanda, organik tarım ve ekolojik tarım gibi sürdürülebilir tarım sistemlerinde başarı ile uygulanabilme özelliklerine sahiptir.

Projede; Sakarya Havzası’na dahil olan İlhan Çayı Alt Havzası’nda yer alan Asartepe Baraj Havzası’nda belirlenen nadas alanında , gridleme yöntemi ile toprak örnekleri alınmış, bu örneklerde üst toprak yapısı, organik madde, hidrolik iletkenlik ve tane büyüklüğü dağılımı analizleri yapıldıktan sonra YETKE – K faktörü iki farklı denklem ile belirlenmiştir. Ayrıca örneklerde yapay yağmurlama ile direkt ölçümler yapılmıştır. Alanda YETKE-K’nın konumsal değişimleri belirlenmiştir.

Proje Başlığı	MDG-F 1680 Türkiye'nin İklim Değişikliğine Uyum Kapasitesinin Geliştirilmesi
Proje Lideri	UNDP(Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı)
Yürütücü Kuruluş	UNDP,FAO,UNIDO,UNEP
Proje Yürütücüleri	FAO ve Tarım ve Köylüleri Bakanlığı-Odak Noktası Dr. İnci Tekeli
Projeyi Destekleyen Kurum/lar	UNDP, FAO
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008-2011
Projenin Toplam Bütçesi:	663400 USD
Proje Özeti: Birleşmiş Milletler, “MDG-F 1680 Türkiye'nin İklim Değişikliğine Uyum Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi” UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı) öncülüğünde FAO, UNIDO (Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı) ve UNEP (Birleşmiş Milletler Çevre Programı) in işbirliğinde yürütülen ortak bir programdır. Bu projede Türkiye'nin iklim değişikliğine uyum kapasitesinin geliştirilmesine yönelik olarak merkezi ve yerel paydaşlarla çalışma hedeflenmiştir. Proje çerçevesinde bir Ulusal İklim Değişikliği Uyum Stratejisi geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Proje aynı zamanda doğal afetlere karşı erken uyarı sistemleri geliştirerek, su arazi, enerji kullanımının iklim değişikliğine uyum çalışmalarını içermektedir. Bu projede ayrıca Seyhan havzasında toplum odaklı uyum projeleri uygulanarak kapasite geliştirme hedeflenmiştir. Projede aynı zamanda kadınlar, çocuklar, yaşlılar ve engelliler gibi dezavantajlı toplumsal gruplar üzerinde iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini en aza indirmeyi hedeflemektedir. Bu havzada şu ana kadar paydaş analizi UNDP tarafından yapılmış ve yaklaşık 25 adet bölgeye ait uyum projesi de kabul edilerek uygulamaya geçirilecektir. Tarım ve Köylüleri Bakanlığı bu projenin en önemli paydaşlarından birisidir. Bakanlığımız ve FAO işbirliği ile bu projenin üç önemli çıktısı olan 1)Sel ve kuraklık erken uyarıları için mevcut teknik kapasite ve ihtiyaçların değerlendirilmesi çalışmaları 2) Çevre Bilgi Yönetim Sistemi uygulama planının hazırlanması çalışmaları 3) Sel ve kuraklık erken uyarılarında kapasite gelişimi sağlamak için TAKEP (Türkiye Tarımsal Kuraklık Eylem Planı) ve TEFER (Türkiye Sel ve Deprem Felaketi Acil Yardım Projesi)'in güçlendirilmesi çalışmaları başlatılmış ve devam etmektedir.	

MENEMEN TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / İZMİR

TÜBİTAK Proje Çeşidi	TÜBİTAK İkili/Çoklu İlişkiler Türkiye-Yunanistan Ortak Projesi
-----------------------------	--

Proje No	2004-BİL-012 (EBİLTEM)
Proje Başlığı	Uzaktan Algılama ve Coğrafi Bilgi Sistemi Kullanılarak Karaburun Yarımadasının Potansiyel Erozyon Riskinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	E.Ü. Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü
Projeyi Destekleyen Kurum/lar	- Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü - Ege Ormancılık Araştırma Enstitüsü - İzmir Ticaret Borsası
Proje Lideri	Prof. Dr. Yusuf KURUCU Ziraat Yüksek Mühendisi
Proje Yürütücülere	Prof. Dr. Ünal ALTINBAŞ Ziraat Yüksek Mühendisi Prof. Dr. Huriye UYSAL Ziraat Yüksek Mühendisi Doç. Dr. Mustafa BOLCA Ziraat Yüksek Mühendisi Dr. Gökçen YÖNTER Ziraat Yüksek Mühendisi Dr. Gülay YILMAZ Ziraat Yüksek Mühendisi Dr. Tolga ESETLİLİ Ziraat Yüksek Mühendisi Nejat ÖZDEN Ziraat Yüksek Mühendisi Araş. Gör. Fulsen ÖZEN Ziraat Yüksek Mühendisi Dr. Hidayet KARAKURT Orman Yüksek Mühendisi Nuran ALTUN Jeoloji Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	2004-2009
Projenin Toplam Bütçesi:	12 000 TL / 10 000 \$
Proje Özeti Bu araştırmayla, ülkemizin en büyük problemlerinden olan erozyona karşı önlemlerin planlanmasında gerek duyulan potansiyel erozyon risk haritasının gelişmiş teknikler kullanılarak çıkartılması amaçlanmıştır. Çalışma alanı olarak Türkiye'nin batı kıyı kesiminde yer alan ve engebeli topografyaya sahip Çeşme-Karaburun yarımadasını içeren 1126 km² lik alan seçilmiştir. Araştırmada USLE/RUSLE erozyon tahmin modeli kullanılmıştır. Toprak kaybının belirlenmesinde kullanılan her bir faktör farklı kaynaklardan coğrafi olarak belirlenmiş ve coğrafi bilgi sistemi kurallarına göre birer katman olarak veri tabanına girilmiştir. Araştırmada "C" faktörünün belirlenmesinde 15 m yersel çözünürlüğe sahip uydu görüntüsü, "L" ve "S" faktörlerinin belirlenmesinde sayısal eşyükselti eğrileri, "R" faktörünün belirlenmesinde bölgede yer alan meteoroloji gözlem sonuçları, "K" faktörünün belirlenmesinde toprak sıra (ordo) haritalarından yararlanılmıştır. Elde edilen veriler "spatial intersection" uygulaması ile katmanlar şeklinde birleştirilmiş ve tüm öznetelik bilgilerini içeren yeni poligonlar üretilmiştir. Veri tabanının oluşturulmasından sonra, USLE/RUSLE modeli uygulanmış ve sonuçta her bir poligon için toprak kaybı (A) belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, araştırma alanı olan Çeşme-Karaburun yarımadasından yıllık 11.36 ton/ha/yıl toprak kaybı olduğu belirlenmiştir.	
Anahtar Kelimeler: Erozyon, RUSLE, CBS, Uzaktan Algılama, Karaburun Yarımadası	

TÜBİTAK Kodu /Proje No	2520 / 105 Y 352
Proje Başlığı	Çevresel Teknolojiler ve Çölleşme Olayı (Environmental Technologies and The Phenomenon of Desertification)
Yürütücü Kuruluşlar	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü- Menemen Atina Üniversitesi (GeoCultural Park of Eastern Aegean, Yunanistan)
Türk Proje Yürütücüsü	Prof. Dr. Alaettin TAYSUN
Türk Proje Elemanları	Dr. Gülay YILMAZ Kezban ŞAHİN TAYSUN Nejat ÖZDEN
Yunan Proje Yürütücüsü	Ass.Prof.P. NASTOS
Yunan Proje Elemanları	Prof. Dr. Niki EVELPIDOU Prof. Dr. Andreas VASSILOPOULOS Komianou ARETI Deligiannakis GEORGE
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.12.2006- 01.02.2010 (3 yıl)
Proje Bütçesi	128 849 TL
Proje Özeti Türkiye çölleşme sürecinden oldukça etkilenmektedir. Ege Bölgesi'nde Akhisar yakınlarında yer alan ve doğal nedenlerin yanında hatalı arazi kullanımı da dahil olmak üzere antropojenik etkenler nedeni ile oluşan kumullar, bu proje kapsamında araştırılmıştır. Jeomorfolojik ve çevresel açıdan Akhisar civarında ve Yunanistan'da Naxos adasında meydana gelen kumul aktivitelerinin oluşumları, evrimleri ve bunlara etki eden faktörler belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca proje alanında yapılan bazı uygulamaların durumu, etkinliği de bu konuda tartışılacaktır. Kumul aktivitelerinin bugünkü ve gelecekteki durumu ile etkileri yanında, ayrıca bu konuda alınması gereken önlemler ortaya çıkarılacaktır. Proje kapsamında, kumul aktivitesi meydana gelen alanlar ve civarında kumul hareketi ile ilgili olan bazı meteorolojik parametreler de değerlendirilmeye alınmıştır. 2008 yılında araştırma alanının farklı yerlerine 5 adet meteoroloji istasyonu kurulmuş ve 01.12.2008 – 30.11.2009 tarihleri arasında veri alınmış, bilgiler şu anda değerlendirme aşamasındadır. Bu araştırmada yörede şu ana kadar mevcut olan yapılmış çalışmalardan ve kartoğrafik materyalden (uydu görüntüleri, hava fotoğrafları, haritalar vs.) faydalanılarak özellikle kumul istilasına uğrayan ve gelecekte uğrama tehlikesi olan tarım arazileri ve diğer arazilerin durumu detaylı bir şekilde arazide incelenmiştir. Bu yıl (2009) örnek alımları yapılmış, yaklaşık olarak 700'ü aşkın örnek alınmış ve bir kısım analizleri devam etmektedir. Bunlara ilave olarak bu dönemde WEG sınıflaması için rotary eleği yardımı ile kuru agregat analizleri de yapılmıştır. Diğer verilerin değerlendirilmeleri devam etmekte olup, sonuç raporu hazırlanmaya başlanmıştır. <i>Anahtar Kelimeler:</i> Rüzgar erozyonu, kumul, rüzgarla aşınabilirlik grupları, kumul stabilizasyonu, rüzgar erozyonu denklemi	

ATATÜRK TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ENSTİTÜSÜ / KIRKLARELİ

Proje Başlığı	İklim Değişiminin Bitki Gelişimine Olan Etkilerinin Bitki Gelişimi Modelleri İle İncelenmesi
Proje Lideri	Prof. Dr. Levent ŞAYLAN
Yürütücü Kuruluş	İ.T.Ü. Uçak ve Uzay Bilimleri Fak. Meteoroloji Müh. Bölümü
Proje Yürütücüleri	Dr. Fatih BAKANOĞULLARI Dr. Barış ÇALDAĞ Soner GÜNAY
Başlama-Bitiş Tarihleri	Nisan 2009-Nisan 2012
Projenin Toplam Bütçesi	330250,00TL

Proje Özeti

Proje kapsamında, 1 Nisan 2009 tarihinden itibaren ilk 6 ayda “Aletlerin temini ve Ölçüm sistemin test edilmesi ve sistemlerin araziye yerleştirilmesi” ve “Modeller için gerekli girdi dosyalarının belirlenmesi ve bu verilerin toplanmaya başlanması” aşamalarının gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda söz konusu dönemde Kırklareli Atatürk Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü’ne (KATSKAE) birkaç kez gidilerek yapılacaklar netleştirilmiş, mevcut imkânların son hali görülmüş ve proje süreci planlanmıştır. Buğday, mısır ve ayçiçeği bitkilerinin ekileceği alanlar tespit edilerek KATSKAE arazilerinde yapılan ve yapılacak olan denemelerin önümüzdeki yıllar için planlanması üzerine bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

Çalışmada kullanılacak olan bitki-iklim modellerinden WOFOST, CERES-Wheat ve CERES-Maize modelleri bu dönemde temin edilmiş ve incelenmiştir

Seçilen üç alanda meteoroloji ve bitki faktörleri dikkate alınarak belirlenen noktalarda 24 Eylül 2009 tarihinde kurulan istasyonlardan 25 Eylül 2009 itibarı ile veri toplanmaya başlanmıştır. Proje bütçesinin 18 Haziran 2009 tarihinde, yani belirlenen proje başlangıcından 79 gün sonra yatırılması; aletlerin büyük kısmının yurt dışından gelmesi ve Eylül ayı ilk yarısında Trakya’daki şiddetli yağışlar, ölçüm dönemi başlangıcının 25 Eylül 2009’a sarkmasına neden olmuştur. Bununla birlikte söz konusu şiddetli yağışlar ekim yapılmasını da engellediğinden, buğday ekimi eylül ayında değil, ekim ayında yapılacaktır. Dolayısı ile projenin 1. dönemi için herhangi bir meteorolojik veri kaybı söz konusu olmamıştır.

Buğday için kurulan 10 metrelik meteoroloji istasyonunda (1. istasyon) aşağıdaki aletler bulunmaktadır.

Veri toplayıcı

Kanal kapasitesi arttırıcı

Hava sıcaklık ve Bağıl Nem sensörü (2 m)

Hava sıcaklık ve Nem sensörü (3 m)

Pyranometre (2 m)

Net radyometre (2 m)

Kızıl ötesi yüzey sıcaklık ölçer (2 m)

Toprak ısı akısı ölçer (8 cm toprak derinliği) (1 çift sensör)

Toprak su içeriği ölçer (0-30; 30-60 ve 60-90 cm derinliklere)

Rüzgar Şiddeti ölçer (0.5, 1, 2, 5, 10 m)

Toprak sıcaklığı ölçerler (T Tipi TC) (Farklı seviyelerde)

Thermokapılar (1 ve 2 m’de)

5 metrelik kuleye montajlanan 2. istasyonda (Ayçiçeği) bulunan aletler:

Veri toplayıcı

Hava sıcaklık ve Bağıl Nem sensörü (2 m)

Hava sıcaklık ve Nem sensörü (3 m)

Net radyometre (2 m)

Toprak ısı akısı ölçer (8 cm toprak derinliği) (1 çift sensör)

Toprak su içeriği ölçer (0-30; 30-60 cm derinliklere)

Rüzgar şiddeti ölçer (2, 5 m)
Rüzgar yön ölçer (10 m)
Fotosentetik aktif radyasyon ölçer
Yağış ölçer
Toprak sıcaklığı ölçerler (T Tipi TC) (Farklı seviyelerde)
6 metreye mısır için kurulan 3. istasyonda bulunan aletler:
Veri toplayıcı
Hava sıcaklık ve Nem sensörü (2 m)
Toprak su içeriği ölçer (0-30; 30-60 cm derinliklere)
Rüzgar şiddeti ölçer (6 m)
Toprak sıcaklığı ölçerler (T Tipi TC) (Farklı seviyelerde)
Kızıl ötesi yüzey sıcaklık ölçer (2 m)

Ölçüm sisteminde kullanılan aletler, kaydediciler ve algılayıcılar. Tüm aletler test ve kalibre edilme aşamalarından geçirilmiştir. Her üç istasyonda kullanılan ölçüm aletleri ve gerekirse istasyonların tamamı, projede belirtilen dönemlerde ölçümlerin yapılabilmesi için başka bir istasyon(lar) ya da tarlalara zaman içinde geçirilebilecektir.

Tüm aletlerin el kitapları, kalibrasyon değerleri ve yazılımlar ilgili firmalardan alınmıştır. Veri toplayıcıya doğrudan bir bilgisayar ile bağlanabilmek için gerekli olan (bilgisayar çıkış USB ve Datalogger girişi) ara kabloları da temin edilmiştir.

Veri toplayıcı, her montaj direğinde su geçirmez muhafaza kapları içine yerleştirilmiştir. Güneş panelinden aküye, aküden de veri toplayıcıya enerji gidecek şekilde sistem oluşturulmuştur. 1. istasyon dışındaki istasyonlarda şehir elektriği kullanılmayacaktır. Bununla birlikte gelecek çalışmalarda gerekebileceği düşüncesi ile tüm istasyonlar şehir elektriği alternatifi ile de çalışacak şekilde oluşturulmuştur.

Simulasyonlar için DSSAT 4.0 ve WOFOST modelleri temin edilmiştir. Modellerde gerekli girdi ve çıktı verileri incelenerek bitki ekim aşaması öncesinde, gelişme döneminde ve hasattan sonra ölçülmesi ve gözlenmesi gerekenler belirlenmiş ve bunların düzenli takibi konusunda projede bulunan araştırmacılar ve bursiyerler bilgilendirilmiştir. Söz konusu işlemler gelecek rapor döneminde ayrıntılandırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarımsal meteoroloji, Bitki-iklim modelleri, Buğday, Ayçiçeği, Mısır

TÜBİTAK 1001

Proje Başlığı	Buğday Bitkisinin Karbondioksit, Su Buharı ve Enerji Akılarının Belirlenmesi
Proje Lideri	Prof. Dr Levent ŞAYLAN
Yürütücü Kuruluş	İ.T.Ü. Uçak ve Uzay Bilimleri Fak. Meteoroloji Müh. Bölümü
Proje Yürütücüleri	Prof. Dr. Zerefşah KAYMAZ Dr. Fatih BAKANOĞULLARI
Başlama-Bitiş Tarihleri	Eylül 2009-Eylül 2012
Projenin Toplam Bütçesi:	385000,00TL

Proje Özeti:

Kırklareli ili Atatürk Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü arazisinde buğday bitkisinin CO₂, su buharı (H₂O) ve enerji akılarını (R_n, G, H) belirlemektir. Bu hedeflere ulaşmak için dünyada CO₂ ve su buharı akılarının ölçümünde yaygın olarak kullanılan Eddy Kovaryans (EC) yöntemi kullanılacaktır. Bunun ile birlikte enerji akılarının belirlenmesi için Bowen Oranı Enerji Dengesi yöntemi kullanılacaktır. Böylece buğday bitkisinin gelişme dönemi boyunca bu bileşenlerin değişimi belirlenecektir. Ayrıca bu değerler ile diğer meteorolojik faktörler arasında ilişki bulunup bulunmadığı araştırılacaktır. Enerji akılarından yararlanarak bilhassa tarımsal kuraklık ile ilgili çalışmalarda son derece önemli olan buharlaşma değerinin hesaplanması için kullanılan eşitliklerinde gerekli olan yüzey direncinin bitki gelişme dönemi boyunca değişimi hesaplanacaktır. Bunlara ilave olarak, tarımsal meteorolojik parametrelerden olan buğday bitkisinin, aerodinamik ve yüzey direnci ve yaprak alan indeksinin gelişme dönemi boyunca değişimi de belirlenecektir. Böylece buğday bitkisi ile ilgili bazı tarımsal meteorolojik değişkenler belirlenmiş olacaktır. Ancak bu projenin en önemli sonuçlarından biri İklim değişimi ile ilgili ülkemizde yürütülen sera gazı bütçesinin belirlenmesinde kullanılacak olan ve ülkemizde tarım alanlarımızın büyük bir kısmında yetiştirilen Buğday bitkisinin net karbon birikimini, brüt fotosentezini ve solunumunun belirlenmesidir. Bilhassa net karbon birikimi tarım alanları tarafından atmosferden yutulan karbon miktarını yani yutak kaynağı olarak tarımsal bitkilerin payını belirleme açısından son derece önemlidir.

Araştırmalar ve analizler, arazi uygulamaları ile birlikte 36 ayda tamamlanacaktır. Çalışma disiplinler ve kurumlar arası işbirliği yapılacak bir proje kapsamında gerçekleştirilecektir. Araştırmada İstanbul Teknik Üniversitesi Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi Meteoroloji Mühendisliği Bölümü (İTÜMM) ile Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı TAGEM Kırklareli Atatürk Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü (KATSKAE) işbirliği yapacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarımsal meteoroloji, CO₂, Su buharı, Enerji dengesi, Buğday

T.C
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI
YATIRIM YÖNETİMİ ARAŞTIRMALARI
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI

22 – 26 MART 2010

ANTALYA

GÜNDEM

I. GENEL AÇILIŞ (TEK SALON)

II. ALT GRUPLARDA PROJELERİN GÖRÜŞÜLMESİ

15. Bir Önceki Gurup Kararlarının Gözden geçirilmesi

16. Devam Eden Projelerin Görüşülmesi

17. Yeni Teklif Projelerinin Görüşülmesi

18. Sonuçlanan projelerin Görüşülmesi

19. TÜBİTAK ve Diğer Kaynaklı Projelerin Görüşülmesi (Bilgi Amaçlı)

20. Gurup Kararları

21. Dilekler

III. GENEL DEĞERLENDİRME ve KAPANIŞ

DEVAM EDEN PROJELER

AFA ADI : TOPRAK VE SU KAYNAKLARI
PROGRAM ADI : TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ GELİŞTİRİLMESİNE
YÖNELİK SOSYAL VE EKONOMİK ANALİZLER

TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ANKARA

Proje No	TAGEM-BB-090208A1
Proje Başlığı	Çevre Amaçlı Tarımsal Arazilerin Korunması Projesi (ÇATAK) Uygulama Alanında Üreticilerin Sosyo-Ekonomik Yapısındaki Değişimler ve Projenin Etkinliğinin Saptanması
Projeyi Yürüten Kuruluş	TGSKMAE
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM, TÜGEM
Proje Yürütücüsü	Hakan Anaç Zir. Yük. Müh.
Yardımcı Araştırmacılar	Nazan İlginoğlu Zir. Yük. Müh. Metin Tan Zir. Müh.
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009-2010
Projenin Bütçesi:	2009 :7500 TL 2010: 7000 TL
Proje Özeti: Çevre Amaçlı Tarım Arazilerinin Korunması projesi, Kırşehir’de Seyfe Gölü çevresi, Isparta’da Eğirdir-Kovada Gölü Kanal bölgesi, Konya’da Ereğli Sazlığı ve Kayseri’de Sultan Sazlığı’nda olmak üzere 4 pilot bölgede toplam 5.000 ha alanda 3285 üretici üzerinde uygulanması amaçlanmıştır. Bu projemiz ile; Çevre Amaçlı Tarımsal Arazilerin Korunması (ÇATAK) Projesinin hedeflerine ulaşip ulaşmadığı; hedefler doğrultusunda bölgedeki üreticilerin projeyi benimseme durumu; proje bölgesinde ve aynı özelliklere sahip proje kapsamı dışındaki alanlarda üreticilerin sosyo-ekonomik yapısı ve gelir düzeyleri ile dağılımlarının belirlenmesine ve farklılıkların ortaya konulmasına çalışılacaktır. Ayrıca proje ile, benimseme davranışı ile üreticilerin koşulları (sosyo-ekonomik özellikleri, üretim deseni, girdi kullanım düzeyi işletme büyüklükleri vb.) ve Çatak projesi ile uygulanan yeni tarımsal uygulamaların özellikleri (kullanılan üretim teknikleri, elde edilen verim, bitkisel ve hayvansal üretim dalları ile ilişkisi, pazarlama durumu, fiyat vb.) arasındaki ilişkiler ortaya konmaya çalışılacaktır. Bu amaçlarla; Kırşehir ilinde 4 köyde 70 anket, Kayseri ilinde 5 köyde 99 anket ve Konya ilinde 4 köyde 75 anket yapılmıştır. Proje uygulanan yerlerden Isparta ‘da anket çalışmaları bitirilerek anketlerin döküm ve değerlendirme çalışmalarına devam edilecektir.	

Proje No	TAGEM-BB-090208A2	
Proje Başlığı	Kimyevi Gübre ve Toprak Tahlili Desteğinin Sosyo-Ekonomik Açıdan İncelenmesi (Ankara İli Örneği)	
Projeyi Yürüten Kuruluş	TGSKMAE	
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM, TÜGEM	
Proje Yürütücüsü	Metin Tan	Zir. Müh.
Yardımcı Araştırmacılar	Hakan Anaç	Zir. Yük. Müh.
	Nazan İlginoğlu	Zir. Yük. Müh.
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009-2010	
Projenin Bütçesi:	2009: 5400 TL.	2010: 3150 TL

Proje Özeti:

Projede çiftçiler; Çiftçi Kayıt Sisteminde kayıtlı olmayan dolayısıyla desteklemelerden yararlanmayan, ÇKS’de kayıtlı olan ve sadece Kimyevi gübre desteği alan, kimyevi gübre ve toprak tahlili desteklerinin her ikisinden de yararlanan çiftçiler olmak üzere 3 gruba ayrılmıştır. Proje ile; kimyevi gübre ve toprak tahlili desteklemelerinin veriliş şekilleri, destekleme ödemelerinin amacına uygun kullanılma durumları, desteklemeden yararlanmayanların sorunları ve çiftçi görüşleri doğrultusunda desteklemelerin nasıl olması gerektiği ile destekleme alan ve almayanların ekonomik karşılaştırmaları yapılacaktır.

Bu amaçlar doğrultusunda yapılan örnekleme sonucunda Ankara Tarım Master Planında belirtilen 5 alt bölgeden tarım potansiyeli yönünden o bölgeleri temsil eden Beypazarı, Çubuk, Kazan, Polatlı ve Sincan ilçeleri seçilerek anket çalışmalarına başlanılmış ve şu ana kadar Sincan ve Polatlı ilçelerinde 54 adet anket yapılmıştır. Anket çalışmalarına devam edilmektedir.

MENEMEN TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / İZMİR

Proje No	TAGEM-BB-090208D01
Proje Başlığı	Kimyevi Gübre ve Toprak Tahlili Desteğinin Sosyo - Ekonomik Açıdan İncelenmesi (İzmir İli Örneği)
Projeyi Yürüten Kuruluş	Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	E.Ü. Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü
Proje Yürütücüsü	Faruk METİNOĞLU Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	H. Ali ADSAN Ziraat Yüksek Mühendisi Prof. Dr. Ferruh İŞİN Ziraat Yüksek Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009 - 2010
Proje Toplam Bütçesi	2009: 2 300 TL 2010: 2 300 TL

Proje Özeti

Gübrelemenin doğru bir şekilde yapılabilmesi için toprak tahliline dayandırılması zorunludur. Bu konudaki tarımsal politikalar ve destekleme uygulamalarının belirlenmesinde kullanılmak üzere bu çalışmaya başlanılmıştır. Projede öncelikle gübreleme uygulamalarındaki kriterler sebepleriyle araştırılarak, İzmir ilçe ve köylerinde toprak tahlili yaptırma durumu incelenecektir. Projede çiftçiler 3 gruba ayrılacaktır. Birincisi; ‘‘Çiftçi Kayıt Sistemi’’nde kayıtlı olmayan dolayısıyla desteklemelerden yararlanmayan çiftçiler, diğeri; (ÇKS)’ de kayıtlı olan ve sadece kimyevi gübre desteği alan çiftçiler üçüncüsü; kimyevi gübre ve toprak tahlili desteklerinin her ikisinden de yararlanan çiftçilerle ayrı ayrı değerlendirmeler yapılacaktır. Bu konudaki sorunlar ortaya konacaktır. Daha sonra 2004 yılı verilerine göre Bakanlık tarafından 2005 yılında başlatılan kimyevi gübre desteklemesi ile yine 2005 yılında uygulamaya konulan ‘‘Toprak Tahlili Desteği’’nin yıllar itibariyle verileri toplanacaktır. Bu desteklemelerin etkilerinin incelenmesi açısından destekleme öncesi yapılan gübreleme uygulamaları ile destekleme sonrası gübreleme uygulamaları karşılaştırılacaktır. Destekleme alan ve almayan çiftçilerin gübreleme alışkanlıkları karşılaştırılarak değerlendirilecektir.

Araştırmada salkım örnekleme yöntemi dikkate alınarak İzmir ilinde dört alt bölgeden birer ilçe, her ilçeden üçer köy ve her köyden de her grup için üçer anket olacak şekilde örnek hacmi oluşturulmuştur. Seçilen ilçeler; Bergama, Menderes, Menemen ve Ödemiş’tir.

Bu yıl Bergama ilçesi arazi çalışmaları tamamlanmıştır. Bu kapsamda 3 köyde çiftçi anketleri yapılmıştır.

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / KONYA

Proje No	TAGEM-BB-090210F01	
Proje Başlığı	Türkiye'de Havuç Tarımı Yapan İşletmelerin Tarımsal Mekanizasyon Özellikleri, Sorunları ve Çözüm Önerilerinin Belirlenmesi	
Projeyi Yürüten Kuruluş	¹ Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü. KONYA	
Projeyi Destekleyen Kuruluş	² Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Arşt. Enst. ANKARA ³ Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü TARSUS ⁴ Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi KONYA	
Proje Yürütücüsü	Sedat YOKUŞ ¹	Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Durmuş Ali ÇARKACI ¹ Osman ÖLMEZ ¹ Metin TAN ² Hakan ANAÇ ² Mehmet Emin BİLGİLİ ³ Prof. Dr. Cevat AYDIN ⁴	Ziraat Yüksek Mühendisi Ziraat Mühendisi Ziraat Mühendisi Ziraat Yüksek Mühendisi Ziraat Yüksek Mühendisi Ziraat Yüksek Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010 - 2012	
Proje Bütçesi	2010 : 10.700 T.L. 2011 : 15.100 T.L. 2012 : 3.400 T.L.	
Proje Özet Tanıtımı:		
Bu araştırmada, Türkiye’de havucun büyük bir kısmının yetiştirildiği; Konya, Ankara ve Hatay illerinde havuç tarımı yapan işletmelerin tarımsal yapı ve mekanizasyon özellikleri belirlenmeye çalışılacaktır. Türkiye’de 2007 yılında havuç üretim miktarı 641.953 ton olmuş bu üretimin % 67,1’i Konya ilinde, % 17,1’i Ankara ilinde, % 8,2’si Hatay ilinde ve diğer illerde ise % 7,6’sı yetiştirilmiştir (Anonymous, 2007a). Mekanizasyonun yoğun olarak kullanıldığı sebze türlerinden birisi de havuçtur. Üretim miktarı hızla artış gösteren havuçta insan işgücü temini oldukça zordur. Kısa zamanda ürün taleplerini karşılayabilmek için oldukça yoğun bir mekanizasyona ihtiyaç vardır. Bu çalışmada havuç tarımında uygulanan mekanizasyon işlemleri, işlemlerin zamanlaması ve uygulanma durumları, havuç tarımı yapan işletmelerin tarımsal mekanizasyon ve girdi kullanımı ile ilgili sorunları anket yoluyla tespit edilecektir. Anketle elde edilecek verilerle üreticilerin karşılaştığı sorunlara çözüm önerileri getirilmeye çalışılacaktır. Anahtar Kelimeler: Konya, Ankara, Hatay, Havuç, Tarımsal Mekanizasyon Özellikleri.		

Proje No	TAGEM-BB-080208F02
Proje Başlığı	Tarımsal Girdi Kullanımında Konya Yöresi Çiftçilerinin Çevre Duyarlılıklarının Belirlenmesi.
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü. KONYA
Projeyi Destekleyen Kuruluş	
Proje Yürütücüsü	Osman ÖLMEZ Ziraat Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Durmuş Ali ÇARKACI Ziraat Yüksek Mühendisi Sedat YOKUŞ Ziraat Yüksek Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009 – 2011
Proje Bütçesi	2009: 10 700 TL 2010: 8 200 TL 2011: 3 200 TL
Proje Özet Tanıtımı: Öngörülen bu proje ile Konya ilinde; • Üreticilerin; su kaynakları, kimyasal ilaç, gübre ve hayvansal atıkların kullanım durumlarının tespit edilerek çevre duyarlılığının belirlenmesi, • Üreticilerin çevre anlayışı ile sosyo-ekonomik faktörlerin ilişkilendirilmesi, • Bölgedeki tarımsal çevre politikalarıyla ilgili önceliklerin saptanması ve önerilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Proje 2009 yılında uygulamaya konulmuştur. Birinci yıl için planlanan çalışma programı çerçevesi dâhilinde proje sahasını Çumra ve Karatay bölgesi olmak üzere iki popülasyona ayırarak bu popülasyonlarda çiftçilik yapan işletmelerin arazi büyüklükleri dikkate alınıp tabakalı örnekleme çalışması yapılmıştır. Tabakalı örneklemeyle oransal bir dağılım sağlanıp Neyman yöntemine göre popülasyonların örnek hacmi hesaplanmıştır. Örnek hacminden yararlanılarak tabakalara düşen anket sayıları belirlenmiş olup, her bir tabakadan anket yapılacak denekler tesadüfi olarak seçilmiştir. Projede hedeflenen amaçlara ulaşmanın birinci basamağını oluşturan çiftçi verilerini elde etmek için; örnekleme metodu ile belirlenen işletmeler ile bire bir görüşmeler yoluyla anket çalışmalarına başlanılmış ve şu anda da devam etmektedir. Projeye ilgili saha çalışması bittikten sonra yapılan anketlerdeki veriler önce döküm tablolarına aktarılacaktır. Aktarılan verilerin değerlendirilmesi aşamasında, analiz yöntemi olarak, MINITAB 12V istatistik paket programında Khi-kare testi, G testi ve Çoklu regresyon analiz yöntemi uygulanarak projede belirlenen amaçlara ulaşabilmek için çalışmalar yürütülecektir.	

Proje No	TAGEM-BB-080208F2
Proje Başlığı	Kimyevi Gübre ve Toprak Tahlili Desteğinin Sosyo - Ekonomik Açıdan İncelenmesi (Konya İli Örneği)
Projeyi Yürüten Kuruluş	TAGEM Toprak ve Su Kaynakları Konya Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	
Proje Yürütücüsü	Durmuş Ali ÇARKACI Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Sedat YOKUŞ Ziraat Yüksek Mühendisi Dr.Ufuk KARADAVUT Ziraat Yüksek Mühendisi Osman ÖLMEZ Ziraat Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009-2010
Proje Bütçesi	2009: ...6900..... YTL 2010:6900..... TL

Proje Özeti

Projede öncelikle gübreleme uygulamalarındaki kriterler sebepleriyle araştırılacak, Konya ilçe ve köylerinde toprak tahlili yaptırma durumu incelenecektir. Projede çiftçiler 3 gruba ayrılacak.Birincisi;Çiftçi Kayıt Sisteminde kayıtlı olmayan dolayısıyla desteklemelerden yararlanmayan çiftçiler, diğeri; ÇKS’de kayıtlı olan ve sadece Kimyevi gübre desteği alan çiftçiler üçüncüsü; Kimyevi Gübre ve Toprak Tahlili Desteklerinin her ikisinden de yararlanan çiftçilerle ayrı ayrı değerlendirmeler yapılacaktır.Bu konudaki sorunlar ortaya konacaktır. Bu desteklemelerin etkilerinin incelenmesi açısından destekleme öncesi yapılan gübreleme uygulamaları ile destekleme sonrası gübreleme uygulamaları karşılaştırılacaktır. Destekleme alan ve almayan çiftçilerin gübreleme alışkanlıkları karşılaştırılarak değerlendirilecektir. Böylelikle destekleme ödemelerinin çiftçilerin gübre alışkanlıklarını değiştirmedeki etkisi ile bilinçli ve doğru gübrelemeye olan katkısı belirlenecektir. Ayrıca artan gübre fiyatları karşısında yapılan desteklerin yeterliliği de proje kapsamında irdelenecektir. Proje ile aynı zamanda gübreleme uygulamalarının toprak tahlil sonuçlarına göre yapılmasının getirdiği sonuçları ortaya koyma, mevcut destekleme sisteminin bu sonuçları elde etmedeki payı ve eğer toprak tahliline bağlı yapılacak bir destekleme sistemi uygulanacak olursa ortaya çıkabilecek durumda araştırma çerçevesinde değerlendirilecektir.

Bu doğrultuda Tarım İl Müdürlüğüyle gerekli yazışmalar yapılmış veriler doğrultusunda salkım örnekleme metoduna göre örneklemeler yapılmış olup anket çalışmalarına başlanmıştır.

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / TOKAT

Proje No	TAGEM-BB-O70208G1
Proje Başlığı	AMASYA İLİ MERKEZ İLÇE MEYVECİLİK İŞLETMELERİNİN YAPISAL ÖZELLİKLERİ, YATIRIM ANALİZİ VE KARLILIKLARININ BELİRLENMESİ
Projeyi Yürüten Kuruluş	Tagem Tokat Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	GOP Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Proje Yürütücüsü	Oğuzhan AYDIN Zir.Yük.Müh.
Yardımcı Araştırmacılar	Prof.Dr. Yaşar AKÇAY
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008-2009
Proje Bütçesi	2008 : 6 000 YTL 2009 : 5 000 YTL
Proje Özeti	Türkiye meyve üretim bölgeleri içerisinde çok önemli bir yere sahip Amasya İli Merkez İlçede var olan meyvecilik işletmelerinin yapısal özelliklerinin belirlenmesi, üretim dönemi faaliyet sonuçlarının ortaya konulması, meyvecilik üretim dalı ile ona alternatif üretim dallarının karşılaştırmalı analizini yaparak karar aşamasındaki üreticilere yön verilmesi ve meyvecilik üretim dalının yatırım analizlerini yaparak bu üretim dalının karlılığını belirlemek amacıyla İli meyvecilik alanında ön plana çıkaran ; tam alan (kapama) Elma,Kiraz ve Şeftali üretimi yapan işletmelerden anket yoluyla elde edilen verileri kullanılmıştır. Anket dökümleri tamamlanarak incelenen işletmelerin ; Sosyo-Ekonomik Yapıları, Üretim Dallarının Tam Maliyet Analizi ve Nispi Karlılıkları ve Yatırım Analizi ortaya konulacaktır. Böylelikle ; üretim dönemi başında üretici üzerinde ki olası belirsizlikler ortadan kaldırılarak karar aşamasındaki üreticilerin sınırlı üretim kaynaklarını en ussal kullandıracak üretim dalına yönlendirilmesi sağlanacaktır.

Proje No	TAGEM-BB-080208G1
Proje Başlığı	Kimyevi Gübre ve Toprak Tahlili Desteğinin Sosyo - Ekonomik Açıdan İncelenmesi (Tokat İli Örneği)
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Tokat Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Dr. Gülçin ALTINTAŞ
Yardımcı Araştırmacılar	Atila ALTINTAŞ Hilal BEKTAŞ
Başlama- Bitiş Tarihleri	2009-2011
Proje Bütçesi	2009: 6400,00 TL 2010: 6150,00 TL
Proje Özeti Doğru, dengeli ve etkin gübrelemenin üretim kalitesi ve artışına olumlu etkisinin yanı sıra çevresel faktörler ve ekonomiye olan katkıları da son yıllarda yapılan araştırmalarla ortaya konmuştur. Bu durum toprak tahliline bağlı olarak gübreleme yapılmasını zorunlu hale getirmektedir. Bu konudaki Tarımsal Politikalar özellikle destekleme uygulamaları proje ile birlikte geniş olarak ele alınacaktır. Projede öncelikle gübreleme uygulamalarındaki kriterler sebepleriyle araştırılacak, Kırklareli ilçe ve köylerinde toprak tahlili yaptırma durumu incelenecektir. Projede çiftçiler 3 gruba ayrılacak. Birincisi; Çiftçi Kayıt Sisteminde kayıtlı olmayan dolayısıyla desteklemelerden yararlanmayan çiftçiler, diğeri; ÇKS’de kayıtlı olan ve sadece Kimyevi gübre desteği alan çiftçiler üçüncüsü; Kimyevi Gübre ve Toprak Tahlili Desteklerinin her ikisinden de yararlanan çiftçilerle ayrı ayrı değerlendirmeler yapılacaktır. Bu konudaki sorunlar ortaya konacaktır. Bu desteklemelerin etkilerinin incelenmesi açısından destekleme öncesi yapılan gübreleme uygulamaları ile destekleme sonrası gübreleme uygulamaları karşılaştırılacaktır. Destekleme alan ve almayan çiftçilerin gübreleme alışkanlıkları karşılaştırılarak değerlendirilecektir. Böylelikle destekleme ödemelerinin çiftçilerin gübre alışkanlıklarını değiştirmedeki etkisi ile bilinçli ve doğru gübrelemeye olan katkısı belirlenecektir. Araştırmada anket yapılacak kişi sayısı belirlenmiş olup, 2010 yılında anket çalışmalarına başlanacaktır.	

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / SAMSUN

Proje No	TAGEM-BB-090208H1
Proje Başlığı	Kimyevi Gübre ve Toprak Tahlili Desteğinin Sosyo-Ekonomik Açıdan İncelenmesi (Samsun İli Örneği)
Projeyi Yürüten Kuruluş	Samsun Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Nejla TOPÇU
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Gülen ÖZYAZICI Yrd. Doç. Dr. Mehmet BOZOĞLU
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010 - 2011
Proje Bütçesi	2010: 15700 TL

Proje Özeti

Araştırmada çiftçiler; Çiftçi Kayıt Sisteminde kayıtlı olmayan dolayısıyla desteklemelerden yararlanmayan, ÇKS’de kayıtlı olan ve sadece Kimyevi Gübre Desteği alan, Kimyevi Gübre ve Toprak Tahlili Desteklerinin her ikisinden de yararlanan çiftçiler olmak üzere 3 gruba ayrılmıştır. Araştırma kapsamında yapılan anket çalışmaları ile destekleme öncesi yapılan gübreleme uygulamaları ve destekleme sonrası yapılan gübreleme uygulamaları karşılaştırılarak destekleme ödemelerinin çiftçilerin gübre kullanımına etkisi, bilinçli ve doğru gübrelemeye olan katkısının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda projenin örnekleme ve anket çalışmaları yapılmıştır.

Araştırmada salkım örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Samsun İli, Tarım Master Planında üç alt bölgeye ayrılmıştır. Bu alt bölgelerden (I. Alt bölge; Alaçam, Bafra, Çarşamba, Merkez Ondokuz Mayıs, Tekkeköy, Terme, Yakakent İlçeleri II. Alt bölge; Asarcık, Kavak, Ladik, Vezirköprü İlçeleri III. Alt bölge; Ayvacık, Salıpazarı) tarımsal potansiyelleri ve coğrafi dağılımları dikkate alınarak 6 ilçe (Çarşamba, Bafra, Vezirköprü, Ladik, Terme, Salıpazarı) seçilmiş olup her ilçeden de en az 4 köy, her grup için en az 3’er çiftçi belirlenerek toplamda 216 anket yapılmıştır. Anketlerin döküm işlemleri devam etmektedir.

Proje No	TAGEM-BB-090208H2
Proje Başlığı	Kırsal Göçün Tarımsal Sürdürülebilirliğe Etkileri (Samsun ve Sinop İli Örneği)
Projeyi Yürüten Kuruluş	Samsun Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Bayram AY
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Gülen ÖZYAZICI Mehmet AYDOĞAN Doç.Dr. Vedat CEYHAN
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2012
Proje Bütçesi	2010: 20350 TL
Proje Özeti Bu araştırma, kırsal göçün nedenlerini ve tarımsal sürdürülebilirliğe olan etkilerini tespit etmek amacıyla planlanmıştır. Araştırma, Karadeniz Bölgesinde göç veren illerden Samsun ve Sinop'un çok göç veren 4'er ilçesinde yürütülmektedir. Araştırmada ana kitleyi, Samsun ve Sinop illerinde göç hareketinin yoğun olarak yaşandığı gayeli olarak belirlenmiş 4'er ilçenin köylerinde faaliyet gösteren ve 5 dekadardan daha fazla işletme arazisine sahip 13681 adet tarım işletmesi meydana getirmiştir. Araştırmada örnekleme kriteri olarak işletme arazisi büyüklüğü kullanılmış olup, örnek işletme sayısı, basit tesadüfi örnekleme metoduna göre bulunmuştur. Araştırmada ortalamadan izin verilen hata miktarı %10 olup, % 90 güven aralığında gerekli örnek hacmi 180 olarak belirlenmiştir. Yapılan örnekleme kapsamında; araştırma sahasında toplam 93 köyde 180 çiftçi ile yapılan yüz yüze görüşme ile çiftçi anketleri ve 93 köy muhtarı ile görüşülerek yapılan muhtarlık bilgi anket çalışması tamamlanmıştır. Anketlerin döküm işlemleri devam etmektedir.	

**GAP TOPRAK-SU KAYNAKLARI VE TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ /
ŞANLIURFA**

Proje No.	TAGEM-BB-080208J2
Proje Başlığı	Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Tarım Sigortasının Uygulanabilirliği (Şanlıurfa, Diyarbakır ve Adıyaman örneği)
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP toprak-Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi
Proje Yürütücüsü	Şeyda İPEKÇİOĞLU - Ziraat Y. Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Tali MONİS Ziraat Mühendisi Yasemin VURARAK Ziraat Y. Mühendisi Prof. Dr. Bahri KARLI Ziraat Y. Mühendisi Harran Ün. Pro.Dr.Gamze SANER Ziraat Y.Mühendisi Ege Üniv. Ahmet ÇIKMAN Ziraat Y. Mühendisi İ.Halil ÇETİNER Ziraat Y.Mühendisi
Başlama – Bitiş Tarihleri	2008-2010 (3 yıl)
Proje Bütçesi	2009: 2170TL , 2010: 1705TL

Proje Özeti

Türkiye’de 2005 yılında çıkarılan tarım sigortaları kanunuyla, çiftçinin ödeyeceği doğal afet sigortaları priminin %50’si devlet tarafından karşılanmaktadır. Bu çalışmada çiftçilerin bu durumdan haberdar olma düzeyleri, bitkisel ürün sigortası yaptırmaya isteklilikleri (bitkisel ürün sigortalarına bakış açısı) ve yenilikleri benimsemedeki tutum ve davranışlarının ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmada ele alınan Sosyo-ekonomik faktörler; İşletme sahibi ve yakınlarına ait nüfus ve işgücü, işletme sahibinin eğitim durumu, tarımsal faaliyet durumu, yenilikleri benimseme ve uygulama, kitle haberleşme araçlarını kullanım düzeyi, örgütlenme bilinci ve sosyal statüdür. Sigorta yaptırmaya ve yaptırmama nedenleri; Bitkisel ürün sigortasını en fazla hangi ürünlerde yaptıkları, memnuniyet dereceleri, tekrar yaptırmaya isteklilikleri, devlet destekli Tarım Sigortalarına bakışları, en çok hangi doğal afete karşı sigorta yaptırmak istedikleri ve yaptırdıkları incelenmiştir. İncelenen işletmelerde bitkisel ürün sigortası yaptıran üreticilerin %84’ü, bitkisel ürün sigortası yaptırmayanların ise %66’sı herhangi bir kuruluşa (kooperatif, sulama birliği, üretici birlikleri vs.) üye olduğunu belirtmişlerdir. İncelenen işletmelerde bitkisel ürün sigortası yaptıran üreticilerin %64’ü, bitkisel ürün sigortası yaptırmayanların ise %44’ü çevrelerinde yenilikleri benimseyip uygulayan ilk kişi olduklarını belirtmişlerdir. Bitkisel ürün sigortası yaptıran üreticilerin %69’u’ü, bitkisel ürün sigortası yaptırmayanların ise %27’si tarım sigortası konusunda bilgisi olduğunu, bitkisel ürün sigortası yaptıran üreticilerin %87’si, bitkisel ürün sigortası yaptırmayanların ise %41’i riskleri karşılamada sigortayı etkin bir araç gördüğünü belirtmiştir.

Proje No.	TAGEM-BB-090208J3																		
Proje Başlığı	GAP Bölgesi'nde Organik Tarımın Benimsenmesini Etkileyen Sosyo - Ekonomik Faktörler																		
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP toprak-Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü																		
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü																		
Proje Yürütücüsü	Tali MONİS - Ziraat Mühendisi																		
Yardımcı Araştırmacılar	<table> <tr> <td>Ahmet ÇIKMAN</td><td>Ziraat Y.Mühendisi</td></tr> <tr> <td>Şeyda İPEKÇİOĞLU</td><td>Ziraat Y.Mühendisi</td></tr> <tr> <td>İ.Halil ÇETİNER</td><td>Ziraat Y.Mühendisi</td></tr> <tr> <td>A.Suat NACAR</td><td>Ziraat Y.Mühendisi</td></tr> <tr> <td>Müslüm COŞKUN</td><td>Ziraat Y.Mühendisi</td></tr> <tr> <td>Pro.Dr.Gamze SANER</td><td>Ziraat Y.Mühendisi</td></tr> <tr> <td>Prof.Dr.Ela ATIŞ</td><td>Ziraat Y.Mühendisi</td></tr> <tr> <td>Dr.Zerrin PEKTAŞ</td><td>Ziraat Y.Mühendisi</td></tr> <tr> <td>Yasemin VURARAK</td><td>Ziraat Y. Mühendisi</td></tr> </table>	Ahmet ÇIKMAN	Ziraat Y.Mühendisi	Şeyda İPEKÇİOĞLU	Ziraat Y.Mühendisi	İ.Halil ÇETİNER	Ziraat Y.Mühendisi	A.Suat NACAR	Ziraat Y.Mühendisi	Müslüm COŞKUN	Ziraat Y.Mühendisi	Pro.Dr.Gamze SANER	Ziraat Y.Mühendisi	Prof.Dr.Ela ATIŞ	Ziraat Y.Mühendisi	Dr.Zerrin PEKTAŞ	Ziraat Y.Mühendisi	Yasemin VURARAK	Ziraat Y. Mühendisi
Ahmet ÇIKMAN	Ziraat Y.Mühendisi																		
Şeyda İPEKÇİOĞLU	Ziraat Y.Mühendisi																		
İ.Halil ÇETİNER	Ziraat Y.Mühendisi																		
A.Suat NACAR	Ziraat Y.Mühendisi																		
Müslüm COŞKUN	Ziraat Y.Mühendisi																		
Pro.Dr.Gamze SANER	Ziraat Y.Mühendisi																		
Prof.Dr.Ela ATIŞ	Ziraat Y.Mühendisi																		
Dr.Zerrin PEKTAŞ	Ziraat Y.Mühendisi																		
Yasemin VURARAK	Ziraat Y. Mühendisi																		
Başlama – Bitiş Tarihleri	2009-2011 (3 yıl)																		
Proje Bütçesi	2009: 12000 TL, 2010: 5000 TL																		
Proje Özeti GAP Bölgesinde; Şanlıurfa'da 64, Gaziantep'te 82, Diyarbakır'da 74, Adıyaman'da 36, Mardin'de 26 üretici olmak üzere toplam 282 üretici tarafından organik tarım üretimi yapılmaktadır (TİM-2009). Araştırmada populasyon içinden, amaca uygun kümeyi temsil edici olup olmadığını kararlaştırmada belirli yargı ve maksat güdülerek yapılan bir örnekleme yöntemi olan “Gayeli Örnekleme Yöntemi” kullanılmıştır (Güneş ve Arıkan 1988). Örnek sayısı belirlenirken; -Her ilde organik tarım yapan üretici sayısının % 50'si ile olmak üzere toplam 141 organik tarım üreticisi, - Aynı çevreden olmak üzere organik tarım yapmayan 141 üretici ile - 13 organik tarım firması ile anket çalışması yapılmıştır. 2009 kayıtlarına göre GAP Bölgesi illeri olan Batman, Kilis, Siirt ve Şırnak illerinde organik tarım üretimi yapılmamaktadır.																			

Proje No.	TAGEM-BB-090208J4	
Proje Başlığı	Kimyevi Gübre ve Toprak Tahlili Desteğinin Sosyo-Ekonomik Açıdan İncelenmesi (Şanlıurfa İli Örneği)	
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP toprak-Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü	
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü	
Proje Yürütücüsü	Tali MONİS - Ziraat Mühendisi	
Yardımcı Araştırmacılar	Şeyda İPEKÇİOĞLU	Ziraat Y.Mühendisi
	Ahmet ÇIKMAN	Ziraat Y.Mühendisi
	Prof.Dr.Gamze SANER	Ziraat Y.Mühendisi
	Yard.Doç.Dr.Figen ÇUKUR	Ziraat Y.Mühendisi
Başlama – Bitiş Tarihleri	2009-2010 (2 yıl)	
Proje Bütçesi	2009: 2700 TL., 2010: 2700 TL.	
Proje Özeti	Araştırmada salkım örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İlçe ve köyler bölgedeki dağılım ve tarımsal potansiyel dikkate alınarak amaçlı olarak, işletmeler tesadüfi olarak belirlenmiştir. Şanlıurfa İl Tarım Müdürlüğü Master Planında belirtildiği üzere Şanlıurfa İlinde oluşturulmuş üç alt bölgeden birer ilçe, her ilçeden üçer köy ve her köyden ; -Çiftçi Kayıt Sisteminde kayıtlı olmayan dolayısıyla desteklemelerden yararlanmayan çiftçiler -ÇKS’de kayıtlı olan ve sadece Kimyevi gübre desteği alan çiftçiler -Kimyevi Gübre ve Toprak Tahlili Desteklerinin her ikisinden de yararlanan çiftçiler olmak üzere üç gruba ayrılmış ve her grup için beş’er anket olmak üzere toplamda 135 anket yapılmıştır.	

ATATÜRK TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ENSTİTÜSÜ / KIRKLARELİ

Proje No	TAGEM-BB-090208L2
Proje Başlığı	Kimyevi Gübre ve Toprak Tahlili Desteğinin Sosyo Ekonomik Açıdan İncelenmesi (Kırklareli İli Örneği)
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Toprak Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü/ Kırklareli
İşbirliği Yapılan Kurulu	TÜGEM
Proje Yürütücüsü	Başak AYDIN
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Erol ÖZKAN
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009-2010
Proje Bütçesi	2009: 4300 TL 2010: 2300 TL

Proje Özeti

Doğru, dengeli ve etkin gübrelemenin üretim kalitesi ve artışına olumlu etkisinin yanı sıra çevresel faktörler ve ekonomiye olan katkıları da son yıllarda yapılan araştırmalarla ortaya konmuştur. Bu durum toprak tahliline bağlı olarak gübreleme yapılmasını zorunlu hale getirmektedir. Bu konudaki Tarımsal Politikalar özellikle destekleme uygulamaları proje ile birlikte geniş olarak ele alınacaktır. Projede öncelikle gübreleme uygulamalarındaki kriterler sebepleriyle araştırılacak, Kırklareli ilçe ve köylerinde toprak tahlili yaptırma durumu incelenecektir. Projede çiftçiler 3 gruba ayrılacak. Birincisi; Çiftçi Kayıt Sisteminde kayıtlı olmayan dolayısıyla desteklemelerden yararlanmayan çiftçiler, diğeri; ÇKS’de kayıtlı olan ve sadece Kimyevi gübre desteği alan çiftçiler üçüncüsü; Kimyevi Gübre ve Toprak Tahlili Desteklerinin her ikisinden de yararlanan çiftçilerle ayrı ayrı değerlendirmeler yapılacaktır. Bu konudaki sorunlar ortaya konacaktır. Bu desteklemelerin etkilerinin incelenmesi açısından destekleme öncesi yapılan gübreleme uygulamaları ile destekleme sonrası gübreleme uygulamaları karşılaştırılacaktır. Destekleme alan ve almayan çiftçilerin gübreleme alışkanlıkları karşılaştırılarak değerlendirilecektir. Böylelikle destekleme ödemelerinin çiftçilerin gübre alışkanlıklarını değiştirmedeki etkisi ile bilinçli ve doğru gübrelemeye olan katkısı belirlenecektir.

Araştırmada anket yapılacak kişi sayısı belirlenmiş olup, 2010 yılında anket çalışmalarına başlanacaktır.

Proje No	TAGEM-BB-080209L3
Proje Başlığı	Sulama İşletmeciliğini Üstlenen Organizasyonların Etkinlik ve Verimliliklerinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
İşbirliği Yapılan Kuruluşlar	Namık Kemal Üniversitesi Tekirdağ Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü ÇOMÜ Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü
Proje Yürütücüsü	Dr. Erol ÖZKAN
Yardımcı Araştırmacılar	Başak AYDIN Arş. Gör. Dr. Harun HURMA Yrd. Doç. Dr. Erkan AKTAŞ Yrd. Doç. Dr. Ömer AZABAĞAOĞLU Yrd. Doç. Dr. Gülen ÖZDEMİR
Başlama – Bitiş Tarihleri	2008 - 2010
Proje Bütçesi	2008: 25300,00 YTL 2009: 11850,00 TL 2010: 10400 TL
Proje Özeti Ülkemizde artan sulama alanlarına paralel olarak, sulama işletmeciliğine yönelik sorunlar da artmış ve sulamadan beklenen yararların gerçekleşmesi düşük kalmıştır. Bu durum izlenen politikalarla birleşince, sulamanın ve bu bağlamda sulama işletmeciliğinin daha verimli ve daha ekonomik hale getirilmesi amacı ile devletin sulama işletmeciliğinden çekilmesi gündeme gelmiştir. Günümüzde sulama işletmeciliği genellikle sulama birlikleri, sulama kooperatifleri, belediyeler veya köy tüzel kişilikleri tarafından yürütülmektedir. Bu proje sonuçlandığında; sulama işletmeciliğinin sulama kooperatiflerine, sulama birliklerine, belediyelere veya köy tüzel kişiliklerine devredilmesinin tarımsal sulama sorunları ve sulamadan kaynaklanan çevre sorunları üzerindeki olumlu veya olumsuz etkilerinin belirlenmesi sağlanmış olacaktır. Bu amaçla, Trakya bölgesi ve Çanakkale ilindeki sulama sahalarında yer alan tüm yerleşimlerden belirli yöntemlerle belirlenen üreticilere ve sulama işletmelerinin yöneticilerine yönelik olarak anketler uygulanmaktadır. 2009 yılı sonuna kadar sulama kooperatifleri tarafından işletilen sulamalarda 241, sulama birlikleri tarafından işletilen sulamalarda 69, belediyeler ve köy tüzel kişilikleri tarafından işletilen sulamalarda 91 olmak üzere, toplam 401 adet üretici anketi tamamlanmıştır. Ayrıca toplam olarak 60 adet yönetici anketi de tamamlanmıştır. Sulama tesisleri bağlamında ise, sulama kooperatiflerince işletilen 29, sulama birliklerince işletilen 8, belediyeler veya köy tüzel kişiliklerince işletilen 23 olmak üzere toplam 60 sulama tesisinde anketler tamamlanmıştır. Halen anket çalışmaları devam etmektedir. Anketlerin çözümlenmesi ve uygun sayısal yöntemler kullanılarak değerlendirilmesi sonucunda, proje amaçlarına ulaşılması hedeflenmektedir. Araştırmadan elde edilen sonuçların uygulamaya aktarılarak, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, DSİ Genel Müdürlüğü, İl Özel İdareleri vb. gibi kuruluşlar ile bu alandaki örgütlenmelere ulaştırılması sağlanacaktır. Bu sayede sulama işletmeciliği konusunda politika yapıcı kurum ve kuruluşlar ile STK'lara yol gösterici veriler ulaştırılmış, bu alanda doğru ve etkin politikaların oluşturularak ülkenin doğal kaynaklarının daha akılcı kullanılmasına katkıda bulunulmuş olacaktır.	

KARADENİZ TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / SAMSUN

Proje No	
Proje Başlığı	Türkiye’de Yetiştirilen Önemli Bitkisel Ürünlerin Üretim Tekniği ile İlgili Yayım Kuruluşlarına Yansıyan Problemlerin Tespiti
Projeyi Yürüten Kuruluş	Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü-SAMSUN
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Ahmet YULAFCI - Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü-SAMSUN
Yardımcı Araştırmacılar	Mehmet Ali Kiracı -Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü Dr. Ferit Çobanoğlu - İncir Araştırma Enstitüsü Yrd. Doç. Dr. Bekir Demirtaş - Mustafa Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.Ocak.2009 31.Aralık.2012
Proje Bütçesi	2008: YTL 2009: TL
Proje Özeti Bu çalışma ile Türkiye’nin bütün ilçelerinde yetiştirilen belli başlı bitkisel ürünlerin üretimi esnasında karşılaşılan problemlerin neler olduğu büyük ölçüde tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla öncelikle Türkiye’deki ekiliş alanı, üretim miktarı ve ağaç sayısı gibi kriterler dikkate alınarak toplam 37 bitkisel ürün seçilmiştir. Bu bitkilerle ilgili olarak tohumluk, fidan, fide ve çeşit; ekim-dikim; gübreleme; sulama; zirai mücadele; hastalık ve zararlılar; diğer bakım işlemleri ve hasat-harman gibi 8 ana konu başlığı altında sorular hazırlanarak anket formu oluşturulmuştur. Hazırlanan anketler CD ortamında 847 Tarım İlçe ve 73 Tarım İl Müdürlüğü olmak üzere toplam 920 birime gönderilmiştir. Anketlerin bilgisayar ortamında doldurularak elektronik ortamda Enstitümüze gönderilmesi istenmiştir. 2009 yılında 75 ilde, bu anketlerden 374 tanesi doldurularak Enstitümüze geri gönderilmiştir. Gelen anket sayısı, illerin tamamına yakınından anket gelmesi ve anketlerin bölgelere dağılımı proje hedeflerinin gerçekleşmesi için yeterlidir.	

AFA ADI : TOPRAK VE SU KAYNAKLARI

PROGRAM ADI : TARIMSAL YATIRIMLARDA GİRDİ OPTİMİZASYONU VE
KIRSAL ALANDAKİ TOPLUMLAR İÇİN MALİ MODELLER

TARSUS TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / MERSİN

Proje No	TAGEM-BB-O70210C1
Proje Başlığı	Çukurova’da Yetiştirilen Bazı Tarım Ürünlerinin (Semizotu, Kanola,Ayçiçeği) Üretim Girdi ve Maliyetlerinin Hesaplanması“(Tarsus-Ceyhan Örneği)”
Projeyi Yürüten Kuruluş	Tarsus Toprak Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Proje Yürütücüsü	M. Emin BİLGİLİ Zir. Yük. Müh
Yardımcı Araştırmacılar	İsmet DANYELİ Zir. Yük. Müh Cengiz SAĞLAM Zir. Yük. Müh
Başlama- Bitiş Tarihleri	2007-2009
Proje Bütçesi	2008: 1115 TL 2009: 1500 TL
Proje Özeti Çukurova’da üretilen tarım ürünlerinden, kuru koşullarda Ayçiçeği ve Kolza ile sulu koşullarda Semizotunun birim maliyetlerini saptamak, Üretim girdilerinin üretime katılma miktar ve payları ile üreticinin üretim tekniğini ortaya koymak, Tarımsal alt yapı yatırım projelerinin ekonomik analizleri için gerekli verileri sağlamak, Destekleme fiyatlarının saptanmasında yararlanabilecek ölçütleri bulmak, Tarımsal üretim planlaması çalışmalarına kaynak olabilecek bazı değerleri belirlemek.	

Proje no	TAGEM-BB-O90210C6
Proje Başlığı	Buğday Hasadında Farklı Hasat Sistemlerinin Biçerdöver İş başarısı, Dane ve Sap Kayıpları Yönünden Karşılaştırılması Üzerine Bir Araştırma
Projeyi Yürüten Kuruluş	Tarsus Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Çukurova Üni. Zir. Fak. Tarım Mak. Bölümü/ Tarım İl Müdürlüğü
Proje Yürütücüsü	Zir. Yük. Müh. M. Emin BİLGİLİ
Yardımcı Araştırmacılar	Zir. Yük. Müh. Orhan KARA Yrd. Doç. Dr. Ahmet İNCE Yrd. Doç. Dr. Sait SAY Zir. Müh. Zeyni AKTAŞ Zir. Yük. Müh. İsmet DANYELİ Gıda. Müh. Cemal ÇÖKEL
Başlama- Bitiş Tarihleri	2009-2012
Proje Bütçesi	2010-17.481 TL, 2011- 19.679 TL 2012- 1.350 TL
Proje Özeti	Ülkemizde, biçerdöverle yapılan tahıl hasadında kullanılan; klasik başlıklı biçerdöverlerin büyük bir kısmının ekonomik ömrünü doldurmuş ve kapasitelerinin düşük olması nedeniyle hasatta büyük oranda dane kayıplarının meydana geldiği yapılan çalışmalar sonucunda ortaya konmuştur. Ayrıca ekonomik öneme sahip sapın tarladan uzaklaştırılması birden fazla sayıda işlemler nedeniyle sap verimi düşmektedir. Bu çalışmada, ülkemizde kullanılan klasik başlıklı biçerdöverler yerine, Amerika ve Avrupa’da yaygın olan ancak ülkemizde halen uygulamaya girmemiş “yolucu başlıklı” biçerdöverler kullanılarak yeni bir hasat yöntemi ortaya konulacak ve klasik yöntemin olumsuzluklarının ortadan kaldırma olanakları araştırılacaktır. Ayrıca her iki yöntem teknik ve ekonomik yönden analiz edilecektir. Bu amaçla; yolucu başlıkların mevcut biçerdöverlere adaptasyonu, klasik ve yolucu başlıkla hasatta meydana gelen dane kayıpları, her iki hasat yöntemi sonrasında tarlada kalan sapların tarladan uzaklaştırma olanakları ve sap verimleri belirlenerek bu sistemler toplam giderler ile sistemlerin kullanımlarıyla üretilen ürünlerin parasal karşılıkları karşılaştırılacaktır. Hasat başlığının her marka ve model biçerdövere adaptasyonun mümkün olması, kısmen biçerdöver parkının bilinçli bir şekilde yenilemesine katkıda bulunabilecektir. Sonuç olarak, tamamı ithal edilerek edinilen biçerdöverlere ödenen dövizin önemli bir bölümünün azaltılmış olacağı bunun da ülke dış ticaret açığına olumlu yönde katkıda bulunacağı beklenmektedir. Ayrıca, yolucu hasat başlığının ülkemizdeki tarım makineleri üreticilerince imalatına yönelik bir ortam oluşturulması söz konusu olabilecektir.
Anahtar Kelimeler:	Tahıl hasadı, biçerdöver, hasat kayıpları, yolucu başlık, ekonomik etkinlik

Proje No	TAGEM-BB-O90210C7
Proje Başlığı	Seralarda Kullanılan Otomasyon Sisteminin Güneş Pilleri (PV) ile Çalıştırılmasının Teknik ve Ekonomik Yönden Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Tarsus Toprak Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Tarsus
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Özel sektör/ Mersin Valiliği Tarım Platformu
Proje Yürütücüsü	Zir. Yük. Müh. M. Emin BİLGİLİ
Yardımcı Araştırmacılar	Zir. Yük. Müh. Orhan KARA Prof. Dr. Ali BAŞÇETİNÇELİK Zir. Yük. Müh. İsmet DANYELİ Gıda. Müh. Cemal ÇÖKEL Zir. Müh. İsmail ŞEYHANLI
Başlama- Bitiş Tarihleri	2009-2012
Proje Bütçesi	2010- 1.317 TL 2011- 1.612 TL 2012- 1.350 TL.
Proje Özeti Günümüzde, fosil yakıtların sınırlı olması ve elektrik enerjisinin yüksek maliyetli olmasından dolayı; ucuz ve kolay enerji kaynaklarından biri olan güneş enerjisini; fotovoltaiik pil (Güneş pili) sistemi tarımda kullanabilirliğini, ayrıca enerji üretiminde meydana gelen çevre kirliliği ve var olan enerjilerinin maliyetinin artmasından dolayı hem yenilenebilir hem de çevreyle uyumlu kaynakların araştırılması ve geliştirilmesi yönünde arayışlar artmaktadır. Alternatif enerji kaynaklarını kullanarak, ekosistemin sürdürülebilirliğine katkıda bulunmak, tarım sektöründe, güneş enerjisinin potansiyeli ve kullanım kolaylığı ile diğer yenilenebilir enerji kaynaklarına alternatif olabilecek, daha kolay bir şekilde yaygınlaşabilecek bir alana sahiptir. Güneş enerjisi birçok alanda kullanıldığı gibi, günümüzde tarımsal üretimin değişik alanlarında enerji sağlamak amacıyla da doğrudan kullanılabilir. Güneş enerjisi yönünden önemli bir potansiyele sahip olan Çukurova, bölge ekonomisi için bulunamayacak bir imkândır. Kısaca; yörede yüksek güneş enerjisi potansiyelinden yararlanmak amacıyla fotovoltaiik güçle çalışan bir sera otomasyonu düşünülmektedir. Sistemde, aydınlatma, havalandırma ve sulama gereksinimine yönelik otomasyona bağlı konular araştırılacaktır. Çalışma sonunda gerçek sera koşullarında elde edilmiş sonuçlar kullanılarak, yöredeki çiftçilerin yönlendirilmesi sağlanacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Güneş enerjisi, Fotovoltaiik Pil, Sera otomasyonu, Tarsus	

Proje No	TAGEM-BB-090210C8
Proje Başlığı	Anızlı Sırtlara Doğrudan Ekim Yapma Olanaklarının Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Tarsus Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	
Proje Yürütücüsü	Orhan KARA
Yardımcı Araştırmacılar	Zir. Yük. Müh. M.Emin BİLGİLİ, Doç.Dr. Zeliha BEREKET BARUT, Zir. Yük. Müh Cavit SEZER, Gıda Müh. Cemal ÇÖKEL
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010 - 2014
Proje Bütçesi	2010-13950 TL 2011-1400 TL 2012-1400 TL 2013- 2200 TL
Proje Özeti : Günümüz tarımının temel hedefi üretim kaynağı olan toprağın verimliliğini koruyarak; yüksek verimli, düşük maliyetli, sağlıklı ve kaliteli ürünler elde etmektir. Doğal kaynakların korunması, çevrenin bozulma ve kirlenmekten arındırılması için sürdürülebilir tarım ve buna bağlı olarak koruyucu toprak işleme ve ekim sistemlerinin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Doğrudan ekim koruyucu toprak işleme uygulamalarından biri olup düşük yakıt tüketimi nedeniyle üreticiler açısından gerekliliği her geçen gün artmaktadır. Bu çalışmada, sırta ekim yapılmış buğdayın hasadından sonra toprak işleme yapmadan anızlı sırtlara havalı hassas ekim makinasıyla yapılacak II ürün mısır ekiminde anız yoğunluğu ve doğrudan (toprak işlemesiz) ekimden kaynaklanacak ekim sorunlarının ortadan kaldırılması için gömücü ve parçalayıcı ayak kullanarak ve baskı tekerleklerinin toprak-tohum temasında uyguladığı basınç yükü değiştirilerek 4 farklı yükte çizi üzeri sıkıştırılmak suretiyle; toprak nemi, hacim ağırlığı, penetrasyon direnci, bitki gelişimine ait parametreler (Tarla filiz Çıkışı, Çimlenme Oranı İndeksi, Ortalama Çimlenme Zamanı, Olgunlaşma Gün Sayısı ve Verim) incelenecektir. Projede bu yıl itibariyle materyal ve metot kısmında belirtildiği şekilde sırta buğday ekimi yapılmış olup, buğday bitkisinin vejetatif gelişimi devam etmektedir.	
Anahtar Kelimeler :Doğrudan ekim makinası, Çizi açıcı ayak, Bitki gelişimi, Verim, Toprak sıkışıklığı, Mısır, Tarsus	

Proje No	TAGEM-BB-090210C9	
Proje Başlığı	Tarsus Yöresi Dağlık Alanlarındaki Çiftçilerin Gelirlerini Tıbbi-Aromatik Bitki Üretimi ile Arttırma Olanaklarının Araştırılması	
Projeyi Yürüten Kuruluş	Tarsus Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü	
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Çukurova Üniversitesi Tarım Ekonomisi Yüksek Lisans Tezi	
Proje Yürütücüsü	Cemal ÇÖKEL	
Yardımcı Araştırmacılar		
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2011	
Proje Bütçesi	2010: 2500 TL	2011: 1200 TL
Proje Özeti Kırsal ekonominin, hızla değişen pazarlarda rekabet gücü kazanabilmesi ve gelirlerinin artması için, tarımsal verimliliği sağlamanın yanında karşılaştırmalı üstünlüklerinin olduğu alanlarda, yerel ayırt edici özellikler belirlenerek geliştirilmelidir. Bu anlamda sahip olduğu varlıkları, yenilikçi yöresel ürünlere dönüştürmesi, üretimini pazar koşullarına yönlendirmesi, yerel bilgi, beceri ve kaynakların sürdürülebilir kullanımı yoluyla, yerel koşullara uygun tarımsal üretimin çeşitlendirilmesi önem arz etmektedir. Bu proje ile Tarsus yöresi dağlık alanlarda, Tıbbi ve Aromatik Bitki (TAB) üretimi ile çiftçi gelirlerinin arttırılmasının mümkün olup olamayacağı araştırılacaktır. Yörede TAB'ların doğal olarak yetişmesine, bölgede yapılan kültüre alma ve adaptasyon çalışmalarının başarılı olmasına ve pazar potansiyelinin var olduğu düşünülmesine rağmen bu ürünlerin bölgede yeteri kadar yetiştirilmemesinin nedenleri araştırılarak var olan kısıt ve engeller tespit edilecek ve çözüm önerileri geliştirilecektir. Ayrıca TAB ticaret sektörünün SWOT analizi yöntemi ile irdelenerek güçlü ve zayıf yönleri ile var olan tehditler ve fırsatlarla sektörün durumu ortaya konulacaktır. Araştırmanın ana materyalini, Tarsus yöresi dağlık alanlarda bulunan çiftçilerden anket yoluyla toplanan veriler ve Tıbbi ve Aromatik bitki ticaretinde yer alan aracılar (yerel tüccar, toplayıcı tüccar ve sanayiciler) ile yapılan görüşmelerden elde edilen bilgiler oluşturacaktır. Proje veri toplama aşamasındadır.		
Anahtar Kelimeler: Tarsus, Kırsal kalkınma, Tıbbi ve Aromatik Bitki, SWOT		

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ESKİŞEHİR

Proje No	TAGEM-BB-090210E01
Proje Başlığı	Bazı Kompost Karışımlarının Isı Kapasitelerinin Belirlenmesi.
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü- Eskişehir
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-----
Proje Yürütücüsü	Dr. Mahmut POLAT
Yardımcı Araştırmacılar	Prof. Dr. Ali BAŞÇETİNCİLİK (Ç.Ü.- Ziraat Fakültesi). Özgür ATEŞ (Biyolog, TSKAE, ESKİŞEHİR)
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010–2013
Proje Bütçesi	26 040 TL.

Proje Özeti:

Ülkemizde özellikle son yıllarda tarım alanlarında tarımsal artıkların doğal gübre olarak kullanımı yaygın hale gelmiştir. Buradaki temel amaçlardan birincisi ve en önemlisi, kimyasal gübre kullanımını azaltarak temiz bir çevre elde etmektir. Bu amaç gerçekleştirilirken çevreye uyumlu, yeni ve temiz alternatif enerji üretme olanaklarını araştırma düşüncesi doğrultusunda kompostun biyotermal enerji kapasitesini tespit etmek önemlidir.

Çalışma Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma istasyonunda, 2010–2013 yılları arasında yapılacaktır. Bu çalışmada aşağıdaki tarımsal artık kökenli kompost karışımları kullanılacaktır:

- 1-) %100 şeker pancarı artığı,
- 2-) Ağırlık olarak, 1/2 oranında; şeker pancarı artığı ve hayvan gübresi,
- 3-) %100 mısır artığı,
- 4-) Ağırlık olarak, 1/2 oranında; mısır artığı ve hayvan gübresi
- 5-) Ağırlık olarak, 1/2 oranında; şeker pancarı artığı ve mısır artığı,
- 6-) Ağırlık olarak, 1/3 oranında; mısır, şeker pancarı artıkları ve hayvansal gübre,
- 7-) Ağırlık olarak, 1/3 oranında; mısır, şeker pancarı artıkları ve zeolit.

Metotta, farklı kompost karışımlarının kullanılacağı 7 adet deney düzeneğindeki ısı transferlerinin hesaplanması için Matlab programı kullanılacaktır. Araştırmanın sonucunda;

- Araştırmada kullanılan her bitki artığı veya karışım için Türkiye'nin toplam biyotermal enerji potansiyeli ve ekonomik değeri,
- Her karışım için, komposttan üretilen ısının zamana bağlı değişimi,
- Dış hava ile kompost içi sıcaklığı arasındaki ilişki,
- Her karışım için ısı kapasite belirlenecektir.
- Bu sonuçlar; gerek kompostun ısı enerjisinden faydalanma yöntemlerinin belirlenmesinde ve gerekse biyotermal enerjiden çeşitli şekillerde faydalanmak amacı ile yapılacak ısıtma projelerinde (örneğin seraların ısıtılmasında) kullanılacaktır.

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / TOKAT

Proje No	TAGEM-BB-070210G1
Proje Başlığı	Sivas İlinde Yetiştirilen Bazı Tarım Ürünlerinin Üretim Girdi ve Maliyetlerinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Tokat Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Atila ALTINTAŞ
Yardımcı Araştırmacılar	Dr.Gülçin ALTINTAŞ H. Bahadır ARSLANKURT Cengiz SOLMAZ
Başlama- Bitiş Tarihleri	2007-2010
Proje Bütçesi	2008: 5300,00 TL 2009: 7100,00 TL
Proje Özeti Bu araştırmanın amacı, Sivas İlinde yetiştirilen buğday, arpa, yonca, nohut, fiğ, çavdar, korunga, şekerpancarı ve triticalenin üretim sürecinde kullanılan girdilerin miktarları ve söz konusu ürünlere ait maliyetleri belirlemektir. Araştırmanın ana materyalini; amaçlı örnekleme yöntemiyle belirlenen işletmelerden, anket yöntemleriyle elde edilen birincil derecede veriler oluşturmaktadır. İşletme masraflarının saptanmasında, tek ürün bütçe analiz yöntemi, üretim masraflarının belirlenmesinde, alternatif maliyet unsuru, değerlendirmelerde; yüzdeler ve tartılı ortalama gibi istatistiklerden yararlanılmıştır.	

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / SAMSUN

Proje No	TAGEM-BB-060210H1
Proje Başlığı	Orta ve Doğu Karadeniz Bölgesinde Kivinin Üretim Girdi Maliyetlerinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Samsun Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Dr. Gülen ÖZYAZICI
Yardımcı Araştırmacılar	Nejla TOPÇU
Başlama-Bitiş Tarihleri	2006-2010
Proje Bütçesi	2008: 4060 TL 2009: 4540 TL 2010: 6120 TL
Proje Özeti	Bu çalışmada Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize’de illerinin yoğun kivi üretimi yapılan ilçelerinde üzerinde kivi üretimi yapan gönüllü işletmelerle çalışılmıştır. İşletmeler, bakım ve hasat dönemi olmak üzere iki kez ziyaret edilmiş, 2009 yılında 74 işletme ile anket çalışması yapılmıştır. Kivi çok yıllık bir ürün olduğundan, fiziki girdi kullanımı tesis ve üretim dönemlerine göre ayrı ayrı tespit edilmiştir. İşletmelerde genellikle 2 yaşlı fidan kullanıldığından, dikimden 3 yıl sonra kivi bahçeleri verim aşamasına gelmektedir. Bu bakımdan kivi bahçesinin tesis süresi 3 yıl ve ekonomik ömür süresi de 20 yıl olarak dikkate alınmıştır. Samsun ve Ordu illerinde dekara harcanan toplam insan işgücü üretim döneminde 97.87 saat, Giresun ilinde 81.80 saat olarak tespit edilmiştir. Trabzon ilinde dekara harcanan insan işgücü 106.63 saat, Rize ilinde ise 111.65 saat olarak belirlenmiştir.

Proje No	TAGEM-BB-090210H1
Proje Başlığı	Samsun İli Meyve Üreticilerinin Tarım Sigortalarına Eğilimlerinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Samsun Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Nejla TOPÇU
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Gülen ÖZYAZICI Mehmet AYDOĞAN Doç. Dr. Vedat CEYHAN
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010 - 2011
Proje Bütçesi	2010: 8750 TL

Proje Özeti

Tarımsal üretimi tehdit eden risk ve belirsizlikler sonucu meydana gelecek zararı önlemek için en önemli güvence sistemi tarım sigortasıdır. Sigorta, tarımsal üretimde bir denge unsuru olarak görev alacaktır. Bu araştırmada, Samsun İli meyve üreticilerinin (fındık, şeftali, elma, kivi) tarım sigortası konusunda bilgi düzeylerini belirlenmesi, tarım sigortası yaptırma eğilimleri ve bu eğilimlerinde etkili olan faktörleri ortaya konması ve üreticilerin tarım sigortası kanunu kapsamında beklenti ve isteklerinin neler olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmada ana kitleyi Samsun İlinde amaca uygun olarak seçilen Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı fındık, şeftali, elma ve kivi meyve üreticilerinin bulunduğu ilçe ve köyler oluşturmuştur. Ana kitleyi oluşturan 14402 adet tarım işletmesinden basit tesadüfî örnekleme metoduna göre ortalamadan izin verilen hata miktarı %10 olup %90 güven aralığında gerekli örnek hacmi 164 olarak bulunmuştur.

**GAP TOPRAK-SU KAYNAKLARI VE TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ /
ŞANLIURFA**

Proje No.	TOPRAKSU / 05140J01
Proje Başlığı	Harran Ovasında Kışlık Kanola Tarımında Farklı Ekim Yöntemlerinin Teknik ve Ekonomik Yönden Karşılaştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP toprak-Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makineleri Bölümü, Şanlıurfa.
Proje Yürütücüsü	Ahmet ÇIKMAN - Ziraat Y. Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Tali MONİS Ziraat Mühendisi Yasemin VURARAK Ziraat Y. Mühendisi Prof. Dr. Ramazan SAĞLAM Ziraat Y. Mühendisi Ümran ATAY Ziraat Y. Mühendisi İbrahim TOBİ Ziraat Y. Mühendisi
Başlama – Bitiş Tarihleri	2007-2009 (3 yıl)
Proje Bütçesi	2009: 3359.5TL 2010: 5360 TL.

Proje Özeti

GAP bölgesi iklim özellikleri itibariyle kanola yetiştiriciliği için uygun koşullara sahiptir. Kanola çıkış problemi olan bir bitkidir. Ekimi sırasında yapılabilecek en küçük hatayı bile tolere edemeyen kolza, ekim sırasındaki yaşanan sorunları verimde düşüklük ile hasada kadar taşır. Ekim alanlarının az olmasının en büyük nedeni de zaten ekim sırasında yaşanan problemlerdir. Bu amaçla yürütülen denemenin ikinci yılında; verim yönünden en iyi sonuç E3- Pamuk mibzeri ile ekim yönteminden alınmıştır. Bu parsellerdeki verimler 2520.70- 2980.40 kg/ha arasında değişmektedir. Ortalama dekara verim ise bu konuda **2730.40** kg/ha olarak bulunmuştur. En düşük verim değerleri E2 konusu olan Pnömatik ekim makinesi ile sırta ekim yönteminden elde edilmiştir. Bu parsellerdeki verimler 1550.40 - 2050.20 kg/ha arasında değişmektedir. Ortalama hektara verim ise bu konuda **1850.50** kg/da olarak bulunmuştur. Verim ile ilgili yapılan istatistik analizlerde fark tespit edildiğinden E1 ve E3 konuları da aynı gruba girdiğinden denemenin ikinci yılında E1ve E3 konuları önerilebilir. Net gelirler konulara göre karşılaştırıldığında E1 Konusu (**971.42 TL/ha**) Hububat mibzeri ile ekim konusu diğer konulara göre daha karlı olduğu bulunmuştur.

Proje No.	TAGEM-BB-090210J2	
Proje Başlığı	Harran Ovasında Drenaj Ve Tuzluluk Sorunu Olan Alanlarda Dip Kazan Ve Mol Dren Pulluğu Kullanımının Karşılaştırılması	
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP toprak-Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü. Şanlıurfa	
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Harran Üniversitesi	
Proje Yürütücüsü	Ahmet ÇIKMAN -	Zir. Yük. Müh.
Yardımcı Araştırmacılar	Abdullah Suat NACAR Yasemin VURARAK Ümran ATAY Tali MONİS Dr.Abdulkadir SÜRÜCÜ Prof.Dr.Ramazan SAĞLAM Doç.Dr.İdris BAHÇECİ Yakup TOPAL	Zir. Yük. Müh. Zir. Yük. Müh. Zir. Yük. Müh. Zir.Müh. Zir. Yük. Müh. Zir. Yük. Müh. Harran. Üniv. Zir. Yük. Müh.Harran Üniv.
Başlama – Bitiş Tarihleri	2009–2011 (3 yıl)	
Proje Bütçesi	2009: 16460 TL, 2010: 11380TL	
Proje Özeti		
Bitki yetiştirme ortamındaki fazla tuz bitkinin gelişmesinin önemli ölçüde sınırlar. Mol dren pulluğu ve dip kazanla toprağın patlatılması ile yapılan geçici drenaj ya da tamamlayıcı drenaj tedbirlerinin yararlılığı teknik ve ekonomik yönden tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda birbirleri ile karşılaştırılması planlanan sistemlerle bitki gelişimine zararlı olan tuzların sahadan uzaklaştırılması ve sistemlerin etkinliği tespit edilmeye çalışılacaktır. Denemenin ilk yılında 23.05.2009 tarihinde arazi sulaması yapılmıştır. Mol dren ve dip kazan 01.06.2009 tarihinde çekilerek 09.06.2009 tarihinde mısır ekimi yapılmıştır.		

Proje No.	TAGEM-BB-090210J1	
Proje Başlığı	Güneş Pili Destekli Damla Sulama Sistemlerinin Kurulumu ve Sistem Performansının Teknik ve Enerji Maliyeti Yönünden Karşılaştırılması (Şanlıurfa Örneği)	
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP Toprak-Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Şanlıurfa	
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Harran Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi Karabük Üniversitesi	
Proje Yürütücüsü	Ümran ATAY -	Zir. Yük. Müh.
Yardımcı Araştırmacılar	Prof. Dr. Bülent YEŞİLATA Yusuf İŞİKER Ahmet ÇIKMAN Abdullah Suat NACAR Ufuk RASTGELDİ Doç Dr. Refik POLAT Prof. Dr. Ali BAŞÇETİNÇELİK	Mak. Yük. Müh. Harran. Ün. Mak. Yük. Müh. Harran. Ün. Zir. Yük. Müh. Zir. Yük. Müh. Zir. Müh. Zir. Yük. Müh. Karabük Ün. Zir. Yük. Müh. Ç.Ü. Ün.
Başlama – Bitiş Tarihleri	2009–2010 (2 yıl)	
Proje Bütçesi	2009: 65 319 TL 2010: 6 000TL Toplam 71 319 TL	
Proje Özeti		
Bu çalışmada; Şanlıurfa ilinin yüksek güneş enerjisi potansiyelinden yararlanmak amacıyla fotovoltaiik güçle (PV) çalışan bir damla sulama sistemi kurulmuştur. Sistem belirlenmiş bir alanda, yörede yetiştirilen yerli biberin sulama gereksinimine yönelik olarak boyutlandırılmış ve sistem performansının teknik ve enerji maliyeti yönünden araştırılması amaçlanmıştır. Ayrıca sistemin klasik sulama uygulamalarında kullanılan ve alternatif akımla (AC) çalışan pompalarla teknik ve ekonomik yönden kıyaslaması yapılması da amaçlanmıştır. Kıyaslama için aynı boyutlarda, aynı toprak ve bitki desenine sahip iki alanda iki farklı pompa kullanılmış ve aynı dizilime sahip 2 farklı damla sulama hattıyla sulamalar yapılmıştır. Ayrıca güneş ışınımı, panel sıcaklığı, dış ortam sıcaklığı, AC akım, volt ve harcanan kw değerleri de ölçülmüştür. Projede ilk yıl her iki sistem için ölçülen deneysel veriler alınmış ve sulamaların tümü sorunsuz gerçekleştirilmiştir. Doğru akımlı (DC) pompa, gündüz kesintisiz çalışabilmekte ve sulamaları gerçekleştirebilmektedir. DC pompanın saatte 2,5–5ton aralığında su bastığı ve güneş pili olmadan akülerle kesintisiz 16,76 saat çalışabildiği bu süre içerisinde toplam 68,7 ton su bastığı tespit edilmiştir. Özellikle sulama dönemimde elektrik kesintilerinde AC pompa ile sulama yapılamazken, DC pompa ile sorunsuz sulama yapılabilmektedir. Güneş paneli ile sulanan alandaki biber verimi 4485 kg/da iken alternatif akımla (AC) sulanan alandaki biber verimi 4367 kg/da'dır.		

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ERZURUM

Proje No	TAGEM-BB-080210K1
Proje Başlığı	Erzurum Yöresinde Yağışa Dayalı Tarım Koşullarında Nadası Kaldırmaya Yönelik Değişik Toprak İşleme-Ekim Yöntemlerinin Karşılaştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü-Erzurum
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü
Proje Yürütücüsü	Zinnur GÖZÜBÜYÜK
Yardımcı Araştırmacılar	Okan DEMİR, Yrd. Doç. Dr İsmail ÖZTÜRK, Prof. Dr. Taşkın ÖZTAŞ, Prof. Dr. Hüseyin ZENGİN, Dr. Ekrem Lütfü AKSAKAL
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009-2013
Proje Bütçesi	2008: - 2009: -1.675 TL 2010: 48.885 TL
Proje Özeti Deneme konuları; S ₁ - Geleneksel toprak işleme (pulluk + kültivatör + kombikürüm+ ekim makinası) S ₂ - Azaltılmış toprak işleme (kültivatör + kombikürüm + ekim makinası) S ₃ - Azaltılmış toprak işleme (dik rotovatör + ekim makinası) S ₄ - Direkt ekim, Proje takvimine göre 2009 Eylül ayında başlanılması gereken bu çalışma, Pasinler Araştırma İstasyonunda toprak işleme yapıldığından ve denemenin yapılacağı alanın da anızlı olması şartı göz önünde bulundurulduğundan dolayı deneme kurulamamış 2010 Eylül ayına ertelenmiştir.	

ATATÜRK TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ENSTİTÜSÜ / KIRKLARELİ

Proje No	TAGEM-BB-080210L4
Proje Başlığı	II. Ürün Ayçiçeği ve İkinci Ürün Silajlık Mısır Üretiminde Uygulanabilecek Farklı Toprak İşleme ve Ekim Yöntemlerinin Teknik ve Ekonomik Yönden Araştırılması
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Namık Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makineleri Bölümü
Proje Yürütücüsü	M. Fırat BARAN
Yardımcı Araştırmacılar	İbrahim KAMBUROĞLU Başak AYDIN İlker KURŞUN Dr. M. Recai DURGUT Prof. Dr. Birol KAYIŞOĞLU
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008–2012 (2013)
Projenin Bütçesi	2008: 34 500 YTL 2009: 7 500 TL 2010:6500 TL 2011:7250 TL 2012: 7500 TL

Proje Özeti:

Bu çalışma ile arpa hasadından sonra II. ürün silajlık mısır üretiminin yanı sıra II. ürün ayçiçeği üretiminin de yaygınlaştırılmasını sağlamak, buğday hasadından ayçiçeği ekim dönemine kadar nadas olarak geçen süreyi kaldırarak, toprağın sürdürülebilirliğini bozmadan, en uygun toprak işleme ve ekim yöntemini veya yöntemlerini belirlemek, buna bağlı olarak yörede tarla tarımı yapan üreticinin gelirini arttırmaya yönelik öneriler geliştirmek amaçlanmaktadır.

Konular: A: Sap parçalayıcı + Ağır Yaylı Kultivatör + Ekim Makinası

B: Sap parçalayıcı + Rototiller + Ekim Makinası

C: Sap parçalayıcı + Çizel + Gobledisk + Ekim Makinası

D: Pulluk + Gobledisk + Ekim Makinası

Ekim Nöbeti:

1. Yıl: Fiğ + Mısır

4. Yıl: Arpa + Ayçiçeği

2. Yıl: Arpa+ Ayçiçeği

5. Yıl: Fiğ + Mısır

3. Yıl: Fiğ + Mısır

(6. Yıl: Arpa + Ayçiçeği)

2009 Yılı Uygulamaları: Ön bitki fiğ hasadı mayıs ayında yapılmıştır. Hasatta yaş ağırlık ortalaması 1339,26 kg/da, kuru ağırlık ortalaması ise 236,30 kg/da olarak saptanmıştır. 08.07.2009 tarihinde; II ürün silajlık mısır için deneme blokları oluşturulmuş ve mısır tarımında uygulanacak farklı toprak işleme yöntemlerine göre deneme deseni hazırlanmıştır. Denemelerden önce ve sonra toprakta penetrasyon ölçümleri yapılmış ve kullanılan her tarımsal alet ve ekipman için İş başarısı ve Yakıt tüketimleri hesaplanmıştır. Toprakta yapılacak her muameleden önce toprak nemi ölçülerek (0-10 cm, 10-20 cm, 20-30 cm derinliklerde) nemin hangi toprak işleme de daha iyi korunduğu saptanmıştır.

Verim değerleri;

A konusunda: 6043,22 kg/da

B konusunda: 5904,70 kg/da

C konusunda: 6318,14 kg/da

D konusunda: 6500,16 kg/da

Verim miktarları; geleneksel yöntem olan (Pulluk + Gobledisk + Ekim Makinesi) en yüksek, azaltılmış toprak işleme yöntemi olan (Rototiller +Ekim Makinesi) en düşük olarak hesaplanmıştır. II ürün silajlık mısır hasadından sonra; ön ürün olarak 28.10.2009 tarihinde arpa ekimi yapılmıştır.

ANTEPFISTIĞI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / GAZİANTEP

Proje No	
Proje Başlığı	Antepfıstığı Bahçelerinde Gübreleme Mekanizasyonunun Geliştirilmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Antepfıstığı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Karabük Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makine Bölümü
Proje Yürütücüsü	H. Cem Bilim
Yardımcı Araştırmacılar	Doç Dr. Refik POLAT, Kamil SARP KAYA, Dr. Nevzat ASLAN, Ajlan YILMAZ
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008-2012
Proje Bütçesi	2010: 4.800 TL
Proje Özeti Bu projede; antepfıstığı bahçelerinde üreticilerin uygulamış oldukları gübre metotları incelenerek, gübreyi banda bırakarak üzerini kapatacak alternatif bir makinenin geliştirilmesi amaçlanmıştır, geliştirilen bu makinede; ahır gübresi ile toprakta hareketi az olan gübrenin karıştırılarak bahçeye bir örnek olarak dağıtılabilecek olanakları incelenmiştir. Proje çalışmalarına Şubat 2009 döneminde başlanmış olup, bahçe çalışmaları Antepfıstığı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'ne bağlı havaalanı işletmesinde yürütülmektedir. Proje, 30-35 yaşlarında, 10x10 m aralıkla dikilen <i>Pistacia vera</i> L. anacı üzerine aşılı Uzun çeşidi bahçesinde kuru koşullarda, tesadüf parselleri deneme desenine göre üç tekerrürlü olarak kurulmuştur. Deneme alanındaki parseller 10x50 m uzunluğunda olacak şekilde toplam 12 parselden oluşturulmuş, parseller arasında tampon sıraları bulundurulmuştur. Farklı gübreleme yöntemlerinin etkisini belirleyebilmek amacıyla deneme öncesinde toprak numuneleri alınarak bunlarda toprak analizleri yapılmış, ağaçların taç izdüşümü üzerinden ağaç sıralarına paralel olarak 15-20 cm derinliğe gübreyi bırakabilen ve üzerini toprakla kapatabilen prototip bir makine tasarımı yapılarak imal edilmiştir. Denemede bulunan çeşitlerden alınan toplam verim ve uygulanan farklı gübreleme yöntemlerinin; meyve kalitesine etkilerini belirleyebilmek amacıyla deneme öncesinde verim ve kalite özelliklerine bakılmıştır. Bu çalışma da; geliştirilen prototip makine ile gübreleme daha kolay ve daha kısa sürede yapılabilecek, iş gücünden tasarruf sağlanabilecektir.	

AFA ADI : SERT KABUKLU MEYVELER
PROGRAM ADI : FINDIK

FINDIK ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / GİRESUN

Proje No	
Proje Başlığı	Türkiye'de Fındık Yetiştiriciliği Konusunda Yapılan AR-GE Çalışmalarının Etki Değerlemesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Fındık Araştırma Enstitüsü Giresun
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Gazi Osmanpaşa Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü
Proje Yürütücüsü	Ramazan AKMAN
Yardımcı Araştırmacılar	Erdal SIRAY, H.Esin SAVRAN, Ömür DUYAR, Ahmet GÖĞÜS, Doç. Dr. Murat SAYILI
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.01.2010–31.12.2012
Proje Bütçesi	2010:36.500 TL 2011: 9.000 2012: 9.000

Proje Özeti:

Bu çalışma ile Türkiye'de fındık üretiminde yeniliklerin nasıl ve hangi kanallar ile yayılıp benimsendiği, fındık konusunda yapılan ve uygulamaya aktarılan araştırma ve yayım sonuçlarının etkilerinin ölçülmesi hedeflenmiştir. AR-GE için ayrılan kaynaklardan Enstitülerin ve TAGEM'in ne derecede yararlanılabildiği, ilgili kuruluşlar arasında koordinasyon sağlamada yeterliliğin olup olmadığı, özel sektör – kamu kuruluşları arasında öngörülen işbirliğinin ne derecede gerçekleştirilebildiği, geliştirilecek olan bilgi ve teknolojilerin üretici düzeyinde benimsenme durumu, birim alanda yarattığı gelir artışları ve sosyal yapıdaki etkileri ölçülmeye çalışılacaktır. Elde edilen veriler kaynak bulma ve aktarma konularında yol gösterici olacaktır.

Ayrıca karar alıcıların plan ve program hazırlamada ihtiyaç duyduğu temel bilgilere ulaşma ve Tarımsal Araştırmaların vazgeçilmezliği konusunda da vurgulayıcı sonuçlara ulaşılabilecektir.

Araştırmanın iki aşaması bulunmaktadır. İlk aşama, verilerin toplanması ve ikinci aşama verilerin analizi ile sonuç raporunun yazılması faaliyetlerini kapsamaktadır. Verilerin toplanması aşamasında, üretici, yayımcı ve araştırmacılar ile işleyici/ihracatçı firmalar ve konu hakkında Ar-Ge faaliyeti olan ilgili kurum ve kuruluşlardan anket yolu ile elde edilecek veriler, projenin ilk 12 ayında gerçekleştirilecektir. Proje kapsamında herhangi bir değişiklik öngörülmemektedir.

Anahtar Kelimeler : Fındık, Yeniliklerin Yayılması, Etki Değerleme, Ar-ge

Proje No	
Proje Başlığı	Giresun İlinde Fındık Yetiştiren İşletmelerin Ekonomik Analizi, Üretim ve Pazarlama Sorunlarının Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Fındık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü - GİRESUN
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Gaziosmanpaşa Ün. Ziraat Fak. Tarım Ekonomisi Böl. – TOKAT İl Tarım Müdürlüğü – GİRESUN
Proje Yürütücüsü	Erdal SIRAY
Yardımcı Araştırmacılar	Fatih ÖZDEMİR, Ömür DUYAR, Halil EROL
Başlama – Bitiş Tarihleri	01.01.2010 – 31.12.2012
Projenin Toplam Bütçesi	2010: 10.200,00 TL 2011: 7.700,00 TL 2012: 7.700,00 TL
Projenin Özeti: Araştırmada geniş bir fındık üretim alanını oluşturan Karadeniz Bölgesinde, en kaliteli fındık üretiminin yapıldığı Giresun İlinde, fındık yetiştiren işletmelerin ekonomik analizinin yapılması, bu işletmelerde fındık üretim maliyetinin bilimsel açıdan saptanması, yörede fındık üretim ve pazarlama sorunlarının tespiti ve bunlara ilişkin çözüm önerilerinin ortaya konulması planlanmaktadır. Bu çalışmanın amaçları şunlardır; • İşletmelerin yapısal özellikleri, nüfus, işgücü ve eğitim durumu, sermaye bileşimi, arazi kullanım durumu, bitkisel ve hayvansal üretimi ortaya koymak, • Brüt marj analiz tekniği kullanılarak işletmelerin üretim dalları itibariyle faaliyet sonuçlarını ortaya koymak, • İşletmelerin bir bütün olarak yıllık faaliyet sonuçlarından brüt hasıla, işletme masrafları, net hasıla, tarımsal gelir, harcanabilir tarımsal gelir ve toplam aile gelirini hesap etmek, • Üretim ve pazarlama sorunlarının tespiti ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri ortaya koymak. Proje kapsamında Yüksek Lisans Tezi olarak Giresun İli Merkez İlçesinde fındık yetiştiren 126 adet işletmede anket çalışması yapılmıştır. Anketlerin dökümü yapılarak, ekonomik analizi ile üretim ve pazarlama sorunları üzerine değerlendirmelerde bulunulmuştur. Projenin ikinci yılında; Giresun İli'nde fındık yetiştiriciliği yapılan 12 ilçedeki fındık yetiştiren işletmelerde anket çalışmaları yapılacaktır. Projenin üçüncü yılında ise yapılan anketlerin dökümü ve analizi yapılarak rapor edilmesi planlanmaktadır.	

ANTEPFİSTİĞİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / GAZİANTEP

Proje No	
Proje Başlığı	Bahçe Bitkileri Araştırmaları Etki Değerlendirmesi Alt Proje: Antepfıstığı İşletmelerinde Yeniliklerin ve Araştırma Sonuçlarının Benimsenme Düzeyleri ve Etki Değerlendirmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Antepfıstığı Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	
Proje Yürütücüsü	Mustafa ÇALIŞKAN
Yardımcı Araştırmacılar	Mustafa ATLI, Kamil SARPKAYA, H.Cem BİLİM, Nilgün KALKANCI
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.01.2009 – 31.12.2011
Proje Bütçesi	2010 : 4.800 TL
Proje Özeti Antepfıstığı gerek bölge ekolojisine uyumu, gerekse üreticilere sağladığı kazanç bakımından Güneydoğu Anadolu Bölgesinin vazgeçilmez meyve türüdür. Antepfıstığı konusunda hem Antepfıstığı Araştırma Enstitüsünde hem de üniversitelerde Ar-Ge çalışmaları yapılmaktadır. Bu çalışmalar son 20 yılda büyük bir ivme kazanmıştır. Bu çalışmaların çiftçiye ne ölçüde yansıdığı ve etkileri çalışmamızın ana konusudur. Proje çalışmalarına 2009 yılında başlamış olup; faaliyet döneminde antepfıstığı üretim alanları gezilerek, üretiminde öne çıkan Gaziantep ve Şanlıurfa illerinden ekonomik ve ekolojik ölçütler dikkate alınarak 3'er ilçe seçilmiş,. Adıyaman ve Kahramanmaraş illerinden ise üretimde öne çıkan Besni ve Pazarcık ilçeleri çalışmaya dahil edilmiştir. Belirlenen 8 ilçeden aynı kriterlerle 3'er köy seçilmiş Böylece anket çalışması yapılacak ilçe ve köyler tespit edilmiştir Son yirmi yılda antepfıstığı konusunda yapılan Ar-Ge çalışmaları taranarak öne çıkan çalışma konuları belirlenerek, belirlenen konuları içerecek şekilde .amaca dönük ; üretici, yayımcı ve araştırmacı anket formları hazırlanmıştır. 2010 yılında yapılacak anket çalışması ile veriler toplanacak. Toplanan veriler analiz edilerek; a) Antepfıstığı konusundaki yeniliklerin ve araştırma sonuçlarının üreticiler tarafından benimsenme düzeyi b)Yenilikler ve antepfıstığı araştırma sonuçlarının üreticilerin sosyal ve ekonomik yapılarındaki etkileri ölçülmeye çalışılacaktır c) İlgili kuruluşlar arasında koordinasyon sağlamada yeterliliğin olup olmadığı belirlenecektir	

AFA ADI : TAHILLAR

PROGRAM ADI : TAHILLARDA TEKNOLOJİ TRANSFERİ VE SOSYO-EKONOMİK ARAŞTIRMALAR

BAHRİ DAĞDAŞ ULUSLAR ARASI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / KONYA

Proje No	
Proje Başlığı	Orta Anadolu ve Batı Geçit Bölgesinde Buğday Çeşitlerinin Yaygınlığının İzlenmesi
Projenin İngilizce Başlığı	Monitoring of Wheat Varieties Widespread in Middle Anatolian and in the Intersection Zone of West Region in Turkey
Projeyi Yürüten Kuruluş	BDUTAE, TARM, ATAE
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Konya Ticaret Borsası
Proje Yürütücüsü	Murat KÜÇÜKÇONGAR (BDUTAE)
Yardımcı Araştırmacılar	Mustafa KAN (BDUTAE), Sevinç KARABAK (TARM), Necmettin BOLAT (ATAE), Mehmet ŞAHİN (BDUTAE), Emel ÖZER (BDUTAE), Mustafa AKIN (BDUTAE), Aysun GÖÇMEN (BDUTAE), Seydi AYDOĞAN (BDUTAE), Erkan ULUDAĞ (BDUTAE), Yakup KARAMAN (ATAE), Oğuzcan ULUCAN (ATAE), Soner YÜKSEL (ATAE), Ramis DAYIOĞLU (ATAE), Suat ÖZDEMİR (ATAE), Yaşar KARADUMAN (ATAE) Neriman ÖZKAN (TARM), Çiğdem BOZDEMİR (TARM), Rahmi TAŞCI (TARM), Dr. Ayten SALANTUR (TARM), Bayram ÖZDEMİR (TARM) N. Tülin ÖZDEREN (TARM), Kazım KARACA (TARM)
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.06.2010-31.05.2013
Proje Bütçesi	200.000 TL
Proje Özeti:	Türkiye ekolojik yapı itibarıyla, Dünyada buğday üreten önemli ülkelerden birisidir. Geniş bir üretici kitlesince (yaklaşık 3 milyon tarım işletmesi tarafından) üretilen buğday büyük ölçüde yurt içinde tüketilmektedir. Halkın beslenmesinde önemli bir yeri olan un ve un mamulleri günlük kalori ihtiyacının %60'ını karşılamaktadır. Türkiye'de kişi başına 160 kg/yıl dolaylarında olan buğday, 400 g/gün dolaylarında ekmek, 5 kg/yıl makarna, 4.5 kg/yıl bisküvi tüketilmektedir. Bu sonuçlar Türkiye'de buğdayın ne kadar önemli bir madde olduğunu açıkça göstermektedir. Üretici yeni geliştirilen ve piyasaya sunulan yeni çeşitleri takip etmeye çalışmakta ve mevcut çeşitlerden daha kaliteli ve özellikle verim potansiyeli yüksek olan çeşitlere doğru yönelmektedir. Bunun yanı sıra üretici istekleri ile sanayicinin istekleri bazı durumlarda birbirleri ile uyuşmamakta, sanayide kalite ön plana çıkarken üreticide verim ön plana çıkmaktadır. Bu nedenle gerek sanayicini gerekse üreticinin isteklerini karşılayabilme adına ıslah çalışmalarında kalite ve verim ıslahın birincil amaçlarını oluşturmaktadır. Geliştirilen her bir çeşidin piyasada kendine yer bulabilmesi ve üretim için tercih edilmesinde etkili birçok faktör bulunmaktadır. Bu faktörler günün siyasi koşullarına ve karar alıcıların vermiş oldukları kararlara bağlı oluşan tarım politikaları ile yıldan yıla değişebilmektedir. Bu nedenle yapılan çalışmaların uygulamadaki başarısı her ne kadar ıslah edilen materyale bağlı olsa da bunun yanında pazar koşulları ve üretici davranışları tercihin oluşmasında ve fiyatın belirlenmesinde önemli rol oynamaktadır. Bu nedenle materyali ıslah etmek kadar takip etmekte önemli ve günün değişen şartlarına ayak uydurmak için piyasayı iyi takip etmeli ve üretici şartlarında geliştirilen materyallerin durumları gözlenmelidir. Böylece olumsuzluklara müdahalede daha erkenci davranılmış olunur ve hataların tekrarrünü önlemede daha bilinçli hareket edilmiş olunacaktır. Bu çalışma ile Konya, Karaman, Aksaray, Niğde, Ankara, Yozgat, Sivas, Eskişehir, Kütahya, Afyon illerinde üretici şartlarında yetiştirilen buğday çeşitlerinin ekim alanı, üretim miktarlarının tespiti, buğday fiziki girdi kullanımının belirlenmesi ve her yıl çeşitler bazında bu ürünlerin üretiminin ve fiyatlarının takibi ve bölgesel bazda sadece buğdayda kalite analizlerinin yapılarak çeşit bazında kalitelerin belirlenmesi ve buğdayın kullanıldığı sanayide (un, makarna, bisküvi, yem sanayi) ve tohum bayilerindeki durumlarının tespiti amaçlanmıştır. Böylece bölgesel bazda çeşit izleme veri tabanı oluşturularak yıllar bazında geliştirilen çeşitlerin hem üretici şartlarında hem de piyasada durumları hakkında bilgi edinilerek yapılacak çalışmalara istatistiki veri tabanı sağlanacaktır.
Anahtar Kelimeler:	Ekmeklik buğday, makarnalık buğday, un sanayi, tohum bayi, kısmi bütçe analizi

AFA ADI : SEBZELER VE SÜS BİTKİLERİ
PROGRAM ADI : SEBZELER VE SÜS BİTKİLERİNDE SOSYO EKONOMİK
ARAŞTIRMALAR

ALATA BAHÇE KÜLTÜRLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / MERSİN

Proje No:	
Proje Adı	Doğu Akdeniz Bölgesi Dış Mekan Süs Bitkileri Sektörünün Analizi ve Dışsatım Olanaklarının Geliştirilmesi
Yürütücü Kuruluş	Alata Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Ç.Ü Zir. Fak. Tarım Ekonomisi Bölümü Ç.Ü Zir. Fak. Peyzaj Mimarlığı Bölümü Akdeniz Ü. Peyzaj Mimarlığı Bölümü
Başlama- Bitiş Tarihleri	Aralık 2008 – Aralık 2010
Projenin Toplam Bütçesi: 2010 Bütçesi:	
Proje Lideri	Osman Sedat SUBAŞI
Proje Yürütücüleri	M. Murat HOCAGİL, Baran YAŞAR, Aysel GÜZELMANSUR
Projeden Beklenen Faydalar: Bölge üreticisinin konu ile ilgili bilimsel verilere ulaşabilme şansı artacaktır. Bu kapsamda kendi işletmesini değerlendirmesi mümkün olabilecek ve işletmesindeki üretimi daha sağlıklı bir yapı kazanabilecektir. Bu araştırma sonucunda bölgede üretimi yapılan süs bitkilerinin üretim potansiyeli ve rekabet avantajı ortaya konularak, mevcut türlerde üretimi artırma ve dış ticaret olanaklarının lehimize çevrilmesine katkı sağlanabilecektir.	

BAĞCILIK ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / MANİSA

Proje No	
Proje Başlığı	Avrupa Birliğine Uyum Sürecinde Türkiye Şaraplık Üzüm Üretimine Rekabet Gücü Kazandıracak Teknik ve Ekonomik Uygulamaların Araştırılması
Projenin İngilizce Başlığı	Research on Technical and Economic Applications for Competitiveness of the Turkish Wine Grape Production during the EU Accession Process
Projeyi Yürüten Kuruluş	Manisa Bağcılık Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü
Proje Yürütücüsü	Dr. Hülya UYSAL
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Selçuk KARABAT- Mehmet Ali KİRACI Prof Dr. Gamze SANER- Prof Dr. Ela ATIŞ Yrd. Doç.Dr. Sevtap GÜLER GÜMÜŞ Dr. Fadime ATEŞ- Dr. Yıldız DİLLİ Yrd. Doç. Dr. Adem YAĞCI
Başlama-Bitiş Tarihleri	Ocak 2010- Aralık 2012
Proje Bütçesi	2010: 28.900 TL 2011: 16.000 TL 2012: 8250 TL
Proje Özeti Türkiye coğrafi açıdan, uygun toprak ve iklim koşullarıyla kaliteli ve farklı şaraplık üzüm çeşitlerinin rahatlıkla üretilebileceği bir ülkedir. Ancak şaraplık üzüm üretimi yıllar içerisinde ihmal edilmiştir. Bu proje ile kökeni kontrollü adlandırma “Appellation d’Origine Controlee” (AOC) olarak Fransa’da başlatılan; şarapçılıkla uğraşan diğer ülkelerde kendi koşullarına göre belirledikleri kaliteli şaraplık üzüm üretimlerine yönelik bir sınıflandırmanın Türkiye koşullarındaki uygulanabilirliğinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu araştırmada Türkiye’de şaraplık üzüm üretiminde ekonomik anlamda değer taşıyan; yerel çeşitler ile uluslararası anlamda kabul gören çeşitler için nasıl bir tanımlamanın uygun olacağı sorusuna yanıt aranmaktadır (Çeşit tanımlaması, bölge tanımlaması ya da belli bölgeler için birkaç çeşidin tanımlanması gibi). Şaraplık üzüm üretiminin yoğun olduğu illerde faaliyette bulunan üreticiler araştırma kapsamına alınmıştır. Trakya Bölgesinden Tekirdağ, Çanakkale, Ege Bölgesinden Denizli, İzmir, Orta Anadolu’dan Ankara, Tokat, Nevşehir, Güneydoğudan Kilis, Elazığ ve Diyarbakır illeri araştırma alanını oluşturmaktadır. Seçilen yörelerde yoğun olarak üretimi yapılan çeşitlerden Emir, Narince, Öküzgözü, Boğazkere, Kalecik Karası, Çal Karası, Karasakız ve yabancı çeşitlerden; Cabernet Sauvignon, Merlot, Syrah araştırma kapsamına alınmıştır. Ayrıca bu çeşitlerin dışında yörelerinde yoğun olarak yetiştirildiği tespit edilen diğer çeşitlerde bu kapsama dahil edilecektir. Seçilen bölgeler için üzüm üretimine yönelik kontrol edilebilir koşullar ile (arazi seçimi, parsel büyüklüğü, anaç, çeşit, fidan tipi, asma dikim sıklığı, terbiye sistemi, budama şekli, kalifiye işçi durumu, kültürel uygulamalar gibi) kontrol edilemeyen koşullardan toprak ve iklim verileri incelenecektir. Şaraplık üzüm üretiminin ekonomiye katkısının ortaya konulması amacıyla da Şaraplık üzüm üretim masrafları, birim maliyetler ve şaraplık üzüm üretiminden elde edilen brüt marj çeşitler ve iller itibariyle hesaplanacaktır. Bu yıl üreticilere yönelik anket formları hazırlanarak ve üretim sezonu tamamlandıktan sonra alan çalışmasına başlanacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Şaraplık üzüm, Üretim, Rekabet, Avrupa Birliği, Apelasyon, Kalite, İklim	

Proje No	
Proje Başlığı	Ege, Marmara ve Akdeniz Bölgeleri Bağcılık İşletmelerinde Yeniliklerin ve Araştırma Sonuçlarının Benimsenme Düzeyleri ve Etki Değerlemeleri
Projenin İngilizce Başlığı	Acceptance Level and Impact Assessment of Novelties and Research Outcomes at the Vineyards in Aegean Marmara and Mediterranean Regions
Projeyi Yürüten Kuruluş	Bağcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü-MANİSA
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Atatürk Bahçe Kùltürleri Merkez Araştırma Enstitüsü-Yalova ALATA Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü-Erdemli Ege Üniversitesi Ziraat Fak. Tarım Ekonomisi Bölümü
Proje Yürütücüsü	Dr. Selçuk KARABAT
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Hülya UYSAL, M. Ali KİRACI, Dr. Filiz PEZİKOĞLU, H. Sedat SUBAŞI, Sacit İNAN, Yüksel SAVAŞ
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010-2011
Proje Bütçesi	2010: 10.00 TL 2011: 8.000 TL
Proje Özeti Türkiye’de bağcılık üzerine araştırmaları Manisa ve Tekirdağ’da Bağcılık Araştırma Enstitüleri, Yalova Atatürk Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü, üniversitelerin Ziraat Fakùltelerine bağı Bahçe Bitkileri Bölümleri yoğun olarak sürdürmektedir. Bunların yanı sıra bazı araştırma enstitülerinin bağ-bahçe bölümleri, üniversitelerin Ziraat Fakùltelerinin bazı bölümleri de bağcılık üzerine araştırma faaliyetlerini sürdürmektedir. Yürütölen bu AR-GE çalışmalarının ne şekilde ve hangi kanallar vasıtasıyla yayıldığı ve üreticilerin yürüttüğü faaliyetlerine nasıl etki ettiğinin belirlenmesine gerek vardır. Bu çalışmada Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğüne bağı olarak kamu alanında araştırma çalışmaları sürdüren araştırma enstitülerinin bağcılık konusunda 1980 yılından bu yana yaptıkları araştırmaların neler olduğı ve ne gibi sonuçlar alındığı ortaya konulmaya çalışılacaktır. Bu çalışmanın amaçları kısaca başlıklar halinde verilecek olursa; 1- Ege (Manisa, İzmir, Denizli), Marmara (Tekirdağ, Bursa, Çanakkale) ve Akdeniz (Mersin) Bölgelerinde bağcılık alanında yeniliklerin ve araştırma sonuçlarının nasıl ve hangi kanallar vasıtası ile yayılıp benimsendiğinin ortaya konulması, 2- Bağcılık konusunda yürütölen ve uygulamaya aktarılan araştırma sonuçlarının etkilerinin ölçölmesi (araştırma kuruluşlarınca geliştirilen yeni çeşitler ve terbiye sistemleri esas alınacaktır), 3- Araştırma sonuçları ve yenililerin benimsenmesinde üreticilerin hangi özelliklerinin etkili olduğunun belirlenmesi (yeniliklerinin benimsenmesi veya benimsenmemesi üzerine etkili olan parametrelerin belirlenmesi), 4- Araştırma kapsamında ele alınacak bağcılık işletmelerinde uygulanan üretim teknikleri konusunda güncel birinci elden bilgilerin elde edilmesi şeklinde özetlenebilir. Anahtar Kelimeler: Bağcılık, Yeniliklerin Benimsenmesi, Etki Değerleme	

AFA ADI : MEYVE-BAĞ
PROGRAM ADI : MEYVE BAĞ SEKTÖRÜNDE SOSYO EKONOMİK
ARAŞTIRMALAR

ALATA BAHÇE KÜLTÜRLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / MERSİN

Proje No:	
Proje Adı	Türkiye’ de Muz Üretim Dalının Ekonomik Analizi, Üretim ve Pazarlama Yapısı
Yürütücü Kuruluş	Alata Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Ç.Ü Zir. Fak. Tarım Ekonomisi Bölümü
Başlama- Bitiş Tarihleri	Aralık 2009 – Aralık 2011
Projenin Toplam Bütçesi:	10.000 TL
2010 Bütçesi:	5.500 TL
Proje Lideri	Osman Sedat SUBAŞI
Proje Yürütücüleri	Prof. Dr.Faruk EMEKSİZ, Baran YAŞAR, Arzu SEÇER
Projeden Beklenen Faydalar: Bu çalışma ile Türkiye’de muz üretiminin ekonomik analizi, üretim ve pazarlama yapısı hakkında bilgi sağlanacaktır. Muz sektörünün sahip olduğu sorunlar ortaya konularak sunulacak çözüm önerileri ile bu sektörün gelişmesine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Bu gelişme ile beraber sektörün ülke ekonomisine katkısının artması beklenmektedir. Ayrıca muz üretimine ve üreticiye yönelik sorunların çözümüne kaynak oluşturacak verilerin ortaya konulması önem teşkil etmektedir.	

EĞİRDİR BAHÇE KÜLTÜRLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ISPARTA

Proje No:	
Proje Adı	Türkiye'de Kiraz Yetiştiriciliği Konusunda Yapılan Ar-Ge Çalışmalarının Etki Değerlemesi
Yürütücü Kuruluş	Eğirdir Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü
Başlama- Bitiş Tarihleri	01.01.2008 - 31.12.2010
Projenin Toplam Bütçesi:	10.000
2010 Bütçesi:	2008: 5.000 TL 2009: 5.000 TL
Proje Lideri	F.Pınar ÖZTÜRK
Proje Yürütücüleri	Dilek KARAMÜRSEL, Ahmet YULAFÇI, Meltem EMRE, H. Cumhur SARISU, İsa EREN
Proje Özeti:	Bu çalışma ile Isparta, Afyon, Konya, Amasya, Manisa ve İzmir İllerinde kiraz üretiminde yeniliklerin nasıl ve hangi kanallar ile yayılıp benimsendiği, kiraz konusunda yapılan, uygulamaya aktarılan araştırma sonuçlarının etkilerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla Isparta, Afyon, Konya, Amasya, Manisa ve İzmir illerindeki kiraz üreticilerinden seçilmiş bir grup, bu illerde Tarım İl ve İlçe Müdürlüğü'nde yayımcı olarak çalışan elemanlar, kiraz konusunda daha önce çalışmış ve çalışan araştırmacılar ile yapılan anketler sonucunda elde edilen veriler değerlendirilecektir. Bu projeyle; Kiraz araştırmaları için ayrılan kaynaklardan ne derece yararlanılabildiği, İlgili kuruluşlar arasında koordinasyon sağlamada yeterliliğin olup olmadığı, Geliştirilen çeşitlerin/teknolojilerin üretici düzeyinde benimsenme durumu, birim alanda yarattığı gelir artışları ve sosyal yapıdaki etkileri ölçülmeye çalışılacaktır. Elde edilen veriler kaynak bulma ve aktarma konularında yol gösterici olacaktır.

Proje No:	
Proje Adı	Isparta İli Eğirdir İlçesinde Elma Üreten Tarım İşletmelerinin AB Muhasebe Veri Ağı (FADN) Sistemine Göre Sınıflandırılması ve Değerlendirilmesi The Classification and Evaluation of Apple Farms According to FADN in Eğirdir, Isparta
Yürütücü Kuruluş	Eğirdir Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakùltesi Tarım Ekonomisi Bölümü
Başlama- Bitiş Tarihleri	01.01.2010 - 31.12.2011
Projenin Toplam Bütçesi:	15000 TL
2010 Bütçesi:	9000 TL
Proje Lideri	Meltem EMRE
Proje Yürütücüleri	-
Proje Özeti: Bu çalışma ile; Isparta İli, Eğirdir İlçesinde elma yetiştiriciliğı yapan tarım işletmelerinin, AB FADN' a göre standart brüt karları (SBK), tipolojileri ve ekonomik büyüklük grupları (ESU) belirlenerek, yıllık faaliyet sonuçları ortaya konulacaktır. Ayrıca elma yetiştiren işletmelerin ekonomik büyüklük sınıflarına göre başarı ölçütleri karşılaştırılarak, hangi ekonomik büyüklük sınıfının kaynak kullanımında etkin olduğı tespit edilecektir. Çalışma için gerekli olan veriler Isparta İli Eğirdir İlçesinde elma yetiştiriciliğı yapan üreticilerden anket yolu ile elde edilecektir. Verilerin analizinde AB Tarım İşletmeleri Muhasebe Veri Ağı metodolojisi dikkate alınacaktır. FADN sistemine göre Isparta İli, Eğirdir İlçesinde elma yetiştiriciliğı yapan tarım işletmelerinden elde edilecek veriler doğrultusunda; Mikro düzeyde; ➤ Ekonomik kriterlere dayalı olarak işletmelerin analizi ve ➤ İşletmelerin karşılaştırılması mümkün olacaktır. Makro düzeyde ise; ➤ Tarımsal yapının izlenebilmesi, ➤ Ülkesel ve bölgesel düzeyde doğru kararların alınabilmesi ➤ Tarım politikalarını oluşturan karar organlarına veri temin edilebilmesi ve ➤ FADN sistemine bir alt yapı oluşturulması sağlanacaktır.	

Proje No:	
Proje Adı	Türkiye'de Erik Yetiştiriciliği Konusunda Yapılan Ar-Ge Çalışmalarının Etki Değerlemesi
Yürütücü Kuruluş	Eğirdir Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Alata Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü
Başlama- Bitiş Tarihleri	01.01.2008 - 31.12.2010
Projenin Toplam Bütçesi:	10.000
2010 Bütçesi:	2008: 5.000 TL 2009: 5.000 TL
Proje Lideri	Dilek KARAMÜRSEL
Proje Yürütücüleri	F.Pınar ÖZTÜRK, H. Sedat SUBAŞI, Meltem EMRE, Ö.Faruk KARAMÜRSEL, İsa EREN, Yusuf ARAS,
Proje Özeti: Bu çalışma ile Mersin, Bursa ve Afyon illerinde erik üretiminde yeniliklerin nasıl ve hangi kanallar ile yayılıp benimsendiği ve erik konusunda yapılan, uygulamaya aktarılan araştırma sonuçlarının etkilerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla Mersin, Bursa ve Afyon illerindeki erik üreticilerinden seçilmiş bir grup, bu illerde Tarım İl ve İlçe Müdürlüğü'nde yayımcı olarak çalışan elemanlar, erik konusunda daha önce çalışmış ve çalışan araştırmacılar ile yapılan anketler sonucunda elde edilen veriler değerlendirilecektir. Bu projeyle; Erik araştırmaları için ayrılan kaynaklardan ne derece yararlanılabildiği, İlgili kuruluşlar arasında koordinasyon sağlamada yeterliliğin olup olmadığı, Geliştirilen çeşitlerin/teknolojilerin üretici düzeyinde benimsenme durumu, birim alanda yarattığı gelir artışları ve sosyal yapıdaki etkileri ölçülmeye çalışılacaktır. Elde edilen veriler kaynak bulma ve aktarma konularında yol gösterici olacaktır.	

YENİ TEKLİF PROJELER

AFA ADI : TOPRAK VE SU KAYNAKLARI
PROGRAM ADI : SU TOPLAMA HAVZALARINDA TOPRAK VE SU
 KAYNAKLARININ KORUNUMU VE GELİŞTİRİLMESİ

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / TOKAT

Proje No:	
Proje Başlığı	Koruyucu Toprak İşleme Yöntemlerinin Buğday-Ayçiçeği Ürün Rotasyonunda Toprak Özellikleri, Verim ve Yakıt Tüketimi Üzerine Etkileri
Projenin İngilizce Başlığı	Effects of methods the conservation tillage on soil properties, yield and fuel conumption in wheat-sunflower crop rotation
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü TOKAT
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-
Proje Yürütücüsü	Hilal BEKTAŞ
Yardımcı Araştırmacılar	Sinan KILIÇ –Zir. Yük. Müh. Dr. Gülçin ALTINTAŞ–Zir. Yük. Müh. Yalçın KAYA- Zir. Müh. Başak ÖZYILMAZ–Zir. Yük. Müh. Mualla AYDIN–Zir. Yük. Müh. Doç. Dr. Engin ÖZGÖZ- GOP Üniversitesi Öğretim Üyesi
Başlama –Bitiş Tarihleri	2011-2013
Proje Bütçesi	2011 :48 700 TL 2012 : 15 550 TL 2013: 17 100 TL
Proje Özet Tanıtımı: Gelişen çevre bilinci, ekonomik üretim talepleri ve enerji kullanımındaki tasarruf nedeniyle, kullanımı dünyada hızlı bir artış gösteren koruyucu toprak işleme ve doğrudan ekim son yıllarda ülkemizde de büyük önem kazanmaktadır. Koruyucu toprak işlemenin koyucu tarımla birlikte düşünülmesi ve ele alınması gerekmektedir. Koruyucu tarım insanlığın gereksinim duyduğu tarımsal faaliyetleri, çevre ve diğer canlı türleri üzerindeki etkileri de dikkate alarak üretim yapma düşüncesidir. Bu nedenle yapılan üretimin yalnız karlılığını düşünmeyip çevresel, ekonomik, sosyal ve agronomik boyutlarını da ele almak ve bunları dengelemek gereklidir. Bu üretim faaliyeti içinde özellikle yenilenemeyen veya yenilenmesi çok uzun yıllar alan doğal kaynakları korumak, çevreyi kirlenmekten ve bozulmaktan koruyan yöntemleri uygulamak önem kazanmaktadır. Koruyucu tarım düşüncesi içerisinde uygun tohumluk, uygun ilaçlama ve gübreleme amaca uygun toprak su kullanımının yanında koruyucu toprak işlemede son derece önemli bir yere sahiptir. Yapılacak bu araştırmayla, 1-Buğday ve ayçiçeği gibi Tokat ilinde ve ülkemizde önemli miktarlarda yetiştirilen bitkilerin koruyucu toprak işleme yöntemlerini kullanarak yetiştirildiğinde bu yöntemlerin bitkilerin verim parametreleri üzerine etkilerinin belirlenmesi, 2- Uygulanacak bu yöntemlerin toprağın özelliklerine olan etkilerinin belirlenmesi, 3- Bu yöntemlerin yakıt tüketimlerinin belirlenerek enerji tasarrufu açısından yöntemlerin değerlendirilmesi ve 4- Ayçiçeği yetiştiriciliğindeki üretim girdilerinden toprak işlemeyi azaltarak ayçiçeği üretiminin artırılması amaçlanmıştır.	
Anahtar Kelimeler: Koruyucu toprak işleme, buğday-ayçiçeği ekim nöbeti, toprak özellikleri, yakıt tüketimi, verim	

AFA ADI : TOPRAK VE SU KAYNAKLARI
PROGRAM ADI : TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ GELİŞTİRİLMESİNE
YÖNELİK SOSYAL VE EKONOMİK ANALİZLER

TARLA BİTKİLERİ MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ANKARA

Proje No	
Proje Başlığı	Islah Edilmiş Mera Alanlarının Sürdürülebilir Kullanımına Etki Eden Sosyo-Ekonomik Faktörlerin Araştırılması
Projenin İngilizce Başlığı	The investigation of socio-economic factors affecting sustainable management of improved rangelands
Projeyi Yürüten Kuruluş	Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü
Proje Yürütücüsü	Celal CEVHER
Yardımcı Araştırmacılar	
Başlama-Bitiş Tarihleri	Eylül 2010- Aralık 2011 (16 ay)
Proje Bütçesi	2010: 18500 TL 2011 5500TL
Proje Özeti: Türkiye’de kırsal kalkınma politikaları, sosyal ve bölgesel politikalarla bütünleşmiş olmalıdır. Bundan dolayı, Kırsal kalkınma politikası hedefleri içinde yer alan çiftçilerin (sosyo-ekonomik) durumları analiz edilmelidir. Çiftçilerin içinde bulundukları sosyo ekonomik koşulların belirlenmesi, kırsal alanda sürdürülebilir çevre, kırsal tarım, mera alanları ve doğal mirasın korunmasına yönelik girişimlerde belirleyici olmaktadır. Sürdürülebilir tarım ve yaşam için, göz önünde bulundurulması gereken doğal kaynakların başında çayır-mera, yaylak ve otlaklar gelmektedir. Bu alanlar, hayvancılığın gelişmesinde belirleyici rol oynamaktadırlar. Öte yandan bu alanların sürdürülebilir kullanımının, toprak erozyonunun önlenmesi ve toprak kaynağının korunmasına yönelik katkıları önemli düzeydedir. Bu kadar öneme sahip olmalarına rağmen meralar yeterince korunamamışlardır. Önemli bir kısmı yüzey topraklarını bir daha yenilenemez oranda kaybetmişlerdir. Diğer önemli bir olumsuzluk ise meraların başka amaçlar için kullanılmasıdır. Bu olumsuzlukları önlemek için, ülkemizde 1998 yılında mera kanunu çıkartılmıştır. Bu kanun çerçevesinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığı 758 proje ile 3.326.983 dekar mera alanında ıslah çalışması (2009 yılına kadar) yapmıştır. Yeni yöntem ve teknolojilerin çiftçiler ve çiftçilerin sosyo ekonomik koşulları üzerindeki olası etkilerinin öncelikle ele alınması gerekir. Çünkü bir yöntem veya teknolojinin benimsenmesi çalışmalarının başarısı, hedef kitlenin özelliklerinin bilinmesine bağlıdır. Diğer yandan, köyün ortak malı olan meraların sürdürülebilir kullanımının sağlanması konusunda sadece hayvansal üretim yapan çiftçilerin değil, köyde yaşayan diğer bireylerin koşullarının ve bakış açılarının da dikkate alınması gerekmektedir. Bu çalışma ile farklı bölgelerde ıslah işlemleri tamamlanmış meraların mevcut kullanım şekilleri ile köyde yaşayan bireylerin sosyal ve ekonomik koşullarının bu kullanım şekli üzerindeki etkileri saptanacaktır. Yapılan ıslah çalışmalarının bölge ve ülke ekonomisine olan katkılarının ortaya konması da bu araştırmanın bir diğer çıktısı olacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Mera Islah Çalışmaları, Sürdürülebilirlik, Sosyo-ekonomi, Benimsenme Durumu	

TARLA BİTKİLERİ MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ANKARA

Proje No	
Proje Başlığı	Orta Anadolu’da Tahıl Üretiminde Yeni Teknolojilerin Kullanımını Sınırlayan Faktörlerin Analizi.
Projenin İngilizce Başlığı	Analysis of Restrictive Factors for New Technology Use in Cereal Production in Central Anatolia.
Projeyi Yürüten Kuruluş	Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	1. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü 2. Tarımsal Ekonomi Araştırma Enstitüsü
Proje Yürütücüsü	Celal CEVHER
Yardımcı Araştırmacılar	Doç. Dr. İ. Coşkun CEYLAN, Dr. Özdal KÖKSAL ve Gonca Gül YAVUZ (Zir.Yük.Müh).
Başlama-Bitiş Tarihleri	01 Eylül 2010-30 Eylül 2012 (24 ay)
Proje Bütçesi	2010: 5500 TL 2011: 13500TL
Proje Özeti: Tarım genel ekonominin tamamlayıcı bir bölümü ve sosyal yaşamın temel ögesidir. Ülkemizde de İktisaden faal nüfusun % 26.4’ü tarım sektöründe çalışmakta ve GSYİH’da tarım sektörünün payı %7.7 civarındadır. Bu kadar büyük orana sahip nüfusun gelir düzeyini arttırmak ve sosyal yaşamını yükseltmek hükümetlerin ve tarıma teknoloji üreten kurumların görevidir. Tarım işletmelerinde rekabet avantajı sağlayan birçok faktör vardır. Bu faktörlerin başında da yeni tarımsal teknolojilerin kullanımı gelmektedir. Tarım işletmelerinde rekabet koşullarında, işletmenin büyüklüğü veya sahip olduğu diğer varlıklar işletmeye avantaj sağlamakla birlikte, bilgi ve teknolojiyi başarılı bir şekilde kullanan işletmeler diğerlerine göre daha da fazla avantaj sağlamaktadırlar. Günümüz teknoloji dünyasında tarımsal işletmelerin varlıklarını sürdürebilmeleri, kullandıkları yeni teknolojilerin sağladığı avantajlarla mümkündür. Ayrıca, kırsal alanda yaşayabilir, sürdürülebilir tarım ve çevre faktörlerine önem veren tarımsal faaliyetlerde bulunmak için yeni teknolojilerin kullanılması gerekmektedir. Teknolojik yeniliklerin benimsenmesi ise, benimseme davranışlarını etkileyen etmenlerin bilinmesine bağlıdır. Genel olarak bu etmenler; sosyo-ekonomik nitelikler, kişiliksel nitelikler ve haberleşme davranışları başlıkları altında sınıflandırılmaktadır. Bu araştırmada, üreticilerin buğday üretiminde yeni teknolojileri benimseme davranışlarını etkileyen etmenler saptanacaktır. Bu araştırma sonuçları, tarımsal işletmelerde tahıl üretimine etki eden faktörler ve yeni teknolojilerin (tohum çeşitleri, sıfır toprak işleme, organik gübre kullanımı ve damla sulama vb) kullanımının arttırılmasına yönelik olarak gelecekte yürütülecek çalışmalar için bir veri kaynağı oluşturacaktır. Araştırma sonunda elde edilecek olan model, çiftçilerin yeni teknoloji kullanma kararı vermelerinde etkili olan faktörleri ve bu faktörlerin kullanma kararı üzerindeki etki derecelerini göstereceğinden, gelecek yıllarda, girdi kullanımının azaltılması ve üretimin arttırılmasına yönelik alternatif politikaların geliştirilmesinde–gereğinde güncellenerek kullanılabilecektir.	
Anahtar Kelimeler: Teknoloji Kullanımı, Sürdürülebilirlik, Sosyo-ekonomi, Benimsenme Durumu	

AFA ADI : TOPRAK VE SU KAYNAKLARI
PROGRAM ADI : TARIMSAL YATIRIMLARDA GİRDİ OPTİMİZASYONU VE
KIRSAL ALANDAKİ TOPLUMLAR İÇİN MALİ MODELLER

TARSUS TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / MERSİN

Alt Proje No	TAGEM-BB-100210G2
Alt Proje Başlığı	Mersin İlinde Bitkisel Üretimde Tarım Sigortası Uygulamalarına Yönelik Çiftçilerin Yaklaşımı, Sorunlar ve Çözüm Önerileri
Alt Projenin İngilizce Başlığı	Solution Proposals and Problems, Approach of Farmers to Agriculture Insurance Applications in Crop Production in Mersin Province.
Alt Projeyi Yürüten Kuruluş	Tarsus Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Alt Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Alt Proje Yürütücüsü	Gıda Müh. Cemal ÇÖKEL
Yardımcı Araştırmacılar	Zir. Yük. Müh. Orhan KARA
Başlama-Bitiş Tarihleri	1 Ocak 2011 – 31 Aralık 2012
Proje Bütçesi	2011-11000 TL 2012-8700 TL
Proje Özeti Tarımsal üretim bir çok risk ve belirsizlikler ile karşı karşıyadır. Özellikle don, dolu, yangın, sel, kuraklık ve heyelan gibi doğal afet sonucu tarımsal üretim önemli miktarlarda zarar görebilmektedir. Tarımsal üretimdeki risklere karşı gerek toplumsal ve gerekse kişisel önlemler (düşük risk taşıyan üretim faaliyetini seçme, girişimleri çeşitlendirme, pazar bilgilerini sağlama, satışların yıl içerisinde yayılması, sözleşmeli üretim yapmak, tarım sigortası yaptırmak gibi) alınabilmektedir. Tarımsal üretimdeki özellikle doğal afet zararlarını gidermeye yönelik tedbirlerin başında tarım sigortası gelmektedir. 2006 yılından itibaren “Tarım Sigortası Kanunu” ile çiftçilerin ödeyeceği doğal afet sigorta priminin %50’si devlet desteği kapsamındadır. Bu bağlamda, bazı üreticilerin tarım sigortası yaptırmalarına karşın, bazılarının ise bu konuda kararsız oldukları görülmektedir. Özellikle bitkisel üretimde doğal afet zararlarının tespiti ve bu zararların karşılanma şeklinin belirlenmesi önemlidir. Bu çalışma ile; Mersin ili ekonomisi içerisinde önemli yer tutan Portakal, mandarin, limon ve greyfurt ürünlerinin yetiştiriciliğini yapan üreticilerin tarım sigortasından haberdar olma durumları, tarım sigortasına yönelik eğilimleri, sigorta yaptırmama nedenleri, karşılaşılan sorunlar ve bunlara yönelik çözüm önerileri ortaya konulacaktır. Ayrıca, ürünler bazında anket verilerine dayalı risk haritaları oluşturulmaya çalışılacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Bitkisel Üretim, Tarım Sigortası, Çiftçi Eğilimi, Ürün Risk Haritası, Tarsus	

MENEMEN TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / İZMİR

Alt Proje No	TAGEM-BB-100210D01
Alt Proje Başlığı	İzmir ve Manisa İllerinde Bitkisel Üretimde Tarım Sigortası Uygulamalarına Yönelik Çiftçilerin Yaklaşımı, Sorunlar ve Çözüm Önerileri
Alt Projenin İngilizce Başlığı	Farmers Approaches to the Agriculture Insurance Applications for Crop Production in İzmir and Manisa Provinces; problems and solution offers.
Alt Proje Yürüten Kuruluş	Menemen Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü
Alt Proje Destekleyen Kuruluş	E.Ü. Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü
Alt Proje Yürütücüsü	Faruk METİNOĞLU Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	H. Ali ADSAN Ziraat Yüksek Mühendisi Prof. Dr. Ferruh IŞIN Ziraat Yüksek Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	1 Ocak 2011 – 31 Aralık 2012
Proje Bütçesi	2011: 11000TL 2012: 8700 TL
Proje Özeti Tarımsal üretim birçok risk ve belirsizlikler ile karşı karşıyadır. Özellikle don, dolu, yangın, sel, kuraklık ve heyelan gibi doğal afet sonucu tarımsal üretim önemli miktarlarda zarar görebilmektedir. Tarımsal üretimdeki risklere karşı gerek toplumsal ve gerekse kişisel önlemler (düşük risk taşıyan üretim faaliyetini seçme, girişimleri çeşitlendirme, pazar bilgilerini sağlama, satışların yıl içerisinde yayılması, sözleşmeli üretim yapmak, tarım sigortası yaptırmak gibi) alınabilmektedir. Tarımsal üretimdeki özellikle doğal afet zararlarını gidermeye yönelik tedbirlerin başında tarım sigortası gelmektedir. 2006 yılından itibaren “Tarım Sigortası Kanunu” ile çiftçilerin ödeyeceği doğal afet sigorta priminin %50’si devlet desteği kapsamındadır. Bu bağlamda, bazı üreticilerin tarım sigortası yaptırmalarına karşın, bazılarının ise bu konuda kararsız oldukları görülmektedir. Özellikle bitkisel üretimde doğal afet zararlarının tespiti ve bu zararların karşılanma şeklinin belirlenmesi önemlidir. Bu çalışma ile; İzmir ve Manisa illerinin ekonomisi içerisinde önemli yer tutan pamuk ve bağ ürünlerinin yetiştiriciliğini yapan üreticilerin tarım sigortasından haberdar olma durumları, tarım sigortasına yönelik eğilimleri, sigorta yaptırmama ve yaptırmama nedenleri, karşılaşılan sorunlar ve bunlara yönelik çözüm önerileri ortaya konulacaktır. Ayrıca, ürünler bazında anket verilerine dayalı risk haritaları oluşturulmaya çalışılacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Tarım Sigortası, Çiftçi Eğilimi, Ürün Risk Haritası, İzmir, Manisa.	

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ESKİŞEHİR

Proje No	TAGEM-BB-100210E01
Proje Başlığı	Eskişehir Koşullarında Tarımsal Sulama Amaçlı Güneş Enerjisi ile Çalışan Su Pompalama Sistemi Uygulaması
Projenin İngilizce Başlığı	Application of Solar Energy Powered water pumping System for Agricultural Irrigation in Eskişehir Conditions
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü-Eskişehir
Projeyi Destekleyen Kuruluş	-----
Proje Yürütücüsü	Dr. Mahmut POLAT
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Ertuğrul KARAŞ (Ziraat Yüksek Mühendisi, TSKAE, ESKİŞEHİR) Adnan CENGİZ (Ziraat Mühendisi, TSKAE, ESKİŞEHİR)
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011–2013
Proje Bütçesi	23328 TL.
Proje Özeti: Türkiye’de tarımsal sulama elektrik, mazot veya petrol gibi konvansiyonel enerji kaynakları ile çalışan su pompaları kullanılarak yapılmaktadır. Elektrik olmayan veya elektrik götürülmesi güç ve pahalı olan tarımsal alanlarda ise yaygın olarak mazot ve petrol pompaları kullanılmaktadır. Güneş enerjisi ile çalışan su pompası sistemleri ise günlük bakım istemedikleri için, bol güneş olması şartı ile kurulabilirler. Bu tip pompaların ilk yatırım masrafları yüksek olmasına rağmen, yakıt ve bakım ihtiyaçları olmadığından kısa zamanda ekonomik duruma geçerler. Çalışma 2011–2013 yılları arasında Eskişehir-Ankara Devlet Karayolunun kuzeyinde, Eskişehir ili merkezine 8 km mesafede bulunan Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü araştırma istasyonunda yapılacaktır Materyal olarak Güneş enerjisi ile çalışan dalgıç tipi su pompası sistemi kullanılacaktır. Bu çalışmanın sonuçları ile, Eskişehir Bölgesinde Güneş enerjisinden faydalanmak suretiyle sulama suyu elde edilmesi imkanları araştırılacaktır. Sistemden elde edilen verilerle saatlik, günlük, aylık ve yıllık enerji ve su miktarları hesaplanacaktır. Anahtar Kelimeler: Eskişehir, Güneş Enerjisi, Güneş Pili, Fotovoltaik Sistem, Su Pompası.	

Proje No	TAGEM-BB-100210E04
Proje Başlığı	Eskişehir Koşullarında Hareketli Lineer Yağmurlama Sulama Sistemi İle Sulanan Bazı Şekerpanacarı Çeşitlerinin Üretim Girdi Maliyetleri ve Net Getirisinin Belirlenmesi.
Projenin İngilizce Başlığı	The Determination of Costs of Production Inputs and Net Profit for Some Kind of Sugarbeet Irrigated with Sprinkler Irrigation Linear Motion System in Eskişehir Conditions.
Projeyi Yürüten Kuruluş	Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	---
Proje Yürütücüsü	Volkan ALVEROĞLU
Yardımcı Araştırmacılar	Demet UYGAN - Gönen GÖNÜLTAŞ Hasan BOYACI - Dr.Mahmut POLAT
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.01.2011-31.12.2013
Proje Bütçesi	2011 Yılı:5670, 2012 Yılı: 3170, 2013 Yılı: 3170 Toplam:12010
Proje Özeti (200 kelimeyi geçmeyecek şekilde): Enstitümüz arazisinde yürütülecek olan “Eskişehir koşullarında hareketli lineer yağmurlama sulama sistemi ile sulanan bazı şekerpanacarı çeşitlerinin sulama programının belirlenmesi” projesinden elde edilen veriler değerlendirilerek, bölge şartlarında üretim girdilerinin optimum kullanımı ile oluşan maliyetler belirlenecektir. Bu çalışma sonucunda şekerpanacarı bitkisinin çeşitlerinin bölge çiftçisine sağlayacağı net gelirler tespit edilerek çiftçilerimize aktarılması sağlanacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Şekerpanacarı, Sulama, Eskişehir, Su Verim İlişkisi, Maliyet, Net Gelir	

Proje No	TAGEM-BB-100210E3
Proje Başlığı	Şeker pancarı tarımında farklı ekim tarihleri ve don önleyici bitki aktivatörünün verim ve kaliteye etkisi
Projenin İngilizce Başlığı	The effect on yield and quality of different sowing dates and plant activator on sugar beet farming
Projeyi Yürüten Kuruluş	Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	----
Proje Yürütücüsü	Adnan CENGİZ
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Ertuğrul KARAS, Gülser YALÇIN, Özgür ATEŞ
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011-2013
Proje Bütçesi	Toplam: 29499 TL 2011: 22813 TL, 2012: 3333 TL, 2013: 3333 TL
Proje Özet.: Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından yürütülecek araştırma projesinde şeker pancarı bitkisinde beş farklı ekim tarihinde ekilen bitkilere uygulanacak don önleyici bitki aktivatörünün verim ve kaliteye olan etkilerini belirlemek amacıyla yürütülecektir. Don önleyici bitki aktivatörü olarak tabiatta sık rastlanan bir bakteri gurubunu oluşturan Thiobacillus suçları (T. thioxident, T. thioparus ve T. ferroxident) kullanılacaktır. Tesadüf bloklarında bölünmüş parseller deneme deseninde üç tekrarlamalı olarak yürütülecek olan araştırmada şeker pancarının sulanması, damla yöntemiyle gerçekleştirilecek, sulamada A sınıfı buharlaşma kabından ölçülen günlük buharlaşma miktarı esas alınacaktır. Araştırmada sulama, potansiyel buharlaşma miktarı tarla kapasitesinin % 40 seviyesine ulaştığında yapılacaktır. Araştırma sonunda uygulanacak don önleyici bitki aktivatörünün şeker pancarı yetiştiriciliğinde verim ve kalitesi üzerine etkisi saptanarak öne çıkan konu bölgedeki yetiştiricilere tavsiye edilecektir.	
Anahtar Kelimeler: şeker pancarı, ekim zamanı, bitki aktivatörü, verim, kalite	

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / TOKAT

Proje No	TAGEM-BB-100210G1
Proje Başlığı	Türkiye'de Bitkisel Üretimde Tarım Sigortası Uygulamalarına Yönelik Çiftçilerin Yaklaşımı, Sorunlar ve Çözüm Önerileri
Projenin İngilizce Başlığı	Farmers Approaches to the Agriculture Insurance Applications for Crop Production in Turkey; problems and solution offers.
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü / Tokat
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Atila ALTINTAŞ
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Gülçin ALTINTAŞ Doç. Dr. Murat SAYILI
Başlama-Bitiş Tarihleri	1 Ocak 2011 – 31 Aralık 2013
Proje Bütçesi	2011: 77000,00 TL 2012: 60900,00 TL 2013: 3000,00 TL
Proje Özeti Tarımsal üretim bir çok risk ve belirsizlikler ile karşı karşıyadır. Özellikle don, dolu, yangın, sel, kuraklık ve heyelan gibi doğal afet sonucu tarımsal üretim önemli miktarlarda zarar görebilmektedir. Tarımsal üretimdeki risklere karşı gerek toplumsal ve gerekse kişisel önlemler (düşük risk taşıyan üretim faaliyetini seçme, girişimleri çeşitlendirme, pazar bilgilerini sağlama, satışların yıl içerisinde yayılması, sözleşmeli üretim yapmak, tarım sigortası yaptırmak gibi) alınabilmektedir. Tarımsal üretimdeki özellikle doğal afet zararlarını gidermeye yönelik tedbirlerin başında tarım sigortası gelmektedir. 2006 yılından itibaren “Tarım Sigortası Kanunu” ile çiftçilerin ödeyeceği doğal afet sigorta priminin %50’si devlet desteği kapsamındadır. Bu bağlamda, bazı üreticilerin tarım sigortası yaptırmalarına karşın, bazılarının ise bu konuda kararsız oldukları görülmektedir. Özellikle bitkisel üretimde doğal afet zararlarının tespiti ve bu zararların karşılanma şeklinin belirlenmesi önemlidir. Bu çalışmada, Türkiye’de Kırklareli, Tekirdağ, İzmir, Mersin, Konya, Tokat, Malatya ve Diyarbakır illerinde yürütülecektir. İl ekonomisi içerisinde önemli yer tutan bitkisel ürünler seçilerek, üreticilerin tarım sigortasından haberdar olma durumları, tarım sigortasına yönelik eğilimleri, sigorta yaptırmama ve yaptırmama nedenleri, karşılaşılan sorunlar ve bunlara yönelik çözüm önerileri ortaya konulacaktır. Ayrıca, ürünler bazında anket verilerine dayalı risk haritaları oluşturulmaya çalışılacaktır.	
<i>Anahtar Kelimeler: Bitkisel Üretim, Tarım Sigortası, Çiftçi Eğilimi, Ürün Risk Haritası, Türkiye</i>	

Alt Proje No	TAGEM-BB-100210G2
Alt Proje Başlığı	Karadeniz-İç Anadolu Geçit Kuşağında Bitkisel Üretimde Tarım Sigortası Uygulamalarına Yönelik Çiftçilerin Yaklaşımı, Sorunlar ve Çözüm Önerileri
Alt Projenin İngilizce Başlığı	Farmers Approaches to the Agriculture Insurance Applications for Crop Production in Black Sea-Central Anatolia Region Gateway; problems and solution offers.
Alt Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü / Tokat
Alt Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Alt Proje Yürütücüsü	Atila ALTINTAŞ
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Gülçin ALTINTAŞ Hilal BEKTAŞ Doç. Dr. Murat SAYILI
Başlama-Bitiş Tarihleri	1 Ocak 2011 – 31 Aralık 2012
Proje Bütçesi	2011: 11000,00 TL 2012: 8700,00 TL
Proje Özeti (200 kelimeyi geçmeyecek şekilde) Tarımsal üretim bir çok risk ve belirsizlikler ile karşı karşıyadır. Özellikle don, dolu, yangın, sel, kuraklık ve heyelan gibi doğal afet sonucu tarımsal üretim önemli miktarlarda zarar görebilmektedir. Tarımsal üretimdeki risklere karşı gerek toplumsal ve gerekse kişisel önlemler (düşük risk taşıyan üretim faaliyetini seçme, girişimleri çeşitlendirme, pazar bilgilerini sağlama, satışların yıl içerisinde yayılması, sözleşmeli üretim yapmak, tarım sigortası yaptırmak gibi) alınabilmektedir. Tarımsal üretimdeki özellikle doğal afet zararlarını gidermeye yönelik tedbirlerin başında tarım sigortası gelmektedir. 2006 yılından itibaren “Tarım Sigortası Kanunu” ile çiftçilerin ödeyeceği doğal afet sigorta priminin %50’si devlet desteği kapsamındadır. Bu bağlamda, bazı üreticilerin tarım sigortası yaptırmalarına karşın, bazılarının ise bu konuda kararsız oldukları görülmektedir. Özellikle bitkisel üretimde doğal afet zararlarının tespiti ve bu zararların karşılanma şeklinin belirlenmesi önemlidir. Bu çalışma ile; Karadeniz-İç Anadolu Geçit Kuşağında bulunan Tokat ve Amasya’da il ekonomisi içerisinde önemli yer tutan ürünlerin yetiştiriciliğini yapan üreticilerin tarım sigortasından haberdar olma durumları, tarım sigortasına yönelik eğilimleri, sigorta yaptırmama ve yaptırmama nedenleri, karşılaşılan sorunlar ve bunlara yönelik çözüm önerileri ortaya konulacaktır. Ayrıca, ürünler bazında anket verilerine dayalı risk haritaları oluşturulmaya çalışılacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Bitkisel Üretim, Tarım Sigortası, Çiftçi Eğilimi, Ürün Risk Haritası, Karadeniz-İç Anadolu Geçit Kuşağı	

**GAP TOPRAK-SU KAYNAKLARI VE TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ /
ŞANLIURFA**

Proje No	
Proje Başlığı	GAP Bölgesi'nde Buğday-Mısır Tarımında Anıza Ekim Sisteminin Sürdürülebilirliği ve Diğer Yöntemlere Göre Teknik ve Ekonomik Yönden Özelliklerinin Saptanması
Projenin İngilizce Başlığı	Sustainability Of Stubble Direct Sowing In Wheat-Corn Production And Determination Of Technical And Economic Characteristics As To Other Methods In Gap Region
Projeyi Yürüten Kuruluş	GAP toprak-Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü. Şanlıurfa
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Harran Üniversitesi Tarım Makinaları Bölümü
Proje Yürütücüsü	Ahmet ÇIKMAN - Ziraat Y. Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Tali MONİS Ziraat Mühendisi Prof. Dr. Ramazan SAĞLAM Ziraat Y. Mühendisi Ümran ATAY Ziraat Y. Mühendisi Abdullah Suat NACAR Ziraat Y. Mühendisi Yasemin VURARAK Ziraat Y. Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011-2017 (7 yıl)
Proje Bütçesi	2011: 72804TL., 2012: 2875 TL., 2013: 2950 TL., 2014: 3227 TL., 2015: 3530 TL., 2016: 3852 TL., 2017: 4075 TL.
Proje Özeti: Tarımda bitkisel üretimde tohum yatağı hazırlamak amacıyla toprak işleme makinelerinin fazla sayıda kullanımı, traktör ve ekipmanın tarladan geçiş sayılarının artması ve toprağa yaptığı aşırı ufalama nedeniyle toprak olumsuz etkilenmektedir. Bunun sonucunda ise toprakta sıkışma, erozyon, yapı bozulması ve organik madde kaybı gibi bir çok sorun ortaya çıkmaktadır. Sürdürülebilir tarımda bu olumsuz etkilerin ortadan kaldırılması için toprak işlemenin minimum düzeye kadar azaltılması ya da tamamen kaldırılması mümkündür, bu yapılan birçok araştırma ile de ortaya konmuştur. Projenin dört temel amacı vardır. Bunlar; 1. Anıza ekim sisteminin ekonomik olarak uzun yıllar sürdürülebilirliği ile verime olan etkisinin tespit edilmesi, 2. Anıza ekim sisteminin zaman, yakıt ve işgücü tasarrufu açısından diğer yöntemlere göre avantajlarının teknik ve ekonomik yönden saptanması, 3. Ön bitki için hazırlanmış olan sırtların anıza ekimde de kullanılabilirliği, 4. Toprağın fiziksel özelliklerinde meydana getireceği değişimlerin saptanması,	

ATATÜRK TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ENSTİTÜSÜ / KIRKLARELİ

Proje No	TAGEM-BB-110208L2
Proje Başlığı	Kırklareli İlinin Tarımsal Mekanizasyon Düzeyinin Saptanması
Projenin İngilizce Başlığı	Determination of Mechanization Level In Kırklareli
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Namık Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü
Proje Yürütücüsü	M. Fırat BARAN
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. M. Recai DURGUT
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011–2012
Projenin Bütçesi	2011: 5850 TL 2012: 3350 TL
Proje Özeti Kırklareli tarım işletmelerinin mevcut tarımsal yapı özellikleri ve mekanizasyon planlamasına kaynak olabilecek veri tabanının oluşturulması ve bu veriler ışığında uygun çalışma yöntemi ve mekanizasyon zincirleri ile üreticilerin işletmelerinde modern tarım tekniklerini uygulamalarına aracı olmak ve karlılıklarını artırmak amacıyla , İlimizin Merkez ve İlçelerinde, traktör ve tarım alet makina varlığı, TUİK ve İl Tarım Müdürlüğü 2009 verilerine göre incelenmiş, İlimizin makineli tarımsal işlemlerin tarımsal yapı ve mekanizasyon düzeyinin belirlenerek bir veri tabanının oluşturulması amaçlanmaktadır. Araştırmanın yapılacağı Kırklareli ilinde bu konuya yönelik hiçbir çalışmanın yapılmamış olması, traktör ve tarımsal alet-makinelerin yapısal ve fonksiyonel özelliklerinin ve yeterliliklerinin belirlenmemiş olması, ayrıca ürünlere yönelik özel mekanizasyon zincirlerine ilişkin çalışmaların da yapılmamış olması , bu araştırmanın önemini artırmaktadır. Bu araştırmanın amacı, Trakya Bölgesinden yer alan Kırklareli ilinin makineli tarımsal işletmelerin tarımsal yapı ve mekanizasyon düzeyinin belirlenerek bir veri tabanının oluşturulması ayrıca tarımsal mekanizasyonun çağdaş aracı olan traktör ve tarım alet makinaları varlığı ile işlenen alan parametrelerini esas alarak, ilin mekanizasyon düzeyini belirlemeye çalışmak ve türkiye ortalama değerleriyle kıyaslamaktır. Kırklareli il ve ilçelerinde tesadüfi örnekleme yöntemiyle 28 köyde 142 adet işletme oluşturularak; işletme başına düşen traktör sayısı (adet), işletme başına düşen alet-makine sayısı (alet makine/traktör), ortalama traktör gücü (kW-BG), traktör başına düşen alet-makine sayısı (alet-makine/traktör), traktör başına düşen alet-makine kütlesi (ton/traktör), işlenen alana düşen traktör gücü (kW/ha), 1000 ha işlenen alana düşen traktör sayısı (traktör/1000ha), traktöre düşen işlenen alan (ha/traktör) vd. mekanizasyon düzeyi göstergeleri saptanacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Tarım işletmeleri, Traktör, Alet, Mekanizasyon planlanması, Makine seçimi	

Proje No	TAGEM-BB-110210L3
Proje Başlığı	Trakya Bölgesinde Buğday, Ayçiçeği, Kanola ve Çeltik Üretimi Yapan Tarım İşletmelerinin Fonksiyonel Analizi ve Etkinliklerinin Belirlenmesi
Projenin İngilizce Başlığı	Functional Analysis and Determination of the Effectiveness of the Agricultural Farms of Wheat, Sunflower, Canola and Rice Production
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Namık Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü
Proje Yürütücüsü	Başak AYDIN
Yardımcı Araştırmacılar	Yrd. Doç. Dr. Gökhan UNAKITAN
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011–2013 (3 yıl)
Projenin Bütçesi	2011: 12000 TL 2012: 9800 TL 2013: 8500 TL
Proje Özeti Bu araştırmanın amacı, Trakya Bölgesinde buğday, ayçiçeği, kanola ve çeltik üretimi yapan tarım işletmelerinin üretim faaliyetlerinde fiziki üretim girdilerini kullanım düzeyini tespit ederek üretim fonksiyonu yardımıyla fonksiyonel analizini yapmak ve bölgeye uygun buğday, ayçiçeği, kanola ve çeltik üretim fonksiyonunu belirlemektir. Ayrıca, söz konusu ürünlerde üretim yapan tarım işletmelerinin yapmış oldukları üretimin etkin sınırlar içerisinde yapılıp yapılmadığı belirlenecektir. İşletmelerin etkinlik değerlerinin hesaplanmasında veri zarflama yöntemi kullanılacaktır. Anket yapılacak yerleşim yerleri belirlenerek, anket sayısını belirlemede uygun bir örnekleme yöntemi seçilecektir.	
Anahtar Kelimeler: Buğday, Ayçiçeği, Kanola, Çeltik, Üretim Fonksiyonu, Veri Zarflama Yöntemi	

Proje No	TAGEM-BB-110210L4
Proje Başlığı	Trakya Bölgesinde Tarım Sigortalarının Uygulanabilirliğinin Araştırılması
Projenin İngilizce Başlığı	Determination of the Applicability of Agricultural Insurance in Thrace Region
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Bağcılık Araştırma Enstitüsü Tekirdağ
Proje Yürütücüsü	Dr. Erol ÖZKAN
Yardımcı Araştırmacılar	Başak AYDIN Mehmet Ali KİRACI
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011–2012 (2 yıl)
Projenin Bütçesi	2011: 11000 TL 2012: 8700 TL
Proje Özeti Tarımsal üretimde başarıya ulaşabilmek için elemine edilmesi gereken birçok etken olduğu bilinmektedir. Diğer deyişle tarımsal üretimin riskleri ve belirsizlikleri oldukça fazladır. Bu nedenle, bu risklerin ve belirsizliklerin olumsuz etkilerini minimum düzeye indirmek temel amaç olmalıdır. Bunun yasal anlamdaki temel yollarının başında tarım sigortaları sistemi gelmektedir. Tarım sigortaları sistemine çiftçinin yaklaşımının, benimsemesinin ve diğer faktörlerin koşullarının ortaya konulması gerekmektedir. Bu nedenle de, bu temel amacı ve aşağıdaki amaçları belirlemek hedefiyle bu araştırma ele alınacaktır. Araştırmanın amaçları; - Üreticilerin tarım sigortası konusunda bilgi düzeylerinin belirlemek, - Üreticilerin tarım sigortası yaptıрма eğilimleri ve bu eğilimlerinde etkili olan faktörleri ortaya koymak, - Üreticilerin tarım sigortası kanunu kapsamında beklenti ve isteklerini tespit etmektir. Bu araştırma sonucunda, tarım sigortası yaptıran ve yaptırmayan işletmelerin sosyo-ekonomik durumları, işletmelerin tarım sigortasından haberdar olma durumları ve ne ölçüde yararlanabildikleri, tarım sigortasına olan eğilimleri belirlenecektir. Bu araştırma sonucunda elde edilen veriler ilgili kamu kuruluşlarına yazılı rapor veya seminer gibi çeşitli yöntemlerle bilgilendirilerek onların çalışmalarına yön vermelerine yardımcı olacaktır. Anahtar Kelimeler: Tarım sigortası, Risk yönetimi, Trakya Bölgesi	

GÜNEY DOĞU ANADOLU TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / DİYARBAKIR

Proje No	
Proje Başlığı	Buğday hasadı sonrası anız değerlendirme yöntemlerinin ekonomik ve teknik yönden incelenmesi
Projenin İngilizce Başlığı	Researching the residue management methods after wheat harvest
Projeyi Yürüten Kuruluş	Güneydoğu Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Dicle Üni. Ziraat. Fak., Tarım Mak.Böl. Uludağ Biçer-Döver
Proje Yürütücüsü	Dr. Songül GÜRSOY
Yardımcı Araştırmacılar	Doç. Dr. Abdullah SESSİZ Murat URĞUN Betül KOLAY
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.05.2011 - 01.09.2012
Proje Bütçesi	2011 :25 500 TL 2012 :16 000 TL
Proje Özeti Ülkemizin bütün bölgelerinde olduğu gibi Güneydoğu Anadolu Bölgesinde de buğday hasadı sonrası anız yakılmaktadır. Anızın yakılmasına gerekçe olarak, daha iyi bir tohum yatağı hazırlamak, yabancı ot ve haşereleri yok etmek, hasat sonrası hemen diğer bir ürünün ekilişine geçilecek ise mibzerin istenilen bir şekilde ekim yapmasını sağlamak gibi nedenler gösterilmektedir. Fakat bu gerekçelerin sağlayacağı fayda meydana gelecek zararın yanında çok küçük kalmaktadır. Tarım Bakanlığı, çiftçilerin anız yakmalarını önleyecek tarımsal işlemlerin uygulanmasına yönelik çeşitli uygulamalar düzenlemektedir. Bölgenin büyük çoğunluğunda buğday hasadı biçerdöver ile yapılmakta, hasat sonrası buğday anızı ya saman yapılmakta veya yakılmaktadır. Son yıllarda bölgede hasat anında biçerdöverin arkasına monte edilen ve biçerdöverle eş zamanlı olarak çalışan saman yapım makinaları yaygın olarak kullanılmaya başlanılmıştır. Fakat bu makinaların kullanımı biçerdöverlerin iş başarısını düşürdüğü için, anız yüksekliği fazla bırakılmaktadır. Bu ise bir sonraki ürünün ekiminde sorunlar meydana getirmektedir. Bu çalışma ile Buğday hasadı sonrası anız değerlendirme yöntemleri ekonomik ve teknik yönden karşılaştırılacaktır. Bu amaçla biçerdöver ile iki farklı biçme yüksekliği (anız yüksekliği, 15 ve 30 cm)ve beş farklı anız yönetim şekli [1. Biçerdöver hasadı sonrası tarla yüzeyindeki anızın sap parçalama makinası ile parçalanması 2. Biçerdöver arkasına takılan balta tip parçalayıcı ile saman yapımı 3. Biçerdöver arkasına takılantip parçalayıcı ile saman yapımı 4. Biçer döver arkasına takılan sap parçalayıcı ile anızın parçalanıp, tarla yüzeyine dağıtılması 5. Biçerdöver hasadı sonrası tarla yüzeyindeki anızın balya makinası ile toplanması] denenecektir. Uygulanan bu yöntemler, biçerdöverin dane kayıpları, yakıt tüketimi ve iş başarısı yönünden karşılaştırılacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Anız değerlendirme, buğday, sap parçalama	

MEYVECİLİK ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / MALATYA

Alt Proje No	TAGEM-BB-100210G2
Alt Proje Başlığı	Malatya İlinde Bitkisel Üretimde Tarım Sigortası Uygulamalarına Yönelik Çiftçilerin Yaklaşımı, Sorunlar ve Çözüm Önerileri
Alt Projenin İngilizce Başlığı	Solution Proposals and Problems, Approach of Farmers to Agriculture Insurance Applications in Crop Production in Malatya Province.
Alt Projeyi Yürüten Kuruluş	Malatya Meyvecilik Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Alt Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Alt Proje Yürütücüsü	Mehmet ÇALIŞKAN
Yardımcı Araştırmacılar	Ahmet ASLAN, Talip YİĞİT, Selçuk AVCI
Başlama-Bitiş Tarihleri	1 Ocak 2011 – 31 Aralık 2012
Proje Bütçesi	2011: 11.000TL 2012:10.000 TL
Proje Özeti (200 kelimeyi geçmeyecek şekilde) Tarımsal üretim birçok risk ve belirsizlikler ile karşı karşıyadır. Özellikle don, dolu, yangın, sel, kuraklık ve heyelan gibi doğal afet sonucu tarımsal üretim önemli miktarlarda zarar görebilmektedir. Tarımsal üretimdeki risklere karşı gerek toplumsal ve gerekse kişisel önlemler (düşük risk taşıyan üretim faaliyetini seçme, girişimleri çeşitlendirme, pazar bilgilerini sağlama, satışların yıl içerisinde yayılması, sözleşmeli üretim yapmak, tarım sigortası yaptırmak gibi) alınabilmektedir. Tarımsal üretimdeki özellikle doğal afet zararlarını gidermeye yönelik tedbirlerin başında tarım sigortası gelmektedir. 2006 yılından itibaren “Tarım Sigortası Kanunu” ile çiftçilerin ödeyeceği doğal afet sigorta priminin %50’si devlet desteği kapsamındadır. Bu bağlamda, bazı üreticilerin tarım sigortası yaptırmalarına karşın, bazılarının ise bu konuda kararsız oldukları görülmektedir. Özellikle bitkisel üretimde doğal afet zararlarının tespiti ve bu zararların karşılanma şeklinin belirlenmesi önemlidir. Bu çalışma ile; Malatya ili ekonomisi içerisinde önemli yer tutan kayısı ürününün yetiştiriciliğini yapan üreticilerin tarım sigortasından haberdar olma durumları, tarım sigortasına yönelik eğilimleri, sigorta yaptırmama ve yaptırmama nedenleri, karşılaşılan sorunlar ve bunlara yönelik çözüm önerileri ortaya konulacaktır. Ayrıca, anket verilerine dayalı risk haritaları oluşturulmaya çalışılacaktır.	
<i>Anahtar Kelimeler: Bitkisel Üretim, Tarım Sigortası, Çiftçi Eğilimi, Ürün Risk Haritası, Malatya</i>	

FINDIK ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / GİRESUN

Proje No	
Proje Başlığı	Eski Üretim Bölgesinde (Ordu, Giresun ve Trabzon İllerinde) Fındık Üretiminde Karşılaşılan Risklere Karşı Üreticilerin Tarım Sigortasına Yönelik Eğilimlerinin Tespiti
Projeyi Yürüten Kuruluş	Fındık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü - GİRESUN
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Gaziosmanpaşa Ün. Ziraat Fak. Tarım Ekonomisi Böl. – TOKAT İl Tarım Müdürlüğü – GİRESUN İl Tarım Müdürlüğü – ORDU İl Tarım Müdürlüğü – TRABZON
Proje Yürütücüsü	Erdal SIRAY
Yardımcı Araştırmacılar	Doç. Dr. Murat SAYILI, Fatih ÖZDEMİR, Ahmet GÖĞÜS
Başlama – Bitiş Tarihleri	01.01.2011 – 31.12.2012
Projenin Toplam Bütçesi	2011: 10.100,00 TL 2012: 10.100,00 TL
Projenin Özeti: Türkiye’de fındığın kalite, üretim alanı ve miktarı açısından en fazla yetiştirildiği eski üretim bölgesidir (Ordu, Giresun ve Trabzon). Bu illerde 2008 yılı rakamlarıyla sırasıyla 89 240, 65 658 ve 56 000 adet çiftçi fındık üretimi ile uğraşmakta, fındık üretim alanı 198 000, 106 000 ve 58 000 ha ve fındık üretim miktarı ise 215 200, 133 500 ve 80 100 ton olarak gerçekleşmiştir. Fındık üretimi; Merkezler dahil Ordu ilinde 19 ilçede (tüm ilçeler), Giresun ilinde 13 ilçede ve Trabzon ilinde 18 ilçede (tüm ilçeler) yapılmaktadır. Fındık üretimi, bu bölgedeki üreticilerin en önemli geçim kaynağı durumundadır. Ancak bazı yıllar fındık üretiminde karşılaşılan risk ve belirsizlikler sonucu ürünün verim, fiyat ve gelirinde önemli dalgalanmalar meydana gelebilmektedir. Bu da üreticinin geleceğe güvenle bakmasını ve dolayısıyla gelecek ile ilgili planlamalarında doğru kararlar almasını engelleyebilmektedir. Bu nedenle özellikle doğal afetlere karşı tarım sigortası yaptırmak en önemli çözüm olarak görülmektedir. Tarım sigortası yaptıran üretici kendini daha güvende hissetmektedir. Tarım sigortasının yaygınlaşması ve üreticiler açısından daha rahat yaptırılabilmesi için devletin önemli katkı ve desteği bulunmaktadır. Nitekim “Tarım Sigortası Kanunu” kapsamında 2006 yılından bu yana tarım sigortası yaptıran çiftçilere ödedikleri primin %50’si devlet desteği olarak karşılanmaktadır. Bu çalışmanın amacı; belirlenen illerde fındık üretiminde üreticilerin tarım sigortasından haberdar olma durumlarının ve tarım sigortası yaptırmaya yönelik eğilimlerinin tespiti, tarım sigortası yaptırma ve yaptırmama nedenlerinin saptanması, uygulamada karşılaşılan sorunların belirlenmesi ve bunlara ilişkin çözüm önerilerinin ortaya konmasıdır. Çalışmada kullanılacak veriler, bölgede fındık üretimin yapıldığı ilçelerde uygun örneklem yöntemi sonucu belirlenen sayıda üretici ile bizzat araştırmacılar tarafından yüzyüze görüşmek suretiyle anket yapılması sonucu elde edilecektir.	
Anahtar Kelimeler: Tarım Sigortası, Çiftçi Eğilimi, Ordu, Giresun, Trabzon	

AFA ADI : SEBZELER VE SÜS BİTKİLERİ
PROGRAM ADI : SEBZELER VE SÜS BİTKİLERİNDE SOSYO EKONOMİK
ARAŞTIRMALAR

ATATÜRK BAHÇE KÜLTÜRLERİ MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ /
YALOVA

Proje No:	
Proje Adı	Yalova İli Kesme Çiçek Üreticilerinin Üretim ve Girdi Kullanım Kararları Üzerine Bir Araştırma (Doktora Tez Projesi)
Yürütücü Kuruluş	Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü-YALOVA
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Yalova Ziraat Odası Çiftlikköy Ziraat Odası
Proje Başlama- Bitiş Tarihleri	Nisan 2010-Aralık 2011
Projenin Yıllara Göre Bütçesi	2010 Yılı Bütçesi: 2.600 TL 2011 Yılı Bütçesi: 3.800 TL
Proje Lideri	Mustafa ÖZTÜRK
Proje Yürütücüleri	Prof. Dr. Bülent MİRAN (Danışman)

Projeden Beklenen Faydalar:

Bu çalışma ile ülkemizin kesme çiçek yetiştiriciliğinde önemli illerinden birisi olan Yalova’da kesme çiçek üreticilerinin, üretim ve girdi kullanım kararları analiz edilerek, çiftçi hedeflerini eksen alan, daha kârlı ve daha akılcı tarımsal faaliyette bulunulmasını sağlayacak bir zemin oluşturulacaktır.

Bu çerçevede:

- Kesme çiçek işletmelerinin mevcut yapısı, pazarlama ve girdi temin etme koşulları ortaya konulacaktır.
- İşletmecilerin hangi üretim dallarına yer vereceklerine ilişkin karar verme süreci ve bunu belirleyen faktörler irdelenecektir.
- Girdi kullanımıyla ilgili karar verme sürecinin işleyişi ve bunu etkileyen faktörler belirlenecektir.
- İşletmecilerin üretim faaliyetleri sırasında dikkate aldığı hedefler ve bunların öncelikleri saptanacaktır.
- Girdi temini ve üretim dalı seçimini çiftçi hedefleriyle optimize eden işletme planları elde edilecektir.

Böylece Türkiye kesme çiçek yetiştiriciliğinde önemli bir potansiyele sahip olan Yalova ilinde, kesme çiçek üretimi ve ticaretinin, üreticilerin daha rasyonel kararlar alması ve kaynakları rantabl kullanması ile, daha da gelişerek, Yalova ili ve Türkiye ekonomisine önemli katkılar sağlaması beklenmektedir.

ALATA BAHÇE KÜLTÜRLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / MERSİN

Proje No:	
Proje Adı	Türkiye’de Dış Mekan Süs Bitkileri Sektörünün Üretim ve Dış Satım Olanaklarının Geliştirilmesi
Yürütücü Kuruluş	Alata Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Ç.Ü Zir. Fak. Peyzaj Mimarlığı Bölümü
Proje Başlama- Bitiş Tarihleri	Ocak 2011 – Ocak 2012
Projenin yıllara Göre Bütçesi	2011... 5000 TL
Proje Lideri	Osman Sedat SUBAŞI
Proje Yürütücüleri	M. Murat HOCAGİL, Prof. Dr. Zerrin SÖĞÜT
Projeden Beklenen Faydalar: Dış mekan süs bitkileri kullanımı hızlı nüfus artışı ve kentleşme paralelinde artmaktadır. Ancak bu artış karşısında sektör aynı hızda ilerleme gösterememiştir. Bunun neticesinde artan talep ithalat yoluyla karşılanmaya başlanmıştır. Özellikle boylu bitki talebindeki artış sektörü dışa bağımlı bir hale getirmiş ve ithalat miktarı artan bir seyirle devam etmiştir. Son yıllarda büyüme eğilimine giren sektörün dinamiklerini ortaya koyabilmek, sınırlarını belirleyebilmek ve planlama çalışmaları sektöre yön verebilmek gelecekte dışa bağımlı yapıyı azaltabilecektir.	

AFA ADI : MEYVE-BAĞ
PROGRAM ADI : MEYVE BAĞ SEKTÖRÜNDE SOSYO EKONOMİK
ARAŞTIRMALAR

ERBEYLİ İNCİR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / AYDIN

Proje No:	
Proje Adı	İncir Sektöründe Aflatoksine Yönelik Uygulama ve Düzenlemelerin Ekonomik Etkilerinin Belirlenmesi
Yürütücü Kuruluş	Erbeyli İncir Araştırma Enstitüsü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	ADÜ Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü
Proje Başlama- Bitiş Tarihleri	2011-2013
Projenin yıllara Göre Bütçesi	2011:14.000TL 2012:13.000 TL 2013: 13.000 TL
Proje Lideri	Berrin ŞAHİN
Proje Yürütücüleri	Dr. Ferit ÇOBANOĞLU Dr. İlknur KÖSOĞLU Birgül ERTAN Hilmi KOCATAŞ Ramazan KONAK

Projeden Beklenen Faydalar:

İncir mikroflorasında *A. niger*, *A. parasiticus*, *A. flavus* ve *Fusarium* spp.'un en sık rastlanan küfler olduğu belirtilmektedir. Aflatoksin bu küflerin salgıladığı bir çeşit toksin olarak ortaya çıkar. İnsanlarda ve hayvanlarda; karaciğer bozukluğu, kanser, sakat doğum, kanamalar vb sağlık problemlerine yol açmaktadır.

1988 yılında Yunan lobisi tarafından Türk incirlerinde aflatoksin olduğu söylentisi ile sözkonusu problem fiili olarak başlamış olup, AB'nin bu konuda almış olduğu sıkı maksimum limitler ve uygulamalar ile halen ülkemiz için önemli bir problem olarak görülmektedir.

Aflatoksin sorunu; incir meyvesi ağaçtayken başlamakta, hasattan, depolama ve işleme sonuna kadar devam eden süreçte, özellikle olumsuz işleme ve depolama koşullarıyla daha da artmaktadır.

Projenin birinci amacı; kuru incir üretim zinciri içerisinde yer alan İşletme ve depolarla ilgili yapılmış bir envanter çalışması yoktur. Bu nedenle projenin özellikle depolama koşulları açısından değerlendirme yapılmasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Projenin ikinci amacı; kuru incir üretim zinciri içerisinde yer almakta olan depocu, işletmeci ve/veya ihracatçıların özellikle aflatoksin açısından daha kaliteli, kuru inciri üretilip, işleyerek, pazarlamak için çeşitli aşamalarda katlanmak zorunda kaldıkları ekonomik maliyetin belirlenmesi,

Projenin üçüncü amacı; zincir içerisinde yer alan birimlerin aflatoksin riskini azaltmak için hangi uygulamaları yaptıkları ve bu uygulamaların sonuçlarının ortaya konması (prestij, güven duygusu, talep artışı, pazar kazanma veya kaybetme vb)

Projenin dördüncü amacı; belirlenecek olası ekonomik, sosyal ve çevresel çıkarımlar doğrultusunda, kuru incir ihracatında aflatoksin ve diğer kısıtlar için projeksiyon ve hedefler ortaya konulmaya çalışılacaktır.

AFA ADI :
PROGRAM ADI :

ALATA BAHÇE KÜLTÜRLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / MERSİN

Proje No:	
Proje Adı	Türkiye’ de Tarımsal Araştırma – Yayım Politikaları ve Tarımsal Gelişme Üzerine Etkileri
Yürütücü Kuruluş	Alata Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü
İşbirliği Yapılan Kuruluş	Ç.Ü Zir. Fak. Tarım Ekonomisi Bölümü
Proje Başlama- Bitiş Tarihleri	Ocak 2011 – Aralık 2012
Projenin yıllara Göre Bütçesi	2011... 5000 TL 2012..... 5000 TL
Proje Lideri	Osman Sedat SUBAŞI
Proje Yürütücüleri	Prof. Dr. Necat ÖREN
Projeden Beklenen Faydalar: Ülkemiz ekonomisi içerisinde çok önemli bir yeri olan tarım sektöründe dünyada uygulanan tarım politikalarının ülkemize etkileri ve ülkemizin durumunun değerlendirilmesi, Türkiye’nin ar ge ve yayım faaliyetleri ile tarımsal büyüme arasındaki ilişkinin ortaya konulması ve tarımsal ar ge - yayım faaliyetlerinin büyümeye etkisinin belirlenmesi ülkemiz tarım politikamızın değerlendirilmesine katkı sağlayacaktır.	

AFA ADI :
PROGRAM ADI :

BATI AKDENİZ TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ANTALYA

Proje No:	
Proje Başlığı	Tarımsal Araştırma Sonuçlarının Uygulamaya Aktarılmasında Kurumlararası İşbirliğinin Geliştirilmesi
Projenin İngilizce Başlığı	The Development of Interinstitutional Cooperation to Transfer Agricultural Research Results into Practice
Projeyi Yürüten Kuruluş	BATEM
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	M.Ali ÇELİK YURT
Yardımcı Araştırmacılar	Nejmettin KAYA, Kadir BENGÜ, Ertuğrul TAŞTEKİN, Aytekin AKTAŞ, Doç.Dr. Orhan ÖZÇATALBAŞ (Danışman), A.Fikret FIRAT (Danışman)
Proje Başlama- Bitiş Tarihleri	2011-2013
Projenin yıllara Göre Bütçesi	2011: 70.000 TL, 2012: 30.000 TL 2013: 10.000 TL
Proje Özeti: Tarımsal yayım genel olarak; çiftçilere eğitim hizmetleri verilerek, onların tarımsal faaliyetlerdeki bilgi ve becerilerinin ve sahip oldukları tarımsal işletmelerde verimliliğin artırılmasını, gelir düzeylerinin yükseltilmesini ve yaşam koşullarının iyileştirilerek genel refah düzeylerinin yükseltilmesini amaçlayan faaliyetler sürecidir. Bu sürecin içerisinde eğitilenler olarak çiftçiler, bilgi ve teknolojiyi çiftçilere aktaranlar olarak kamu ve özel sektör yayımcıları ve bilgiyi üretenler olarak araştırmacılar yer almaktadır. Bu üçlü arasındaki iletişim ve etkileşimin düzeyi tarımsal yayımda başarıyı getirmektedir. Üreticinin uygulamada karşılaştığı sorunları yayımcıya, yayımcının araştırma kurumuna iletilmesi ve araştırma kurumlarının da çalışmalarına bu şekilde yön vermesi İdeal bir yayım sisteminin gereğidir. Ancak, bu bağ çoğu zaman veya istenilen düzeyde kurulamamaktadır. Üretilen yeni bilgiler kimi zaman çiftçiye ulaşmamakta veya zamanında ulaşmamakta kimi zaman da araştırma konularında çiftçilerin öncelikleri göz ardı edilmektedir. Bu çalışmada, Pratiğe intikal edebilecek araştırma sonuçlarının direkt olarak kamu ve özel sektör yayımcılarına aktarılması olanaklarının araştırılması ve bu konuda sürekliliği sağlayacak modelin ortaya konması, kamu yayımının etkinleştirilmesi ve özel yayımın geliştirilmesi amacıyla yayım çalışmalarında karşılaşılan sorunlar ve bu sorunlara yönelik önlemlerin saptanması, projede yer alan Tarım İl Müdürlükleri ve özel danışmanlık kuruluşlarında görev yapan yayım elemanlarının bilgi eksikliği duydukları konuların saptanması ve eğitimlerinin gerçekleştirilmesi ve yayım/danışmanlık metodolojisi konusunda bilgi-beceri eğitimlerin düzenlenmesi, bölge çiftçisine yönelik en uygun tarımsal yayım teknikleri ve bölgede ihtiyaç duyulan konularının belirlenmesi, belirlenen konuların, tespit edilen yayım teknikleri ile çiftçiye aktarılması, bölge çiftçilerinin ihtiyaç duyduğu araştırma konuların araştırmacıların bilgisine sunulması amaçlanmıştır. BATEM'in sorumluluk alanı olan Antalya, Burdur, Denizli ve Isparta illerinde yürütülecek olan bu çalışmanın ana materyalini; bölge çiftçileri, kamu ve özel sektör yayımcıları ve diğer tarımsal kuruluşlardan anket yoluyla elde edilecek veriler oluşturacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Tarımsal Yayım, Yayımcı, Tarımsal Araştırmalar-Çiftçi, Yayım paydaşları	

AFA ADI :
PROGRAM ADI :

TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / KAHRAMANMARAŞ

Proje No	
Proje Başlığı	KAHRAMANMARAŞ'TA ÜRETİMİ YAPILAN BAŞLICA TARLA ÜRÜNLERİNİN EKONOMİK ANALİZİ VE ARZ DUYARLILIĞININ HESAPLANMASI
Projenin İngilizce Başlığı	CALCULATING OF ECONOMIC ANALYSIS AND SUPPLY SENSITIVITY OF MAIN CROPS CULTIVATED IN KAHRAMANMARAS
Projeyi Yürüten Kuruluş	Kahramanmaraş Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Tarımsal Ekonomi Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Kahramanmaraş Tarım İl Müdürlüğü Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Proje Yürütücüsü	Serhan CANDEMİR
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Kemalettin TAŞDAN Zir. Müh. Osman KAYNAK Zir. Müh. Erdem ERTÜRK Zir.Yük. Müh Remzi UĞUR Dr. Rukiye KARA
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.01.2011/31.12.2012
Proje Bütçesi	TL 2010:.....TL 2011: 20000 TL 2012: 10000 TL 2013:.....TL
Proje ile Kahramanmaraş merkez ve ilçelerinde yoğun ekim alanına sahip tarla bitkileri üretimini yapan çiftçilerin sosyo-ekonomik yapısı, seçilen ürünlerin arz duyarlılıkları ve yine seçilen ürünlerin ekonomik analizi yapılacaktır. Arz duyarlılığı analizi 1981-2009 yılları arasındaki ekim alanı, fiyat ve miktar verileri ile analiz edilecektir. Anket çalışması ise, Kahramanmaraş'ı ve içinde bulunduğu havzaları temsil edecek ilçelerde yapılacaktır. Kahramanmaraş'ın Doğu Akdeniz havzasında kalan kısmında, pamuk, Kırmızı Biber, Buğday, Mısır (dane), Ciğit, Batı GAP havzasında kalan bölümünde, Kırmızı Biber, Buğday, Mısır (dane) ve Fırat havzasında kalan bölümünde ise Nohut, K.Fasulye, Ş.Pancarı, Buğday, Arpa, Ayçiçeği (Çerezlik) ürünler üzerinde 2011 ve 2012 yılları arasında ekonomik analizler ve arz duyarlılığı hesaplanması uygulamaları yapılacaktır.	
Anahtar Kelimeler: <i>Arz duyarlılığı, tarla ürünleri, ekonomik analiz</i>	

SONUÇLANAN PROJELER

AFA ADI : TOPRAK VE SU KAYNAKLARI
PROGRAM ADI: SÜRDÜRÜLEBİLİR TOPRAK VERİMLİLİĞİ

TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ANKARA

Proje No	043320A01
Proje Başlığı	Orta Anadolu Bölgesi Topraklarında Sürdürülebilir Fosfor Yönetimi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Dr. İbrahim GÜÇDEMİR
Yardımcı Araştırmacılar	Mehmet KEÇECİ Mustafa USUL Erbilek TÜMSAVAŞ Celal KOCA
Başlama-Bitiş Tarihleri	2004-2009
Projenin Bütçesi:	2008:6500 TL 2009:6500 TL 2010: - TL
Proje Özeti: Proje kapsamında Konya ili ve Konya'nın Çumra ilçesi arazilerinden 360 adet; Konya ili sınırları içerisinde bulunan Tarım İşletmesi arazilerinden 120 toprak örneği ve Konya iline ait arazilerden toplam 356 adet toprak örneği olmak üzere toplam 836 adet toprak örneği alınmıştır. Bu toprak örneklerine gerekli analizler yapılmıştır. Ayrıca Konya ili Çumra ilçesinde anket çalışmaları da yapılmıştır. Proje kapsamında 50 köyde 353 Adet anket çalışması yapılmış olup değerlendirilmiştir.	

AFA ADI : TOPRAK VE SU KAYNAKLARI
PROGRAM ADI : TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ GELİŞTİRİLMESİNE
YÖNELİK SOSYAL VE EKONOMİK ANALİZLER

TOPRAK GÜBRE VE SU KAYNAKLARI MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ANKARA

Proje No	TAGEM-BB-0534-1	
Proje Başlığı	Ankara Yöresinde Sulama Tesislerinde Fiziki Ve Sosyo Ekonomik Kaynaklı İşletme Sorunları Ve Çözüm Olanaklarının Belirlenmesi	
Projenin İngilizce Adı	Determination of Solution Possibilities and Operational Problems Derived From Socio-Economic and Physical Management Problems in Irrigation Facilities in Ankara Region	
Projeyi Yürüten Kuruluş:	TGSKMAE	
Projeyi Destekleyen Kuruluş:	TAGEM	
Proje Yürütücüsü:	Metin Tan	Zir.Müh.
Yardımcı Araştırmacılar:	Hakan Anaç Nazan İlginoğlu	Zir.Yük.Müh. Zir.Müh.
Başlama ve Bitiş Tarihleri:	2005-2008	
Projenin Toplam Bütçesi:	1500 TL.	
Proje Özeti: Ülkemizde sulama işletmeciliğinin mevcut sorunlarını belirlemek ve çözümüne katkı sağlamak amacı ile, 2007-2008 üretim periyodunda Ankara ili ve ilçelerinde, İşletmeciliği sulama kooperatifleri tarafından yapılan sulama tesislerinden yararlanan 120 üretici, İşletmeciliği sulama birlikleri tarafından yapılan sulama tesislerinden yararlanan 91 üretici, İşletmeciliği köy tüzel kişilikleri tarafından yapılan sulama tesislerinden yararlanan 39 üretici ile ve ayrıca organizasyon yönetiminde bulunan ilgili kişilerle anket çalışmaları yapılmıştır. Anket sonucu elde edilen verilerin X^2 , G testi ve uyum analizi sonucu; - Sulama birlikleri tarafından işletilen tesislerin fiziki durumlarının ve bakım durumlarının diğer organizasyonlara göre daha iyi olduğu, - Organizasyonlaşma bilinç düzeyi, katılımcılık düzeyi ve gelişmiş tarım teknolojilerini benimseme düzeyinin sulama birlikleri tarafından işletilen tesislerde orta düzeyde, sulama kooperatiflerinde yüksek düzey de, köy tüzel kişiliklerinde ise düşük düzeyde olduğu bulunmuştur. Kooperatifler kendi içerisinde değerlendirildiğinde; - Kısmi çalışan kooperatiflere bağlı sulama tesislerinin fiziki durumları, bakım durumları ve örgütsel yapılarının kötü, çalışan kooperatiflerin bakım durumlarının orta ve iyi durumda olduğu belirlenmiştir. Organizasyonlarda sorumlu kişilerle yapılan anketlerin değerlendirilmesi sonucu elde edilen verilere göre, farklı organizasyonlarda üreticilerin tesisten yararlanma oranları %60 ve %100 arasında değişmektedir. Sulama sonrası tahakkuk eden sulama ücretlerinin, o yıl yapılan işletme ve bakım masraflarını genellikle karşılamadığı belirlenmiştir. Her ne kadar üreticilerin çoğunluğu su ücretlerini ödediklerini bildirmiş olsalar da, organizasyon yönetimi tarafından tahsilat problemi yaşadıkları ve son yıllarda yaşanan kuraklık nedeni ile gerek sulama oranlarının ve gerekse mali yeterlilik oranlarının ve gerekse tahsilat oranlarının eski yıllara göre daha da düşük olduğu belirtilmiştir.		
Anahtar Kelimeler:	sulama organizasyonları, sulama kooperatifi, birlik, köy tüzel kişiliği, sosyo - ekonomik kaynaklı sorunlar, Ankara ili.	

Proje No	TAGEM-BB-0534-2	
Proje Başlığı	Kastamonu ve Zonguldak İllerinde Kırsal Göçün Tarımsal Yapı ve Üretime Etkileri	
Projenin İngilizce Adı	Effects of Rural Migration on Agricultural Framework and Production in Kastamonu and Zonguldak Provinces	
Projeyi Yürüten Kuruluş:	TGSKMAE	
Projeyi Destekleyen Kuruluş:	TAGEM	
Proje Yürütücüsü:	Hakan ANAÇ	Zir.Yük.Müh.
Yardımcı Araştırmacılar:	Metin TAN	Zir.Yük.Müh.
	Nazan İlginoğlu	Zir. Müh.
Başlama ve Bitiş Tarihleri:	2005-2007	
Projenin Toplam Bütçesi:	2000 TL	
Proje Özeti:		
Kırsal göçün tarımsal yapıya, işgücü kullanımı üzerine, bitkisel ve hayvansal üretime etkilerinin belirlenmesi amacıyla, 2007-2008 üretim periyodunda Kastamonu ilinde toplam 113, Zonguldak ilinde 104 üretici ile anket çalışmaları yapılmıştır. Anketler sadece göç veren işletmelerde yürütülmüş olup, göç eden kişilerle herhangi bir görüşme gerçekleştirilmemiştir. Göç eden kişilerle ilgili bilgilerde köyde kalan kişilerden elde edilen bilgilerdir. Anket sonucu elde edilen veriler arasındaki ilişkiler X^2 ve G testi yardımı ile incelenmiştir. Ayrıca veriler simetrik olarak normalleştirilmiş uyum analizi yapılarak ve yüzdeler ile açıklanmaya çalışılmıştır. Anket yapılan işletmelerden son 15 yılda Kastamonu da il merkezine ve diğer illere göç edenlerin sayısı 233 kişi ve Zonguldak ta 238 kişi olarak belirlenmiştir. Bu illerden en çok göç alan il İstanbul olup(sırasıyla %54,5 ve %48,3), İstanbul’u Kastamonu(%20,6) ve Zonguldak(%10,9) il merkezleri izlemiştir. Her iki ilde anket yapılan toplam 217 üreticinin %84,8’ü göç sonrası arazi varlıklarında ve %67,3’ü pazara yönelik üretim miktarında değişiklik olmadığını, %46,5’i işgücü kaybına bağlı olarak hayvan varlığında azalma olduğunu, %47,5’i yine işgücü kaybına bağlı olarak işlenmeyen tarım arazisi olduğunu belirtmiştir. İstatistikî değerlendirmeler sonucu, üreticilerin yaş, eğitim durumlarının, sosyal güvencesinin olup olmamasının, üreticilerin aylık gelir durumlarının, gelir düzeyindeki değişimin, sosyal katılım ve çevresel ilişki düzeyleri ve kitle haberleşme araçlarını kullanma düzeylerinin çalışmanın yürütüldüğü illere göre değiştiği bulunmuştur.		
Anahtar Kelimeler:	sulama organizasyonları, sulama kooperatifi, birlik, köy tüzel kişiliği, sosyo -ekonomik kaynaklı sorunlar, Ankara ili.	

MENEMEN TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / İZMİR

Proje No	TAGEM-BB-030208D01
Proje Başlığı	İşletme Düzeyinde Toprak Özelliklerinin Hassas Tarım Uygulamalarına Yönelik Belirlenmesi ve Haritalanması
Projenin İngilizce Başlığı	Studying and Mapping of Soil Characteristics for Precision Farming Techniques at Farm Level
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Menemen Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	E.Ü. Ziraat Fakültesi Tarım Makineleri Bölümü
Proje Yürütücüsü	Yüksel BALCI Ziraat Yüksek Mühendisi
Yardımcı Araştırmacılar	Prof. Dr. Kamil O. SINDIR Ziraat Yüksek Mühendisi Dr..A. Behiç TEKİN Ziraat Yüksek Mühendisi Nejat ÖZDEN Ziraat Yüksek Mühendisi Faruk METİNOĞLU Ziraat Yüksek Mühendisi Lamia BİLİR Kimya Mühendisi Doç. Dr. Harun YALÇIN Ziraat Yüksek Mühendisi
Başlama-Bitiş Tarihleri	2003 - 2009
Proje Toplam Bütçesi	50 000 TL
Proje Özeti Çalışma, Gediz Havzası içerisinde yer alan Menemen Ovası koşullarında hakim toprak gruplarına sahip Menemen Toprak ve Su Kaynakları Enstitüsüne ait olan tarlalarda yürütülmüştür. Bu projede: Örnek bir işletme arazisinin, taban taşı profili ve elektiriksel geçirgenlik değerlerinin yüksek bir yerel çözünürlükte belirlenmesi ve haritalanması, Elektiriksel geçirgenlik ile verim, pH, tuzluluk, NPK düzeyleri, organik madde miktarı, katyon değişim kapasiteleri ve bazı iz elementleri arasındaki ilişkilerin araştırılarak ortaya konması, Toprak özelliklerinin çok daha hızlı ve ekonomik olarak ve yüksek bir yerel çözünürlükte haritalanması ve hassas tarımda toprak ve bitki örtüsündeki değişkenliğe uygun olarak yapılacak mekanizasyon işlemlerinin ihtiyaç duyacağı uygulama haritalarının oluşturulması, Değişken düzeyli uygulama yapabilen tarım makineleri üzerindeki projelere teknolojik ve bilgi birikimi altyapısını oluşturmak amaçlanmıştır, Çalışmalar sonucu elde edilen deneyimlere bağlı olarak Enstitüye ait bir tarlada sınır haritalaması yapılmış, tarla küçük hücrelere bölünmüş ve her bir hücreden toprak örnekleri alınarak analizleri yapılmıştır. Ayrıca her bir hücreden 3'er penetrasyon ölçümü ve verim ölçümleri yapılmıştır. Elde edilen veriler jeostatistik analize tabi tutularak haritalama işlemleri gerçekleştirilmiştir.	
Anahtar Kelimeler: Hassas tarım, CBS, haritalama, Gediz Havzası	

AFA ADI : TOPRAK VE SU KAYNAKLARI
PROGRAM ADI : TARIMSAL YATIRIMLARDA GİRDİ OPTİMİZASYONU VE
KIRSAL ALANDAKİ TOPLUMLAR İÇİN MALİ MODELLER

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / KONYA

Proje No	TAGEM-BB070210F02						
Proje Başlığı	Konya Yöresinde Yetiştirilen Domates ve Mısır Bitkilerinin Üretim Girdi ve Maliyetlerinin Belirlenmesi						
Projenin İngilizce Başlığı	It is determinated to product input and cost factors corn and tomato.						
Projeyi Yürüten Kuruluş	TAGEM Toprak ve Su Kaynakları Konya Araştırma Enstitüsü						
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar							
Proje Yürütücüsü	Durmuş Ali ÇARKACI Ziraat Yüksek Mühendisi						
Yardımcı Araştırmacılar	Sedat YOKUŞ Ziraat Yüksek Mühendisi						
	Osman ÖLMEZ Ziraat Mühendisi						
	Yrd.Doç.Dr.Yusuf ÇELİK Ziraat Yüksek Mühendisi						
	Yrd.Doç.Dr.Ufuk KARADAVUT Ziraat Yüksek Mühendisi						
Başlama-Bitiş Tarihleri	2007-2009						
Proje Toplam Bütçesi	4200TL						
Proje Özeti							
Bu yıl sonuçlanan çalışmada, Konya ilinde sulu koşullarda üretilen domates ve mısır bitkilerinin üretim maliyetleri hesaplanmıştır. Araştırma yöresinde sulu koşullarda üretilen mısır danelik ve silajlık, domateste ise taze tüketilecek ve sanayide işlenecek domatesler olarak üretilmektedir. Özellikle taze olarak tüketilecek domateste üretim teknikleri farklılık arz ettiğinden, domates üretim maliyetlerinin hesaplanmasında, domates maliyetleri sırık domates, yer domatesi ve sanayi tipi domates çeşitleri için ayrı ayrı hesaplamalar yapılmıştır.							
Çizelge 1. Toplu değerlendirmede ürünlerin net gelir ve gelir gider oranları							
Ürünler	Üretim Maliyeti		Verim kg/da	Satış Fiyatı TL/kg	GSÜD TL/da	Fark TL/da	Karlılık Oranı
	TL/da	TL/kg					
Domates (Sırık)	2.282,60	0,29	7.750	0,36	2.790,00	507,40	1,22
Domates (Yer)	1.106,11	0,16	6.800	0,22	1.496,00	389,89	1,35
Dometes (Sanayi)	1.050,16	0,16	6.700	0,20	1.340,00	289,84	1,28
Mısır (Dane)	370,51	0,43	870	0,39	339,30	-31,21	0,92
Mısır (Slaj)	436,31	0,06	6.870	0,07	480,90	44,59	1,10
Anahtar Kelimeler: Domates,Mısır,Verim,Karlılık Oranı,Üretim Maliyeti							

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ERUZRUM

Proje No	TAGEM - BB - 980210K1
Proje Başlığı	Erzurum Kuru ve Sulu Tarım Koşullarında Değişik Toprak İşleme-Ekim Sistemlerinin, Enerji ve İşgücü Gereksinimi, Toprak ve Nem Muhafazası ile Ürün Verimi Yönünden Karşılaştırılması
Projenin İngilizce Başlığı	Comparison of Several Tillage and Drilling Systems in Wetch Agriculture in Erzurum Conditions in Terms of Management Parameters and Energy Requirements
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü-Erzurum
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü
Proje Yürütücüsü	Zinnur GÖZÜBÜYÜK
Yardımcı Araştırmacılar	Okan DEMİR, Yrd. Doç. Dr İsmail ÖZTÜRK, Doç. Dr Ahmet ÇELİK, Prof. Dr. Hüseyin ZENGİN, Prof. Dr. Nihat TURGUT
Başlama-Bitiş Tarihleri	1998-2008
Proje Toplam Bütçesi	120.00,00 TL

Proje Özeti

Erzurum kuru ve sulu tarım koşullarında değişik toprak işleme – ekim sistemleri karşılaştırılarak; enerji ve işçilik giderleri, toprak ve nem muhafazası ile ürün verimi açısından yöreye en uygun olan sistemin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Konular:

- S₁ - Geleneksel toprak işleme (pulluk + kültivatör + kom+ ekim makinası) (Kuru şartlarda)
- S₁ - Geleneksel toprak işleme (pulluk + disklitirmık + kom+ ekim makinası)(Sulu şartlarda)
- S₂ - Azaltılmış toprak işleme (kültivatör + komb+ ekim makinası) (Sulu ve Kuru şartlarda)
- S₃ - Azaltılmış toprak işleme (dik rotovator + ekim makinası) (Sulu ve Kuru şartlarda)
- S₄ - Direkt ekim makinası (Sulu ve Kuru şartlarda)

Tesadüf blokları planına göre üç tekerrürlü 15x40 m ölçülerinde çakılı olarak, sulu ve kuru şartlarda yürütülen denemede, tüm parsellere münavebe (sulu: fiğ, buğday ve ayçiçeği; kuru: fiğ, buğday ve nadas) uygulanmıştır. Yapılan toplu analiz sonuçlarına göre sulu ve kuru şartlarda ; işgücü gereksinimleri, yakıt tüketimi, enerji girdileri, güç tüketimi gibi analizlerde direkt ekim (S₄) en iyi sonucu vermiştir. Enerji girdi-çıktı oranlarında sulu şartlarda S₃, kuru şartlarda S₄ en iyi sonucu vermiştir. Optimum tohum yatağı için en iyi parçacık dağılımı sulu şartlarda S₃, kuru şartlarda S₄ sistemi en yüksek değeri vermiştir.

Verim analizinde Fiğ de her iki toprak şartında S₁, Buğday da dane ve sap veriminde her ilk toprak şartında S₁, Ayçiçeğinde ise S₂ ilk sırayı almıştır. Buna bağlı olarak yapılan brüt kâr analizinde de Fiğ de suluda S₂, kuruda S₄, Buğday da her iki toprak şartında S₁, Ayçiçeğinde S₂ ilk sırayı takip etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Direkt ekim, Azaltılmış toprak işleme, Enerji çıktı-girdi oranı, Çeki gücü ve kuvveti, İşletme değerleri, Maliyet

AFA ADI : SEBZELER VE SÜS BİTKİLERİ
PROGRAM ADI : SEBZELER VE SÜS BİTKİLERİNDE SOSYO EKONOMİK
ARAŞTIRMALAR

ATATÜRK BAHÇE KÜLTÜRLERİ MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ /
YALOVA

Proje No:	
Proje Adı	BAHÇE BİTKİLERİ ARAŞTIRMALARININ ETKİ DEĞERLEMESİ Türkiye’de Mantar Yetiştiriciliği Konusunda Yapılan Ar-Ge Çalışmalarının Etki Değerlemesi
Projeyi Yürüten Kuruluş:	Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü, Yalova
Projeyi Destekleyen Kuruluş:	TAGEM
Proje Yürütücüsü:	Dr. M. Emin ERGÜN
Yardımcı Araştırmacılar:	Dr. Filiz PEZİKOĞLU Mine UÇAR Uz. M. Kemal SOYLU
Başlama- Bitiş Tarihleri	Nisan 2007 – Aralık 2009
Projenin Toplam Bütçesi:	5.000 TL
Proje Özeti:	Türkiye’de mantar yetiştiriciliği konusunda yapılan AR-GE çalışmalarının etkilerini belirlemek amacıyla Antalya, Ankara, Yalova ve Kocaeli illerinde mantar üretimi yapan 60 üretici ile anket çalışmaları yapılmıştır. Çalışmada, makro düzeydeki verilerin yanında işletmelerden elde edilen veriler değerlendirilmiştir. Yıllık 50.000 ton civarında olduğu tahmin edilen kültür mantarı üretiminin belirli illerde yoğunlaştığı, üretimin yoğun olduğu bölgelere yakın yerlerde kompost firmalarının hazır ekilmiş kompost üreterek mantar yetiştiricilerinin ihtiyaçlarını karşıladıkları belirlenmiştir. İşletmeler mantar üretim alanlarına göre 3 gruba ayrılarak analiz edilmiş, gruplar arasındaki farklılıklar ortaya konmuştur. Ayrıca, işletmeler bazı özellikleri itibarıyla illere göre ayrı ayrı analiz edilmiştir.
Anahtar Kelimeler:	Etki Değerleme, Mantar, Kompost, Ar-Ge

Proje No:	
Proje Adı	F1 HİBRİT SEBZE ÇEŞİT GELİŞTİRME VE KAMU – ÖZEL SEKTÖR İŞBİRLİĞİ PROJESİ Etki Değerleme Alt Projesi
Projeyi Yürüten Kuruluş:	Atatürk Bahçe Kùltürleri Merkez Araştırma Enstitüsü, Yalova
Projeyi Destekleyen Kuruluş:	TAGEM
Proje Yürütücüsü:	Dr. M. Emin ERGÜN
Yardımcı Araştırmacılar:	Dr. Filiz PEZİKOĞLU Mustafa ÖZTÜRK Mine UÇAR Sevgi MUTLU Ahmet YULAFÇI Betül SAYIN Dr. Bekir DEMİRTAŞ Sevgi MUTLU Uz. Ahmet YULAFÇI Prof. Dr. Süleyman ERKAL
Başlama- Bitiş Tarihleri	Nisan 2007 – Aralık 2009
Projenin Toplam Bütçesi:	4.500 TL
Proje Özeti: F ₁ Hibrit Sebze Çeşit Geliştirme ve Kamu-Özel Sektör İşbirliği Projesi kapsamında, proje sonuçlarının etki değeriemesi amacıyla alt proje yürütölmüştür. Ana projede esas hedef yeni çeşit geliştirmek olarak belirlenmiş, geliştirilen çeşitlerin piyasadaki performansları ve Pazar payına göre etki değeriemesinin yapılması planlanmış olmasına rağmen, daha sonraki aşamada özel sektörün de ihtiyaçları dikkate alınarak yarı yol materyali geliştirmek ana amaç olarak benimsenmiştir. Yeniden belirlenen proje hedefleri doğrultusunda etki değerieme alt projesinin de hedefleri değışmek zorunda kalmıştır. Zira, elde edilen yarı yol materyallerinden özel sektör tarafından geliştirilecek çeşitlerin piyasaya sunulması ve bunların durumlarının incelenmesi belirli bir zamanı gerektirmektedir. Bu nedenle elde edilen ve edilecek olan çıktılarının etki değeriemesinin daha sonraki yıllarda yapılması gerekmektedir. Bu gelişmeler dikkate alınarak etki değerieme alt projesi kapsamında iki çalışma yürütölmüştür. Birinci aşamada ana projede görev alan Araştırma Enstitülerinde proje çerçevesinde araştırmacı personel ve araştırma alt yapısındaki gelişmeler incelenmiş, ikinci aşamada projede görev alan Özel Sektör Tohum Firmaları ile anket çalışması yapılarak projenin katkıları ve devamı halindeki düşünceleri belirlenmiştir. Genel olarak projenin araştırmacılar üzerinde olumlu sonuçları olduğu belirlenmiş, gen havuzundaki materyal sayısının proje başlangıcına göre 8.4 kat artarak 2254'den 18.937'ye çıktığı belirlenmiştir.	
Anahtar Kelimeler: F1 Hibrit, Etki Değerieme, Ar-Ge, Domates, Biber, Hıyar, Patlıcan, Kavun, Karpuz, Yazlık Kabak, Lahana	

AFA ADI : MEYVE - BAĞ
PROGRAM ADI : SERT ÇEKİRDEKLİ MEYVELER

MEYVECİLİK ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / MALATYA

Proje No:	
Proje Adı	Türkiye’de Kayısı Yetiştiriciliği Konusunda Yapılan Araştırma Çalışmalarının Etki Değerlemesi.
Projeyi Yürüten Kuruluş:	Malatya Meyvecilik Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş:	Alata Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü
Proje Yürütücüsü:	Ahmet ASLAN
Yardımcı Araştırmacılar:	Kadir ÖZTÜRK, Hasan KOÇ, Mehmet ÇALIŞKAN, Sezai ŞAHİN, Mustafa BİRCAN, Yrd.Doç.Dr. Bekir DEMİRTAŞ
Başlama- Bitiş Tarihleri	2007-2009
Projenin Toplam Bütçesi:	20.000 TL
Proje Özeti: Türkiye FAO’nun verilerine göre, dünyanın en büyük kayısı üreticisidir. Bu konuda katkı sağlayan AR-GE faaliyetlerinin ve yeniliklerin nasıl ve hangi kanallarla yayıldığı, etkilerinin ve sınırlarının belirlenmesine gerek duyulmaktaydı. Bu amaçla bahçe bitkileri konularında hizmet veren enstitülerin 1980 yılından başlayarak, uygulamaya koydukları kayısı araştırma programlarının neler olduğu ve ne sonuçlar alındığı ortaya konulmuştur. Bu çalışmanın amacı doğrultusunda elde edilen sonuçları şu başlıklar altında özetleyebiliriz: - Türkiye’de kayısı üretiminde yeniliklerin ve araştırma sonuçlarının nasıl ve hangi kanallar ile yayılıp benimsendiği saptanmıştır. - Kayısı konusunda yapılan ve uygulamaya aktarılan araştırma sonuçlarının etkileri ölçülmüştür. - Araştırma sonuçları ve yeniliklerin benimsenmesinde üreticilerin hangi özelliklerinin etkili olduğu belirlenmiştir. - İncelenecek işletmelerde kayısı üretimi konusunda uygulanan teknikler hakkında gerçekçi bilgilere sahip olunmuştur.	
Anahtar Kelimeler: Kayısı, Yeniliklerin Yayılması, Tarım Ekonomisi, Etki Değerleme	

AFA ADI : MEYVE - BAĞ
PROGRAM ADI : MEYVE-BAĞ SEKTÖRÜNDE SOSYO EKONOMİK
ARAŞTIRMALAR

**ATATÜRK BAHÇE KÜLTÜRLERİ MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ /
YALOVA**

Proje No:	
Proje Adı	BAHÇE BİTKİLERİ ARAŞTIRMALARININ ETKİ DEĞERLEMESİ Türkiye'de Kivi Yetiştiriciliği Konusunda Yapılan Ar-Ge Çalışmalarının Etki Değerlemesi
Projeyi Yürüten Kuruluş:	Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü-YALOVA
Projeyi Destekleyen Kuruluş:	TAGEM
Proje Yürütücüsü:	Mustafa ÖZTÜRK
Yardımcı Araştırmacılar:	Mine UÇAR Dr. Filiz PEZİKOĞLU Kemal Abdurrahim KAHRAMAN
Başlama- Bitiş Tarihleri	Temmuz 2007 – Aralık 2009
Projenin Toplam Bütçesi:	9000 TL
Proje Özeti: Projede kivi yetiştiriciliği konusunda yapılan Ar-Ge çalışmalarının ekonomik ve sosyal etkilerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla kivi üreticileri, Tarım İl Müdürlükleri, kivi fidanı üreticileri, kivi konusunda çalışan araştırmacılardan elde edilen veriler ile makro düzeyde elde edilen veriler materyal olarak kullanılmıştır. Proje kapsamında Yalova, Ordu, Trabzon ve Rize illerinde kivi üreticileri, Tarım İl Müdürlükleri ve Kivi fidanı üreticileriyle anket çalışmaları yapılmıştır. Türkiye'ye 1988 yılında getirilerek yetiştirilmeye başlanan kivi meyvesi yapılan Ar-Ge çalışmalarının da etkisiyle ülkemize adapte olmaya başlamış, kivi'nin üretimi ve tüketimi konusunda beklenenin üzerinde bir talep ortaya çıkmıştır. Özellikle çay ve fındığın yetiştirildiği Doğu Karadeniz Bölgesinde kivi bitkisi yöre çiftçisi için ek gelir getiren bir ürün haline gelmiştir.	
Anahtar Kelimeler: Kivi, Yeniliklerin Yayılması, Etki Değerleme, Ar-Ge	

Proje No:	
Proje Adı	BAHÇE BİTKİLERİ ARAŞTIRMALARININ ETKİ DEĞERLEMESİ Organik Bahçe Bitkileri Konusunda Yapılmış TAGEM Destekli Dört AR-GE Çalışmasının Etki Değerlemesi
Projeyi Yürüten Kuruluş:	Atatürk Bahçe Kùltürleri Merkez Araştırma Enstitüsü, Yalova
Projeyi Destekleyen Kuruluş:	TAGEM
Proje Yürütücüsü:	Dr. Filiz PEZİKOĞLU
Yardımcı Araştırmacılar:	Uz. Mustafa ÖZTÜRK, Uz. Mine UÇAR Dr. Burhan ERENOĞLU, Dr. Özlem ALTINDİŞLİ Dr. Ferit ÇOBANOĞLU
Başlama- Bitiş Tarihleri	Temmuz 2007-Aralık 2008 (Aralık 2009'a kadar uzatma alınmıştır)
Projenin Toplam Bütçesi:	9.000 TL
Proje Özeti: Projede, dört farklı TAGEM araştırma ve geliştirme çalışmasının ve sonuçlarının ekonomik ve sosyal etkilerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, organik tarım yapan üreticiler, Tarım İl Müdürlükleri Organik Tarım Timleri, organik üretim ve ticaretinde bulunan özel sektör firmaları ve araştırma enstitülerinden elde edilen veriler ile makro düzeyde elde edilecek veriler materyal olarak kullanılmıştır. Araştırmada inceleme kapsamında olan projeler aşağıda verilmiştir; *Ege Bölgesinde salkım güvesi ile mücadelede çiftleşmeyi engelleme yönteminin yaygınlaştırılması, geliştirilmesi ve eğitimi (2003-2005) *Marmara Bölgesinde Organik Kiraz, Zeytin, Şeftali, Elma ve Çilek Üretimine Yönelik Araştırmalar (1999-2002) *Marmara Bölgesinde bazı bitki besleme preparatlarının organik meyve (çilek, Bursa Siyahı incir ve kivi) yetiştiriciliğinde kullanımı (2002-2006) *Organik tarım sisteminde uygulanan farklı doğal gübreleme tekniklerinin Sarılop kurutmalık incir çeşidinde meyve verim ve kalite kriterlerine etkisi (2002-2005) Bu kapsamda, dört farklı ilde (Aydın, Manisa, Bursa, Konya) ve dört farklı türde (kuru incir, çilek, kiraz-vişne ve kuru üzüm) toplam 108 üretici anketi, 10 araştırmacı anketi, 6 firma anketi ve inceleme konusu illere ait organik tarım timi anketleri (14) yapılmıştır. Üretici örneklemesinin yapılabilmesi amacıyla 2002 yılına ait veriler kullanılmıştır. İlgili projelerde yer alan ürünler (kuru incir, çilek, kiraz-vişne ve kuru üzüm) itibarı ile veriler analiz edilmiştir. Verilerin yorumlanmasında, yüzde hesapları, brüt kar ve iç karlılık oranı kullanılmıştır. Sonuç olarak, arazide çok sayıda üretici ile birlikte yürütölen araştırma projelerinin hedeflediğı yeniliğın üreticilere kısa sürede benimsetilmede diğerlerine göre önemli bir farkı olduğı ortaya çıkmıştır. Üreticilerden kopuk gerçekleştirilen araştırma projelerine ait sonuçların, diğer kanallardan ve daha uzun sürede üreticiye ulaşabileceğı görölmüştür.	
Anahtar Kelimeler: Organik Bahçe Bitkileri, Yeniliklerin Yayılması, Etki Değerleme, Ar-Ge	

TÜBİTAK VE DİĞER KAYNAKLI PROJELER

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ESKİŞEHİR

Proje No	TAGEM-BB- 080210E01
Proje Başlığı	Eskişehir İlinde Yetiştirilen Arpa, Buğday, Şeker Pancarı, Mısır, Yeşil Mercimek, Nohut, Domates, Kuru Fasulye, Haşhaş, Kanola, Kuru Soğan, Ayçiçeği ve Aspirin Üretim Girdi Maliyetleri
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü -Eskişehir
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Ziraat Odası Başkanlığı- Eskişehir
Proje Yürütücüsü	Erhan TÜRKSEVEN (Ziraat Mühendisi).
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Mahmut POLAT (Makine Yüksek Müh.,TSKAE-ESKİŞEHİR) Murat AKIN (Ziraat Mühendisi, Ziraat Odası, ESKİŞEHİR).
Başlama-Bitiş Tarihleri	2008–2010 (Üç Yıl)
Proje Bütçesi	11175 TL+KDV

Proje Özeti:

Proje, Eskişehir Ziraat Odasının desteğiyle ve üç yıl içinde çalışmalarının tamamlanarak sonuçlanması suretiyle başlanmış ve bu yıl projenin ilk yılı tamamlanmıştır. Veri sağlamada kayıt ve anket yöntemi kullanılmaktadır. İşletme masraflarının saptanmasında tek ürün bütçe analiz yöntemi, üretim masraflarının belirlenmesinde alternatif maliyet unsuru, değerlendirmelerde yüzdeler ve tartılı aritmetik ortalama gibi istatistiklerden yararlanılmaktadır (KHAAP 1991). Projede belirtilen talimatlar ve eşitlikler KHAAP 1991 - 912 no'lu projeden yararlanılarak hesaplanmaktadır.

Projenin Amaçları:

- Eskişehir İlinde yetiştirilen Arpa, Buğday, Şeker Pancarı, Mısır, Yeşil Mercimek, Nohut, Domates, Kuru Fasulye, Haşhaş, Kanola, Kuru Soğan, Ayçiçeği ve Aspirin Üretim Girdi Maliyetlerini saptamak,
- Üretim girdilerinin üretime katılma miktar ve payları ile üreticinin üretim tekniğini ortaya koymak,
- Tarımsal alt yapı yatırım projelerinin ekonomik analizleri için gerekli verileri sağlamak,
- Destekleme fiyatlarının saptanmasında yararlanabilecek ölçütler bulmak,
- Tarımsal üretim planlaması çalışmalarına kaynak olabilecek bazı değerleri belirlemektir.

Proje No	TAGEM-BB-100210E02
Proje Başlığı	Küçük Ölçekli İşletmeler İçin Sebze Tohumu Ekim Makinesi Tasarımı
Projenin İngilizce Başlığı	Design of Vegetable Planting Machine for Small-Scale Farms
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü-Eskişehir
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Turan Maksan Sanayi
Proje Yürütücüsü	Dr. Mahmut POLAT
Yardımcı Araştırmacılar	Dr. Ertuğrul KARAŞ (Ziraat Yüksek Mühendisi, TSKAE, ESKİŞEHİR) Adnan CENGİZ (Ziraat Mühendisi, TSKAE, ESKİŞEHİR)
Başlama-Bitiş Tarihleri	2011–2013
Proje Bütçesi	8050 TL.
Proje Özeti: Türkiye de sebze ekimi büyük işletmelerde mekanizasyonla yapılmasına karşın küçük işletmelerde genellikle elle yapılmaktadır. Elle serpmeye ekim yöntemi homojen olmamaktadır. Bu nedene yabancı ot mücadelesi problem olabilmektedir. Bu problemleri ortadan kaldırmak amacıyla elle ve/veya motorla tahrik olabilecek çok amaçlı sebze ekim makinesi tasarımı ihtiyaç vardır. Tasarım ilk örnek(prototip) makine olarak hayata geçirilerek çiftçilerin kullanımına arz edilecektir. Çalışma 2011–2013 yılları arasında Eskişehir-Ankara Devlet Karayolunun kuzeyinde, Eskişehir ili merkezine 8 km mesafede bulunan Eskişehir Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü araştırma istasyonunda yapılacaktır Materyal olarak tasarımı yapılacak olan mekanizma kullanılacaktır. İlk olarak çift sıralı, tekerlekli tip diskli makine tasarımı yapılacaktır. Gerekli çizim ve hesaplamalardan sonra makineyi oluşturan elemanlar Eskişehir Organize Sanayi Bölgesinde bulunan ilgili atölyelerde imal edilecektir. İmal safhasından sonra montaj işlemi yapılarak ilk örnek mekanizma elde edilecektir Sahada denenerek aksaklıkları tespit edilen mekanizmaya son şekil verilecektir. Daha sonra mekanizmaya hesaplamalar neticesinde seçilecek olan sıvı yakıtlı bir motor takılarak makine şekline dönüştürülecektir. Tasarımı düşünülen sebze ekim makinesi ile özellikle küçük ölçekli tarım işletmelerinde, tohum ve zaman tasarrufu ile birlikte ürün veriminde önemli bir ekonomik getiri amaçlanmaktadır. Anahtar Kelimeler: Küçük Ölçekli İşletmeler, Sebze Ekim Makineleri, Makine tasarımı.	

TOPRAK VE SU KAYNAKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / SAMSUN

Proje Başlığı	Fındık zurufu ve arıtma çamurunun solucanlar (<i>Eisenia feotida</i>) ile kompostlanması, elde edilen vermikompostun sera ve tarla koşullarında buğday (<i>Triticum aestium</i>) bitkisinin verim ve bazı toksik metal kapsamlarına etkisinin belirlenmesi
Proje Lideri	Yrd. Doç. Dr. Rıdvan KIZILKAYA
Yürütücü Kuruluş	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü
Proje Yürütücüleri	Araş.Gör.F. Şüheyda HEPŞEN Doç. Dr. Vedat CEYHAN Dr. Betül BAYRAKLI Dr. İzzet AKÇA Dr. Cafer TÜRKMEN Doç. Dr. Tayfun AŞKIN
Başlama-Bitiş Tarihleri	2007-2010
Projenin Toplam Bütçesi	157.750 TL
Proje Özeti Bu proje kapsamında, ilk aşamada, fındık zurufu ve arıtma çamurunun farklı oranlardaki karışımlarında kompostlayıcı solucanlar (<i>Eisenia foetida</i>) ile solucan yataklığı kullanılarak vermikompost üretimi , bu süreç içerisinde solucanlar tarafından toksik metallerin biyoakümüasyonu AB standartlarına uygun vermikompost eldesinin yolları araştırılacaktır. İkinci aşamada, elde edilen farklı vermikompostların sera ve tarla koşullarında topraklara uygulanması ile metallerin bitkideki ve topraktaki bakiye etkileri ile bitki verimine etkisi, üçüncü aşamada ise elde edilen deneysel ve deneme bulgularından hareketle bu işlemlerin pratiğe aktarılmasını sağlamak amacı ile ekonomik analizleri yapılacaktır. Bu yıl sera ve tarla denemeleri için 25 kg'lık konteynır'larda Arıtma çamuru, ahır gübresi ve fındık zurufunun farklı oranlarında hazırlanan karışımların <i>Eisenia foetida</i> türü solucan ile kompostlanmıştır. Farklı karışım oranlarına sahip vermikompostlar ile vermikompostlanmamış hallerinin buğday bitkisinin verim ve besin maddesi ve ağır metal kapsamları ile toprakların besin maddesi ve ağır metal düzeylerine etkisinin saptanması amacıyla tarla denemesi kurulmuş, yürütülmüş ve tamamlanmıştır. Tarla denemesi kontrol uygulamaları dahil toplam 39 parselden ibarettir. Projenin bir sonraki çalışma döneminde projede öngörüldüğü şekli ile kurulan ve yürütülerek tamamlanan tarla denemesinden analizlerin geriye kalan kısımları (parsellerden alınan toprak örneklerinin toplam, suda çözünebilir, organik bağlı, değişebilir ve DTPA ile ekstrakte edilebilir Zn, Cu, Ni, Pb, Cd, Cr kapsamları) ile ekonomik analizler tamamlanacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Solucan, <i>Eisenia foetida</i> , vermikompost, arıtma çamuru, fındık zurufu, metal, biyolojik analizler, C/N	

Proje Başlığı	Orta ve Batı Karadeniz Bölgesi Doğal Florasında Bulunan Bazı Gazal Boynuzu Türlerinin (<i>Lotus</i> Sp.) Toplanması, Karakterizasyonu ve Değerlendirilmesi
Proje Lideri	Yrd. Doç. Dr. Ferat UZUN
Yürütücü Kuruluş	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü
Proje Yürütücüleri	Yrd. Doç. Dr. Hasan KORKMAZ Zir. Yük. Müh. Mustafa SÜRMEN Zir. Yük. Müh. Tamer YAVUZ Dr. Mehmet Arif ÖZYAZICI
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009-2012
Projenin Toplam Bütçesi	99.420 TL
Proje Özeti 2009 yılında Karadeniz Bölgesi'nin, proje kapsamında önceden belirlenmiş yerlerinden bitkisel genetik materyalin toplanması işlemi yapılmıştır. Toplama işleminde durak genişlikleri yaklaşık 10 dekarlık bir alan olmuştur. Buna göre, Samsun, Sinop, Amasya, Çorum, Kastamonu, Karabük, Bartın, Zonguldak ve Bolu illerinden olmak üzere toplam 50 ilçe ve belden 125 adet durak yerindeki genetik materyalin toplanması işlemi gerçekleştirilmiştir. Arazi çalışmalarının tamamlanmasından sonra zararlılara karşı ilaçlanmış olan tohumlar, son bir kez daha elden geçirilerek tamamen meyve kabukları ile tohumları birbirinden ayırmak suretiyle nihai temizliği yapılmış ve Ondokuzmayıs Üniversitesi'nin tohum muhafaza odasında proje çalışma takviminde belirtildiği üzere arazi çalışmalarının yapılacağı zamana kadar muhafaza altına alınmıştır. Bitki türlerinin dağılışı ile toprağın bazı özellikleri arasındaki ilişkiyi ortaya koyabilmek için tohumu alınan her örnek bitkinin, kök kısmına 20 cm uzaklıktan, 0–20 cm derinlikten alınan toprak örnekleri her durak için bir paçal yapılmıştır. Analiz için belirtilen şekilde hazırlanmış olan bu toprak örneklerinde; toprakların verimlilik analizleri olarak, su ile doygunluk (%), toprak reaksiyonu (pH), toplam tuz (%), kireç (CaCO_3), organik madde (%), alınabilir fosfor (P_2O_5 kg/da), alınabilir potasyum (K_2O kg/da) analizleri halen devam etmektedir. Analiz sonucu elde edilen verilere göre gazal boynuzu türlerinin genel dağılışı bir tablo halinde ortaya konulacaktır.	
Anahtar Kelimeler: Gazal boynuzu, Gen kaynakları, Orta ve Batı Karadeniz Bölgesi, Karakterizasyon	

**ATATÜRK BAHÇE KÜLTÜRLERİ MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ /
YALOVA**

TÜBİTAK 1007 (106G152)

Proje No:	
Proje Adı	İş Paketi 4. Türkiye’de Cevizin Üretim ve Pazarlamasının Ekonomik Yönden Değerlendirilmesi (Ana Proje: Türkiye Ceviz Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Entegre Projesi)
Yürütücü Kuruluş	Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü, Yalova
İşbirliği Yapılan Kuruluş	TÜBİTAK 1007 (106G152)
Başlama- Bitiş Tarihleri	Şubat 2008 – Şubat 2011
Projenin Toplam Bütçesi:	13000 TL
Proje Lideri	Dr. Filiz PEZİKOĞLU
Proje Yürütücüleri	Uz. Mustafa ÖZTÜRK Uz. İsmail TOSUN
Proje Özeti:	Projenin amacı, Ceviz üretiminde sektörün mevcut altyapı ve sorunlarını belirleyerek, sektörün gelişme trendini ortaya koymak ve sürdürülebilir bir gelişme öngörüsünde bulunmaktır. Türkiye’de ceviz üretimi konusunda bir durum tespitine ihtiyaç bulunduğu çeşitli kaynaklarda belirtilmektedir. İş paketi sonunda Türkiye’de ceviz yetiştiriciliğine ait veriler, ceviz üretim maliyeti, dünyada ve Türkiye’de ceviz ticareti ile ortaya çıkabilecek sorunların tanımlanması öngörülmektedir. Ceviz yetiştiriciliğinde faaliyet gösteren, çiftçiler, fidan üreticileri, ceviz pazarlama aktörleri ve araştırmacıların yararlanabileceği verilerin toplanması ve değerlendirilmesi ile sektöre yatırım yapmak isteyenler için önemli bir kaynak oluşturabileceği düşünülmektedir. Aynı şekilde, üretimde yaşanan sorunların tespit edilmesi ile, ana proje kapsamında çalışılan yeni çeşitlerin sorunlara çözüm olup olamayacağı konusunda da bir bilgi oluşturulabilecektir.

BATI AKDENİZ TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ / ANTALYA**TÜBİTAK 1007 VE 1001 PROJELERİ**

Proje Başlığı	Antalya’da Sulama Organizasyonlarının Etkinliği ve Üretici Katılımının Değerlendirilmesi
Proje Lideri	Ziraat Yük. Müh. Betül SAYIN
Yürütücü Kuruluş	Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü /ANTALYA Akdeniz Üni. Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü-ANTALYA
Proje Yürütücüleri	Doç. Dr. İbrahim YILMAZ, Yrd. Doç. Dr. Süleyman KARAMAN, Zir. Müh. M.Ali ÇELİK YURT
Başlama-Bitiş Tarihleri	2009-2011
Projenin Toplam Bütçesi	13.200 TL
Proje Özeti	Bu çalışma kapsamında, konunun paydaşları olan sulama organizasyonları ve su kullanıcıları hakkında araştırma yapılmaktadır. Sulama organizasyonları ile ilgili olarak incelenecek konu başlıkları; organizasyonların çalışma esasları, fiziksel, kurumsal ve ekonomik etkinlikleri, işletme ve bakım faaliyetleri, çiftçi ile ilişkileri, sulama suyu ücretlerinin belirlenmesi ve düzenli tahsilatı, tesislerin devri sonrasında meydana gelen değişim, işletme sistemleri ve yönetimler arası faaliyetlerin çeşitli değişkenler itibarıyla farklılık ve başarı durumları, teknik, idari ve finansal sorunları, sulama işletmeciliğinin daha etkin kılınması için alınması gereken önlemlerdir. Sulama suyu kullanıcıları ile ilgili olarak ise, uygulanan sulama yöntemleri, su talepleri ve karşılama durumu, sulama hakkında bilgi ve bilinç düzeyi, sulama ve su talebi ile ilgili sorunları, sulama organizasyonunun faaliyetlerinden memnuniyet durumu, sulama işletmeciliği kararlarına katılım düzeyi, su dağıtım sistemindeki aksaklıklara ilişkin görüş ve önerileri sorgulanan konu başlıklarıdır. Bu kapsamda detaylı bir literatür taraması yapılarak, sulama organizasyonu yöneticileri ve su kullanıcılarına yönelik olarak iki ayrı anket formu hazırlanmıştır. Anket formu aracılığıyla sulama organizasyonu yöneticileri ile görüşmelere başlanmıştır. Ayrıca sulamaların performanslarını değerlendirmek amacıyla, IWMI tarafından geliştirilen altı etkinlik göstergesi kullanılacaktır. Bu değerlendirmeye alt yapı oluşturacak verilerin toplanması için DSİ ve sulama birlikleri kayıtları incelenmeye başlanmıştır. Ayrıca çalışma kapsamında sulama organizasyonlarının göreceli yönetim etkinliklerini belirlemek amacıyla kullanılacak veri zarflama analizi için gereken girdi ve çıktı değişkenlerinin seçimi için de gerekli verilerin toplanmasına devam edilmektedir.
Anahtar Kelimeler	Sulama Yönetimi, Su Kullanıcısı, Sulama Organizasyonu, Veri Zarflama Analizi, Etkinlik

Proje Başlığı	Tarımsal İşletmeler İçin Briketleme Makinası Tasarımı ve Tarla Atıklarının Briketleme Olanaklarının Belirlenmesi
Proje Lideri	Dr. Önder KABAŞ
Yürütücü Kuruluş	Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü
Proje Yürütücüleri	Ali KOÇ Nazmi DİNÇ Osman KAYA Yrd. Doç. Dr. Murat ÇANAKÇI Yrd. Doç. Dr. Sefai BİLGİN
Başlama-Bitiş Tarihleri	2010 Eylül-2013 Eylül
Projenin Toplam Bütçesi	75.000YTL
Proje Özeti Yenilemeyen enerji kaynağı rezervleri, gitgide artan dünya enerji ihtiyacını daha uzun süre karşılayamayacak kadar yetersiz bir seviyede kalması ve ayrıca çevre, iklim ve insan sağlığı açısından olumsuz etkileri dünyanın alternatif ve yeni enerji kaynakları konusunda araştırmalara yönelmesine neden olmuştur. Bu noktada, biokütle bir enerji kaynağı ve yakıt olarak değerlendirilebilecek önemli bir alternatif kaynaktır. Ülkemiz zengin tarımsal potansiyeli ile gelişmekte olan bir ülkedir ve bu potansiyelinden dolayı tarım alanlarından büyük miktarlarda tarımsal atık çıkmaktadır. Tarımsal atıklar düşük yoğunluğa ve yüksek nem içeriğine sahip materyaller olduklarından evlerde ve endüstriyel alanlarda doğrudan yakılması etkin değildir. Bu atıkların doğrudan kullanılması taşıma, depolama ve işleme problemlerini meydana getirmekte ve en önemlisi kirliliğine neden olmaktadır. Tarımsal ve diğer biokütle atıklarının etkin bir biçimde kullanılmasının yollarından biriside briketlemedir. Bu amaçla araştırmamızda, tarladan çıkan susam, pamuk, buğday, mısır, sorgum, soya bitkisi biyokütle atıklarının katı yakıt olarak kullanılması için briketlenmesi, briketlerin genel özelliklerinin, ısı değerlerinin ve baca gazı emisyonlarının belirlenmesi ve briketleme için Tarımsal İşletmeler de kullanılabilir Briketleme Makinası Tasarımı amaçlanmıştır.	
<i>Anahtar Kelimeler: Biokütle, tarımsal atıklar, briketleme</i>	